

RAPORTI VJETOR I PERFORMANCËS KLSH 2018

RAPORTI VJETOR I PERFORMANCËS KLSH 2018

Shtypur në Shtypshkronjën "JUPITER GROUP"

ISBN:978-9928-159-85-4

Kontrolli i Lartë i Shtetit
Rruga "Abdi TOPTANI", Nr.1, Tiranë
Tel./Fax 04/228485, Tel. 04/251267
Web-site: www.klsh.org.al, e-mail: klsh@klsh.org.al

Tiranë, 2019

Seria: botime KLSH 05/2019/107

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLI I LARTË I SHTETIT

RAPORTI VJETOR I PERFORMANCËS, KLSH 2018

Tiranë, 2019

Titulli:

RAPORTI VJETOR I PERFORMANCËS, KLSH 2018

Përgatitën botimin:

Irena ISLAMI

Armanda BEGAJ

Realizoi në komjuter

Armanda BEGAJ

Seria e botimeve KLSH

05/2019/107

©Copyright KLSH

ISBN: 978-9928-159-85-4

Shtypur në shtypshkronjën JUPITER GROUP

Tiranë, 2019

PËRMBAJTJA

MESAZH	7
I. MISIONI, VIZIONI DHE OBJEKTIVAT E KLSH-së	9
II. KLSH DHE AKTIVITETI I SAJ AUDITUES PËR VITIN 2018	13
II.1. Fakte dhe Statistika Kryesore të Veprimtarisë Audituese	13
II.2. KLSH dhe Menaxhimi i Financave Publike	20
II.3. Auditimet Financiare	30
II.4. Raportimi i Auditimeve të Përputhshmërisë (Rregullshmërisë)	37
II.4.1. Auditimet e realizuara në Institucionet Qendrore	37
II.4.2. Auditimet e realizuara në Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore	57
II.4.3. Auditimet e realizuara në Shoqëritë me Kapital Shtetëror	64
II.4.4. Auditimet mbi Projektet për Financimin e Investimeve	69
II.4.5. Auditimet në strukturat e ALUIZNI-t dhe ZVRPP-s	70
II.5. Auditimet e Teknologjisë së Informacionit	81
II.6. Auditimet e Performancës	88
III. KOMUNIKIMI DHE BASHKËPUNIMI ME PALËT E INTERESIT	115
III.1. Komunikimi dhe transparenca	115
III.1.1. Strategjia e Komunikimit të KLSH-së për vitet 2017-2019	115
III.1.2. Komunikimi me Median	118
III.1.3. Prezenca e Audituesve të KLSH-së në median e shkruar	118
III.1.4. Trajtimi i letrave të qytetarëve	118
III.1.5. Instrumente të tjerë të transparencës	120
III.1.6. Publikimet e KLSH-së përgjatë vitit 2018	121
III.1.7. Konferenca shkencore e KLSH-së	112
III.2. KLSH dhe Parlamenti, sfidat për një komunikim efektiv	124
III.3. Zbatimi i Rezolutës së Kuvendit të Shqipërisë për vlerësimin e veprimtarisë së KLSH-së për vitin 2017	126
III.4. Marrëdhënia e KLSH me OJF, organizata të profesionistëve të fushës, institucione homologe, organizata ndërkombëtare, etj.	131
III.4.1. Bashkëpunimi me SAI-et partnere dhe institucione të tjera ndërkombëtare	131

III.4.2. Forcimi i kapaciteteve audituese të KLSH-së nëpërmjet pjesëmarrjes në trajnime dhe intershipe jashtë vendit	136
III.4.3. Marrëveshje Bashkëpunimi me SAI-t partnere	138
III.4.4. Implementimi i projektit të binjakëzimit gjatë vitit 2018	140
IV. MENAXHIMI INSTITUCIONAL DHE ZHVILLIMI STRATEGJIK	143
IV.1. Performanca bazuar në Kornizën e Indikatorëve të Matjes së Performancës	143
IV.1.1. Analiza e performancës sipas treguesve	143
IV.1.2. Përmbledhje e treguesve të performancës, për vitin 2018	146
IV.2. Monitorimi i Strategjisë së Zhvillimit 2018-2022 dhe i Strategjisë së Menaxhimit të Riskut të KLSH-së	152
IV.3. Progresi i Menaxhimit Institucional	157
IV.3.1. Zhvillimi dhe Menaxhimi i Burimeve Njerëzore	157
IV.3.2. Trajnimet profesionale	163
IV.3.3. Treguesit Buxhetorë dhe Financiarë	168
IV.3.4. Konkluzioni i Auditit të Brendshëm mbi Pasqyrat Financiare	174
IV.4. Zbatimi i Rekomandimeve Adresuar në Raport Progresin e Komisionit Evropian, publikuar në 17 Prill 2018	180
V. VLERËSIMET DHE REKOMANDIMET E KOMISIONIT EVROPIAN NË PROGRES RAPORTIN 2019	183
VI. PLANI I MASAVE PËR IMPLEMENTIMIN E REKOMANDIMEVE TË BE-së PËR KLSH-në	185
VII. KLSH NË SHIFRA DHE GRAFIKË 10 VJET (2002-2011) vs 7 VJET (2012-2018)	195
ANEKSE	215
1. <i>Institucionet e audituara nga KLSH, gjatë periudhës Janar - Dhjetor 2018</i>	
2. <i>Evidenca përmbledhëse e shkeljeve me dëm ekonomik për vitin 2018</i>	
3. <i>Evidenca e pasqyrimin të parregullsive të dispozitave ligjore në fuqi</i>	
4. <i>Evidenca e Kallëzimeve Penale për Periudhën Janar – Dhjetor 2018</i>	

5. *Evidenca e shqyrtimit të ankesave dhe kërkesave drejtuar KLSH-së*

PASQYRAT FINANCIARE

233

1. *Pasqyrat Financiare të vitit ushtrimor 2018*
2. *Pasqyra e Performancës Financiare të vitit ushtrimor 2018*
3. *Pasqyra e Flukseve Monetare (Cash'flow) të vitit ushtrimor 2018*
4. *Pasqyra e Ndryshimeve në Aktivitet Neto/ Fondet Neto të vitit ushtrimor 2018*
5. *Investimet dhe Burimet e Financimit të vitit ushtrimor 2018*
6. *Gjendja dhe Ndryshimet e Aktiveve Afatgjata (Kosto Historike) të vitit ushtrimor 2018*
7. *Gjendja dhe Ndryshimet e Aktiveve Afatgjata (Vlera Neto) të vitit ushtrimor 2018*
8. *Numri i Punonjëseve dhe Fondi i Pagave të vitit ushtrimor 2018*

MESAZH

Është gjerësisht e argumentuar dhe pranuar se roli i institucioneve të auditimit të jashtëm publik nuk qëndron thjeshtë tek mbikëqyrja e mënyrës se si janë përdorur fondet publike, por konsiderohen si institucione që vendosin standardet dhe ndihmojnë për zbatimin e reformave për mirëqeverisjen e parasë së taksapaguesve.

Kjo ka qenë filozofia e funksionimit institucional dhe të realizimit të aktivitetit auditues nga Kontrolli i Lartë i Shtetit, në përmbushje të kërkesave të standardeve ndërkombëtare dhe të praktikave më të mira të EUROSAT-t dhe INTOSAT-t. Por jo vetëm si pjesë integrale e reformës së menaxhimit të financave publike, KLSH ka ndërvepruar në mënyrë proaktive me të gjithë palët e interesit, si dhe me mbikëqyrësit kombëtarë e ndërkombëtarë, për realizimin e angazhimeve institucionale.

Pikërisht, është kjo filozofi, që ka mundësuar përmirësimin e vazhdueshëm të performancës dhe rritjen e impaktit të aktivitetit të Kontrollit të Lartë të Shtetit për një qeverisje më të përgjegjshme dhe transparente, për vendimmarrje më të mirë të legjislativit duke qenë një burim profesional, i pavarur dhe i besueshëm informacioni, duke sjellë në këtë mënyrë vlerë të shtuar për jetën e qytetarëve.

K Kontrolli i Lartë i Shtetit, vitet e fundit ka aplikuar kornizën e matjes së performacës, si një instrument që siguron jo vetëm transparencën por dhe që pasqyron shkallën e përgjegjshmërisë mbi identifikimin e aspekteve të funksionimit institucional dhe të aktivitetit auditues që duhen përmirësuar. Vlerësimi mbi baza vullnetare i performancës institucionale duke përdorur Standardet Ndërkombëtare të SAT-ve dhe praktikën më të mira ndërkombëtare të fushës, përbën një filozofi të konsoliduar të funksionimit të institucionit në rrugëtimin e tij drejt modernizimit dhe përmbushjes së objektivave strategjikë të zhvillimit. Treguesit e agreguar sipas fushave identifikojnë faktin se KLSH ka një **performancë mbi nivelin mesatar dhe konkretisht për tre nga 5 fusha vlerësimi është 3 (nga 4) dhe për dy fusha vlerësimin 4** (niveli i pikëzimit varion nga 0 në 4).

Përsosja dhe konsolidimi metodologjik, ka qenë në thelb të zhvillimeve institucionale, të cilat janë pasqyruar tek tipologjia e aktivitetit auditues përgjatë

vitit 2018. Rritja sasiore dhe përmirësimi cilësor i auditimeve financiare dhe të performancës, fokusi në auditimin e sistemeve dhe vlerësimi i sistemeve të informacionit në zbatim të standardeve ndërkombëtare respektive të institucioneve supreme të auditimit, përbëjnë zbatimin konkret të Strategjisë së Zhvillimit 2018-2022 të KLSH-së.

Për 7 vitet 2012-2018 rezulton se për çdo një lek të shpenzuar për institucionin e KLSH-së është kërkuar për t'u zhdëmtuar 100.5 lekë, ose 4,8 herë më shumë, se sa është kërkuar në periudhën 10 vjeçare 2002-2011 (21.1 lekë).

Pavarësisht zhvillimeve domethënëse të institucionit të auditimit të jashtëm publik për forcimin e bashkëpunimit me Kuvendin e Shqipërisë, qeverinë, shoqërinë civile, dhe median, niveli i zbatimit të rekomandimeve vazhdon të jetë një sfidë e vazhdueshme jo vetëm për KLSH-në, por për të gjithë faktorët dhe aktorët që kanë përgjegjësinë për përdorimin me eficiencë, efektivitet dhe ekonomikitet të parasë publike.

Për më tepër, sfidat për realizimin e proceseve integruese dhe angazhimeve të Axhendës së vitit 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm të OKB-së, kërkojnë bashkëpunim efektiv me të gjithë palët e interesit me objektiv mirëqeverisjen.

Në këtë kontekst, KLSH ka mirë përcaktuar objektivat dhe instrumentet e zhvillimit profesional dhe institucional për t'u përballur me sfidat e rritjes në të gjithë dimensionet bazuar në eksperiencat pozitive dhe jo pozitive të akumuluar. Arritjet e realizuara në rrugëtimin e modernizimit nga institucioni i auditimit të jashtëm publik shqiptar duhet të konsiderohen si e mirë publike, të cilat duhen të konsolidohen më tej duke ruajtur dhe përsosur praktikat më të mira të tij.

Bujar LESKAJ

I. MISIONI, VIZIONI DHE OBJEKTIVAT E KLSH-së

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë në katër nene të saj ka qartësisht të shprehur misionin dhe nivelin pavarësisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit, të cilat formëzojnë identitetin institucional të tij. Ky mision dhe funksionimi institucional janë strukturuar dhe sanksionuar në detaje në Ligjin nr.154/2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, mbi bazën e të cilave janë ndërtuar të gjitha aktet rregullative institucionale dhe metodologjike të institucionit.

Misioni i KLSH-së

KLSH është institucion i pavarur kushtetues, i ndërtuar që ti shërbejë qytetarit shqiptar, të jetë “agjent” i Kuvendit dhe palëve të interesit duke i informuar në mënyrë të vazhdueshme, të paanshme dhe të plotë, mbi përgjegjshmërinë që qeveria dhe entet publike tregojnë në përdorimin e kontributit të taksapaguesve shqiptarë e duke kontribuar në përmirësimin e qeverisjes nëpërmjet luftës kundër korrupsionit.

Në përmbushje të kërkesave ligjore, standardeve ndërkombëtare të auditimit dhe të institucioneve supreme të auditimit të INTOSAI-t dhe EUROSAT-t si dhe akteve rregullatore, KLSH kryen auditime financiare, të përputhshmërisë, të rregullshmërisë, të performancës, të teknologjisë së informacionit, si edhe ndërmerr vlerësime të sistemit të menaxhimit financiar e kontrollit dhe njërive të auditimit të brendshëm të strukturave qeverisëse dhe ente të tjera publike.

KLSH ka funksionuar do të vazhdojë të veprojë si një agjent ndryshimi, në shërbim të qytetarit dhe të qeverisjes së mirë, duke reflektuar vlerat dhe parimet e një SAI modern, anëtar i komunitetit të INTOSAI-t i udhëhequr nga motoja *“Të gjithë të bashkuar në ambicie dhe vendosmëri”*¹.

Vizioni shkon përtej qasjes tradicionale të fokusuar në vlerësime dhe konstatime. Audituesit e jashtëm publikë e realizojnë aktivitetin e tyre jo vetëm duke vepruar

¹ Kongresi i XXII i INTOSAIT në Abu d’Habi, “40-VJET Deklarata e Limës 1977-2017” Bujar Leskaj, Seria Botime KLSH-16/2017/83

por duke bashkëvepruar nëpërmjet rekomandimeve dhe këshillimeve të subjekteve publike të audituara për të maksimizuar vlerën e parasë publike.

Vizioni i KLSH-së

KLSH është një institucion model që udhëheq nëpërmjet shembullit, që nxit rritjen e përgjegjshmërisë, transparencës, dhe përdorimit me efektivitet, eficiencë dhe ekonomicitet të pasurisë publike, duke forcuar integritetin dhe besimin e publikut tek institucioni, për të qenë vlerë e shtuar për shoqërinë dhe të sjellë ndryshim në jetën e qytetarëve.

Misioni dhe vizioni orientojnë mënyrën sesi institucioni duhet të performojë për të: garantuar përgjegjshmërinë, transparencën dhe integritetin e qeverisë dhe njësisë të tjera të sektorit publik; nxitur llogaridhënien para Parlamentit dhe rritur transparencën për qytetarët; duke qenë një organizatë model që udhëheq nëpërmjet shembullit.

Kontrolli i Lartë i Shtetit, përmbush misionin dhe realizon veprimtarinë në zbatim të tetë parimeve: Pavarësia; Profesionalizmi; Bashkëpunimi; Përgjegjshmëria; Bashkëpunimi; Përgjegjshmëria; Integriteti; Objektiviteti; Interesi Publik; Transparenca.

Viti 2018 është viti i parë i zbatimit të Strategjisë së Zhvillimit 2018-2022, e cila ka mirë përcaktuar objektivat afatshkurtër dhe afatgjatë të modernizimit të institucionit. Gjithashtu, ky dokument ka mundësuar vijueshmërinë e zhvillimeve institucionale jo vetëm në aspektin strategjik, por edhe në atë taktik nëpërmjet hartimit të Planit të Veprimit për zbatimin e strategjisë dhe monitorimit të vazhdueshëm duke bërë transparente në mënyrë sistematike shkallën e zbatimit të tij.

Përgjatë 2018 dhe në vitin e filluar, KLSH synon të jetë një model për auditimin publik, një qendër për studimin e sfidave bashkëkohore të auditimit në fushat ekonomike, sociale dhe politike, bazuar në analizën e “rrënjës” së faktorëve shkak-pasojë si dhe një institucion, që udhëheq nëpërmjet shembullit për të sjellë vlerë dhe krijuar impakt pozitiv në jetën e qytetarëve.

Objektiv i vazhdueshëm i *KLSH-së* është të jetë një faktor profesional aktiv dhe partnere për fuqizimin e mirëqeverisjes financiare dhe llogaridhënies publike në funksion të promovimit të transparencës, eficiencës dhe efektivitetit. Në këtë

kuadër thellimi i luftës kundër korrupsionit është në fokus të veprimtarisë institucionale.

Edhe gjatë vitit 2018, objektivat institucionalë që kanë drejtuar aktivitetin e KLSH-së, konsistojnë në:

- Sfida për orientimin e auditimit bazuar në riskun e gabimeve, mashtrimit dhe korrupsionit është adresuar nëpërmjet zhvillimeve dhe përmirësimeve të metodologjisë, duke u përqendruar në auditimin e sektorëve të ekonomisë me ekspozim më të lartë ndaj këtyre risqeve.
- Konsolidimi dhe rritja e numrit të auditimeve të performancës përmes zgjerimit të temave të fokusimit dhe të rritjes graduale të kapaciteteve profesionale dhe numerike të departamentit.
- Zhvillimi i auditimeve financiare, dhënia e opinionit për pasqyrat financiare si një hap më tej drejt përmbushjes së objektivit për rritjen e numrit të auditimeve financiare.
- Konsolidimi dhe modernizimi i qasjes për auditimet e përputhshmërisë në të njëjtën linjë me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI.
- Rritja e cilësisë dhe e numrit të auditimeve IT, si dhe zhvillimi i kapaciteteve të auditimit IT.
- Rritja e shkallës së përdorimit të infrastrukturës dhe mjeteve të IT gjatë procesit auditues ishte një nga objektivat në të cilat ka qenë përqendruar menaxhimi institucional përgjatë vitit 2018, por që mbetet sfidë edhe për vitin 2019.
- Rritja e besueshmërisë tek institucioni suprem i auditimit, vlerësuar nga perceptimi i qytetarëve është një tregues se auditimet dhe raportimet janë kryer me integritet dhe profesionalizëm të lartë.

II. KLSH DHE AKTIVITETI I SAJ AUDITUES PËR VITIN 2018

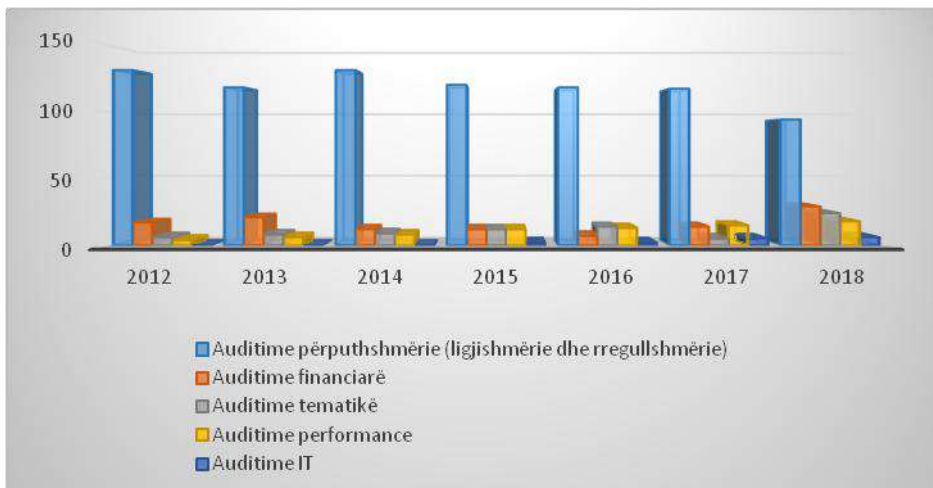
II.1 FAKTE DHE STATISTIKA KRYESORE TË VEPRIMTARISË AUDITUESE

KLSH, edhe gjatë vitit 2018 ka arritur të mbajë një target sfidues nën të cilin nuk ka rënë asnjëherë në këto 7 vitet e fundit. Në këtë kontekst duhet theksuar përkushtimi i gjithë trupës audituese për mbajtjen e një ritmi të tillë pune për realizimin e objektivave institucional.

Për periudhën Janar - Dhjetor 2018, ka evaduar 171 auditime nga 162 auditime të planifikuara, nga të cilat:

- 52 auditime rregullshmërie;
- 42 auditime përputhshmërie;
- 29 auditime financiare;
- 18 auditime performance;
- 24 auditime tematike;
- 6 auditime IT.

Grafiku nr.1: Treguesi i realizimit të auditimeve në harkun kohor 2012-2018

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Auditimet janë shtrirë në institucione qendrore dhe njësi të varësisë për të patur një mbulim të kënaqshëm për dhënien e opinionit të zbatimit të buxhetit (këtu përfshihen ministritë dhe agjencitë në varësi të tyre, drejtoritë e përgjithshme dhe degët e tatimeve dhe doganave si dhe shoqërive aksionere me kapital shtetëror, si kontribues të të ardhurave të buxhetit përmes dividendit dhe jo vetëm, njësi të vetëqeverisjes vendore (bashki, komuna dhe qarqe) dhe duke e mbyllur me auditimin e projekteve me financim të huaj, etj.

Tabela nr.1: Auditimi sipas institucioneve në vite

Institucione të audituara	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ministri, institucionet qendrore, subjekte të mbledhjes së të ardhurave fiskale, shoqëri me kapital shtetëror	72	86	82	93	89	86	85
Institucionet e qeverisjes vendore dhe njësi të tjera në nivel vendor	64	39	52	44	45	42	45
Njësi dhe projekte me financime të huaja	11	10	8	11	10	11	7
Institucione të administrimit të pronës	11	18	18	10	10	17	16
Institucione të audituara nga auditimet e performancës	9	17	35	73	105	110	53
Totali	167	170	195	231	259	266	206

Burimi: KLSH

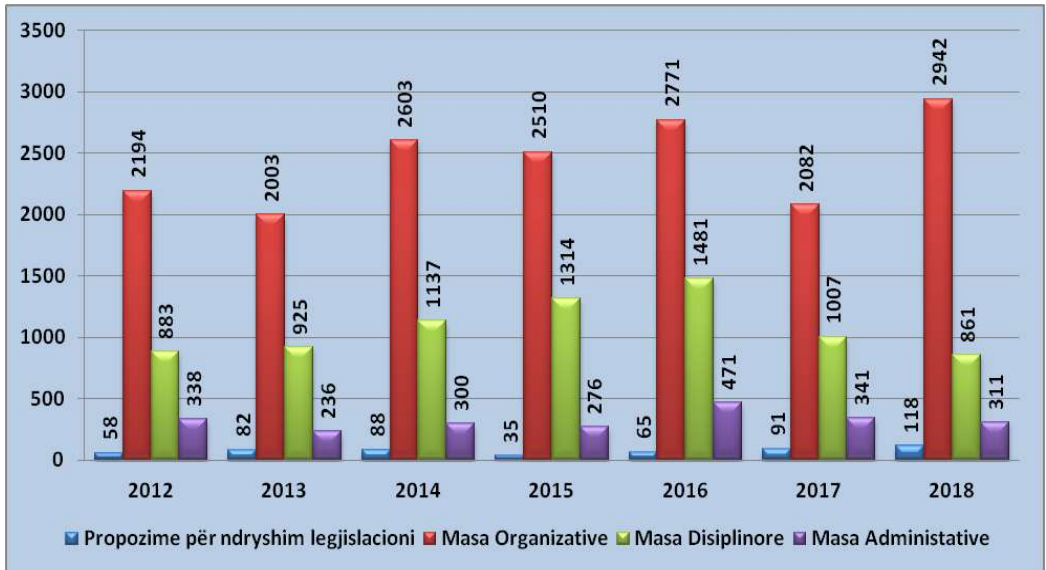
Duke e konsideruar veten si shërbestar të qytetarëve dhe si agjent kryesor të Kuvendit për të garantuar mirëqeverisjen, në të gjithë punën tonë *jemi munduar të japim rekomandime* të cilat do të mund të ndryshonim edhe kulturën menaxheriale, e cila mbetet akoma në nivel të ulët, sidomos në segmentet më fundore të organeve qeverisëse, e reflektuar kjo në cilësi të ulët në shërbimin e qytetarëve. Në të gjithë aktivitetin auditues të realizuara gjatë vitit 2018 kemi adresuar:

Tabela nr.2: Rekomandimet sipas natyrës në vite

Rekomandimet sipas natyrës së tyre	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Propozime për ndryshim legjislativ	58	82	88	35	65	91	118
Masa Organizative	2194	2003	2603	2510	2771	2082	2942
Masa Disiplinore	883	925	1137	1314	1481	1007	861
Masa Administrative	338	236	300	276	471	341	311

Burimi: KLSH

Grafiku nr.2: Rekomandimet sipas natyrës në vite

Burimi: KLSH, Sektori i Statistikave

Treguesit e Dëmit Ekonomik

Puna audituese synon ta bëjë ekzekutivin më të përgjegjshëm në menaxhimin e fondeve shtetërore. KLSH, konstaton se mbetet shumë për të bërë për të krijuar kulturën e përgjegjshmërisë menaxheriale dhe për të garantuar një sistem të menaxhimit financiar dhe kontrolli sa më efektiv.

Niveli i dëmeve dhe shpenzimeve joefektive apo me efekte negative në buxhetin e shtetit në mënyrë të përmblendhur nga aktiviteti auditues përgjatë vitit 2018, vazhdon të mbetet i lartë.

Në total janë konstatuar parregullsi financiare dhe dëm ekonomik në shumën 213.9 miliardë lekë ose afërsisht 1,7 miliardë euro:

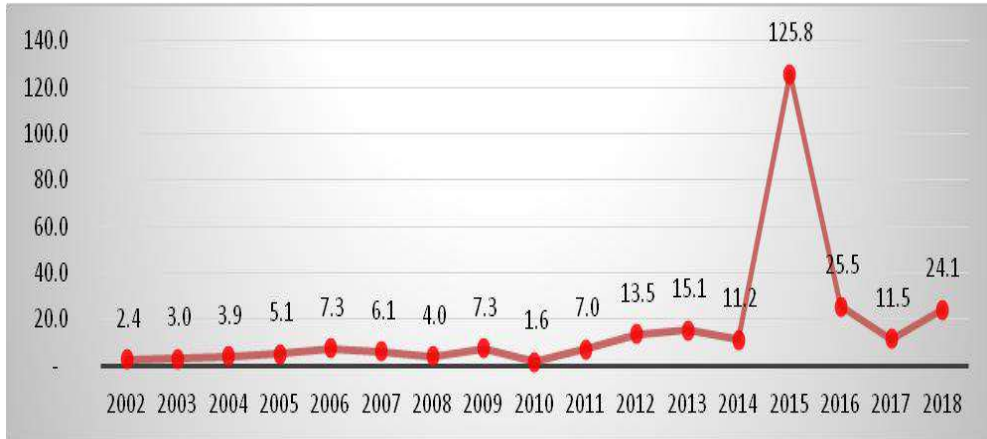
- Parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, me dëm ekonomik në shumën totale prej **24.1 miliardë lekë** ose **193 milionë euro**¹.
- Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e subjekteve të audituara, në shumën totale prej **189.8 miliardë lekë**, afërsisht **1,518 milionë euro** nga e cila: **116 miliardë lekë** në fushën e të ardhurave, afërsisht **923**

¹ Kursi i këmbimit 1 EUR= 125 lekë

milionë euro dhe 73.8 miliardë lekë afërsisht 587 milionë euro, në fushën e shpenzimeve jo me eficiencë, efektivitet dhe ekonomicitet të fondeve.

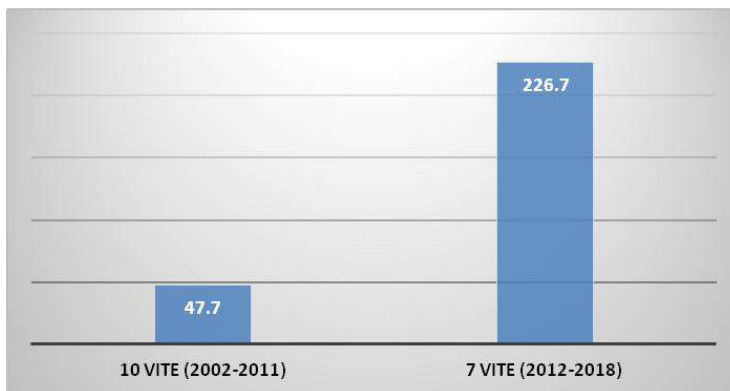
Dëmi i konstatuar ka një prirje negative, të konsoliduar në vitet e fundit, dhe kjo duket qartë në paraqitjen grafike të mëposhtme.

Grafiku nr.3: Dëmi në harkun kohor 2002-2018 në miliardë lekë

Burimi: KLSH, Sektori i Statistikave

Grafiku nr.4: Dëmi ekonomik 2002-2011 vs dëmin ekonomik 2012-2018 në miliardë lekë

Burimi: KLSH, Sektori i Statistikave

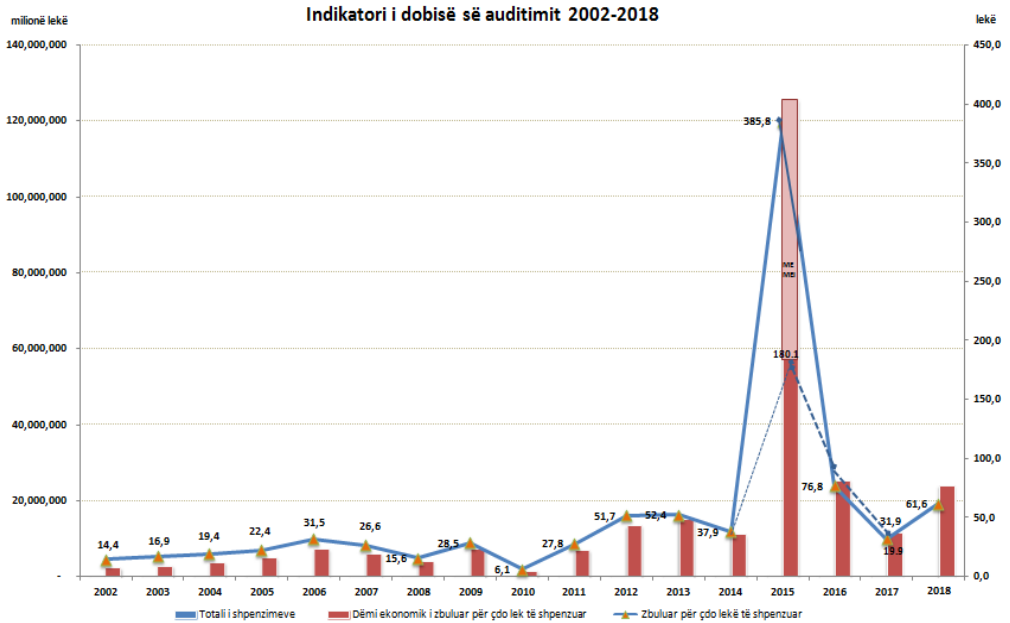
Treguesi i dobishmërisë

Treguesi i dobishmërisë së auditimit është raporti i sasisë së fondeve të zbuluara dhe të kërkuara për zhdëmtim nga KLSH me shpenzimeve buxhetore faktike të

KLSH-së dhe është një nga treguesit më domethënës të performancës së Institucioneve Supreme të Auditimit.

Për vitin 2018 rezulton se për çdo një lek të shpenzuar për KLSH-në janë zbuluar dhe kërkuar për t'u zhdëmtuar 61.6 lekë.

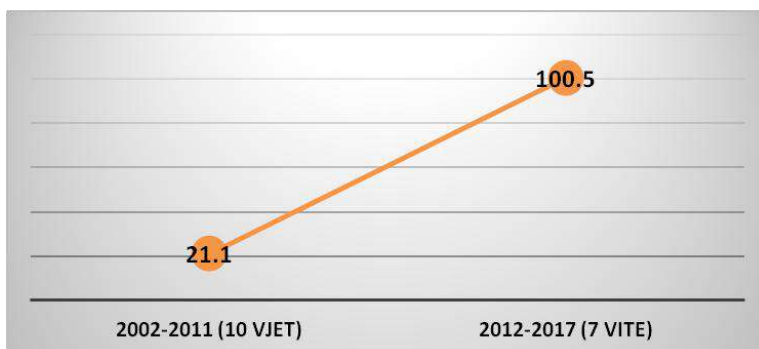
Grafiku nr.5: Treguesi i dobishmërisë në vite

Burimi: KLSH Sektori i statistikave

Për 7 vitet 2012-2018 rezulton se për çdo një lek të shpenzuar për institucionin e KLSH-së është kërkuar për t'u zhdëmtuar 100,5 lekë, ose 5 herë më shumë, nga 21.1 lekë që është kërkuar në periudhën 10 vjeçare 2002-2011.

Grafiku nr.: Zbuluar për çdo lekë të shpenzuar

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Kallëzimet penale

Për të gjitha këto dëme dhe mungese të vlerës së shtuar në përdorimin e fondeve publike KLSH ka kallëzuar penalisht në organet e prokurorisë personat përgjegjës. Kallëzimet penale përbëjnë një tregues të rëndësishëm të luftës ndaj korrupsionit dhe abuzimit me pronën publike. Për vitin 2018, KLSH ka depozituar pranë Prokurorisë, 40 kallëzime dhe indicie penale edhe 1 dosje auditimi e përcjellë për vlerësim organit të Prokurorisë. Në 41 kallëzimet dhe indiciet penale të hartuara nga KLSH, janë ngarkuar me përgjegjësi penale 112 persona nga të cilët: 33 titullarë institucionesh, 26 nëpunës të nivelit drejtues të tjerë (pa përfshirë 33 titullarët), 4 subjekt private, 49 nëpunës të tjerë.

Veprat kryesore penale për të cilat akuzohen këta persona janë “Shpërdorimi i detyrës” parashikuar nga neni 248 i Kodit Penal, “Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike” parashikuar nga neni 258 i Kodit Penal, por nuk mungojnë edhe akuza për “falsifikim dokumentesh” parashikuar nga neni 186 të Kodit Penal. KLSH ka rritur cilësinë e përgatitjes së dosjes për kallëzim penal. Fakt i shprehur nga numri i rasteve të fituara në gjykatë. Treguesit e kallëzimeve penale ndër vite paraqiten në tabelë dhe grafikë si në vijim:

Tabela nr.3: Kallëzimet penale në vite 2012-2018

Kallëzimet penale	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Numër kallëzimesh	40	38	41	51	49	47	41
Numër personash	125	94	149	159	191	129	122

Burimi: KLSH

Po të analizojmë të dhënat ndër vite konstatojmë se numri i kallëzimeve penale në 7 vitet e fundit 2012-2018 (307), është rritur më shumë se 2 herë krahasuar me periudhën 6 vjeçare 2002 -2011 (168).

Proceset gjyqësore

Gjatë vitit 2018 KLSH është angazhuar në **86 procese gjyqësore**.

- **Procese gjyqësore penale**

Gjatë vitit 2018 KLSH ka marrë pjesë në **22 procese gjyqësore** penale në gjykatat e rretheve gjyqësore përkatëse (shkalla e parë), me objekt kërkesë e organit të Prokurorisë për pushimin e procedimeve penale të iniciuara si pasojë e kallëzimeve të KLSH-së (kërkesa të vitit 2018), nga të cilat 16 prej tyre janë nënshtruar shqyrtimit gjyqësor edhe nga gjykatat përkatëse të apelit.

Po kështu, gjatë vitit 2018 janë shqyrtuar nga ana e gjykatave të apelit **11 procese gjyqësore** të zhvilluara në vitet e mëparshme (2014-2015-2016-2017) nga gjykatat e rretheve gjyqësore përkatëse.

Referuar vendimeve të gjykatave të apelit (vendime të formës së prerë) rezulton se në 8 prej tyre gjykatat kanë vendosur rrëzimin e kërkesës së organit të prokurorisë për pushimin e procedimit penal (në favor të KLSH-së) ndërsa për proceset e tjera është pranuar kërkesa e organit të prokurorisë për pushimin e procedimit penal. Në lidhje me këto vendime KLSH ka depozituar rekurs në Gjykatën e Lartë duke qëndruar në pritje të shqyrtimit të tyre në Gjykatën e Lartë.

Proceset gjyqësore kanë pasur një shpërndarje të gjerë gjeografike, ku përfshihen gjykata si Tiranë, Durrës, Kavajë, Fier, Vlorë, Përmet, Gjirokastrë, Sarandë, Lezhë, Shkodër, Dibër, Pogradec, Korçë, Mat.

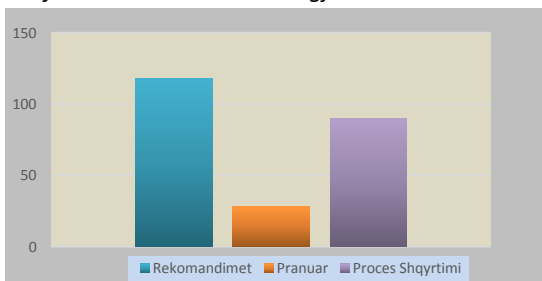
ZBATIMI I REKOMANDIMEVE

KLSH, gjatë 2018, ka adresuar rekomandime për institucionet publike të audituara, struktura e të cilave ka ruajtur të njëjtën tipologji sikurse vitet e tjera. Masa për përmirësime ligjore, masa organizative, masa administrative dhe masa disiplinore gjithsej për periudhën Janar – Dhjetor 2017 janë **4232**, nga të cilat janë pranuar 1937 ose 55% e masave të rekomanduara dhe 1584 masa janë në proces shqyrtimi nga subjektet.

A- 118 “Masa për përmirësime ligjore”, nga të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi 28 masa ose 23% dhe 90 masa janë duke u shqyrtuar nga subjektet.

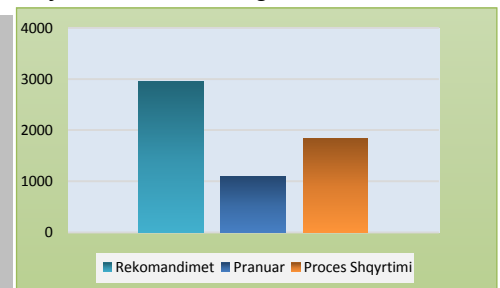
B- 2942 “Masa organizative”, nga të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi 1099 masa ose 37% dhe janë në proces shqyrtimi 1843 masa.

Grafiku nr.7: Përmirësimet ligjore

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

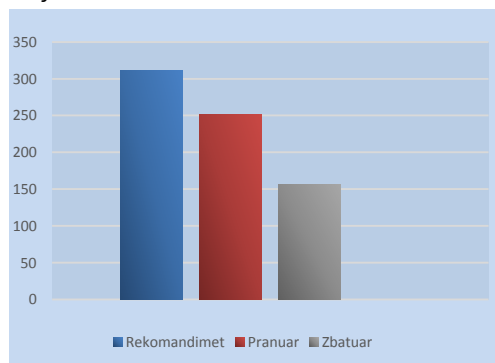
Grafiku nr.8: Masat Organizative

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

C- 311 “Masa administrative”, nga të cilat janë pranuar 252 masa ose 81% dhe janë zbatuar 156 masa ose 50% dhe janë në proces shqyrtimi 59 masa.

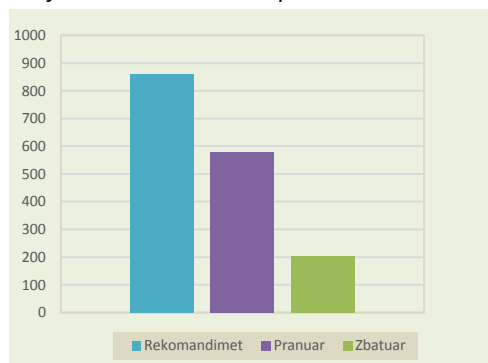
Grafiku nr.9: Masat Administrative

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

D- 861 “Masa Disiplinore”, nga të cilat janë pranuar 578 masa ose 57%, janë zbatuar 202 ose 34% dhe janë në proces shqyrtimi 429 masa.

Grafiku nr.10: Masat Disiplinore

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Me qëllim rritjen e nivelit të zbatimit të rekomandimeve nga institucionet publike, KLSH ka nxitur bashkëpunimin me Ministrinë e Financave dhe të Ekonomisë dhe institucionet e tjera qendrore dhe të pavarura, për të zbatuar një sistem të përbashkët për rekomandimet e dhëna si nga auditimi i jashtëm ashtu edhe ai i brendshëm, duke synuar rritjen e nivelit të kontrollit për përgjegjshmërinë e zbatimit të rekomandimeve si instrumenti për të luftuar keqpërdorimin e fondeve dhe pasurisë publike.

II.2. KLSH DHE MENAXHIMI I FINANCave PUBLIKE

Kontrolli i Lartë i Shtetit, në zbatim të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe të Ligjit 154/2014 “Për Kontrollin e Lartë të Shtetit”, ka patur në fokus të punës së tij dhënien e opinionit “Për zbatimin e buxhetit të shtetit të vitit 2017”. Gjatë realizimit të këtij misioni të rëndësishëm, KLSH ka identifikuar disa fenomene thelbësore për mirëmenaxhimin dhe qëndrueshmërinë e financave publike, të cilat në gjykimin e auditimit të jashtëm publik kërkojnë vëmendje maksimale dhe ndërhyrje të rëndësishme për të minimizuar risqet fiskale për të ardhmen.

Planifikimi dhe kredibiliteti i Buxhetit

Ndryshimet me akte normative gjatë vitit buxhetor shkaktojnë mungesë të kredibilitetit të buxhetit dhe evidentojnë nevojën për përmirësim të ndjeshëm të procesit të planifikimit. Procedurat e menaxhimit të investimeve publike paraqesin dobësi të përhapura në problematikat e financimit të projekteve të cilat nuk janë pjesë e planifikimit fillestar dhe që nuk janë miratuar nga KM dhe Parlamenti, duke financuar projekte të cilat nuk kanë marrë financimet përkatëse dhe në ndryshim nga lista e investimeve të paraqitura me PBA dhe Projekt Buxhetin e vitit përkatës. Referuar të dhënave të regjistruara në SIFQ, konstatohet se, në zbatim të Ligjit 130/2016 “Për buxhetin e vitit 2017” janë çelur projekte investimi me financim të brendshëm në vlerën 5,094.9 milionë lekë, projekte të cilat rezultojnë të mbyllur me miratimin e Aktit Normativ Nr. 03, datë 06.11.2017 “Për një ndryshim në buxhetin e vitit 2017, të miratuar me Ligjin 130/2016”, fakt i cili tregon për një buxhetim të dobët dhe formal nga ana e ministrive të linjës. Gjithashtu konstatohet se, ka projekte investimi të cilat janë çelur për herë të parë me miratimin e Aktit Normativ Nr. 03, datë 06.11.2017 “Për një ndryshim në buxhetin e vitit 2017, të miratuar me Ligjin 130/2016”, por referuar kontratës së regjistruar në SIFQ, konstatohet se këto projekte investimi janë kontrata në vazhdim nga vitet e kaluara në vlerën 6,830.8 milionë lekë, kryesisht të FZHR-së. Në disa raste janë konstatuar që faturat e regjistruara kanë rezultuar me data më të hershme se çeljet me akt-normativ dhe fondet janë çelur për vlera më të vogla se faturat faktike të prapambetura.

Nga analiza e raporteve të monitorimit të kontratave shumëvjeçare u konstatuan dhe raste të kryerjes së pagesave për projekte të cilat nuk kanë patur çelje me Ligjin e Buxhetit për vitin 2017. Të gjitha rastet e analizuara individualisht janë konfirmuar me databazën e pagesave të vitit 2017 me burim sistemin SIFQ. Këto çelje buxhetore pa fonde të miratuara janë legjitimuar duke u përfshirë më pas në Aktin-normativ nr. 2 ose nr. 3. Nga testet e projekteve të përfshira në AN2 dhe AN3 u konstatuan, 90 raste në vlerë rreth 700 milionë lekë. Gjithashtu nga analiza e urdhër prokurimeve të regjistruara në SIFQ u konstatuan 206 prokurime në vlerë 6.3 miliardë lekë të ndërmarra pas datës 15.10.2017 në shkelje të nenit 51 të Ligjit të Buxhetit pavarësisht se me nenin 2 të VKM nr. 807 datë 16.11.2016 “Për disiplinimin e angazhimeve buxhetore” mund të fillojnë/vazhdojnë vetëm për ato projekte që janë pjesë e buxhetit trevjeçar. Në kushtet kur nuk regjistrohet PBA në SIFQ nuk mund të japim siguri nëse këto prokurime janë në përputhje me VKM apo në shkelje të LOB. Referuar të dhënave të marra nga APP, tabela “*prokurimet e*

publikuara” rezultojnë në total 51 raste me vlerë fondi limit pa TVSH 2.3 miliardë lekë të publikuara pas datës 15.10.2017.

Planifikimi optimist i të ardhurave fiskale dhe deficitit buxhetor

Planifikimi optimist i të ardhurave ka lejuar planifikim më të madh të shpenzimeve brenda limiteve të deficitit të vendosura me ligj. Mos realizimi i të ardhurave, veçanërisht atyre tatimore, ka ndikuar në rritjen e stokut të rimbursimit të TVSH për tu shlyer dhe krijimin e detyrimeve të prapambetura, të paraportuara në treguesit fiskal në kushtet e limiteve të deficit të raportuar afër 2%. Të ardhurat nga tatimet referuar të dhënave të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, janë realizuar në vlerën 131,869 milionë lekë, ose 93% në krahasim me planin përfundimtar. Të ardhurat nga TVSH (bruto) paraqesin një realizim prej 88.5% në krahasim me planin përfundimtar dhe 97.7% në krahasim me planin fillestar. Performanca e ulët në terma bruto e të ardhurave tatimore, në kushtet e stokut në rritje të rimbursimit të TVSH, duhej të shoqërohej me shkurtim shpenzimesh me qëllim ruajtjen e deficitit nën 2%, veprim që nuk është ndërmarrë.

Nga auditimet e Kontrollit të Lartë të Shtetit konstatohet se përgjithësisht nuk zbatohet parimi i regjistrimit të shpenzimeve në çastin e ndodhjes së tyre, por ato regjistrohen në momentin e pagesës, duke mos pasqyruar gjendjen reale të shpenzimeve dhe deficitit buxhetor sipas treguesve fiskalë të konsoliduar të Buxhetit të Shtetit. Nga auditimi u konstatuan 23,701 raste me vlerë 29.1 miliardë lekë faturash të dorëzuara në Thesar jashtë afatit 30 ditor nga njësitë publike. Në këtë mënyrë nuk ka një informacion të plotë të shpenzimeve dhe investimeve realisht të kryera dhe të paguara. Siç raportuar nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë, deficitit buxhetor gjatë për vitin 2017, ishte parashikuar në vlerën 31,200 milionë lekë dhe është realizuar në masën 30,919 milionë lekë ose realizuar në masën 99,1%. Deficiti i raportuar rezulton të jetë sa 1.99% e PBB-së, çka në aspektin formal rezulton brenda limitit ligjor prej 2% të PBB-së.

Kemi konstatuar se niveli i deficitit të raportuar do të qe të paktën 3.54% e PBB-së, nëse do të ishin raportuar në treguesit fiskal si shpenzime të periudhës detyrimet e prapambetura të krijuara gjatë vitit 2017 të paguara në 7 mujin e parë të 2018 (11.5 miliardë lekë), rritja e stokut të rimbursimit të TVSH gjatë 2017 (7.2 miliardë lekë), dhe disa shpenzime me financim të huaj të ndodhura në 2017.

Britja e detyrimeve të prapambetura dhe papërgjegjshmëria e strukturave shtetërore

Detyrimet e prapambetura vijnë të jenë problem për financat publike. Një pjesë e konsiderueshme e buxhetit vjetor shkon për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura të viteve të kaluara duke mos prodhuar rritje reale të buxhetit, por pagesa për shërbime dhe të mira që janë realizuar në vitet e mëparshme buxhetore. Nga KLSH u konstatuan 6,857 pagesa të faturave dhe detyrimeve të prapambetura në shumën 8.7 miliardë lekë. Ndërkohë u analizuan pagesat e kryera gjatë 7-mujorit 2018 në zërin shpenzime kapitale ku rezulton se pagesat e lidhura me fatura që mbajnë datë 2017 janë në vlerë 11.5 miliardë lekë, duke treguar që gjatë vitit 2017 detyrimet e prapambetura janë rritur. Duhet të theksojmë se jo të gjitha deklaratimet e faturave të prapambetura nga institucionet janë të sakta dhe të plota. Si rrjedhim gjendja e detyrimeve të prapambetura në fund të vitit 2017, duhet të ishte raportuar të paktën 19 miliardë lekë. Kjo shifër është më e lartë duke marrë në konsideratë edhe llogaritë e tjera dhe pasaktësitë e konstatuara në datat e faturave.

Kontratat e lidhura nëpërmjet ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore kryhen në disa raste përtej afateve të vendosura në Ligjin e Buxhetit duke shkaktuar krijim të detyrimeve të prapambetura. Kontratat e lidhura nuk regjistrohen brenda 3 ditësh në SIFQ, por regjistrohen në momentin që çelen fondet për ti bërë të vlefshme në SIFQ. Në zbatim të pikës 17 të Udhëzimit specifik nr. 26 dt. 20/11/2012 “Pas miratimit nga nëpunësi zbatues dhe nëpunësi autorizues i njësisë brenda pesë ditëve pune nga nënshkrimi i tyre, dokumentacioni fizik si më sipër paraqitet në gjuhën shqipe (në rastin e kontratave të lidhura në gjuhë të huaj) bashkë me njoftimin përfundimtar zyrtar për shpalljen e fituesit, në strukturën përgjegjëse për thesarin në degë”. Në vijim janë analizuar dhe grupuar data të kontratave të regjistruara me datën e krijimit në sistem ku rezultojnë gjithsej 16,795 raste ose 72% e gjithë kontratave të regjistruara gjatë vitit 2017 në shkelje të afateve të përcaktuara me vlerë 62.9 miliardë lekë. Numri më i lartë i shkeljeve konstatohet në njësitë e qeverisjes vendore: tipikisht Bashkia Tiranë, Durrës, Ministria e Shëndetësisë, Ministria e Brendshme, dhe Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë.

Procesi i kontraktimit të të mirave dhe shërbimeve publike nëpërmjet procedurave të prokurimit fillon pa marrë konfirmimet e nevojshme në lidhje me disponueshmërinë e fondeve në dispozicion në momentin e inicimit të procedurës së prokurimit. KLSH konstaton se regjistrimet e urdhër-prokurimeve në SIFQ janë formale pasi në mbi 80% të rasteve ato janë regjistruar pas firmosjes së kontratës,

pra urdhër-prokurimi është regjistruar vetëm për efekt të plotësimit të fushave që lejojnë më pas krijimin e dokumentit kontratë dhe pagesë respektive. Nga krahasimi i të dhënave të SIFQ me të dhënat e APP, nga 41 raste të zgjedhura për testim, në 17 prej tyre rezulton se urdhër-prokurimet janë të regjistruara në vitin 2017 në APP ndërsa në SIFQ janë regjistruar në vitin 2018. Nga auditimi i të dhënave të urdhër-prokurimeve të regjistruara gjatë 7 mujorit të parë të vitit 2018, KLSH konstaton se problemi i mos regjistrimit të të gjithë urdhër-prokurimeve nga të gjitha institucionet dhe mos regjistrimi në afatet e përcaktuara me qëllim konfirmimin dhe bllokimin e fondeve buxhetore disponibël, vazhdon të mbetet. Sipas drejtimit të DPTH, kjo procedurë është nën kontrollin e APP në momentin e kontrollit të dokumentacionit për fillimin e procedurave të prokurimit pasi “është përgjegjësi e APP për të mos pranuar urdhër-prokurime pa vulën e thesarit”.

Sistemet e parandalimit të krijimit të detyrimeve të prapambetura dhe marrjen e angazhimeve pa fonde buxhetore megjithëse të ndërtuara nuk janë efikase. Sistemet e detektimit dhe marrjes së masave janë të dobëta dhe kërkojnë përmirësim të ndjeshëm në monitorim dhe detektim. Marrja e masave ndaj personave përgjegjës është në nivele minimale. Në sistemin SIFQ, që prej muajit Prill 2016 janë shtuar fusha për të regjistruar kontratën në mënyrë të plotë dhe sipas skedulit të pagesave dhe PBA-së së miratuar. Kjo si domosdoshmëri kontrolli dhe monitorimi jo vetëm për buxhetin faktik por dhe për qëllim planifikimi të buxhetit të vitit të ardhshëm. Aktualisht ky kontroll nuk përdoret dhe informacioni për shpërndarjen në vite të kontratës plotësohet në mënyrë rastësore dhe i jo i detyrueshëm. Nga analiza e faturave të ekzekutuara gjatë vitit 2017, konstatohet se janë likuiduar me një urdhër shpenzim disa fatura njëkohësisht, kur duhet që çdo faturë të regjistrohet në sistem në periudhën përkatëse, në mënyrë që shpenzimi të njihet në periudhën në të cilën ai është kryer dhe lind detyrimi, për 131 raste në vlerën rreth 1.4 miliardë lekë.

Nga auditimi i të dhënave të angazhimeve, kontratave dhe pagesave respektive KLSH ka investiguar dhe konstatuar dhe fenomenin e regjistrimit të kontratave në të njëjtën ditë ose 1-2 ditë diferencë në kohë me regjistrimin e faturës së parë. Gjithashtu evidentoi dhe fenomenin e regjistrimeve të pasakta në SIFQ, të urdhër-prokurimeve dhe kontratave me vlera të fragmentarizuara, shpesh të barabarta me vlerën e faturës për tu paguar, dhe jo me vlerën e plotë të prokuruar, duke tejkaluar kontrollin për disponibilitetin e fondeve. Pra institucionet me akses apo jo në SIFQ edhe pse në dijeni të afateve ligjore për regjistrimin e çdo dokumenti për investim:

nga urdhër-prokurime deri te fatura, në mënyrë të vetëdijshme jo vetë nuk i zbatojnë këto afate por autorizojnë regjistrime me vlera pjesore të barabarta me faturën dhe jo me vlerën reale të kontraktuar, si p.sh rasti i Bashkisë Tiranë (dy kontrata në vlerë totale 1.46 miliardë lekë) dhe FZHS (një kontratë në vlerë 926 milionë lekë). Një tjetër fenomen i konstatuar është rasti i pagesave pjesore të faturave me qëllim përputhjen e fondeve buxhetore disponibël dhe mbartjen e detyrimit të mbetur në vitin pasardhës. Pavarësisht shkeljeve nga njësitë publike, KLSH konstaton se nuk raportohen informacione mbi asnjë masë të marrë kundrejt NA-ve të institucioneve që marrin angazhime financiare pa fonde buxhetore, pengojnë dërgimin e faturave në thesar dhe nuk zbatojnë afatet e regjistrimit të kontratave të angazhimeve brenda afatit ligjor. Neni 71, germa (f dhe gj) e Ligjit nr.9936, datë 26.6.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në republikën e Shqipërisë", i ndryshuar, parashikon gjobë nga nëpunësi i parë autorizues, në masën nga 1 deri në 3 paga mujore (për regjistrimin me vonesë të kontratave) dhe 3 deri 7 paga për moszbatim të afateve të dorëzimit të urdhër-shpenzim. Kështu, gjoba të përllogaritura, por të pa vendosura nga NPA, për çdo vonesë në dorëzim të faturës në Thesar vlerësohet të ishin minimalisht rreth 7 miliardë lekë.

Risku i buxhetit nga vendimet gjyqësore

Vendimet gjyqësore të gjykatave vendase dhe ato të lidhura me çështjet e arbitrazhit ndërkombëtar apo Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut përbëjnë risk real për nevojat për financim si pasojë e provigjionimit të dobët dhe mungesës së shkëmbimit të informacionit ndërmjet strukturave përkatëse shtetërore. Vendimet gjyqësore për largim nga puna vazhdojnë të krijojnë efekte negative për Buxhetin e shtetit (mbi 2 miliardë lekë çdo vit), duke mos marrë masat e duhura nga institucionet buxhetore për sistemimin e gjyq fituesve pavarësisht vendeve vakante dhe lejuar akumulimin e pagave të pagueshme për çdo pozicion pune. KLSH ka konstatuar se në vendimet gjyqësore të formës së prerë nuk raportohen dhe nuk deklarohen si shpenzim në kundërshtim me nenin 61 të Ligjit nr.9936 datë 26.06.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar. Kjo krijon kushtet për akumulimin e kamatvonesave si pasojë e vonesës në shlyerjen e tyre, nënvlerësimin e shpenzimeve të vitit dhe deficitit të vitit buxhetor, pagesën e tarifave përmbartimore si pasojë e mosekzekutimit vullnetar të vendimeve dhe thyerje të radhës së shlyerjes së vendimeve dhe selektivitet në përzgjedhjen e vendimeve për pagesë (mosrespektimi i FIFO). Në shumë institucione nuk ekziston databaza e vendimeve gjyqësore në mënyrë që nga ana e

KLSH të raportohet efekti i detyrimeve si pasojë e vendimeve gjyqësore të cilat kanë marrë formë të prerë. Efekti i pagesave të kryera nga Buxheti i Shtetit për vitin 2017 për largim të padrejtë të punonjësve nga puna nëpërmjet llogarive të shpenzimeve operative vlerësohet në rreth 2 miliardë lekë dhe për vendimet e tjera gjyqësore në rreth 1 miliardë lekë.

Për vendimet gjyqësore me objekt çështjet e privatizimit nuk ka një informacion në lidhje me detyrimet e shtetit, pasi nga auditimi në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë u konstatua se nuk ka një databazë të këtyre vendimeve dhe informacioni mungonte. Në të njëjtën linjë, edhe për vendimet gjyqësore me objekt çështjet e Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut u konstatua se vendime gjyqësore të miratuara për pagesë nga viti 2016, rezultojnë sipas detyrimeve të aparatit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të pa kontabilizuara për rreth 500 milionë lekë. Për vendimet gjyqësore të cilat nuk janë të autorizuar për pagesë, KSLH e ka të pamundur të vlerësojë efektin, duke qenë se ato nuk regjistrohen në databazë të vendimeve gjyqësore dhe as në kontabilitet. KLSH parashtrohet rëndësinë e zbatimit të menjëhershëm të vendimeve gjyqësore dhe futjen e tyre në procesin e ekzekutimit buxhetor, duke marrë parasysh efektin e mundshëm në vitet e ardhshme në formën e detyrimeve të prapambetura nga njëra anë dhe trajtimin e plotë të përgjegjësisë në lidhje me vendimmarrjen me kosto financiare të nëpunësve publike, në të njëjtën linjë me kërkesën e vazhdueshme për hartimin dhe miratimin e ligjit “Për përgjegjësinë materiale”. Kjo pasi është konstatuar se në të gjitha subjektet që ekzekutojnë vendimet gjyqësore nuk përcaktohet përgjegjësia në lidhje me detyrimet që lidhen me to, në kundërshtim edhe me kërkesat e Udhëzimit Standard të Zbatimit të Buxhetit, në të cilin kërkohet nxjerrja e përgjegjësive nga ana e Titullarëve të institucioneve për çdo rast të vendimeve gjyqësore.

Mungesa e kuadrit rregullator për raportimin financiar publik

KLSH, për 5 vite me radhë, sjell në vëmendje se kuadri i kontabilitetit të financave publike dhe raportimit financiar është i paplotësuar prej vitesh duke cënuar kështu vërtetësinë, plotësinë dhe transparencën e pasqyrave financiare. Në lidhje me Standardet e Kontabilitetit Publik në Strategjinë MFP 2014-2020 thuhet se: Qëllimi i standardeve është të përmirësojnë cilësinë e raportimit të përgjithshëm financiar nga institucionet e sektorit publik, duke çuar në vlerësime më të informuara të vendimeve të Qeverive për alokimin e burimeve, duke rritur në këtë mënyrë transparencën dhe përgjegjshmërinë. Megjithatë plani kohor i strategjisë aktuale

është deri në vitin 2020, konstatohet që progresi i bërë në lidhje me hartimin e bazës ligjore dhe përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara të shtetit nuk është i mjaftueshëm dhe objektivat në këtë fushë janë shumë vështirë të realizohet, duke patur në konsideratë dhe situatën aktuale të raportimit financiar publik. Me qëllim testimin e progresit të bërë si dhe në kushtet e riorganizimit të ministrive, KLSH ushtroj një auditim pilot, asistuar dhe nga ekspert të SAI-t Polak, mbi pasqyrat financiare të aparatit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë. KLSH ka konstatuar devijime materiale dhe të përhapura në pasqyrat financiare të aparatit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë që rezultuan në një opinion të kundërt duke qenë se nuk paraqesin situatën dhe performancën financiare për vitin 2017. Procesi i riorganizimit ka sjellë ndryshime me krijimin e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit, Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministrisë së Evropës dhe Punës të Jashtme. Nga auditimet e zhvilluara nga KLSH është konstatuar se procesi i konsolidimit të pasqyrave financiare dhe të buxhetit është realizuar vetëm nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, e cila është formuar nga bashkimi i ish-Ministrisë së Energjisë dhe Industrisë, ish-Ministrisë së Zhvillimit Urban dhe Ministrisë së Transportit dhe Infrastrukturës, si dhe nga Ministria e Turizmit dhe Mjedisit.

Borxhi Publik dhe raporti i tij ndaj PBB

Përqendrimi i borxhit publik drejt huamarrjes së huaj ka sjellë rritjen ekspozimit ndaj riskut të normave të interesit. Menaxhimi i likuditetit paraqitet me dobësi të theksuara i bazuar në një metodologji që ofron informacion të limituar dhe jo të konsoliduar nëpërmjet institucioneve kryesore shpenzuese dhe arkëtuese. Koordinimi ndërmjet strukturave të borxhit dhe likuditetit është i dobët, duke u përqendruar vetëm tek monitorimi i pagesave sesa një menaxhim i mirëfilltë i flukseve hyrëse dhe dalëse.

Raporti i borxhit publik si përqindje e Prodhimit të Brendshëm Bruto është ende larg objektivave afatmesëm për minimizimin e tij me implikime afatgjata në ripagesat dhe shërbimit të borxhit. Stoku i borxhit publik të raportuar për vitin 2017 paraqitet i nënvlerësuar bazuar në respektimin e kërkesave ligjore për raportimin e tij dhe në respektim të standardeve ndërkombëtare të raportimit financiar dhe ato të lidhura me raportimin e borxhit publik. Nga auditimi konstatohet se deri në fund të vitit 2017, sipas vetëdeklarimeve të enteve buxhetore, të raportuara nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë janë akumuluar detyrime të prapambetura në

shumën 16 miliardë lekë dhe sipas auditimit të KLSH vlera e detyrimeve të prapambetura ka rezultuar në shumën jo më pak se 19 miliardë lekë. Vlera e detyrimeve të prapambetura, si shpenzim i konstatuar, nuk është raportuar në tabelën e treguesve fiskalë, çka do të sillte një deficit mbi 2% të PBB, por është raportuar si shpenzim i periudhave të ardhshme. Nëse merren në konsideratë këto detyrime, stoku i borxhit publik të raportuar, nga 1,088 miliardë lekë, do të ishte në rreth 1,104 miliardë lekë, i cili në raport me PBB do të jepte një tregues të borxhit në nivelin mbi 71%. Nëse marrim në konsideratë edhe shlyerjen e stokut të rimbursimit të TVSH në vlerë 11 miliardë lekë (trajtuar në seksion më vetë), borxhi publik do të jepte një tregues në nivelin 72% të PBB. Në strategjinë “Për Menaxhimin e Financave Publike 2014-2020”, është vendosur objektivi i arritjes së borxhit publik në nivelin 65.5% të PBB në fund të vitit 2017. Konstatohet se që nga hartimi i strategjisë niveli i borxhit publik është luhatur rreth niveleve 70-74% e PBB.

Huadhënia dhe mbështetja buxhetore për sektorin energjetik dhe ujësellat është ende një nga problemet që riskon Buxhetin e Shtetit duke detyruar transferta si pasojë e performancës së dobët të sipërmarrjeve të sektorit me kapital shtetëror. KLSH ka konstatuar krijim të detyrimeve të reja në shumën 5,391 milionë lekë të subjekteve nënhuamarrëse në kuadër të marrëveshjeve të nënhuasë përgjatë vitit 2017, si pasojë e mos shlyerjes së detyrimeve përkatëse. Stoku i detyrimeve nga nënhuatë që përfituesit kanë ndaj shtetit në fillim të vitit paraqitet në shumën 11,352 milionë lekë, ndërkohë që në fund të vitit paraqitet në shumën 16,924 milionë lekë, me një rritje prej 50% brenda vitit 2017. Edhe garancitë shtetërore përgjatë vitit 2017 paraqesin një risk të shtuar në drejtim të administrimit të tyre dhe situatës së rënduar financiare të cilën kalojnë kryesisht këto sektor. Për vitin 2017 gjendja e detyrimeve në lidhje me garancitë shtetërore që subjektet përfituese kanë ndaj shtetit është rritur nga 5,722 milionë lekë në 8,552 milionë lekë, me një rritje vjetore prej 2,831 milionë lekë ose 49.5%.

Gjatë vitit 2017 sektori energjetik ka përfituar nga amnistia e faljes së detyrimeve tatimore një vlerë prej rreth 9.6 miliardë lek, çka ka ndikuar në ruajtën e treguesit total stabël të detyrimeve ndaj shtetit, ndërkohë e zhveshur nga kjo falje detyrimet e sektorit ndaj shtetit janë rritur me rreth 8.2 miliardë lekë gjatë vitit. Në fund të vitit 2017 detyrimet në total nga ky sektor vlerësohen në rreth 29.3 miliardë lekë. Në fund të vitit 2017, detyrimet e ujësjellësve ndaj shtetit janë në vlerë 6.97 miliardë lekë, me një rritje prej 14% në krahasim me një vit më parë. Konstatohet se masat e marra janë të pa mjaftueshme për zgjidhjen e situatës së krijuar ku risku i kreditit të këtyre institucioneve është mjaft i lartë. Gjendja e detyrimeve që

subjektet përfituese (veçanërisht sektori i energjisë dhe ujësjellësve) kanë ndaj shtetit në lidhje me nënhatat dhe garancitë do të vijoj të ritet nëse nuk shoqërohet me reformat e përshtatshme financiare për në këto sektor.

Koncesionet dhe financat publike

Koncesionet/PPP konstatohet se nuk janë të integruara në procesin e menaxhimit të investimeve publike pasi nuk ka strategji të qartë për përdorimin e këtyre instrumenteve për financimin e nevojave për të mira dhe shërbime. Në shumë raste procesi i PPP janë të iniciuara nga sektori privat (nëpërmjet propozimeve të pakërkua). Mungesa e raportimit në procesin e buxhetimit si dhe në pasqyrat financiare të konsoliduara, krijon kushtet për cënimin e plotësisë, saktësisë dhe transparencës së informacionit në lidhje me këto projekte. Gjithashtu, KLSH identifikon mungesë të theksuar të monitorimit të portofolit të PPP-ve ekzistuese, të analizës mbi implikimet e mundshme të ndryshimeve dinamike të faktorëve makroekonomikë dhe efektin e pritshëm mbi treguesit fiskalë. Referuar të dhënave aktuale në lidhje me 11 kontratat koncesionare rezulton se shpenzimet faktike nga buxheti i shtetit rezultojnë në shumën 6,493 milionë lekë. Ndërkohë që projeksionet në lidhje me mbështetjen e nevojshme buxhetore, duke marrë parasysh edhe projektet për të cilat është dhënë miratimi nga ana e MFE për mbështetjen buxhetore të nevojshme të cilat pritet të hyjnë në fuqi vitin e ardhshëm, parashikohet që të rezultojnë me flukse dalëse në shumën 18,115 milionë lekë në vitin 2021. Për këtë arsye, në planifikimin dhe realizimin e treguesve të borxhit është e rëndësishme që të merren në konsideratë këto kosto financiare që mbartin këto projekte, megjithëse Ministria e Financave dhe Ekonomisë nuk raporton në përputhje me standardet ndërkombëtare të raportimit, që kërkojnë që këto kontrata të raportohen në stokun e borxhit publik. Nga auditimi në FSDKSH, mosreflektim i rekomandimeve të lëna nga KLSH në auditime të mëparshme, ka pasoja të konsiderueshme në buxhetin e shtetit si rrjedhojë e kontratës së Check-up, kur numri i përfituesve vijon në ulje nga viti në vit. Kosto e pajustifikuar nga fillimi i kontratës vlerësohet në vlerë 182 milionë lekë dhe pagesat e pajustifikuar e TVSH nga fillimi i kontratës në vlerë 413.7 milionë lekë.

Deficencat e skemës së sigurimeve shoqërore dhe sigurimit të kujdesit të detyrueshëm shëndetësor

Financimi nga Buxheti i Shtetit për të balancuar skemën e sigurimeve shoqërore dhe skemën e sigurimit të kujdesit të detyrueshëm shëndetësor paraqitet në nivele

të larta dhe riskon në vijimësi me anë të transfertave për balancimin e pagesave si pasojë e deficitit specifik. Skema e sigurimit të detyrueshëm të kujdesit shëndetësor është vlerësuar në menaxhim të dobët si pasojë e administrimit jo efektiv të fondeve në dispozicion. Deficiti i degës së pensioneve për vitin 2017, rezultoi në shumën 27,458 milionë lekë, ose rreth 817 milionë lekë më pak nga plani fillestar prej 28,275 milionë lekë. Ky tregues u rrit me 317 milionë lekë apo rreth 1% më shumë, në krahasim me vitin 2016, ku deficiti ishte 27,141.5 milionë lekë, ndërsa në raport me PBB4 -në ky tregues është përmirësuar nga 1.77 pikë në vitin 2016, në 1.03 pikë në vitin 2017. Deficiti i degës së pensioneve të fshatit, ka rezultuar 11,371.11 milionë lekë, nga 11,593.2 milionë lekë një vit më parë, pra 222 milionë lekë më pak, ose 1.92% më pak. Edhe pse në vlerë nominale, rezultati financiar i kësaj dege, duket disi i përmirësuar, deficiti i skemës konsiderohet i lartë nëse konsiderojmë që skema mbulon vetëm 21.4% të numrit të përgjithshëm të përfituesve. Në fund të vitit 2017 të ardhurat nga dega e pensionit të fshatit kanë mbuluar vetëm 23% të shpenzimeve të kësaj dege, nga 22% që mbuluan një vit më parë. Skema e fshatit, edhe pse me një kontribut relativisht të ulët në të ardhura (prej 5%), vërehet të zërë një peshë relativisht të konsiderueshme të total deficitit prej 41%. Për vitin 2017, deficiti i degës së pensioneve të qytetit është në shumën 16,087 milionë lekë, nga 15,548 milionë lekë që ishte një vit më parë, pra këtë vit deficiti është më shumë për 539 milionë lekë, ose 3% më shumë se një vit më parë. Nga auditimi në Fondin e Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor janë konstatuar mangësi dhe parregullsi në vendimmarrjet e organeve drejtuese të këtij institucioni, në menaxhimin e burimeve njerëzore, në administrimin e fondeve të rimbursimit të barnave, në monitorimin e kontratave në ofrimin e shërbimeve shëndetësore, në zbatimin e akteve ligjore, nënligjore lidhur me detyrat funksionale të punonjësve të Fondit, si dhe evidentohet dobësim i sistemeve të kontrollit gjatë vitit 2017, në të gjitha aspektet e funksionimit të këtij institucioni, që ka sjellë efekte negative për buxhetin e shtetit në shumën 3,865 milionë lekë.

II.3. AUDITIMET FINANCIARE

Bazuar në planin vjetor të auditimeve, për periudhën Janar – Dhjetor të vitit 2018, KLSH ka kryer auditime financiare 29 nga të cilat 13 janë auditime ku janë dhënë opinione të pakualifikuar në subjektet Ministria e Kulturës, Spitali Universitar i Traumës, Hekurudha Shqiptare sh.a., Instituti i Shëndetit Publik, Inspektorati i Lartë

të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave, Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve, Ministria e Mjedisit dhe Turizmit, Gjykata Kushtetuese, Gjykata e Administrimit Tiranë, Universiteti “Aleksandër Moisiu” Durrës, Akademia e Shkencave, Bashkia Vorë, Këshilli i Qarkut Shkodër, Këshilli i Qarkut Tiranë. Në subjektet Instituti Sigurimeve Shoqërore, Dega e Doganës Rinas, Dega e Doganës Vlorë, Universiteti Fan S.Noli, Korçë, Bashkia Lushnje, Bashkia Fier, Porti Detar Vlorë, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Bashkia Shijak, Drejtoria e Përgjithshme e Taksave e Tarifave Vendore, Bashkia Tiranë, Bashkia Selenicë, Ujësjetllës Kanalizime sh.a., Sarandë, Ujësjetllës Kanalizime sh.a. Tiranë opinioni ka qenë i kualifikuar, ndërsa në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, grupi i auditimit ka arritur në konkluzionin e një Opinioni të Kundërt.

Lloji i opinionit	Subjektet
Opinion i pakualifikuar	Ministria e Kulturës, Spitali Universitar i Traumës, Hekurudha Shqiptare sh.a., Instituti i Shëndetit Publik, Inspektorati i Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave, Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve, Ministria e Mjedisit dhe Turizmit, Gjykata Kushtetuese, Gjykata e Administrimit Tiranë, Universiteti “Aleksandër Moisiu” Durrës, Akademia e Shkencave, Bashkia Vorë, Këshilli i Qarkut Shkodër, Këshilli i Qarkut Tiranë
Opinion i kualifikuar	Instituti Sigurimeve Shoqërore, Dega e Doganës Rinas, Dega e Doganës Vlorë, Universiteti Fan S.Noli, Korçë, Bashkia Lushnje, Bashkia Fier, Porti Detar Vlorë, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Bashkia Shijak, Drejtoria e Përgjithshme e Taksave e Tarifave Vendore, Bashkia Tiranë, Bashkia Selenicë, Ujësjetllës Kanalizime sh.a., Sarandë, Ujësjetllës Kanalizime sh.a. Tiranë
Opinion i kundërt	Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Më poshtë po ndalojmë vetëm në opinionin e kundërt të dhënë në auditimin e aparatit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.

Auditimi në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Aparatit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar, pasqyrën e performancës financiare, pasqyrën e lëvizjes së fondeve bazë, si dhe anekset e pasqyrave financiare që përmbajnë një paraqitje të metodave kontabël apo material tjetër shpjegues.

Sipas opinionin tonë, pasqyrat financiare nuk japin një pamje të vërtetë dhe të sigurtë të pozicionit financiar të Aparatit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë në 31.12.2017 dhe performancës financiare të saj, referuar Ligjit “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare” dhe Udhëzimit të Ministrisë së Financave “Për procedurat e përgatitjes dhe mbylljes së pasqyrave financiare për institucionet qendrore, njësitë e qeverisjes vendore, njësitë e tyre të varësisë dhe njësitë e zbatimit/implementimit të projekteve dhe marrëveshjeve me donatorë huaj”.

Baza për opinionin e kundërt të raportimit financiar

Në referencë të VKM nr. 503 datë 13.09.2017 “Për përcaktimin e fushave të përgjegjësisë së Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë”, njësia e ristruktuar, duhet të përfshijë që nga 01.12.2017, disa nga programet e ish-Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, ish-Ministrisë së Mirëqenies Sociale dhe ish-Ministrisë së Zhvillimit Urban, duke përfshirë kontrollin për asetet, detyrimet si dhe të ardhurat e shpenzimet e lidhura me këto programe specifike. Mosreflektimi i përthithjes së një pjese të aktivitetit të institucioneve të cilat kaluan në përgjegjësinë shtetërore të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, bëri që Pasqyrat Financiare të Aparatit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të rezultojnë jo të plota dhe të nënvlerësuara, me anomali të përhapura dhe materiale. Efektet e dështimit për ti përfshirë në pasqyrat financiare janë lidhur pjesërisht për asetetet, detyrimet dhe të ardhurat dhe lidhur plotësisht për shpenzimet dhe investimet e periudhës:

Investime në proces të realizuara në vitin 2017 nga ish-aparatet e ministrive të mësipërme sipas programeve të përthithura, të papërfshira në pasqyrat financiare të aparatit të MFE, rezultuar nga lëvizja e cash-it në thesar është në shumën 710 milionë lekë, nga të cilat 74 milionë lekë për investime në aktive të qëndrueshme të

patrupëzuara dhe 637 milionë lekë për investime në aktive të qëndrueshme të trupëzuara.

Shpenzime operative të papërfshira në pasqyrën e performancës rezultojnë në shumën 303 milionë lekë, nga të cilat 260 milionë lekë shpenzime operative të ish MZHETTS në programet e përthithura të aparatit dhe 42 milionë lekë shpenzime operative të ish-MMSR për pjesën e programeve të përthithura të aparatit.

Nga auditimi u konstatuan problematika e kontabilizimit të shpenzimeve mbi bazë cash-i, në kushtet kur kërkesat ligjore kërkojnë kontabilitet mbi bazë accrual. Në të njëjtën kohë deficencat e theksuara në sistemin e kontrollit të brendshëm, kanë sjellë detyrime të pakontabilizuara për vendime gjyqësore, fatura investimesh dhe fatura të shpenzimeve operative, çka duke marrë parasysh nivelin e materialitetit dhe shkallën e gjerë të përhapjes së tyre, i bëjnë pasqyrat financiare të pasakta. Nga auditimi i kampioneve të përzgjedhur u konstatuan fatura të mbërritura dhe të paregjistruara në vlerën 701 milionë lekë.

Përgjatë vitit 2017, në llogarinë 116 “Shitja e Aktiveve të Qëndrueshme të Trupëzuara” të Aparatit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë janë kontabilizuar të ardhura në vlerën 407 milionë lekë nga shitja e pronës shtetërore. Nga auditimi u konstatua se, për aktivet e shitura, të cilat nuk janë pronë e Aparatit të MFE, nuk është bërë kontabilizimi i këtyre aktiveve në grupin e aktiveve të mbajtura për shitje, duke denaturuar transaksionin financiar dhe duke krijuar në këtë mënyrë anomali në pasqyrat financiare. Për shkak të pasaktësisë në evidencat kontabël, Pasqyrat financiare të MFE nuk pasqyrojnë drejt rezultatin (fitim ose humbje) nga shitja e këtyre aseteve objekt i procedurave të privatizimit, sikurse përcaktojnë kërkesat e kuadrit të raportimit financiar.

U konstatuan, klasifikime të gabuara në vlerën 275 milionë lekë, kështu: Nga Aparati i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë është bërë pagesa në vlerën 155 milionë në favor të përfituesit Black Sea Trade and Development Bank me përshkrimin “Pagesë për Bankën e Detit të Zi për rritjen e aksioneve të Republikës së Shqipërisë”. Kjo pagesë është raportuar në llogarinë 605 “Transerime korrente me jashtë”, ndërkohë që referuar natyrës së transaksionit ajo duhej të ishte klasifikuar në llogarinë e aktiveve afatgjata financiare në formën e pjesëmarrjeve në kapital. Efekti i trajtimit të gabuar kontabël ndër vite i këtij transaksioni në vlerën 700 milionë lekë ka rezultuar në aktive afatgjata financiare të pa pasqyruara në pozicionin financiar.

Në të ardhurat e krijuara këtë vit është regjistruar dhe kontabilizuar edhe llogaria 778/100 “Të ardhura-korrigjime nga viti i kaluar”, në vlerë 20.5 milionë lekë, e cila nuk është vlerë të ardhurash, por një “hua” e dhënë nga Ministria e Financës për fondet IPA në qershor të vitit 2016, vlerë e cila duhej të kthehej brenda dhjetorit të po këtij viti. Në pasqyrën e performancës është raportuar si shpenzim në formën e transfertës drejt të tretëvenë vlerën 84.5 milionë lekë, pagesë në favor të Fondit Kombëtar për fondet IPA për financimin afatshkurtër të projektit “Ndërtimi i sistemit të kanalizimit në Vlorë, faza e II”. Ky transferim fondi është një shumë e dhënë hua me kushtin për t’u kthyer brenda një afati të caktuar dhe raportimi nuk është bërë si një e drejtë për të arkëtuar, por si një shpenzim i periudhës në formën e transfertës.

Në pasqyrën e performancës është raportuar si shpenzim në formën e transfertave jashtë sistemit “Për pagesën e arbitrazhin ndërkombëtar për mbrojtjen e RSH në procesin e arbitrazhit ICSID CAZE NO.ARB/17/6”, në vlerë 125,000 euro, si kosto e parapaguar administrative e arbitrazhit, të konvertuar në lekë në shumën 14 milionë lekë. Llogaritë e parapagimit janë pjesë e pasqyrës së pozicionit financiar dhe nuk kalojnë në rezultatin e periudhës, pasi janë kosto që ende nuk kanë ndodhur dhe do të maturohen në momentin e përfundimit të procesit (që shënon marrjen e shërbimit).

Llogaritje e gabuar e vlerës së shpenzimeve gjyqësore. Përllogaritje e gabuar e kamatëvonesave për vendimet gjyqësore në shumën 25.8 milionë lekë (ekzekutimi i një vendimi gjyqësor të lidhur me privatizimin).

Riorganizimi i Ministrive

Gjate vitit 2017 u ndërmor nga Qeveria procesi i riorganizimit të disa ministrive dhe transferimit të disa programeve buxhetore ndërmjet institucioneve publike. Procesi i riorganizimit solli ndryshime me krijimin e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit, Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministrisë së Evropës dhe Punës të Jashtme. KLSH, bazuar në problematikat e evidentuara në kryerjen e këtij procesi në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë dhe me qëllim vlerësimin, identifikimin dhe adresimin e problematikave në kohë nga institucionet e riorganizuara, ndërmori auditime Tematike në Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit, dhe Fondin Shqiptarë të Zhvillimit.

Nga auditimi Tematik “Mbi reflektimin në kontabilitet dhe pasqyra financiare të aktivitetit të programeve buxhetore të cilat në zbatim të VKM-ve përkatëse kaluan në përgjegjësinë shtetërore të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale” u konstatua që në Pasqyrat Financiare të Aparatit të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, nuk është reflektuar aktiviteti i ish-Aparatit të Ministrisë së Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, i cili gjatë vitit 2017, në zbatim të VKM-së nr. 508, datë 13.09.2017 dhe Aktit Normativ Nr. 03, datë 06.11.2017 “Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin nr. 130/2016, “Për buxhetin e vitit 2017”, kaloi në përgjegjësinë shtetërore të **Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, çka justifikoi dhënien e një opinionit të kundërt** nga ana e KLSH. Referuar të dhënave të Sistemit Informatik të Qeverisë (SIFQ) dhe Pasqyrave Financiare të dorëzuara nga ish-MMSR për vitin 2016, vlera e aktiveve të Aparatit të ish MMSR-së në mbyllje të aktivitetit të tij, është 1,589,463 mijë lekë, e cila nuk është pasqyruar në pasqyrat financiare të konsoliduara të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale.

Nga auditimi Tematik “Mbi reflektimin në kontabilitet dhe pasqyra financiare të aktivitetit të programeve buxhetore të cilat në zbatim të VKM-ve përkatëse kaluan në përgjegjësinë shtetërore të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë”, u konstatua që në Pasqyrat Financiare të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, ishin reflektuar aktivitetet e aparateve të ish-Ministrisë së Zhvillimit Urban, ish-Ministrisë së Energjisë dhe Industrisë dhe ish-Ministrisë së Transportit dhe Infrastrukturës, aktivitete të cilat gjatë vitit 2017, në zbatim të VKM-së nr. 504, datë 13.09.2017, kaluan në përgjegjësinë shtetërore të Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë. Nga auditimi u konstatua se, në Pasqyrat Financiare të MIE për vitin 2017, nuk ishin reflektuar shtesa e aktiveve të transferuar nga ish Ministria e Mjedisit në vlerën **2,141 milionë lekë** për dy projekte të cilat referuar Aktit Normativ nr. 02, datë 06.11.2017, kaluan në administrimin e MIE.

Nga auditimi Tematik “Mbi reflektimin në kontabilitet dhe pasqyra financiare të aktivitetit të programeve buxhetore të cilat në zbatim të VKM-ve përkatëse kaluan në përgjegjësinë shtetërore të Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit” konstatohet se, në Pasqyrat Financiare të Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit, është reflektuar një pjesë e aktivitetit të ish-Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik Tregtisë dhe Sipërmarrjes, i cili gjatë vitit 2017, në zbatim të VKM-së nr. 509, datë 13.09.2017, kaloi në përgjegjësinë shtetërore të Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit. Nga auditimi u konstatua se, në Pasqyrat Financiare të Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit, për vitin 2017, është reflektuar pakësimi i aktiveve në vlerën **2,141 milionë lekë** për dy

projekte investimi me Kapital të Brendshëm, të cilat referuar Aktit Normativ nr. 03, datë 06.11.2017, kaluan në administrimin e Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë. Dokumentacioni i transferimit të këtyre aktiveve pa pagesë nuk është në përputhje me procedurat e përcaktuara në udhëzimin 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”.

Nga auditimi Tematik “Mbi reflektimin në kontabilitet dhe pasqyra financiare të aktivitetit të programeve buxhetore të cilat në zbatim të VKM-ve përkatëse kaluan në përgjegjësinë shtetërore të Fondit Shqiptar të Zhvillimit” rezultoi në të ishte përthithur një programi nga ish-MZHU i cili është shoqëruar me transferimin e funksioneve të monitorimit të tij. Programi Infrastruktura Vendore dhe Rajonale, i transferuar, ekzekutohet nga ana e njërive të qeverisjes vendore dhe raportimi në lidhje me asetet e krijuara nga ky program realizohet nga këto njësi. Në këtë mënyrë, ndryshimi i njësisë së monitorimit të programit nuk është shoqëruar me problematika në drejtim të pasqyrave financiare.

Nga auditimet financiare të realizuara për vitin 2018 në Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore **opinionin ka qenë i kualifikuar** në 5 subjekte, respektivisht: Bashkia Shijak, Lushnjë, Fier, Selenicë dhe Drejtoria e Përgjithshme e Taksave dhe Tarifave Vendore, Bashkia Tiranë. Për nga rëndësia kemi shkëputur opinionin e auditimit financiar për DPTTVE, Tiranë, kjo edhe për arsye se problematikat e saj replikohen edhe në auditimin e bashkë në përgjithësi.

Drejtoria e Përgjithshme e Taksave e Tarifave Vendore, Bashkia Tiranë

Nga auditimi i veprimtarisë në “Drejtorinë e Përgjithshme të Taksave e Tarifave Vendore (DPTTV), Bashkia Tiranë”, për vitin ushtrimor nga 1 Janar 2017 deri më 31 Dhjetor 2017. Në opinionin tonë, përse i takon shkallës së zbatimit nga subjekti DPTTV Bashkia Tiranë, të standardeve mbi raportimin financiar, në përgjithësi japin një pamje të drejtë dhe të sigurtë të pozicionit financiar të performancën financiare dhe lëvizjet e mjeteve monetare për DPTTV, Bashkia Tiranë më 31.12.2017, duke përjashtuar disa anomali materiale por jo të përhapura që janë baza për dhënien e **një opinionin të kualifikuar**”.

² Audituesi duhet të shprehë një opinion të kualifikuar:

1. Kur audituesi ka marrë dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit dhe arrin në përfundimin se anomali apo rastet e mospërputhshmërisë, individualisht ose së bashku, janë materiale, por jo të përhapura, në llogaritë vjetore apo transaksionet në fjalë; ose

Janë konstatuar parregullsi në administrimin dhe realizimin e të ardhurave, kështu:

Auditimi ka konstatuar se janë lënë jashtë kontabilitetit gjobat e vendosura nga Policia Bashkiake dhe Agjencia e Mbrojtjes Konsumatorit (AMK), në shumën 526,246 mijë lekë, nga e cila 281,754 mijë lekë viti 2016 dhe vlera 244 milionë lekë viti 2017, fakt që shoqërohet me planifikim dhe raportim jo të kujdesshëm të të ardhurave vjetore të mbledhura. Konstatohet se nuk janë ndjekur dhe arkëtuar taksa të ndikimit në infrastrukturë nga ndërtimet informale në vlerën 300 milionë lekë. Konstatohet vlerësim jo i plotë i taksës së tokës bujqësore, duke mos taksuar sipërfaqen e tokës bujqësore në përdorimin me sipërfaqe prej rreth 12 288 ha, shoqëruar me një mungesë në të ardhura në vlerën 64,511 mijë lekë.

Nuk ka një menaxhim të vazhdueshëm dhe të efektshëm të borxhit tatimor. Në pasqyrat financiare të vitit 2017, konstatohet ekzistenca e një numri të lartë të detyrimeve (borxhi) tatimore në vlerën 7,740 milionë lekë, edhe pas efekteve të amnistisë fiskale. Duhet të theksojmë se përputhshmëria e zbatimit të amnistisë për fshirjen/shuarjen e detyrimeve nuk ka qenë në fokus të këtij auditimi. Në pasqyrat financiare nuk është paraqitur efekti i fazës së tretë të amnistisë fiskale në vlerën 80 milionë lekë.

Në llogarinë “Kreditorë të ndryshëm”, janë kontabilizuar fatura të pa likuiduar për vlerën 16 milionë lekë. Pra detyrimet e prapambetura nga administrimi i buxhetit të një viti më parë janë klasifikuar si shpenzime të periudhave të ardhshme duke denatruar zërin respektiv të bilancit “Furnitorë e llogari të lidhura me to”.

II.4. RAPORTIMI I AUDITIMEVE TË PËRPUTHSHMËRISË (RREGULLSHMËRISË)

II.4.1 Auditimet e realizuara në Institucionet Qendrore

Bazuar në planin vjetor të auditimeve, për periudhën Janar – Dhjetor të vitit 2018, KLSH ka kryer auditime përputhshmërie 42 nga të cilat 11 janë auditime ku janë dhënë opinione të pakualifikuar në subjektet Drejtoria e Fondit Kombëtar, Instituti i Shëndetit Publik, Bashkia Konispol etj. Në subjektet Avokatura e Shtetit, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, Albcontrol, Ministria e Brendshme, Bashkia Vlorë etj., opinioni ka qenë i kualifikuar, ndërsa në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë

2. kur audituesi nuk është në gjendje për të marrë dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit ku të bazojë opinionin, dhe efektet e mundshme mbi llogaritë vjetore apo transaksionet të kësaj pamundësie janë materiale por jo të përhapura

(Drejtorja e Përgjithshme e Thesarit dhe Drejtorinë e Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik), Drejtorja e Përgjithshme e Tatimeve, Fondin e Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor, etj., grupi i auditimit ka arritur në konkluzionin e një Opinioni të Kundërt.

Më poshtë po ndalojmë në auditimet me Opinion të Kundërt:

Auditimi në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë

Gjatë vitit 2018 KLSH ka audituar përputhshmërinë e veprimtarisë së aparatit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë me ligjet dhe rregulloret në fuqi, duke përfshirë këtu procedurat e prokurimeve dhe shpenzimet/investimet vjetore të buxhetit, si edhe kuadrin tjetër ligjor dhe rregullator për përdorimin e burimeve financiare nga ana e këtij institucioni.

KLSH ka dhënë një opinion të kundërt të përputhshmërisë për këtë institucion duke qenë se aktiviteti i kryer nga Aparati i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, për zbatimin e buxhetit dhe prokurimeve, përgjatë vitit 2017, nuk ka qenë në përputhje të plotë me kuadrin ligjor financiar në fuqi, ligjet për procedurat e prokurimit publik dhe rregulloret respektive.

Strukturat drejtuese të MFE kanë ndërmarrë angazhime buxhetore pa pasur në dispozicion fonde buxhetore dhe në kundërshtim me afatet e përcaktuara në Ligjin e Buxhetit në lidhje me projektin e investimit kapital me financim të brendshëm “Infrastruktura e Network e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe Degët e Thesarit” në vlerën **74 milionë lekë** dhe projektin e investimit kapital me financim të brendshëm “Asistencë teknike për Menaxhimin e Financave Publike dhe Borxhin” në shumën **100 milionë lekë**.

Të ardhurat nga privatizimi në shumën 407 milionë lekë për vitin 2017 janë përdorur në shumën **90 milionë lekë** ose në masën 22% për shlyerjen e vendimeve gjyqësore ndërkohë që kufizimet ligjore destinojnë përdorimin e tyre për uljen e borxhit publik dhe kryerjen e investimeve. KLSH konstaton se shuma prej **145 milionë lekë**, paguar me buxhetin e vitit 2017, ka shlyer fatura/vendime gjyqësore të paregjistruara si shpenzime të viteve të kaluara, të cilat zënë 40% të buxhetit vjetor të ekzekutuar të fondeve operative në llogarinë 602.

KLSH ka konstatuar se, për tre shkolla profesionale në proces ndërtimi (aktive shtesë si pasojë e përthithjes së programit nga MMSR), nuk janë kontabilizuar fatura të mbërritura brenda periudhës ushtrimore në vlerën **90 milionë lekë**.

Gjithashtu konstatohen shpenzime të paregjistruara në kontabilitet dhe të papaguara në kohë duke krijuar detyrime të prapambetura në shumën **4 milionë lekë** (fatura për shpenzime operative). Janë konstatuar raste të pagesave në grup të faturave (deri në 5 fatura me 1 urdhër shpenzim) të furnitorit duke manipuluar sistemin e kontrollit të brendshëm nëpërmjet vendosjes si datë fature në SIFQ, datën e faturës së fundit të furnitorit në shumën **3 milionë lekë**.

Është konstatuar se fondet për projekte me financim të huaj paraqiten me keqklasifikim në raportimin për efekt buxheti (gabim i konstatuar që në fazën e planifikimit e deri në raportim) në shumën **106, milionë lekë**, ku raportohen si investime fonde të ekzekutuara në trajnime dhe konsulenca. Shpenzimet në projekte për mbështetjen e turizmit, si shpenzime transporti, dieta, fjetje, apo akte ekspertimi, planifikohen dhe raportohen si investime në turizëm, keqklasifikim i konstatuar në shumën **7.9 milionë lekë**. Projektet të parashikuara të realizohen me fondet buxhetore të investimeve kapitale me financim të brendshëm në vitin 2018, janë realizuar me fonde të buxhetit operativ të vitit 2017, devijancë e konstatuar në shumën **13 milionë lekë**.

Investimet në formën e pjesëmarrjeve në kapital në vitin 2017, në shumën **156 milionë lekë** deklarohen si shpenzim i periudhës kontabile duke mos regjistruar në asete vlerën e investuar nga shteti shqiptar në aksione të institucioneve ndërkombëtare, si aksioner pa influencë të rëndësishme. Huadhëniet drejt Fondit Kombëtar për fondet IPA nuk raportohen si hua e dhënë të tretëve, por si një transfertë drejt të tretëve në pasqyrën e performancës në shumën **84.5 milionë lekë**. Të ardhurat e realizuara nga MFE janë mbivlerësuar nga arkëtimi i kryer për një hua të dhënë drejt Fondit Kombëtar (strukturë përgjegjëse për administrimin e fondeve IPA) në shumën **20.6 milion lekë**.

MFE ka kryer përlllogaritje të gabuar dhe mbipagesë për kamatë vonesa për vendimet gjyqësore në shumën **25.8 milion lekë** (ekzekutimi i një vendimi gjyqësor të lidhur me privatizimin). Gjithashtu parapagimet e kryera për zhvillimin e proceseve gjyqësore të shtetit shqiptar janë raportuar si shpenzim operativ, duke keq klasifikuar raportimin e tyre në shumën **14 milionë lekë**.

Auditimi në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve

Nga auditimi mbi përputhshmërinë dhe rregullshmërinë financiare, i ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve (DPT), sa i takon shkallës së zbatueshmërisë së rregullave, ligjeve dhe rregulloreve, politikave, kodeve të vendosura apo termave

dhe kushteve, mbi të cilat realizohet veprimtaria, (kriteret e auditimit të përputhshmërisë), për vitin 2017 janë konstatuar mangësi dhe parregullsi në zbatimin e planit të të ardhurave tatimore, në funksionimin e drejtorive kryesore në DPT, thyerje të radhës dhe afateve të rimbursimit të TVSH, në funksionin e kontrollit tatimor nga DRT, në plotësimin e vendeve vakante, zbatimin e vendimeve të gjykatës për rikthimet në punë, delegimet e kompetencave, aktet rregullative të ndryshuara por edhe në zbatimin e akteve ligjore, nënligjore lidhur me detyrat funksionale të punonjësve të DPT.

Të ardhurat nga tatimet referuar të dhënave të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, janë realizuar në vlerën 131,869 milionë lekë, ose 93% në krahasim me planin përfundimtar. Të ardhurat nga TVSH (bruto) paraqesin një realizim prej 88.5% në krahasim me planin përfundimtar dhe 97.7% në krahasim me planin fillestar. Nga auditimi në DPT, janë konstatuar probleme në vlerësimin e situatave me mospërputhje në deklaratën përfundimtare të Tatim Fitimit (2017), për subjektet që kanë kryer transaksione gjatë vitit ushtrimor. Vetëm për një subjekt i cili është në Top listën e debitorëve, u konstatua një borxh i fshehur dhe njëkohësisht një vlerë e munguar e Tatim Fitimit, për vitin 2017 në shumën 5.72 miliardë lekë.

Evidentohen mangësi në mbikëqyrjen e borxhit tatimor në Drejtoritë Rajonale, në informacionet e disponuara në nivel tatimpaguesi, masat e marra, në mungesën e inspektimeve në drejtoritë rajonale me peshën kryesore. Vlera e borxhit tatimor të raportuar nga DPT në fund të vitit 2017 kap vlerën 95.5 miliardë lekë. Konstatohet se borxhi i raportuar ka një rënie me 51.6 miliardë lekë në krahasim me një vit më parë, ndikuar nga efektet të Ligjit të faljes nr. 33/2017 në vlerën prej 49.8 miliardë lekë, fshirjes së borxhit tatimor të akcizës me justifikimin e borxhit “të transferuar” drejt DPD në vlerën 12.3 miliardë lekë, dhe rritjes së borxhit tatimor gjatë vitit me rreth 10.5 miliardë lekë. Rritja e borxhit tatimor si dhe nga auditimi i mënyrës së administrimit të procesit për mbledhjen e detyrimeve tatimore tregojnë për mangësi në ndjekjen e veprimeve procedurale nga ana e administratës duke mos ezauruar në kohë dhe me efikasitet të gjitha hapat dhe mekanizmat e përcaktuar në legjislacionin tatimor për të siguruar mbledhjen e borxhit.

Procesi i faljes ka rezultuar me probleme administrative, si rezultat i të cilave, nga regjistrat e borxhit në fund të vitit 2017 rezultojnë të papërfshira rreth 12.3 miliardë lekë detyrime. Konstatohet se gjatë realizimit të amnistisë fiskale, janë fshirë nga regjistrat e borxhit pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, detyrimet e

akcizës për 49 tatim pagues me vlerë 12.3 miliardë lekë, prej të cilave vetëm ARMO në vlerë rreth 10.7 miliardë lekë, (këtu përfshihen detyrime, penalitete dhe kamatvonesa), pa u realizuar procesi i transferimit të tij tek DPD, dhe duke bërë që kjo vlerë borxhi të mbetet jashtë regjistrave të shtetit dhe rrezikuar kështu interesat e ligjshme të tij.

Konstatohet, moszbatim i vendimeve gjyqësore për kthimet në vendin e punës me pasoja të konsiderueshme në buxhetin e shtetit, vende vakante të paplotësuara prej një kohe të gjatë, kryesisht në sektorë të rëndësishëm, trajtim me dy standarde i kriterëve të posaçme të rekrutimit për DHT, mungesë e ushtrimit të kontrolleve nga njësia qendrore drejt njësive tjera të Hetimit Tatimor, ndarje joproporcionale e punës për çështjet e trajtuara nga inspektorët e DIBA, problematika lidhur me përcaktimin e specifikimeve teknike në procedurat e prokurimit, numër i lartë kontrollesh tatimore të pakryer nga DRT-të, procedura kontrolli të realizuara jashtë afateve dhe shpesh here të shoqëruara me shkelje procedurale, mungesa e një regjistri të miratuar rimbursimi, mosrespektim i afateve por dhe i radhës së rimbursimit si dhe krijimi i “xhepave financiarë” lidhur me vlerat e miratuara por të pa likuiduara, janë çështje që paraqesin nevojën për një qasje më të kujdesshme nga ana e DPT veçanërisht në skemën e rimbursimit të TVSH.

Gjatë vitit 2017, janë likuiduar gjithsej 13,774 milionë lekë për rimbursimit të TVSH. Nga analiza e të dhënave konstatohet se kanë mbetur pa likuiduar deri më datë 31.12.2017, kërkesa të miratuara në vlerën 11,422 milionë lekë (stoku), i cili përbën detyrime të prapambetura të shtetit. Megjithëse kjo shumë ka plotësuar kushtet ligjore për rimbursim dhe është certifikuar nga administrata tatimore ajo nuk rezulton e evidentuar në regjistrat e detyrimeve të DPT-së si angazhim i marrë. Kjo vlerë përfaqëson të drejta të subjekteve përfitues dhe detyrime të DPT ndaj tyre, por nuk pasqyrohet si detyrim i lindur dhe i kontabilizuar “de facto” prej DPT më datë 31.12.2017 por qëndron pezull në mënyrë të pajustificuar në këtë date duke denatyruar situatën financiare të njësisë publike por dhe të tatimpaguesit njëkohësisht.

Nga auditimi konstatohet se, sipas të dhënave elektronike të DPT të gjeneruara prej sistemit informatik Cats të përpunuara nga ana jonë konstatohet në 586 raste nga 901 kërkesa të trajtuara, janë tejkaluar afatet e rimbursimit, për një vlerë rimbursimi prej 11,171 milionë lekë. Kjo vlerë përfaqëson 65% të kërkesave ose rreth 50% të vlerës totale të rimbursimit për vitin 2017. Ditët nga kërkesa në rimbursim shkojnë deri 405 ditë. Nëse do ti referohemi likuidimeve të kryera gjatë

vitit 2017 rezulton se pothuajse në të gjitha rastet e pagesave prej 13,774 milionë lekë, kemi thyerje të radhës së rimbursimit nisur jo vetëm prej afateve të parashikuara ligjore por edhe datës së miratimit të rimbursimit pas plotësimit të kushteve procedurale të administratës tatimore.

Në këndvështrimin e KLSH, risk të lartë paraqet edhe procesi i trajtimit nga ana e administratës tatimore të rasteve të rimbursimit të TVSH-së për kontratat koncesionare në fushën e energjisë (HEC), ku nga ana kësaj administrate certifikohet dhe paguhet TVSH-ja për vlera punimesh të cilat tejkalojnë vlerat e kontraktuara me Shtetin Shqiptar të cilat janë të pamiratuara prej organeve kompetente sipas detyrimeve kontraktuale por dhe legjislacionit të fushës përkatëse. Nga auditimi i ushtruar në DPT, ka rezultuar se për një nga tatimpaguesit njohja nga ana DPT të TVSH-së për investimin total, i cili megjithëse nuk ka përfunduar ende ka tejkualuar koston e parashikuar të vlerës së investimit duke arritur 2-fishin e saj, kosto e cila rezulton e pa u mbuluar me një shtesë marrëveshje me Shtetin Shqiptar, (e realizuar pas faktit dhe jashtë periudhës së kontrollit), në gjykimin tonë përbën një precedent të rrezikshëm, si në rastin konkret por dhe për raste të ngjashme vijim, ku vlera investimesh koncesionare certifikohen përpara se Shteti Shqiptar nëpërmjet përfaqësuesve të tij të miratojë paraprakisht këto vlera investimi me Vendim të Këshillit të Ministrave. Për këtë, vlera e TVSH-së e cila paraqitet në kushte të mungesës së ligjshmërisë shkon në 50% të vlerës totale të TVSH-së së kredituar nga ana e këtij tatimpaguesi, vlerë e llogaritur minimalisht në shumën 2,054 milionë lekë.

Nga likuidimet e kryera nëpërmjet bankës, u konstatua se janë kryer likuidime për 242 punonjës në shumën 198 milionë lekë, të larguar padrejtësisht nga puna në vitet e mëparshme të cilët kanë fituar proceset gjyqësore në të gjitha shkallët e gjyqimit, si edhe pagesa për shpenzime përmbarimi në shumën 9 milionë lekë. Pra, shuma prej 208,474,864 lekë, ka rënduar padrejtësisht buxhetin e shtetit. DPT, në muajin dhjetor të vitit 2017 rezulton me 185 vende të paplotësuara në strukturë dhe nuk janë marrë masa për plotësimin e strukturës me punonjës të cilët kanë fituar proceset gjyqësore për rikthimin në vendin e punës dhe nuk janë rikthyer, por janë marrë në punë punonjës të rinj.

Mungon një metodologji e mbështetur në akte ligjore dhe administrative për shpërndarjen e planit vjetor por dhe ndryshimeve të tij për drejtoritë rajonale. Mangësi vërehen gjithashtu në veprimet konkrete për harmonizimin e akteve

ligjore me ato nënligjore, në publikimin në buletin zyrtar të akteve rregullativë si dhe përdorimin me efektivitet, ekonomicitet dhe eficiencë të fondeve publike.

Në gjykimin tonë si auditues të jashtëm, parregullsitë dhe mangësitë e konstatuara, të cilat janë materiale dhe të përhapura në disa prej sektorëve kyç të kësaj administrate, tregojnë qartë që DPT nuk garanton përputhshmërinë me aktet ligjore dhe nënligjore që rregullojnë aktivitetin e institucionit në tërësi. Si konkluzion, nga auditimi i përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare, i kryer në subjektin Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, rezultuan devijime nga kuadri ligjor dhe rregullator në fuqi (kriteret), të cilat nën gjykimin profesional të audituesit shtetëror të pavarur janë materiale dhe të përhapura, efektet e të cilave justifikojnë dhënien e ***një opinionit të kundërt të përputhshmërisë.***

Auditimi në Fondin e Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor

Nga auditimi mbi përputhshmërinë, i ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të Fondit të Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor, për sa i takon shkallës së zbatueshmërisë së rregullave, ligjeve dhe rregulloreve, politikave, kodeve të vendosura apo termave dhe kushteve, mbi të cilat realizohet veprimtaria, (kriteret e auditimit të përputhshmërisë), janë konstatuar mangësi dhe parregullsi në vendimmarrjet e organeve drejtuese të këtij institucioni, në menaxhimin e burimeve njerëzore, në administrimin e fondeve të rimbursimit të barnave, në monitorimin e kontratave në ofrimin e shërbimeve shëndetësore, por edhe në zbatimin e akteve ligjore, nënligjore lidhur me detyrat funksionale të punonjësve të Fondit.

Evidentohet dobësim i sistemeve të kontrollit gjatë vitit 2017, në të gjitha aspektet e funksionimit të këtij institucioni. Zona më me risk në gjykimin e audituesit të jashtëm vijon të mbetet rimbursimi i barnave, shpenzim që zë një nivel të konsiderueshëm të buxhetit të këtij institucioni. Kemi konstatuar se mungesa e rregullave të qarta e të mirë përcaktuara, në planifikimin e buxhetit, mos ndjekja e shpenzimeve të rimbursimit sipas kategorive përfituese të barnave të rimbursueshme, mos kryerja e analizave të thelluara në rastet e tejkalimeve të theksuara dhe mos kryerja e inspektimeve nga drejtoritë teknike ka çuar në rritje galopante të këtij shpenzimi. Lidhur me këtë, nuk arritëm të krijojmë bindje të arsyeshme që shpenzimi është realizuar në përputhje të plotë me kuadrin rregullativ.

Konstatohet mungesa e një metodologjie të mbështetur në akte ligjore dhe administrative për hartimin e listës së barnave të rimbursueshme. Veprimtaritë e kontrollit paraqiten thuajse inekzistente, si në drejtim të kontrollit të skemës së barnave të rimbursueshme, por edhe të shërbimit të kujdesit parësor. Mungon bashkëpunimi i strukturave të Fondit me organet tatimore dhe me organet e tjera ligjzbatuese për parandalimin e evazionit fiskal dhe veprimtarive të kundërligjshme e abuzive në zbatimin e skemës së detyrueshme të kujdesit shëndetësor.

Parregullsi vërehen gjithashtu në procedurat e rekrutimit dhe në respektimin e dispozitave ligjore e kontraktuale për largimin e punonjësve nga puna, në dokumentimin dhe arkivimin e dokumentacionit të brendshëm, në hartimin dhe zbatimin e kontratave me dhënësit e kontraktuar të shërbimeve shëndetësore, në përdorimin me efektivitet, ekonomikitet dhe eficiencë të fondeve publike.

Vlera e parregullsive me efekte negative për buxhetin e shtetit të konstatuara nga auditimi i veprimtarisë së këtij subjekti për vitin 2017 përlllogaritet në shumën 3,865 milionë lekë.

Në gjykimin tonë si auditues të jashtëm, si rezultat i parregullsive dhe mangësive të konstatuara, të cilat janë materiale, FSDKSH nuk garanton përputhshmërinë me aktet ligjore dhe nënligjore që rregullojnë aktivitetin e institucionit. Si konkluzion, devijimet nga kuadri ligjor dhe rregullator në fuqi (kriteret) të evidentuara, kanë justifikuar nga KLSH **dhënien e një opinionit të kundërt të përputhshmërisë**.

Auditime të përputhshmërisë/rregullshmërisë në institucionet qendrore

Nga auditimet e zhvilluara gjatë vitit 2018, janë konstatuar shkelje dhe parregullsi në planifikimin dhe zbatimin e buxhetit, kontrollit të brendshme, të ardhurave, prokurimeve. Në vijim paraqiten rezultatet në disa nga institucionet më të rëndësishme.

1. Nga auditimi në Ministrinë e Industrisë dhe Energjetikës u identifikuan problematika në aspektin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Sipas fushave problematike kryesore:

Në lidhje me të ardhurat u konstatua nevoja për iniciimin e një procesi rivlerësimi dhe analize të llogarive të arkëtueshme në shumën 487 milionë lekë, në terma të vjetërsisë dhe mundësive reale për arkëtimin e tyre, me qëllim propozimin e masave konkrete, deri edhe administrative nëse do të gjykohet e nevojshme.

Në lidhje me procedurat e prokurimit publik dhe zbatimin e kontratave u konstatuan disa raste të mungesës së specifikimeve teknike apo termave të referencës; raste kur ka munguar raporti përmbledhës për korrektësinë dhe cilësinë e zbatimit të kontratës; diferenca të konstatuara mes formularit elektronik të ofertës me sa deklaruar me shkrim; ka mungesë të Njesisë së Prokurimit, në kushtet kur janë realizuar procedura të konsiderueshme në numër dhe lloj, duke çuar në disa konstatime mbi mangësitë dhe shkelje të vetë procesit.

Në lidhje me forcimin e kontrolleve të brendshme, u konstatuan: nevoja për identifikimin dhe analizën e risqeve të mundshme për arritjen e objektivave dhe përcaktimin e mënyrave se si ky rrezik mund të shmanget ose të minimizohet. Nevoja për rishikimin e strukturës organizative dhe plotësimin e organikës me personel të nevojshëm me qëllim përmbushjen e objektivave të njësisë dhe minimizimin e risqeve operacionale. Nevoja për plotësimin me rregullore/urdhra të brendshëm, në mënyrë që të garantohet siguria e sistemeve të IT. Nevoja për një sistem rezervë (back-up) IT të përshtatshëm, shoqëruar me plan rikuperimi nga fatkeqësitë; si dhe nevoja për forcimin e kontrolleve mbi menaxhimin e pasurisë, duke formuar komisionet për vlerësim të pasurive në mënyrë që të sigurohet informacion i drejtë dhe i saktë mbi pasurinë publike. Gjithashtu u konstatua mungesa e rregullave, me qëllim forcimin e kontrolleve të brendshme lidhur me rakordimin dhe raportimin e detyrimeve për faturat e papaguara sipas përkatësisë së vitit buxhetor kur ato krijohen dhe likuidohen.

2. Nga auditimi në Avokaturën e Shtetit u identifikuan problematika në aspektin e përputhshmërisë me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Sipas fushave problematike kryesore:

Në lidhje me hartimin, programimin dhe zbatimin e buxhetit u konstatua se, projekti dhe preventivi për rikonstruksionin e godinës ku është transferuar Avokatura e Shtetit, ishte përlogaritur në vlerën prej 27 milionë lekë, ndërkohë që rezultoi se ky fond u çel nga MFE si fond për investime me objekt “Rikonstruksion i godinës së Avokaturës së Shtetit” në vlerën prej 47 milionë lekë, ose 20 milionë lekë më tepër se preventivi i kërkuar përfundimtar, veprim i cili përbën ngurtësim të fondeve publike dhe mosrealizim të investimeve në sektorë të tjerë të ekonomisë.

Në lidhje me procedurat e konkurrimit të avokatëve/zyrave të avokatisë, u konstatuan 2 raste ku gjatë këtyre procedurave, Avokatura e Shtetit ka vepruar në kundërshtim me parimin e barazisë, duke mos vendosur kriterin “vendi i ushtrimit

të aktivitetit duhet të jetë i njëjtë me atë të selisë së organit pranë të cilit kryhet përfaqësimi”, duke mbartur risqe të keq menaxhimit të fondeve buxhetore. Gjithashtu u konstatua se, kriteret e përgjithshme për përzgjedhjen e kompanive fituese për të përfaqësuar interesat e Shtetit Shqiptar, janë me karakter përgjithësues, duke lënë hapësira të konsiderueshme subjektivizmi në përzgjedhje. Përzgjedhja e studiove ligjore të huaja, për mbrojtjen e Shtetit shqiptar në arbitrazhet ndërkombëtare, për çështje që nuk kanë karakter të veçantë teknik, në kundërshtim me Ligjin nr. 10198, datë 10.12.2009 dhe VKM nr. 392, datë 08.04.2009, “Për miratimin e rregullores “Për marrëdhëniet e Avokaturës së Shtetit me institucionet shtetërore dhe entet publike, rolin e avokatëve të shtetit në gjykim, si dhe normat e posaçme procedurale” ka sjellë si pasojë rritje artificiale të shpenzimeve buxhetore në shumën prej 3,740 mijë Euro.

Në lidhje me të ardhurat u konstatua se, lidhja e kontratave me dy studio ligjore, të huaja në vlerën prej 2,340,000 euro, në kundërshtim me Ligjin nr. 8438, datë 28.12.1998 “Për tatimin mbi të ardhurat”, nuk ka parashikuar kryerjen e ndalesës së tatimit në burim në masën 15% mbi të ardhurat e realizuara në shumën 351,000 Euro, duke sjellë si pasojë përfitim të padrejtë dhe evazion fiskal për të ardhurat buxhetore.

Nga institucionet përkatëse shtetërore ende nuk është ndërmarrë asnjë hap konkret për arkëtimin e garancisë së ofertës së paraqitur në vlerën 85,000 mijë Euro, në procedurat e zhvilluara për privatizimin e shoqërisë “Albpetrol” sh.a., duke shkaktuar të ardhura të munguara në buxhetin e shtetit.

U konstatua humbja e disa çështjeve gjyqësore të Avokaturës së Shtetit pranë gjykatave shqiptare në nivel kombëtar, në disfavor të Shtetit Shqiptar, e shkaktuar si pasojë e mangësive dhe dobësive të vendimeve dhe akteve juridike-administrative të institucioneve të administratës publike, të cilat kanë sjellë rëndimin e mëtejshëm të shpenzimeve buxhetore, në vlerën prej 69 milionë lekë.

**Niveli i përdorimit pa
efektivitet të fondeve në
vlerën 788 milionë lekë.**

3. Nga auditimi në Ministrinë e Mbrojtjes u identifikuan problematika në aspektin e përputhshmërisë me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Sipas fushave problematike kryesore:

Në lidhje me planifikimin dhe zbatimin e buxhetit u konstatuan procese formale buxhetimi, të cilat çënojnë realizimin e objektivave të vetë njësisë, konkretisht për 13 nga 20 helikopterë që kërkojnë punime, nuk ishte planifikuar buxhete që prej

vitit 2014, duke shkaktuar situatë jo të favorshme për gatishmërinë ushtarake dhe civile. Ministria aktualisht ka mjete me tipologji të ndryshme, më tepër nga sa ka parashikuar fonde për mirëmbajtjen e tyre, duke mos arritur t'i mirëmbajë dot.

U konstatua se, gjatë planifikimit të buxhetit nuk është marrë në konsideratë emergjenca e fondeve për përfundimin e "Hangarit për Mirëmbajtje për Helikopterët", për të cilin deri tani janë shpenzuar 67 milionë lekë dhe jo vetëm që objekti nuk ka përfunduar ende, por edhe është dëmtuar nga kushtet atmosferike. Gjithë sa më sipër ka cënuar gjendjen fizike të helikopterëve që ishin parashikuar të strehoheshin aty, të cilët aktualisht alokohen në ambiente të jashtme.

Mos plotësimi me informacion, i raporteve të monitorimit të buxhetit, lidhur me ndryshimet e buxhetit nga plani fillestar deri në atë përfundimtar, në nivel artikulli si dhe mos-argumentimi në rastet e mosrealizimit të tyre, ka bërë që masat e parashikuara për realizimin e objektivave të mos jenë realiste, por thjesht formale.

Në lidhje me procedurat e prokurimit u konstatua se, në procedurat e prokurimit ushtarake dhe sekrete, që nuk zhvillohen në zbatim të rregullave të prokurimit publik (pra jo nëpërmjet sistemit elektronik të APP, por me "Zarfe në dorë" efekti i garës nga konkurrenca, është dukshëm negativ, çka tregohet mbi të gjitha në fitimin e tenderëve me vlerë të plotë, duke bërë që kursimi i fondeve në këto raste të jetë pothuajse 0 (zero). Për të nxjerrë në dukje efektet negative në buxhetin e shtetit, që kanë ardhur si pasojë e sa më sipër, analizuam diferencat mes vlerave për zëra konkrete të mallrave, shërbimeve dhe punëve të realizuara nëpërmjet procedurave sipas Ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006, dhe atyre të realizuar nëpërmjet procedurave ushtarake dhe sekrete, nga ku rezultoi se, kostot sipas procedurave të prokurimeve ushtarake dhe të klasifikuara "sekret" ishin minimalisht, rreth 10-20% më të larta, ose në vlerë mbi 720 milionë lekë më shumë. Nisur nga këto probleme, KLSH, ka kërkuar në mënyrë imediate marrja e një sërë masave për përmirësime ligjore sepse është pikërisht baza ligjore që lejon realizimin e procedurave pa konkurrencë, vakumi i të cilave është shfrytëzuar mjaftë mirë nga AK, duke sjell kështu, efekte negative të konsiderueshme në dëm të buxhetit të shtetit.

Në lidhje me menaxhimin financiar dhe kontrollin u konstatua se, Institucioni nuk ka hartuar planin strategjik, në mënyrë periodike për të reflektuar objektivat strategjike, prioritetet e institucionit dhe planet e veprimit, të cilat janë në zbatim të strategjisë ndër sektoriale, duke bërë që të mos rishikohen objektivat e

programeve, aktiviteteve dhe projekteve që duhet të realizohen përmes proceseve të punës.

**Niveli i përdorimit të të
ardhurave të munguara në
vlerën 70 milionë lekë**

**4. Nga auditimi në Ministria e Bujqësisë dhe
Zhvillimit Rural** u identifikuan problematika në
aspektin e përputhshmërisë me kuadrin ligjor dhe
rregullator në fuqi. Sipas fushave problematike

kryesore:

Në lidhje me planifikimin dhe zbatimin e buxhetit u konstatua se, në raportet e monitorimit ka munguar evidentimi dhe trajtimi i detyrimeve të prapambetura si ato të trashëguara ashtu edhe ato të krijuara rishtazi të dhënat faktike të buxhetit nuk përputhen plotësisht me të dhënat raportuese të thesarit, për shkak të mos përfshirjes me pa të drejtë në situacione, të shpenzimeve të realizuara nga të ardhurat jashtë planit.

Në lidhje me të ardhurat u konstatuan ndër të tjera debitorë nga mosarkëtimi i qirave vjetore, të cilët kanë krijuar të ardhura në munguara në shumën 69 milionë lekë.

Në lidhje me nevojën për forcimin e kontrolleve të brendshme, u konstatua se sa i takon administrimit të qiradhënies së tokave bujqësore, ka munguar një Strategji konkrete e zhvillimit të tokave; ka munguar hartimi dhe si pasojë publikimi i një plani zhvillimi sektorial, bujqësor sipas karakteristikave bujqësore të zonës, duke cenuar kështu transparencën e procesit për zhvillimin e tyre. Gjithashtu, kanë munguar monitorimet periodike dhe në rastet kur janë kryer kontrole “në vend” nuk janë marrë masa konkrete.

U konstatua raste ku monitorimet e kontratave të furnizimit si dhe dokumentimi i pagesave për furnizuesin, nuk janë bërë me transparencë dhe në përputhje me parimet që dikton menaxhimi i shëndoshë financiar; gjithashtu u konstatuan raste të dokumentimit të pagesave, jo me transparencë dhe kundërshtim me parimet e menaxhimit të shëndoshë financiar.

Në lidhje me procedurat e prokurimit u konstatuan raste të të vepruarit me dy standarde nga KVO; mangësi në “termat e referencës”; raste ku kërkesat për kualifikim gjatë proceseve të programimit dhe realizimit të procedurave të prokurimit nuk kanë siguruar konkurrencën e nevojshme për të arritur rezultate të dëshirueshme në menaxhimin me eficiencë të përdorimit të fondeve publike.

**Niveli i përdorimit të të
ardhurave të munguara në
vlerën 80 milionë lekë**

5. Nga auditimi në Ministrinë e Kulturës u identifikuan problematika në aspektin e përputhshmërisë me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Sipas fushave problematike kryesore:

Në lidhje me planifikimin dhe zbatimin e buxhetit u konstatua se, kërkesat për rishpërndarje fondesh, jo në të gjitha rastet janë shoqëruar me analizë, ku të identifikohet arsyeja, rezultatet e pritshme, risqet e lidhura, pakësimit e mundshme dhe pasojat; rishpërndarja e shpeshtë gjatë vitit, e zërave të buxhetit ka ndikuar negativisht në realizimin e planit të buxhetit dhe të vetë projekteve; përqendrimi i likuidimit të shpenzimeve në fund të vitit buxhetor, shoqëruar me ndryshime të herëpashershëm të planit të arkës, ka ndikuar negativisht në performancën e zbatimit të buxhetit.

Në lidhje me forcimin e kontrolleve të brendshme në fazat e hartimit dhe implementimit të tyre, u konstatuan nevojat: për miratimin e tarifave për kontributin e angazhimit të përkohshëm në projektet artistike; eliminimin e problematikave lidhur me normimin e përbërjes, kompetencave dhe funksionimit të IMK, të miratuara me akte në kushte të konfliktit të interesi të cilat rrezikojnë të çojnë në monitorime gjithmonë e më të dobëta të proceseve që lidhen me restaurimin e objekteve të trashëgimisë kulturore; implementimin e kontrolleve sikundër diktohen nga baza ligjore dhe rregullative në fuqi me qëllim ndalimin e çdo lloj ndërhyrjeje me karakter ndërtimor në zona të trashëgimisë kulturore.

Në lidhje me procedurat e prokurimit u konstatua se, vendosja e kriterëve të veçanta të kualifikimit për të vërtetuar përvojën e mëparshme në shumicën e rasteve nuk i është referuar vlerës në përqindje të vënë nga ligjvënësi; përfshirje e padrejtë e disa zërave të punimeve në preventiva; referenca të gabuara ligjore me efekte financiare në buxhetin e shtetit; përdorim jo efektiv fondesh në vlerën 80 milionë lekë, si pasojë e kualifikimit të padrejtë të operatorit ekonomik.

Po kështu u konstatua se, Ministria e Kulturës në përgjigje të një “Propozim të pa kërkuar” nga një subjekt privat, për marrjen me qira të një objekti, pranë Qytetit Antik të Butrintit me qëllim vënien e saj në shfrytëzim për aktivitet tregtar, ka shqyrtuar dhe miratuar projekt/zbatimin “Për krijimin dhe funksionimin e Qendrës Multifunkionale të Shërbimeve në Qytetin Antik të Butrintit”. Vendndodhja e këtij objekti është në zonën “A” të Parkun Kombëtar të Butrintit, në të cilën zbatohet shkalla e parë e mbrojtjes. Baza ligjore ku është mbështetur dhënia me qira e këtij

objekti është Udhëzimi i Ministrit të Kulturës nr. 5110, datë 13.10.2015 “Për dhënien me qira dhe mënyrën e administrimit të monumenteve të kulturës me qëllim rrjetëzimi”. Mirëpo, ky udhëzim nuk ka fuqi juridike sepse, nxjerrja e tij nga Ministri i Kulturës është bërë pa pasur autorizim nga Ligji nr. 9048, datë 7.4.2003, “Për trashëgiminë kulturore”, me qëllim rregullimin dhe plotësimin e procedurës së dhënies me qira/enfiteozë si dhe mënyrën e administrimit të monumenteve të kulturës.

Niveli i përdorimit të të ardhurave të munguara në vlerën 9.8 miliardë lekë, evazion fiskal 40 milionë lekë dhe dëm ekonomik 179 milionë lekë

6. Nga auditimi në Agjencinë Kombëtare të Burimeve Natyrore u identifikuan problematika në aspektin e përputhshmërisë me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Sipas fushave problematike kryesore:

Në lidhje me forcimin e kontrolleve përgjatë operacioneve hidrokarbure, u konstatua nevoja që të përcaktohen saktë dhe në mënyrë shteruese zërat e kostos së hidrokarbureve me qëllim që nga ana e kompanive kontraktore të mos vijohet të konsiderohen si shpenzime për operacione hidrokarbure, çdo lloj shërbimi edhe pse pa kurrë farë lidhjeje/ose që nuk i shërbejnë operacioneve hidrokarbure; mungesa e një tarife të unifikuar për mineralet cenon kontrollet e brendshme që në fazën e hartimit të tyre duke krijuar kushte që të favorizohen subjekte të veçanta nëpërmjet pagimit të diferencuar të rentës minerare; mungesa e informacionit të nevojshëm për t’u bërë pjesë e dosjes së monitorimit, me qëllim krahasimin e volumeve të shfrytëzimit, të deklaruara nga çdo subjekt, me rezultatin e nxjerrë nga matjet fizike, ka cënuar efektivitetin e kontrolleve si dhe dokumentimin e proceseve bazë për verifikimin e saktësisë së deklarimeve të shoqërive minerare mbi volumin e punës së kryer në fakt, të ardhurave të realizuara nga shitja dhe rentës minerare të deklaruar dhe paguar në buxhetin e shtetit; mungesa e informacioneve periodike dhe në kohe reale me Drejtorinë e Tatimeve dhe Doganave për të parandaluar dhe luftuar aktivitetet e paligjshme dhe evazionin fiskal në fushën minerale; kanë munguar kontrollet me qëllim verifikimin e gjendjes reale në të gjithë zonat e mbrojtura për të evidentuar dhe bllokuar aktivitetin e shoqërive që ushtrojnë aktivitet kontrabandë, të pa licencuar apo që kanë deklaruar si “të mbyllur” aktivitetin.

Në lidhje me të ardhurat u konstatuan të ardhura të munguara në buxhetin e shtetit, në shumën rreth 9,8 miliardë lekë, si pasojë e mungesës së monitorimit dhe mbikëqyrjes gjatë zbatimit të licencës për marrëveshjet hidrokarbure; si dhe evazion fiskal për të ardhurat buxhetore në shumën prej 40 milionë lekë si pasojë e

mos deklarimit dhe llogaritje së rentës sipas tarifës së përcaktuar në ligjin “Për taksat Kombëtare.

Gjatë shfrytëzimit e burimeve minerare nga kompanitë e licencuara nga MIE dhe AKBN, nga mungesa e monitorimit dhe mbikëqyrjes të këtyre kompanive gjatë shfrytëzimit të burimeve minerare , për vitet 2016,2017 dhe 2018, janë konstatuar shkelje të shumta të cilat janë reflektuar me kosto të tepërta dhe me të ardhurat të pa hyra në buxhetin e shtetit rreth 339 milionë lekë si dhe me dëm ekonomik për buxhetin e shteti në vlerën rreth 178 milionë lekë.

Gjithashtu u konstatua mungesa e përlllogaritjes së kostos së prodhimit sipas strukturës dhe zërave të shpenzimeve si tregues i rëndësishëm jo vetëm për bilancin e të ardhurave dhe shpenzimeve, por edhe për garantimin e suksesshëm dhe efektiv të rentabilitetit financiar për vazhdimësinë e punës për shfrytëzimin e mineralit në periudhat e ardhshme në interes të komunitetit dhe të të ardhurave buxhetore, si dhe rigjenerimin e mjedisit për rreth zonës së shfrytëzimit si një kusht i rëndësishëm mjedisor i përcaktuar në lejet e shfrytëzimit

Niveli i përdorimit të të ardhurave të munguara në vlerën 20 milionë lekë dhe dëm ekonomik 39 milionë lekë

7. Nga auditimi në Ministrinë e Punëve të Brendshme (MPB) u identifikuan problematika në aspektin e përputhshmërisë me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Sipas fushave problematike kryesore:

Sa i takon planifikimit dhe zbatimit të buxhetit u konstatuan parregullsi që lidhen me procesin e planifikimit dhe ekzekutimit të fondeve për parandalimin dhe përballimin e emergjencave civile si: mos regjistrimi në një regjistër të dedikuar i gjithë kërkesave të njërive vendore për dëmshpërblimin e familjeve të dëmtuara; mungesa e monitorimit dhe kontrollit mbi mënyrën dhe shpërndarjen e fondit si dhe mungesa e informacionit për shumat financiare të shpërndara familjeve të dëmtuara nga fatkeqësitë natyrore; planifikime jo të drejta, që kanë cuar në vonesa mbi 2 vite në ekzekutimin e ndihmave; mungesa në dokumentacionin vërtetues të analizave të çmimeve të ndërtimit konsideruar gjatë planifikimit, për ato zëra që nuk përfshihen në manualët përkatëse të ndërtimit të miratuar me VKM; gjatë zbatimit të buxhetit kanë munguar gjurmët e përlllogaritjeve të nevojshme për rastet kur vlera e tregut të banesave është më e ulët se vlera e banesës e llogaritur mbi bazën e koston së ndërtimit të banesave sipas EKB-së, me qellim që të merrej për bazë vlera e tregut të lirë të rrethit/qytetit përkatës; dosjet e vlerësimeve nuk

janë shoqëruara me fondet e akorduara nga MF si dhe vlerësimet e bërë nuk janë shoqëruara me dokument sqarues.

Gjithashtu u konstatua se, për realizimin e shërbimit ajror të fikjes së zjarreve janë marrë angazhime financiare në vlerën rreth 101 milionë lekë për të cilat nuk ka pasur fonde disponibël të planifikuara në buxhetin Ministrisë apo të premtuara nga Këshilli i Ministrave për tu financuar.

Në lidhje me procedurat e prokurimit publik, u konstatua se, kompanitë e përzgjedhura për kryerjen e shërbimit ajror të fikjes së zjarreve që kanë rënë në territorin e vendit në periudhën gusht-shtator, ishin kontraktuar **pa** procedura prokurimi, (vlera e kontratës prej 41 milionë lekë i takon buxhetit të vitit 2016; ndërsa vlera prej 27 milionë lekë, buxhetit të vitit 2017). Për të gjitha rastet e ndërtimit të infrastrukturës, DPEC nuk ka kryer verifikim dhe inspektim për ecurinë e punimeve dhe përfundimin e tyre.

Gjatë zbatimit të punimeve për “Restaurim i Godinës së Ministrisë”, u konstatuan punë të pakryera por të paguara, duke i shkaktuar buxhetit të shteti dëm ekonomik në vlerën rreth 1,122 mijë lekë, si dhe përdormi pa efektivitet dhe pa ekonomicitet të fondeve buxhetore në vlerën rreth 20 milionë mijë lekë.

Në lidhje me të ardhurat u konstatua mungesë të ardhurash në buxhetin e shtetit në shumën 38 milionë lekë, si pasojë e shmangies së tatimit në burim për shërbimin e kryer në zbatim të kontratës për mirëmbajtjen dhe zhvillimin e Regjistrit Kombëtar të Gjendjes Civile.

Në lidhje me menaxhimin financiar dhe kontrollin u konstatua se, MPB nuk ka hartuar planin strategjik, për të reflektuar objektivat strategjike, prioritetet dhe planet e veprimit, të cilat janë në zbatim të strategjisë nder sektorialë. Sa më sipër ka shkaktuar mos rishikimin e vazhdueshëm të objektivave të programeve, aktiviteteve dhe projekteve, që duhet të realizohen përmes proceseve të punës, deri dhe vetë mos përcaktimin e qartë të këtyre proceseve; Në disa sektorë u konstatua mungesë komunikimi dhe shkëmbim informacioni midis njësive audituese të MPB; MPB nuk ka organizuar trajnime për rritjen e kapaciteteve profesionale të punonjësve, me qëllim njohjen dhe shkëmbimin e përvojave mbi praktikën më të mira në fusha të ndryshme, edhe pse referuar listës së risqeve të evidentuara si prioritet për institucionin, “trajnimi i stafit” është renditur ndër faktorët e parë.

8. Në Drejtorinë e Përgjithshme të Rezervave Materiale, u identifikuan problematika në aspektin e përputhshmërisë me kuadrin ligjor dhe rregullator në

fuqi. Sipas fushave problematike kryesore:

Në lidhje me të ardhurat u konstatua se, ankandet e zhvilluara me objekt shitje mjete për qarkullim, pas çdo dështimi, procedurat kanë rifilluar dhe rishpallur përsëri me të njëjtin vlerë deri në ndryshimin e gjendjes së tyre fizike dhe klasifikimin “shitje mjete për skrap” duke mos u proceduar me uljen e vlerës me 20% sikundër e parashikon VKM nr. 1719, datë 17.12.2008 “Për miratimin e rregullave të ankandit publik” i ndryshuar. Sa më sipër ka çuar në denatyrim të aseteve (mjete qarkullimi) dhe klasifikim jo të drejtë të tyre si skrap e si pasojë shitjen e tyre nën vlerën reale duke sjellë mungesë të ardhurash në Buxhetin e Shtetit.

Gjithashtu rezultoi se, nëpërmjet mënyrës se si DPRMSH ka përlllogaritur vlerën fillestare të ankandit të makinave të shitura për skrap, buxhetit të shtetit i është shkarkuar një humbje potenciale minimalisht rreth 100 milionë lekë si pasojë e shitjes për skrap e rreth 5.257 mjeteve të ndryshme (autovetura dhe kamionë) me peshë totale prej 4,732 ton (4,732 ton x 10 % x 220 lekë/kg). Në përcaktimin e vlerës fillestare të ankandit për shitje në formë skrapit të këtyre makinave, DPRMSH ka vendosur peshën bruto të makinave sipas manualit të çdo tipi makine, por pa analizuar dhe ndarë më pas veçmas peshën e metaleve me ngjyrë dhe metaleve pa ngjyrë, duke i shitur këto pjesë për metal pa ngjyrë (hekur) i cili ka çmimin më të ulët të të gjithë metaleve.

Në vijim u konstatuan raste të zhvillimit të ankandëve me objekt “Shitjen e automjeteve për qarkullim”, përcaktimi i vlerës së të cilës është bërë në referencë të një baze ligjore të gabuar, duke ulur padrejtësisht vlerën për më pak 50 %, dhe duke sjellë si pasojë, të ardhura të munguara për Buxhetin e Shtetit në shumën prej 12 milionë lekë.

U konstatuan 4 raste ankandesh, me objekt shitje skrap, cigare e mallra të tjera, ka marrë pjesë vetëm një ofertues, nga ku nuk na rezultoi të jetë propozuar hapi i parë, për rritjen e vlerës së deklaruar në ankand minimalisht në masën 2% të vlerës së ofertës. Si rrjedhojë e mos respektimit të kësaj kërkesë, të ardhurat të munguara në buxhetin e shtetit llogariten në shumën prej 873,363 lekë.

Në lidhje me forcimin e kontroleve të brendshme, përgjatë procesit të ankandëve u konstatua se, situata vazhdon të jetë kaotike, pasi nga ana e Policisë së Shtetit, nuk disponohen dokumentacione shoqëruese për mjetet e bllokuara për arsye penale ose administrative. Këto mjete pasi qëndrojnë për një kohë relativisht të gjatë në pikat e bllokimit të Drejtorive të Policive Vendore, dalin jashtë funksionit për qarkullim, deri

në degradim si hekurishte. Nga ana e DPRMSH, këto mjete merren në çdo kohë dhe në çdo formë, me dokumentacion jo të plotë, në disa raste edhe pa dokumente përkatëse, si dhe në disa raste pa kuadruar dokumentacionin me gjendjen fizike të mjeteve si nga pala dhënëse dhe ajo marrëse, në kundërshtim me aktet ligjore e nënligjore dhe administrative në fuqi, *duke krijuar në këtë mënyrë dritë hije për abuzime dhe mashtrime nga të dyja palët (konkretisht tjetërsimi i 94 mjeteve motorike nga “mjete për qarkullim” në “mjete për skrap”, ka sjellë si pasojë të ardhura të munguara për buxhetin e shtetit në shumën rreth 22 milionë lekë).*

Gjithashtu u konstatuan në mungesë 19 mjete (3 autovetura dhe 16 motoçikleta,) të cilat nuk rezultojnë të jenë dokumentuar në DRRMSH-Tiranë, e cila tregon për mungesë koordinimi dhe rakordimi midis veprimeve në lëvizjen dhe dokumentimin e mjeteve që hyjnë nga Policia e Shtetit në Drejtorinë Rajonale Rezervave Materiale të Shtetit- Tiranë, mangësi e cila është në kundërshtim me Ligjin nr.10296, datë 07.08.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, duke sjellë si pasojë që mjetet jo vetëm të mos jenë objekt shitje, por nga qëndrimi i gjatë të dëmtohen dhe të konvertohen në skrap e për rrjedhojë nuk do arkëtohen në buxhetin e shtetit rreth 600,000 lekë, ndërsa 16 motoçikletat nuk rezultojnë të kenë mbërritur nga Policia e Shtetit apo të jenë marrë në dorëzim nga DRRMSH-Tiranë, duke krijuar në këtë mënyrë situata për abuzime dhe mashtrime nga të dyja palët në vlerën rreth 1,000,000 lekë.

Auditimet në Sistemin Doganor

Gjatë vitit 2018 KLSH ka kryer auditime në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave dhe në 6 degë doganore. Nga auditimet në administratën doganore në qendër dhe në degë kanë rezultuar veprime e mosveprime në kundërshtim me kërkesat e legjislacionit doganor, si dhe të dispozitave tjera ligjore e nënligjore mbi bazën e të cilave e ushtron veprimtarinë, që kanë sjellë të ardhura të munguara në buxhetin e shtetit në total 2,285 milionë lekë, përkatësisht: në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave shumën 105 milionë lekë, në Degën Doganore Tiranë në shumën 996 milionë lekë, në Degën Doganore Fier në shumën 504.2 milionë lekë, në Degën Doganore Durrës në shumën 385.9 milionë lekë, në Degën doganore Vlorë në shumën 82.7 milionë lekë, në Degën Doganore Rinas në shumën 4.4 milionë lekë dhe në Degën Doganore Kapshticë në shumën 206.7 milionë lekë.

Gjatë auditimeve ka rezultuar se problematikat kryesore në sistemin doganor ishin si më poshtë:

- Në fushën e vlerësimit doganor, klasifikimit tarifor, trajtimit me origjinë preferenciale dhe moslogaritjes së TAM (taksës së ambalazhit të plastikës), etj., gjetjet rezultojnë në shumën 1,612 milionë lekë, nga të cilat vetëm për artikullin “Mishi dhe të brendshmet e ngrënshme të mishit”, janë në vlerën 492 milionë lekë, ose 30.5 % e totalit.
- Mangësi në Sistemin e mbikëqyrjes së procedurave të ndjekura në zbatim të ligjit për akcizat në Republikën e Shqipërisë (produktet energjitike) në shumën 315.5 milionë lekë.
- Mangësi në procedurat e mbikëqyrjes së regjimeve doganore ekonomike, si rezultat i mosrespektimit të afateve dhe sasive autorizuese që lidhen me veprimtarinë e operatorëve ekonomike të përpunimit aktiv dhe pasiv me një efekt negative financiar në shumën 248 milionë lekë.
- Mosrespektim të dispozitave ligjore dhe nënligjore në vendimmarrjet administrative të autoriteteve doganore kompetente në shumën 69 milionë lekë.

Nga auditimet janë konstatuar gjithashtu nivele të larta të borxhit doganor dhe krijim të borxheve të reja. Vlera e borxhit doganor të raportuar nga DPD në fund të vitit 2017 kap vlerën 23.95 miliardë lekë. Konstatohet se borxhi i raportuar ka një rënie me 841 milionë lekë në krahasim me një vit më parë, ndikuar nga efektet të Ligjit të faljes nr. 33/2017 në vlerën prej 1.83 miliardë lekë, dhe rritjes së borxhit doganor gjatë vitit me rreth 1 miliardë lekë. Pra konstatohet se situata e borxhit si rezultat i administrimit dhe mbikëqyrjes të nga organet doganore, zhveshur nga efektet e amnistisë fiskale, paraqitet me rritje në masën 4% në raport me fillimin e vitit. Masat e marra për mbledhjen e borxhit doganor kanë qenë të pakta dhe joefektive, si dhe ka munguar bashkëpunimi me institucionet e tjera.

Niveli i përdorimit të të ardhurave të munguara në vlerën 9 milionë lekë dhe 20 milionë lekë

9. Në Spitalin e Traumës, u identifikuan problematika në aspektin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Sipas fushave problematike kryesore:

Në lidhje me kontrollet e brendshme u konstatua mungesë e dukshme e hartimit dhe si pasojë implementimit të kontrolleve pasi rezultoi se: nga verifikimi i pajisjeve që bëheshin dalje nga farmacia drejt sallës operatore me fletëdaljet përkatëse nënshkruar nga farmacistja si dhe nga marrësi i produktit - kryeinfermieri i bllokut

operator, kodi i pajisjes i bërë hyrje në farmaci dhe për të cilin është paguar furnizuesi nuk korrespondon me kodin e pajisjes së vendosur në trupin e pacientit; mungesë e proceseve të monitorimit me qëllim rritjen e eficiencës së shërbimit të ofruar pasi numri i pacientëve të shtruar gjendje çdo ditë rezultoi më i madh se kapacitetet e shtretërve sipas pavijoneve (*numri ditor i shtretërve spitalorë është 236*) dhe dukshëm më i lartë se forca e shtruar e likuiduar çdo ditë për ushqimin të plotësuar nga kryeinfermierët dhe shefat e pavijoneve. Bazuar në regjistrin e shërbimit me shtretër rezultoi se një numër i konsiderueshëm pacientësh të shtruar nuk janë trajtuar me shërbimin e ushqimit, për të cilin nuk është kryer asnjë kontroll.

Në lidhje me procedurat e prokurimit u konstatua se gjatë viti 2016 dhe 2017 janë kryer 31 procedura prokurimi për blerje medikamentesh dhe materiale mjekësore me fondin limit në vlerën 211,984,364 lekë pa tvsh, të cilat në fakt në reference të bazës ligjore në fuqi, duhet ti kryente Ministria e Shëndetësisë.

Janë kryer procedura prokurimi të tipit "*Procedurë me negocim pa shpallje paraprake të njoftimit*" me vlerën limit 37,236,153 lekë për vitin 2016, dhe 79,470,250 lekë për vitin 2017, ku Njësitë e Prokurimit kanë hartuar relacionin drejtuar drejtorit të SUT ku nuk është e argumentuar nevoja ekstreme për materialet mjekësore e medikamentet, ku vlerësojmë se neglizhenca apo vonesat në fillimin e procedurave normale të prokurimit nuk duhen trajtuar si shkaqe që argumentojnë zbatimin e kësaj procedure.

Gjithashtu rezultoi se, për vitin 2016 janë realizuar 30 procedura prokurimi të paplanifikuara të pa pasqyruara në regjistër; nga Njësia e Prokurimit për vitin 2016 nuk janë dërguar në APP regjistrat e realizimit 4 mujor të prokurimeve për tremujorin e II, III, IV; si dhe nuk janë pasqyruar vlerat e fondit limit të prokuruar dhe burimi i fondeve për procedurat e prokurimit për vitin 2016.

Në lidhje me menaxhimin e aktiveve rezultoi se, gjatë vitit 2017 janë nxjerrë jashtë përdorimit aktive në vlerën 49,854,683 lekë, për të cilat nuk ka asnjë dokumentacion lidhur me procedurën e kryer nga komisioni i asgjësimit, si vlerësimi dhe ndarja e materialeve sipas destinacionit të tyre, materiale për ankand ose materialeve që duhet të groposen, mjetin e transportit i cili ka kryer transportin e tyre, si dhe vend ndodhjen e groposjes së tyre, djegien etj. të shoqëruar me fotot përkatëse, duke mos e faktuar nxjerrjen jashtë përdorimi dhe asgjësimin e materialeve në vlerën 49 milionë lekë.

Në lidhje me të ardhurat u konstatua se si pasojë e okupimit dhe shfrytëzimit

padrejtësisht nga një subjekt privat, i ambienteve publike brenda godinës së SUT me sipërfaqe totale 1.200 m², buxhetit të shtetit i janë shkaktuar të ardhura të munguara në shumën 10,800 mijë lekë, si pasojë e mos pagesës së qerasë.

Në vijim ky subjekt privat ushtron aktivitetit e tij edhe në një sipërfaqe prej 222.3 m², dhe 45 m². Objekte mbi pronën publike të ndërtuara me financimin e vetë, pa marrë më parë miratim me shkrim nga SUT dhe pa marrë leje ndërtimi nga institucionet përgjegjëse të cilat i përdor dhe i shfrytëzon, pa kontratë dhe pa i paguar SUT vlerën e qirasë duke rezultuar në të ardhura të munguara prej 2,406 mijë lekë).

Në auditimet e realizuara për vitin 2018, për 15 subjektet janë zhvilluar **984** procedura prokurimi me fondin e përllogaritur në vlerën 858 milionë lekë. Janë audituar procedura prokurimi në vlerën 726 milionë lekë, ose 85% e vlerës së përllogaritur, në 247 prej të cilave janë lidhur kontrata me diferenca të ofertës fituese ndaj vlerës së përllogaritur prej 30 milionë lekë. Janë konstatuar shkelje në 130 procedura prokurimi me vlerën 747 milionë lekë, rezultat që tregon se fondet janë shpenzuar jo në përputhje të plotë me kërkesat ligjore. Këto shkelje kryesisht konsistojnë: a) Në fazën e përgatitjes së dokumenteve të tenderit janë konstatuar **154** shkelje ose 63% të ndara sipas llojit të procedurave në. b) Në fazën e zhvillimit të procedurave të prokurimeve janë konstatuar **72** shkelje ose 29%, c) Në fazën e zbatimit të kontratave dhe dorëzimit të punimeve, arkivimi dosjes, **20** shkelje ose 8%.

II.4.2 Auditimet e realizuara në Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore³

**Borxhi tatimor në 31 NJVQV
arrin në vlerën
10,491 milionë lekë**

Në zbatim të planit vjetor të auditimeve për vitin 2018, është ushtruar auditim për në **36** subjekte nga të cilat 32 bashki, 3 Këshilla Qarqesh dhe Drejtoria e Përgjithshme e Taksave, Bashkia Tiranë. Nga

auditimet e realizuar janë konstatuar problematika të cilat lidhen me mungesën e sistemeve efektive të kontrollit të brendshëm shoqëruar me disiplinë të dobët financiare, aspekte të cilat reflektojnë më pas në një menaxhim me probleme si të buxheteve në dispozicion por edhe në mënyrën se si i administrojnë të ardhurat vendore. Kjo situatë në shumë njësi të vetëqeverisjes sjell një risk potencial të paaftësisë financiare duke rrezikuar ofrimin e shërbimeve për qytetarët. Duke i vlerësuar problematikat si risqe për buxhetet dhe aktivitetin e njërive të vetëqeverisjes vendore, kemi grupuar problematikat me një shtrirje dhe

³ Njësitë e vetëqeverisjes vendore, shkurt NJVQV

shpërndarje thuaj uniforme në strukturat e audituara. KLSH ka dhënë rekomandimet përkatëse për përmirësimin e gjendjes në të ardhmen.

Keqadministrim i të drejtave dhe nivele të larta të borxhit tatimor

Nga të dhënat e auditimeve tregojnë se niveli i borxhit tatimor është në nivele të larta dhe puna e administratave lokale tatimore është inekzistente. Nga 36 subjektet e audituara në 31 prej tyre niveli i borxhit tatimor paraqitet në vlerën 10,491 milionë lekë. Ky nivel ka ardhur në rritje nga viti në vit, duke reflektuar një nivel të lartë të të ardhurave të munguara në buxhetet e këtyre njësive.

Pavarësisht se kanë dalë akte ligjore për faljen e taksave dhe tarifave vendore përsëri niveli i borxhit tatimor paraqitet në rritje fakt që tregon se “amnistitë fiskale” nuk kanë dhënë pritshmërinë e kërkuar. Kështu, në Drejtorinë e Përgjithshme të Taksave Bashkia Tiranë, borxhi tatimor është në vlerën 7,770 milionë lekë, në Bashkinë Lushnjë 461 milionë lekë, në Bashkinë Kamëz 335 milionë lekë, në Bashkinë Elbasan 245 milionë lekë, në Bashkinë Vlorë 245 milionë lekë, në Bashkinë Selenicë 260 milionë lekë, në Bashkinë Lezhë 154 milionë lekë, në Bashkinë Korçë 188 milionë lekë, në Bashkinë Fier 143 milionë lekë, etj. Mosvlerësim i duhur i kësaj problematike mund të sjellë ose riskun e një “falimenti” të këtyre administratave ose hapjen e këtyre strukturave drejt huamarrjes vendore.

Konstatohet se në shumicën e NJVQV, *nuk është ndërtuar një sistem i informatizuar me qëllim që të sigurojë administrim të drejtë të të ardhurave dhe të mundësojë siguri të mjaftueshme operationale për trajtim të njëjtë të subjekteve objekt të taksave dhe tarifave vendore. Një sistem i sigurve garanton edhe një sistem efektiv kontrolli të administrimit fiskal, duke garantuar një planifikim dhe mbledhje në mënyrë të saktë të taksave e tarifave vendore, dhe rritje të cilësisë së shërbimeve për qytetarët.*

Stoku i detyrimeve të prapambetura është i lartë

Stoku i detyrimeve të prapambetura më datën 31.12.2017 për 31 Bashkitë e audituara paraqitet një borxh (fatura të palikujduara dhe vendime gjyqësore) në vlerën 3,589 milionë lekë

Nga auditimet e ushtruara nga KLSH, rezulton se në mjaft njësi të vetëqeverisjes vendore, është akumuluar një borxh i konsiderueshëm, kjo për shkak të faturave të palikujduara ndër vite, për arsye të kryerjes së punimeve apo shërbimeve pa u siguruar më parë fondet e nevojshme për kryerjen e tyre. Në bilancet e Bashkive rezultojnë mjaft

detyrime të krijuara para vitit 2012, por prej tyre, nuk ka një analizë të fondeve të nevojshme për likuidimin e tyre dhe mënyrën se si duhet të procedohet për të mos paralizuar dhe krijuar vështirësi financiare kur dihet situata e brishtë financiare e tyre. Nga auditimet e kryera rezulton se për 31 Bashkitë e audituara deri në datë 31.12.2017, paraqitet një borxh (fatura të palikujduara dhe vendimet gjyqësore) në vlerën 3,589 milionë lekë. Rreth 60 % të këtij borxhi e zënë 7 Bashki, respektivisht, Bashkia Kamëz në vlerën 505 milionë lekë, Bashkia Lezhë në vlerën 460 milionë lekë, Bashkia Pogradec në vlerën 405 milionë lekë, Bashkia Vlorë në vlerën 369 milionë lekë, Bashkia Lushnjë në vlerën 203 milionë lekë, Bashkia Mirditë dhe Kuçovë secila në vlerën nga 147 milionë lekë.

Menaxhim i dobët i aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara

Konstatohet mungesa e njohjes dhe perceptimit të drejtë të kërkesave të ligjit për menaxhimin financiar dhe kontrollin sidomos referuar menaxhimit të aktiveve në dispozicion, fakt që tregon se vëmendja e strukturave të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë është larg njësisë të vetëqeverisjes vendore, ndërkohë që risku operacional në këto njësi është mjaft i lartë. Nuk bëhet fjalë të njihen risqet e lidhura me administrimin e pasurisë dhe aq më pak të ketë strategji të menaxhimit të riskut referuar atyre *(përjashtuar këtu raportimet formale që bëhen në kushtet e përgatitjes së formularëve të vetëvlerësimit)*. Vlera e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara përgjithësisht nuk është e saktë, sidomos kur i referohemi të dhënave pas reformës administrative dhe konsolidimit të zërave të aktivitetit me njësitë e përfshirura nga reforma. Nga ana tjetër edhe pse NJVQV-ve, ju janë transferuar pjesa më e madhe e pronave, kullota dhe pyje, ende nuk janë kryer inventarizimet dhe regjistrimet në zyrat e regjistrimit (ZVRPP), me justifikimin e mungesës së hartave përkatëse. Inventarizimi është një proces formal dhe i parregulluar, transferimi i aktiveve dhe nxjerrjet jashtë përdorimit të aktiveve jo gjithmonë ndjekin rregullat e përcaktuara të Ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, të ndryshuar.

Parregullsitë dhe dëmet ekonomike të konstatuara

**Niveli i parregullsisë
financiare dhe dëmeve
ekonomike në fushën e
investimeve arrijnë në
vlerën 15,342 milionë lekë**

Nga auditimet e realizuara gjatë vitit 2018, konstatohet se niveli i parregullsisë të konstatuara në administrimin e aktivitetit të pushtetit vendor si dhe dëmeve ekonomike arrin në shumën 15,342 milionë lekë, nga të cilat shuma 719 milionë lekë përbën dëm ekonomik. Nga totali i parregullsisë të

konstatuara prej 14,077 milionë lekë, 11,030 milionë lekë i përkasin fushës së të ardhurave, nga e cila vlera 7,700 milionë lekë i përket rritjes së borxhit në DPTTV Bashkia Tiranë si rezultat i mos mbledhjes së të ardhurave tatimore dhe 2,992 milionë lekë i përkasin parregullsive në fushën e shpenzimeve të realizuara në Bashkitë Kamëz, Korçë, Konispol, Shijak, Has, Belsh, Rrogozhinë, etj.

Në 36 subjekte të audituara, në 33 prej tyre janë rekomanduar masa shpërblim dëmi në vlerën 719 milionë lekë. Theksojmë se nga gjithë dëmi ekonomik i rreth 68% ose 490 milionë lekë ka ardhur nga mos zbatimi i drejtë i procedurave të prokurimit dhe zbatimit të kontratave për punimet e ndërtimit. KLSH, ka konstatuar se megjithëse prej 8 vitesh, zhvillimi i procedurave të prokurimit publik realizohet me mjete elektronike (online), ende konstatohen shkelje në zhvillimin e procedurave, të cilat përveç mungesës së kapaciteteve profesionale (për arsye të mos trajnimit mjaftueshëm të stafit që merren me zhvillimin e procedurave të prokurimit publik), kanë si shkak edhe shkeljet e kërkesave ligjore nga njësitë e prokurimeve (NJP) në hartimin e dokumenteve standarde të tenderëve, anëtarët e komisioneve të vlerësimit të ofertave (KVO) në përzgjedhjen e operatorëve fitues, në kundërshtim me kërkesat e Ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për Prokurimin Publik”, i ndryshuar, dhe kuadri rregullator mbështetës. E njëjta situatë konstatohet edhe për procedurat e prokurimit për blerjet e vogla.

Tabela nr.4: Parregullsitë, shkeljet dhe efektet negative sipas subjekteve të audituara

në 000/lekë

Nr.	Emërtimi	Faturat e palikujduara	Borxhi tatimor	Parregullsi në prokurimet me fonde publike
1	Bashkia Kamës	504,748	335,035	479,577
2	Bashkia Rrogozhinë	54,596	101,445	195,400
3	Bashkia Përrenjas	11,681		63,504
4	Bashkia Vlorë	369,943	244,945	30,250
5	Bashkia Belsh	12,780	75,048	286,080
6	Bashkia Kuçovë	147,775	50,946	4,695
7	Bashkia Lezhë	460,000	154,404	21,776
8	Bashkia Lezhë ish-komunat		18,963	1,666
9	Bashkia Lushnjë	203,308	460,870	3,212
10	Bashkia Fier	152,107	143,035	5,742
11	Bashkia Mallakastër	10,540		6,686
12	Bashkia Konispol	93,395	35,460	338,000
13	Bashkia Këlcyrë	1,185	37,803	9,780
14	Bashkia Korçë	96,156	188,143	519,238
15	Bashkia Dibër	160,840	23,178	168,882

16	Bashkia Kolonjë	131,367	31,911	
17	Bashkia Pustec	6,191	3,623	703
18	Bashkia Poliçan	18,307	17,923	26,317
19	Bashkia Vau -Dejës	140,083	24,155	64,135
20	Bashkia Maliq	17,317	41,207	
21	Bashkia Has	45,000	24,204	234,453
22	Bashkia Malësi e Madhe	99,484	73,418	125,000
23	Bashkia Gjirokastrë	6	40,900	16,319
24	Bashkia Memaliaj	24,510		
25	Bashkia Përmet	11,158	14,879	
26	Bashkia Mirditë	142,476		290,108
27	Bashkia Vore	12,303	124,000	
28	Bashkia Shijak	1,700	20,698	303,000
29	Drejt. Përgj. Taksave Tiranë		7,700,000	
30	Bashkia Pogradec	405,424		1,577
31	Bashkia Selenice	64,315	260,000	
32	Bashkia Elbasan	176,106	245,000	
33	Bashkia Devoll	14,572		
34	Këshilli i Qarkut Berat			4,772
	Shuma	3,589,373	10,491,193	3,200,872

Burimi: KLSH

Mbi prokurimin e mallrave, shërbimeve dhe investimeve

Nga APP për shkeljet në procedurat e prokurimit, të përcjella nga KLSH janë vendosur vendime me gjobë për 210 persona në vlerën prej 31 milionë lekë

Nga auditimet e realizuara gjatë vitit 2018, për periudha auditimi me kohështirje nga viti 2016 deri në 30.09.2018, vetëm për njësitë e vetëqeverisjes vendore, janë zhvilluar gjithsej 1,257 procedura prokurimi me vlerë 26,815 milionë lekë. Nga 1257 procedurat e prokurimit të zhvilluara, nga të cilat 575 procedura të zhvilluara ose 37% e totalit janë të llojit procedurë “E Hapur”, 761 procedura ose 50% e prokurimeve të zhvilluara gjithsej janë të llojit procedurë “Kërkesë për Propozim”, janë audituar 720 prej tyre, në vlerën 21,075 milionë lekë, ose 47 % të numrit të procedurave. Në total për pushtetin vendor janë audituar 79% të vlerës së kontraktuar për mallra, shërbime dhe investime.

Në 720 procedura prokurimi të audituara janë konstatuar me shkelje 300 procedura me një dëm ekonomik me shumën prej 490 milionë lekë

Nga 720 procedura prokurimi të audituara, në 33 subjekte janë konstatuar me shkelje financiare 300 procedura prokurimi, me vlerë dëmi të llogaritur 490 milionë lekë. Kjo vlerë përbëhet nga shkelje të procedurave të prokurimit në kualifikimin

/skualifikimin e padrejtë të operatorëve ekonomikë, etj., në vlerë 273 milionë lekë, dhe nga mos zbatimi i rregullave në fushën e ndërtimit, kolauditimit dhe marrjes në dorëzim të punimeve të ndërtimit në vlerën 217 milionë lekë. Në mënyrë të detajuar në *zbatimin e procedurave të prokurimit publik përmendim* Bashkinë Dibër në 16 procedura me dëm ekonomik prej 52 milionë lekë; Bashkia Belsh në 20 procedura me një dëm prej 1,5 milionë lekë; Bashkia Konispol në 14 procedura me një dëm prej 25 milionë lekë; Bashkia Kolonjë në 7 procedura me një dëm prej 25 milionë lekë; Bashkia Fier në 6 procedura me një dëm prej 27 milionë lekë; Bashkia Këlcyrë në 12 procedura në vlerën 37 milionë lekë dhe Bashkia Korçë në 2 ish komunat në 15 procedura me një dëm prej 21 milionë lekë, etj. Në *fushën e zbatimit të punimeve*, lidhur kryesisht me punime të pakryera janë konstatuar shkelje financiare në vlerën 216 milionë lekë, ku përmendim bashkitë: Belsh në vlerën 67 milionë lekë; Dibër në vlerën 20 milionë lekë; Mirditë në vlerën 8.7 milionë lekë; Rrogozhinë në vlerën 8 milionë lekë; Vau Dejës në vlerën 6.7 milionë lekë, etj.

Për shkeljet e konstatuara në zbatim të nenit 13 të Ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për Prokurimin Publik”, i ndryshuar, KLSH i ka rekomanduar Agjencisë së Prokurimit Publik vlerësimin e tyre dhe kjo e fundit në 21 Bashki ka vendosur vendime me gjobë për 210 persona në vlerën prej 31 milionë lekë, ku përmendim bashkitë: Belsh 18 persona në vlerën 3 milionë lekë, Mallakastër 18 persona në vlerën 2 milionë lekë, Dibër 15 persona në vlerën 3 milionë lekë, Kuçovë për 22 persona në vlerën 1.9 milionë lekë, etj.

Mbi Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin e Brendshëm

Në auditimet e kryera gjatë vitit 2018, janë konstatuar devijime në funksionimin e strukturave që monitorojnë vendosjen e sistemeve të kontrollit dhe sigurojnë që institucionet njohin dhe implementojnë kërkesat për një kornizë të menaxhimit financiar dhe kontrollit funksionale. Struktura përgjegjëse për menaxhimin financiar dhe kontrollin nuk kanë arritur të vendosë një urë komunikimi të përshtatshme me institucionet publike për të udhëhequr nga pikëpamja metodologjike këtë proces, jo vetëm të vështirë, por edhe sfidues, përcaktuar në Ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, ndryshuar me Ligjin 110/2015 datë 15.10.2015.

Nga auditimet e kryera lidhur me ecurinë e komponentëve të menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësitë e vetëqeverisjes vendore janë konstatuar problematika dhe vështirësi në lidhje me kuptimin dhe zbatimin e kërkesave të menaxhimit financiar

dhe kontrollit. Subjektet reflektojnë një kuadër jo të plotë rregullator të miratuar pas ndryshimeve strukture të ndodhura, mungesa të strategjisë për menaxhimin e riskut, nuk dokumentojnë mbledhjet e GMS, nuk hartojnë gjurmët e auditimit dhe nuk ka stafe të trajnuar mjaftueshëm për zbatimin e MFK. Konstatohet një nivel i ulët ndërgjegjësimi për nevojën e ngritjes dhe forcimit të sistemeve të kontrollit të brendshëm. Kjo situatë kërkon që të ketë një vëmendje të shtuar për sa i takon jo vetëm implementimit por kryesisht kuptimit të sistemeve të kontrollit.

Nuk ka strategji të riskut apo identifikim të tij sipas nenit 21, të Ligjit nr. 10296 datë 08.07.2010 *“Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”* të ndryshuar në Bashkitë Rrogozhinë, Belsh, Vlorë, Këlcyrë, Konispol, Qarku Berat. Nuk ka të dokumentuar regjistrin e riskut, dhe nuk është kryer rivlerësimi apo matja vjetore e riskut të veprimtarisë së njësive si në rastin e Bashkive Rrogozhinë, Belsh, Vlorë, Këlcyrë, Konispol, Qarku Berat, etj. Nuk është ngritur Grupi i Menaxhimit Strategjik (GMS) si dhe nuk janë realizuar takime në lidhje me mangësitë që shqetësojnë NJVQV në lidhje me menaxhimin financiar dhe kontrollin, si në rastin e Bashkive Përrenjas, Rrogozhinë, Konispol, Këlcyrë, Belsh.

Nuk është hartuar “Raporti përmbledhës mbi cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm” për t’u dërguar zyrtarisht pranë Ministrisë Financave. Nuk është ngritur një sistem deklarimi efikas, duke përfshirë nivelet dhe afatet për deklarimin, llojet e deklaratave që i dorëzohen menaxhimit, shpeshtësia e këtyre raportimeve (për raporte javore, mujore, etj.), në mënyrë që të vlerësohet dhe të mbikëqyret efienca dhe efektiviteti i veprimtarive të secilit sektor; format e deklaratave për rastet e zbulimit të gabimeve, të parregullsive, të abuzimit, të mashtrimit ose të përvetësimit, në kundërshtim me kërkesat e nenit 23 të Ligjit nr. 10296 datë 08.07.2010 *“Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”* të ndryshuar, si në Bashkitë Korçë, Rrogozhinë, Belsh, Vlorë, Këlcyrë, Konispol, Qarku Berat, etj.

Në rregulloret e brendshme të miratuara nga bashkitë (pas miratimit të reformës territoriale), nuk reflektohen ndryshimet strukture dhe ligjore të vazhdueshme që kanë ndodhur. Mungojnë rregullimet bazuar në strukturat organizative dhe detyrat funksionale për çdo drejtori, sektor dhe punonjës brenda saj, situatë e konstatuar në Bashkitë Vlorë, Has, Lezhë, Korçë, Belsh, Kamzë, Konispol, etj.

Nuk është miratuar një sistem i rregullave specifike e të procedurave për ruajtjen, mbrojtjen e nxjerrjen jashtë përdorimit të aktiveve të njësive publike, bazuar në manualin e menaxhimit financiar dhe kontrollit, si dhe nuk janë përcaktuar rregulla

për administrimin dhe ruajtjen e aktiveve të qëndrueshme sipas kërkesave të UMF nr. 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar, si në rastin e Bashkive Kamëz, Rogozhinë, Belsh, Lezhë, Lushnje, etj. Nuk ka rregulla të shkruara lidhur me monitorimin e aktiveve të qëndrueshme sidomos për aktivet e dhëna me qira, ku përmendim Bashkitë Rogozhinë, Konispol, Vlorë, Këlcyrë, etj.

Në zbatim të nenit 18, të ligjit nr. 10296, datë 8.7.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” nuk është hartuar *“Raporti përmbledhës mbi cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm”*, i cili dorëzohet zyrtarisht pranë Ministrisë Financës dhe Ekonomisë si në rastin e Bashkive Përrenjas, Rogozhinë, Vlorë, Këlcyrë.

Konstatojmë se minimizim të rolit të strukturave përgjegjëse të auditimit të brendshëm në luftën ndaj shkeljeve ligjore dhe korrupsionit, pavarësisht se institucioni ka shumë nevojë për këtë rol, nisur nga mjedisi dhe konteksti shqiptar. KLSH, ka konstatuar se ka bashki të cilat ose nuk e kanë ngritur si strukturë ose dhe në rastet që është ngritur nuk është plotësuar me punonjës të kualifikuar, si në rastin e Bashkive Belsh, Këlcyrë, Konispol, Poliçan, Pustec, Përmet dhe Rogozhinë. Mosfunksionimi i strukturave të auditit të brendshëm si veprimtari e pavarur, ka sjellë që të mos realizohet misioni i saj për mbështetjen e menaxhimit të bashkive për arritjen objektivave, duke mos ofruar siguri objektive dhe këshillim për të shtuar vlerën dhe nxitur ndryshime, që përmirësojnë veprimtarinë e menaxhimit dhe rritjen e përgjegjshmërisë.

Strukturat e AB nuk kanë kryer auditime në fushat me risk prioritar, si prokurimet publike, kontratat e dhënies me qira, asetet, ujësjellësit (atu ku janë në varësi), ndërmarrjet e varësisë, etj. Gjetjet dhe rekomandimet janë kryesisht të karakterit organizativ, dhe jo të nivelit thelbësor, masat për shpërblim dëmi janë shumë të ulta dhe masat disiplinore thuhetse mungojnë.

II.4.3 Auditimet e realizuara në Shoqëritë me Kapital Shtetëror

KLSH, gjatë vitit 2018, ka realizuar 17 auditime në shoqëritë dhe entet publike, ku ka konstatuar parregullsi dhe dëme ekonomike në vlerën 6,707 milionë lekë. *Nga përmbledhja e gjetjeve si dhe nga pasqyrimi i tyre shprehur ne gjuhën e evidencave rezulton se kryesisht dëmi ekonomik është ne këto fusha:*

1. Në fushën e energjitikës. Në fushën e energjisë elektrike dëmi ekonomik është në vlerën 1,685 milionë lekë dhe parregullsitë financiare në vlerën 111 milionë lekë. Ky

efekt negativ, ka ardhur kryesisht si pasojë e veprimeve apo mosveprimeve të Entit Rregullator të Energjisë, duke krijuar një situatë konfuze në tregun e prodhimit/blerjes/shitjes të energjisë elektrike.

**Dëm ekonomik në vlerën
4,295 milionë lekë.
Parregullsi financiare në
vlerën 906 milionë lekë**

Nga auditimi i **Albpetrol sh.a**, në marrëveshjet hidrokarbure dhe në zbatimin e kontratave të ankandit mbi blerjen dhe shitjen e naftës bruto është konstatuar një dëm ekonomik në vlerën **4,295 milionë lekë** dhe parregullsi financiare në vlerën **906 milionë lekë**. Për marrëveshjet hidrokarbure, konstatimit të bere në lidhje me shpenzimet e njohura si të zbritshme për efekt të llogaritjes së faktorit R, është konstatuar dhe trajtuar ndryshimi në lidhje me përcaktimin e përqindjeve të ndarjes së prodhimit të naftës bruto midis shoqërisë Albpetrol SHA dhe Operatoreve Ekonomik Konkensionar, ndryshimi i cili e ka zanafillën në momentin e lidhjes së marrëveshjeve në vitin 2004, dhe për këtë arsye është rekomanduar që vlerësimi me i saktë mbi efektin financiar të bëhet nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë⁴. Nga kontrata e lidhura për blerjen e naftës bruto, është konstatuar se kontraktorit i janë zbritur tarifa e magazinimit, tarifa e stokimit në lëvizje, tarifa e ngrohjes për transport në anije dhe paga e operatorit për shkarkim në port. Në fakt nafta bruto e tërhequr nga OE fitues i ankandit është transportuar për përpunim në tregun e brendshëm ndërkohë që llogaritja e formulës mbi të cilën i janë zbritur kostot e sipërpërmendura është kryer sikur kjo naftë të shitej për tregun e jashtëm. Gjithashtu, në dhënien e aseteve me qira dhe zbatimin e kontratave, është konstatuar dëm në vlerën 4,207 milionë lekë. U konstatua se nga OE/personat fizikë të cilët kishin marrë me qira sipërfaqe në pronësi të shoqërisë Albpetrol sh.a., shfrytëzonin sipërfaqe shumë më të mëdha se ajo e përcaktuar në kontratat e lidhura të qerave përkatëse, për me tepër sistemi i monitorimit të këtyre kontratave nga vetë shoqëria ka qenë minimal.

**Dëm ekonomik në vlerën
84 milionë lekë.
Parregullsi financiare në
vlerën 191 milionë lekë**

2. Në fushën e shëndetësisë. Nga auditimi i pesë Spitaleve Rajonal (një nga këto auditime ishte tematik) ka rezultuar dëm ekonomik në vlerën **84 milionë lekë** dhe parregullsi financiare në vlerën **191 milionë lekë**. Problematikat kryesore të konstatuara në administrimin e këtyre enteve publike lidhen kryesisht me: a) Mangësitë dhe parregullsitë në realizimin e procedurave të prokurimit për sigurimin e barnave, marrjen në dorëzim të tyre

⁴ Efekti financiar nga ndryshimi në MH nuk është pjesë e evidencave të vitit 2018

(barnave) dhe përdorimin sipas nevojave. Kanë munguar masat për sistemimin e stokut të barnave të cilat kanë disa vite që janë jashtë afatit të përdorimit (janë skaduar) apo për asgjësimin e tyre. Kjo situatë reflekton nivele të ulta programuese dhe menaxhuese të nevojës për barna në këto ente. b) Mangësitë dhe parregullsitë në përlogaritjen e fondit limit për blerje mallra/shërbime; në vlerësimin dhe shpalljen e OE fitues, në marrjen në dorëzim të mallrave/shërbimeve jo në përputhje me specifikimet teknike. c) Përdorim pa efektivitet të pajisjeve mjekësore.

Tabela nr. 5: Dëmi ekonomik dhe parregullsitë financiare të evidentuara në spitalet rajonal
000/ lekë

Nr.	Entiteti	Parregullsi financiare	Dëmi ekonomik	Paligjshmëritë në prokurime
1	Spitali Rajonal "Omer Nishani" Gjirokastrë	32,722	14,103	9,415
2	Spitali Universitar "Shefqet Ndroqi" Tiranë	65,819	18,929	72,809
3	Spitali Rajonal Fier	36,322	4,601	36,738
4	Spitali Rajonal Shkodër	56,038	20,561	16,036
5	Spitali Rajonal Durrës	0	25,829	25,829
	Totali	190,901	84,022	160,828

Burimi: KLSH

**Dëm ekonomik në vlerën
100 milion lekë.
Parregullsi financiare në
vlerën 172 milionë lekë**

3. Në fushën e infrastrukturës. Nga auditimet në Shoqëritë të Ujësjellës Kanalizimeve janë konstatuar dëme ekonomik në vlerën **100 milionë lekë** dhe parregullsi financiare në vlerën **172 milionë lekë**.

Sistemet e menaxhimit të kontrollit përgjithësi në shoqëritë të ujësjellës kanalizimeve janë të dobëta dhe evidentohet mosnjohja e kërkesave të ligjit nr. 10296, datë 8.7.2010 "Për menaxhimin financiar dhe kontrollin" të ndryshuar. Gjithashtu, mangësi të përbashkëta të konstatuara në këto shoqëri janë: a) Mos përfundimi i plote të riorganizimit sipas ndarjes së re administrativo-territoriale, në përputhje me ligjin nr. 115/2014 "Për ndarjen administrativo-territoriale të njësisve të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë". Nuk është realizuar kalimi i kapitaleve dhe regjistrimit të aseteve brenda afatit të përcaktuar. Ndërmarrjet e Ujësjellës Kanalizimeve duhet të marrin në pronësi edhe asetet e ish komunave apo ish bashkive të vogla, duke i shërbyer kështu një zone më të madhe, pra duke përfshirë edhe popullsinë e shërbyer më parë nga ish komunat apo edhe popullsinë e pa shërbyer, të ashtuquajturat zona "të bardha", proces që nuk ka përfunduar akoma. b) Hartimi i plan bizneseve vjetor dhe planeve afatmesëm, janë të

paargumentuar dhe të pambështetur në një analizë të saktë mbi nevojat për mallra/shërbime dhe investime dhe mundësinë e realizimit. Këtë fakt e evidentojnë treguesit e realizimit, ka mos realizim të investimeve dhe mos realizim të ardhurave, pra treguesit janë larg shifrave të planifikuara. c) Nga Ndërmarrjet e Ujësjetllës Kanalizimeve të audituara evidentohet se investimet e kryera me financim nga Qeveria Gjermane nëpërmjet Bankës KfW, në formë kredie si “Infrastrukturë bashkiake”, nuk janë marrë në dorëzim. Nuk është bërë regjistrimi kontabël i shumës së kredisë. Secili ujësjetllës ka një marrëveshje nën huaje me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, ku sanksionohet që përfituesi (UK) është përgjegjës për shlyerjen e kredisë dhe kryerjen e pagesave të interesit. Në një kohë që investimin e kryer e shfrytëzojnë në këto shoqëri nuk ka rregulla të qarta se sa dhe si llogaritet kosto e mirëmbajtjes dhe shpenzimet e amortizimit. Në shumë raste pagesa e interesave për kredinë është bërë nga MFE si garante e kredisë, dhe rrjedhimisht detyrimi i Ndërmarrjeve të Ujësjetllës Kanalizimeve ndaj Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë është i konsiderueshëm duke u llogaritur këtu edhe penalteti për mos shlyerje në kohë të interesave. d) Dëmi ekonomik i konstatuar nga auditimi i këtyre shoqërive lidhet me praktikën e prokurimit, në përllogaritjen e vlerës së kontratës (fondi limit), përcaktimin e specifikimeve teknike, vlerësimin dhe klasifikimin e ofertave, zbatimin e kontratave, etj.

Tabela nr. 6: Dëmi ekonomik dhe parregullsitë financiare të evidentuara në Ujësjetllës Kanalizime sh.a.

000/lekë

Nr.	Entiteti	Parregullsi financiare	Dëmi ekonomik	Paligjshmëritë në prokurime
1	Ujësjetllës Kanalizime SHA Korçë	115,855	11,068	10,932
2	Ujësjetllës Kanalizime SHA Vlorë	19,320	8,703	22,019
3	Ujësjetllës Kanalizime SHA Tiranë	19,320	79,493	8,583
4	Ujësjetllës Kanalizime SHA Sarandë	15,933	712	179
	Totali	172,130	99,976	41,713

Burimi: KLSH

**Dëm ekonomik në vlerën
259 milionë lekë.
Parregullsi financiare në
vlerën 30 milionë lekë**

4. Nga auditimi i ushtruar në **Autoritetin e Aviacionit Civil Shqiptar (AAC)**, u konstatua dëm ekonomik në vlerën **259 milionë lekë**, i cili ka ardhur si pasojë e zhvillimit të procedurave të prokurimit në

kundërshtim me kuadrin ligjor në vlerën 57 milionë lekë; mos pagimin e detyrimi që AAC detyrohet ndaj Buxhetit të Shtetit për të ardhurat e realizuara por të papërdorura, në vlerën 28 milionë lekë, që përbën vlerën e fitimit që nuk është

derdhur në Buxhetin e Shtetit deri më 31.12.2017 në vlerën 211 milionë lekë; tejkalimin e numrit mesatar të punonjësve të miratuar në vendime të ndryshme të Këshillit Drejtues, çka ka rezultuar në pagesën më tepër për punonjësit e Aeroportit Kukës në vlerën 5 milionë lekë; si dhe pagimin e shpërblimeve për lejen vjetore në vlerën 14 milionë lekë, edhe pse punonjësit e institucionit e kanë kryer lejen vjetore, në kundërshtim me Ligjin nr. 10233, datë 11.2.2010 “Për Aviacionin Civil” dhe Ligjin nr. 10405, datë 24.03.2011 “Për kompetencat për caktimin e pagave dhe të shpërblimeve”. Efekte financiare negative në vlerën **30 milionë lekë**, ardhur si pasojë e penaliteteve gjyqësore si pasojë e ndërprerjes së paligjshme marrëdhënieve të punës; rritjen e pagave të punonjësve pa marrë miratimin e Ministrit; pagesat e shpërblimeve të kryera në kundërshtim me Ligjin nr. 10233, datë 11.2.2010 “Për Aviacionin Civil” dhe Ligjin nr. 10405, datë 24.03.2011 “Për kompetencat për caktimin e pagave dhe të shpërblimeve”, për arsye se AAC është e detyruar që të ardhurat e realizuara e të papërdorura ti derdhë në Buxhetin e Shtetit.

**Dëm ekonomik në vlerën
203 milionë lekë.
Parregullsi financiare në
vlerën 89.6 milionë lekë**

5. Nga auditimi në Autoritetin Portual Durrës, u konstatuan dhe shkelje të akteve ligjore dhe nënligjore me një dëm ekonomik në vlerën **203 milionë lekë**, si dhe efekte negative të konstatuara në administrimin e fondeve publike në vlerën **89.6 milionë lekë**. Sipas fushave janë konstatuar shkeljet: a) Në fushën e prokurimeve publike në vlerën 193 milionë lekë, shkaktuar si rrjedhojë procedurave të prokurimit dhe zbatimit të kontratave të prokurimit për mallra, pajisje, punë civile dhe shërbime. Sipas natyrës së shkeljeve, ato janë konstatuar në hapjen dhe shqyrtimin e ofertave, si dhe në vlerësimin e tyre, në lidhjen e kontratave dhe zbatimin e tyre. b) Në shpenzimet operative në vlerën 10 milionë lekë, shkaktuar si rrjedhojë e shpenzimeve për pjesëmarrje dhe trajnim jashtë vendit, trajnime të stafit operacional, sponsorizime, shpenzime pa dokumentacion të plotë justifikues për karburantin, pjesëmarrje në konferenca të ndryshme jashtë shtetit të ish-titullarëve të institucionit, pjesëmarrje në panaire jashtë vendit, pagesa të moderatorëve të projekteve të kryera jashtë vendit, shpenzime për pajisje me celular, blerje libra dhe kancelarie, në blerjet me vlera të vogla, etj. *Efekte negative të konstatuara në administrimin e fondeve publike kanë qënë rezultat i shkarkimit, depozitimit dhe evadimit të mullinjve të erës nga kompania EMS-APO dhe jo nga Porti i Durrësit në vlerën 4 milionë lekë si dhe zgjidhje së kontratës së punësimit pa shkaqe të arsyeshme në vlerën 14 milionë lekë. Një vlerë të konsiderueshme zënë dhe parregullsitë në zbatim i tarifave të hyrjeve daljeve në vlerën 23 milionë lekë.*

II.4.4 Auditimet mbi Projektet për Financimin e Investimeve

**Dëm ekonomik në vlerën
62.5 milionë lekë.
Parregullsi financiare në
vlerën 454 milionë lekë**

KLSH, gjatë vitit 2018, ka realizuar 5 auditime të projekteve për financimin e investimeve me kapital të huaj, nga ku kanë rezultuar parregullsi dhe dëme ekonomike në **në vlerën 62.5 milionë lekë dhe efekte negative në vlerën 454 milionë lekë,**

shkaktuar kryesisht nga këto problematika:

1. Entet Menaxhuese te projekteve nuk kanë arritur të koordinojnë dhe harmonizojnë veprimtarinë e tyre për të realizuar disbursimet sipas parashikimeve të përcaktuara në Marrëveshjet Financiare, ku shtyrja e afateve ka sjellë shtesa në kontratat e konsulencës dhe mbikëqyrjes, duke shkaktuar efekte negative financiare për projektin. Njësitë e Zbatimit të Projektit nuk kanë bërë një planifikim në vite për disbursimet e fondeve (huave/kredive) të akorduara, duke sjellë që në të gjitha projektet e audituara të jetë shtyrë afati i realizimit të disbursimeve me disa vitet.
2. Njësitë e Zbatimit të Projektit nuk kanë realizuar monitorim të vazhdueshëm dhe mbikëqyrjen e kontratave të punimeve për shërbimin e konsulencës, duke sjellë për pasojë punime të pakryera por të paguara, shtim të volumeve të punimeve dhe vonesa të tejzgjatura dhe të pa argumentuara e justifikuara në realizimin e komponentëve të veçante dhe të projektit në tërësi.
3. Njësitë e Zbatimit të Projekteve, kanë shfaqur parregullsi në zbatimin e afateve të përfundimit të kontratave (kryesisht për punimet e ndërtimit), si dhe nuk kanë kërkuar zbatimin e penaliteteve për kontraktorët të cilët nuk kanë mundur të plotësojmë detyrimin e realizimit të kontratës brenda afateve të përcaktuara.

Tabela nr. 7: Dëmi ekonomik dhe parregullsitë financiare të evidentuara në zbatimin e projekteve

000/ lekë

Nr.	Entiteti	Parregullsi financiare	Dëmi ekonomik	Paligjshmëritë në prokurime
1	KESH sh.a., Projekti "Siguria e Digave"	404,822	53,644	36,030
2	Projekti Zhvillimi i Alpeve dhe Zonave Bregdetare"	37,770	3,475	41,245
3	FSHZH Projekti "Fondi i Investimeve Sociale IV"	11,804	5,399	10,453
	Totali	454,397	62,518	87,728

Burimi: KLSH

II.4.5 Auditimet në strukturat e ALUIZNI-t dhe ZVRPP-s

Nga auditimi në strukturat e ALUIZNI-t

Kontrolli i Lartë i Shtetit i ka kushtuar një rëndësi të veçantë procesit të legalizimit të ndërtimeve informale, mosrespektimit të afateve ligjore për procedurat e kualifikimit, mungesën e dokumentacionit që pasqyron periudhën e ndërtimit pa leje, legalizimin e objekteve pa respektuar distancat nga brigjet, nga rrugët nacionale e urbane, pajisjen me leje legalizimi pa paguar më parë taksën e ndikimit në infrastrukturë, legalizimin e objekteve pranë linjave dhe shtyllave të tensionit të lartë, kanaleve kulluese dhe brezit mbrojtës, ndryshimin e zërit kadastral pa marrë më parë konfirmimin nga autoritet kompetente, legalizimin e objekteve në zonat arkeologjike dhe zonat e mbrojtura mjedisore, legalizimin e objekteve në truall me statusin e territorit publik, si dhe mënyrës së marrjes së shërbimit të ofruar qytetarëve nga Drejtoritë Rajonale të ALUIZNI-t me qëllim rritjen e transparencës për publikun dhe forcimin e kulturës së përgjegjshmërisë në administratën publike.

Gjatë vitit 2018, KLSH ka audituar 4 Drejtori Rajonale të ALUIZNI-t dhe evaduar 2, konkretisht ALUIZNI Durrës, Dibër, Fier, Lushnjë, Kukës, Kamëz-Vorë, ALUIZNI Tirana 4, dhe, ku është konstatuar një dëm ekonomik i matshëm në vlerën **173 milionë lekë** dhe të ardhura të munguara në vlerën **245 milionë lekë, që kanë ardhur nga mos shlyerja e taksës së ndikimit në infrastrukturë, mosrespektimi i trefshit të bazës së ndërtimit, sipërfaqet që nuk janë parcelizuar dhe nuk i janë nënshtruar procesit të legalizimit.**

1. Nga auditimet KLSH ka konstatuar se në Drejtoritë Rajonale të ALUIZNI-t në Qarqet Durrës, Dibër, Fier, Lushnjë, Kukës dhe DR Kamëz-Vorë, rezultojnë se janë skeduar për tu përjashtuar nga procesi i legalizimi 1464 objekte të ndërtuar në kundërshtim me ligjin, për të cilat nuk ka ndjekje të procedurave ligjore të përjashtimit nga procesi i legalizimit, pasi janë objekte të ndërtuara në zona Arkeologjike, zona historike, muzeale, rrugë, oborre shkollash, kanale vaditëse dhe kullues, troje publike, zona turistike, lumenj, liqene, vije hekurudhore, linja të tensionit të lartë, etj., veprime këto në kundërshtim me Nenin 38 “Dhënia e lejes së legalizimit” dhe nenin dhe 39, të Ligjit nr. 9482 datë 03.04.2006, i ndryshuar.

2. Konstatohet pajisja me leje legalizimi pa paguar më parë taksën e ndikimit në infrastrukturë. Në kualifikimin e objekteve informalë, strukturat rajonale të ALUIZNI-it, kanë dërguar listat pranë Bashkive, vetëm shkresën për llogaritjen e vlerës së taksës së ndikimit në infrastrukturë, pa marrë konfirmim mbi kryerjen e pagesës së Taksës

së Ndikimit në Infrastrukturë për dalje me vendim kualifikimi. Kjo ka krijuar një mungesë të ardhurash në buxhetin e shtetit në vlera të konsiderueshme, konkretisht në Drejtorinë Rajonale të ALUIZNI-t Qarku Durrës, Dibër, Fier, Lushnjë, Kukës dhe DR Kamëz-Vorë, është konstatuar vlera 606 milionë lekë nga mos pagesa e taksës së ndikimit në infrastrukturë. Theksojmë se në lidhje me këtë konstatim KLSH ka ripërsëritur propozim për ndryshim ligjor.

3. Dokumentimi i verifikimit në terren i të dhënave të ndërtimit pa lejë/shtesës në ndërtimin me leje”, bëhet në kundërshtim me manualin “Hartimi dhe paraqitja e materialeve grafike (genplan dhe planimetri) të objektit që legalizohet”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm nr. 846, datë 11.10.2012 “Për miratimin e Manualit të hartimit dhe paraqitjes së materialeve grafike (genplan dhe planimetri) të objektit që legalizohet”, i ndryshuar. Janë pasqyruar kufitarët e parcelës ndërtimore të zënë, por pa përcaktuar largësitë e bazës së objektit nga kufijtë e parcelës. Skica fushore pasqyron përmasat e objektit informal, por nuk ka të pasqyruara ndërtimin në raport me kufizimet dhe situatën ndërtimore rreth tij, largësitë nga objekti deri në kufirin e pronës, largësitë nga pikat ekstreme të pronës dhe objekteve.

4. Drejtorinë Rajonale të ALUIZNI-t, nuk kanë respektuar afatin 60 ditor për marrjen e vendimit për kualifikimin ose s’kualifikimin e praktikës së legalizimit nga data në të cilën është mbajtur procesverbali i konstatimit në terren, veprime këto në kundërshtim me VKM Nr. 280, datë 1.4.2015 “Për përcaktimin e kriterëve, procedurave e dokumentacionit të zbatueshëm për të kualifikuar ndërtimet pa leje, shtesat anësore dhe/ose në lartësi, në ndërtime me leje”.

5. KLSH ka konstatuar se Janë kryer legalizime të objekteve pa respektuar distancat nga brigjet të lumenjve e detit, ku sipas dokumentacionit disponibël në dosje, si genplani, harta dixhitale e paraqitur, rezulton se objektet ndodhen në një distancë prej buzës së lumit me pak se 100 metrash, veprime këto në kundërshtim me Ligjit Nr. 111/2012 Për menaxhimin e integruar të burimeve ujore” dhe VKM nr.280, datë 01.04.2015 “Për përcaktimin e kriterëve, procedurave e dokumentacionit të zbatueshëm për të kualifikuar ndërtimet pa leje, shtesat anësore dhe/ose në lartësi, në ndërtime me leje”. Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Kamëz-Vorë për 33 raste; Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t Dibër për 19 raste.

6. Janë kryer legalizime të objekteve pranë kanaleve kulluese dhe brezit mbrojtës të tyre, pa marrë më parë konfirmimin nga autoriteti ujit për respektimin e distancave,

veprime këto në kundërshtim me Ligjit Nr. 111/2012 Për menaxhimin e integruar të burimeve ujore” dhe VKM nr.280, datë 01.04.2015 “Për përcaktimin e kriterëve, të procedurave e dokumentacionit të zbatueshëm, për të kualifikuar ndërtime pa leje, shtesa anësore dhe /ose në lartësi në ndërtimet me leje”, të ndryshuar. Konkretisht në Drejtorinë Rajonale të ALUIZNI-t Durrës për 3 raste, Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Fier për 2 raste, Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Lushnjë 10 raste.

7. Drejtoritë Rajonale të ALUIZNI-t kanë kryer legalizime të objekteve pa respektuar distancat nga rrugët nacionale e urbane, ku sipas dokumentacionit që ndodhet në dosje, si genplani, harta dixhitale e paraqitur, rezulton se objektet ndodhen në distancë më të vogël se sa e lejon ligji, prej buzës rrugës nacionale me pak se përcaktimet ligjore. Këto veprime janë në kundërshtim me Ligjin nr.9482, datë 03.04.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje”, të ndryshuar, neni 39 “Përjashtimi nga legalizimi” dhe aktet nënligjore. Konkretisht: DR të ALUIZNI-t Durrës për 4 raste, DR të ALUIZNI-t Kamëz-Vorë për 23 raste, DR të ALUIZNI-t Fier për 8 raste, DR të ALUIZNI-t Lushnjë 3 raste + 7 raste buzë hekurudhës, DR të ALUIZNI-t Dibër për 11 raste.

8. Sipas dokumentacionit të pronësisë lëshuar nga ZVRPP, parcela ndërtimore e zënë, ndodhet e regjistruar në pasurinë e llojit “Arë, pemëtore, pyll”, zona informale këto të pa miratuara nga KRRTRSH/KKT gjatë procedurave të legalizimit të objekteve informale”, duke ndryshuar zërin kadastral, regjimin e tokës në llojin e pasurisë “Truall”. Konkretisht: DR e ALUIZNI-t, Durrës për 4 raste me 4233 m², DR të ALUIZNI-t, Dibër për 4 raste me 7615 m². Pra legalizimi është kryer në zona “Territore të tjera”, për të cilat nuk kanë gjetur zbatim nenet 10, 11, 14, të ligjit nr. 9482, datë 03.04.2006, i ndryshuar.

9. Objektet e legalizuara janë aktualisht me statusin e territorit publik. Drejtoria Rajonale e ALUIZNI-t Tirana nr. 2, për 1 raste; DR të ALUIZNI-t, Korçë për 2 raste. Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me Ligjin nr. 9482, datë 03.04.2016 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje” nenet 27 dhe 41 konkretisht: neni 27. Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Dibër për 1 raste. Drejtoritë Rajonale të ALUIZNI-t nuk kanë mbajtur evidenca mbi sipërfaqet e lira në pronësi shtet lënë jashtë procesit të legalizimit sipërfaqe në pamundësi për parcelizim për vetë pozicionin gjeografik që kanë, nuk kanë marrë asnjë masë për të njoftuar dhe bashkëpunuar me institucionet vendore dhe ato kompetente si Bashkitë, për vënien në dispozicion të listës së sipërfaqeve të lira, konfirmimin e tyre në pronësi shtet, apo vlerësimin e tyre si troje që përdoren nga qytetarët, pa u taksuar ose për kthim në

ambiente publike çlodhëse, lulishte. Veprime janë në kundërshtim me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm nr. 30, datë 15.01.16 “Për mënyrën e hartimit dhe paraqitjes së dokumentacionit teknik (*gen-plan, planimetri*)”, i ndryshuar, si dhe shkronja “f” dhe “g” e nenit 3 dhe pika 1 e nenit 17, të Ligjit nr. 9482, datë 03.04.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje”, i ndryshuar, ku si rezultat i mos legalizimit të këtyre sipërfaqeve të zaptuara, në zbatim të nenit 19 dhe 20, të Ligjit nr. 9482, datë 03.04.2006 dhe VKM^{së} nr. 1620 datë 26.11.2008, Konkretisht: Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Durrës në 37 raste prej 21361m²(në total), me një vlerë tarife e cila sipas vlerës së trullit me çmim tregu referuar zonave kadastrale llogaritet në shumën totale prej 17 milionë lekë, Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Kamzë për 23 raste, Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Fier në 32 raste prej 3937.9 m²(në total), me një vlerë tarife e cila sipas vlerës së trullit me çmim tregu referuar zonave kadastrale llogaritet në shumën totale prej 38 milionë lekë.

10. DR të ALUIZNI-t kanë kryer legalizime të objekteve, brenda zonës së mbrojtjes mjedisore, konkretisht DR të ALUIZNI-t Qarku Dibër në 11 raste, veprime në kundërshtim me VKM nr. 280, datë 1.4.2015 “Për përcaktimin e kriterëve, procedurave e dokumentacionit të zbatueshëm për të kualifikuar ndërtimet pa leje, shtesat anësore dhe/ose në lartësi, në ndërtime me leje” si dhe Ligjin nr. 9482, datë 03.04.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje” i ndryshuar.

11. Drejtoritë Rajonale të ALUIZNI-t kanë kryer legalizime të objekteve duke mbivendosur objektin e legalizuar në pasurinë të regjistruar në regjistrat e pasurive të paluajtshme si objekte shtetërore, (*prishje e objekteve shtetërore dhe legalizim mbi të objekteve private pa u zhvendësuar vlera e tyre, llogaritur me çmimin e Entit Kombëtar të Banesave*). Veprimet në kundërshtim me VKM nr. 280, datë 01.04.2015, “Për përcaktimin e kriterëve, procedurave e dokumentacionit të zbatueshëm për të kualifikuar ndërtimet pa leje, shtesat anësore dhe/ose në lartësi, në ndërtime pa leje”, ndryshuar me VKM nr.756, datë 26.10.2016 dhe Ligji nr. 9482, datë 03.04.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje”, i ndryshuar, konkretisht: DR e ALUIZNI-t Dibër në 6 raste, duke i shkaktuar shtetit një dëm ekonomik në vlerën prej 23 milionë lekë.

12. Drejtoritë Rajonale të ALUIZNI-t kanë pajisur me leje legalizimit objektet, pa u likuiduar parcelat ndërtimore, veprime në zbatim VKM-në nr. 954, datë 25.11.2015 “Për përcaktimin e kriterëve, të procedurave dhe të formularit të lejes së legalizimit” i ndryshuar dhe VKM-në nr. 1095, datë 28.12.2015 “Për përcaktimin e rregullave të

bashkërendimit të punës, ndërmjet ALUIZNI-t dhe ZQRPP-së, dhe të procedurave apo kufizimeve që zbatohen për efekt të regjistrimit të pasurive të legalizuara”. Për këto objektet informale të pajisur me leje legalizimi nuk ka përfunduar procesi i legalizimit, nuk kanë dalë VKM-të për të likuiduar detyrimin e parcelave ndërtimore, duke zgjatur procesin e legalizimit jashtë afateve kohore veprime në kundërshtim me nenet 17 (pika 5) dhe 27 të Ligjit nr. 9482, datë. 03.04.2006 me ndryshime; me pikën 8 të VKM nr. 280, datë 01.04.2015; Urdhrit nr.37 datë 19.01.2016 për “Matricën e procedurave dhe afateve kohore për shqyrtimin administrativ për legalizim”, pika 6 dhe 7, duke krijuar vonesa në likuidimin e tarifave të parcelave ndërtimore, si të ardhura të munguara në buxhetin e shtetit për fondin e kompensimit, konkretisht: Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Kamzë në 2594 raste në një shumë prej 1,556 milionë lekë, Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Fier në 243 raste në një shumë prej 82 milionë lekë, Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Lushnjë në 96 raste në një shumë prej 8 milionë lekë, Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Dibër në 491 raste në një shumë prej 261 milionë lekë dhe Drejtoria rajonale të ALUIZNI-t, Kukës në 523 raste në një shumë prej 84 milionë lekë.

Nga auditimi i strukturave të ZVRPP-s

Kontrolli i Lartë i Shtetit i ka kushtuar një rëndësi të veçantë procesit të regjistrimit të pronave, transaksioneve të paligjshme të kryera me to, tjetërsimit të pronave publike, falsifikimit të dokumentacionit të pronësisë me qëllim përfitimin padrejtësisht të titujve të pronësisë në zonat turistike dhe bregdetare si dhe mënyrës së marrjes së shërbimit të ofruar qytetarëve nga zyrat e regjistrimit me qëllim rritjen e transparencës për publikun dhe forcimin e kulturës së përgjegjshmërisë në administratën publike. Gjatë vitit 2018, KLSH ka realizuar 8 auditime në zyrat e regjistrimit, ZVRPP Malësi e Madhe, ZVRPP Tiranë, ZVRPP Sarandë, ZVRPP Shkodër, ZVRPP Elbasan, ZVRPP Fier, ZVRPP Pogradec dhe ZVRPP Kavaje, ku është konstatuar një dëm ekonomik i matshëm në vlerën **236 milionë lekë** dhe të ardhura të munguara në vlerën **188 milionë lekë, që ka ardhur nga mos shlyerja e detyrimeve financiare që rrjedhin nga përfitimi i pronës dhe qirave të papaguara**. Theksojmë që krahas dëmit ekonomik të matshëm në këto institucione duhet parë me vëmendje pasojat sociale, mjedisore, ligjore dhe njerëzore, të shkaktuara si pasojë e paligjshmërive të kryera ndër vite me pronat nga ana e punonjësve dhe drejtuesve të ZVRPP-ve, të cilat së bashku me problematikën e proceseve gjyqësore përbëjnë dhe burimin kryesor të faturave të papërballeshme që Shteti Shqiptar duhet të paguajë tashmë dhe në vijim si pasojë e vendimeve të Gjykatës së të Drejtave të Njeriut në Strasburg.

1. Nga ZVRPP-t janë pranuar e regjistruar leje ndërtimi objekteve mbi truall shtetëror, me mangësi në formë e përmbajtje të dokumentacionin përbërës, duke mos refuzuar e kthyer dokumentacionin e mangët, mos kërkuar ndaj Bashkive zgjidhjen e marrëdhënies së truallit me pasojë detyrimet e rrjedhura nga vlera e shitjes së truallit si dhe vlera e qerasë nga përdorimi dhe zënia me ndërtim pa titull pronësie, për të cilat ZVRPP-t nuk kanë vendosur as barrë mbi pronë mbi pasuritë ndërtimore të paktën në vlerën përkatëse të qirasë së përdorimit, duke shkaktuar dëm ekonomik të konsiderueshëm për buxhetin e Bashkive.

2. Regjistrimi i pasurive me ndryshime të zërave kadastral pa dokumentacionin përkatës pra pa kërkuar dokumentet për vlerësimin apo kompetencën nga DAMT Qarkut, veprim në tejkalim të kompetencave të regjistruarit dhe në kundërshtim me Ligjin nr. 8752, datë 26.3.2001 "Për krijimin e strukturave për mbrojtjen dhe administrimin e tokës bujqësore" ndryshuar me Ligjin nr.10 257, datë 25.3.2010 "Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin nr. 8752, datë 26.3.2001, veprime këto që kanë sjellë si pasojë zhvlerësim i paligjshëm i vlerës së aseteve, resurseve nga zbritja në kategori e zërit kadastral. Kjo konstatuar në **20 raste** në 8 ZVRPP –të e audituara për vitin 2018.

3. Regjistrimi në Bashkëpronësi të paligjshme i pasurive bujqësore në Kartelat Pasurive të Paluajtshme (KPP) të çelura nga NJMP dhe pranuar e marrë në dorëzim nga ZVRPP-t, për të cilat nuk janë identifikuar e hapur KPP-të përkatëse sipas sipërfaqeve përcaktuar në AMTP-të, në kundërshtim me Ligjin nr.7501, datë 19.7.1991 "Për tokën", me Ligjin nr.9948, datë 07.07.2008 "Për shqyrtimin e vlefshmërisë ligjore të krijimit të titujve të pronësisë mbi tokën bujqësore", veprime këto që kanë sjellë si pasojë lindjen e bashkëpronësisë së pa ligjshme, pengesa e regjistrimit të pasurive nga pamundësia e lëshimit të certifikatave të pronësisë qytetarëve kërkuar me cenim të së drejtës së pronësisë, në mënyrë të pa nevojshme, çuarjen e zgjidhjes së problemit në gjykata, në vend të zgjidhjes në rrugë administrative nëpërmjet ZVRPP, ZQRPP dhe DAMT-ve të NJQV-ve; pra humbje e kohës dhe shpenzime për qytetarët pa shkak ligjor, rritjen e praktikave në proces, shteg për veprime të paligjshme korruptive mbi pasuritë në KPP, si dhe pamundësinë e mos konfirmimit e gjendjes juridike të pasurive të kërkuara për verifikim e vlerësim të titujve, mos shkëmbimin e informacionit nga ZVRPP për KVVTP Prefektit Qarkut.

4. Në regjistrimin e pasurive të llojit "pallat" nga firmat ndërtuese, nuk është llogaritur e kërkuar dokumentacioni për arkëtim dhe shlyerje detyrimi për

regjistrimin e hapësirave të përbashkëta dhe tarifës së shërbimit R-11, në kundërshtim me kërkesat e Ligjit Nr. 10 112, datë 09.04.2009 “Për administrimin e bashkëpronësisë në ndërtesat e banimit” dhe Ligjin Nr. 33/2012, datë 29.04.2012 për regjistrimin e pasurive të paluajtshme, neni 50, “Regjistrimi i mjediseve të përbashkëta në ndërtesa”, veprime këto që kanë sjellë si pasojë shmangien e taksës së kalimit të pronësisë nga shoqëritë ndërtuese, ndërkohë që apartamentet dhe njësitë e shitura qytetarëve përfshijnë në çmim dhe vlerën e këtyre ambienteve të përbashkëta, kufizimi i veprimeve mbi pasuritë nga qytetarët për shkak të vendosjes së kufizimeve mbi to.

5. Nga ZVRPP-t nuk ka një evidencë të saktë të pasurive me mbivendosje, mungon identifikimi, raportimi, vendosja e data base, pasqyrimi në harta përkatëse si dhe ndjekja e procedurave ligjore të pasurive të rezultuara me mbivendosje, njoftimin e palëve të interesuara, orientimin drejt zgjidhjes gjyqësore, shpeshherë duke stimuluar përparësinë jo reale nëpërmjet kundërshtimit të paligjshëm dhe krijimit së vonësës së regjistrimit të parë, veprime këto që kanë sjellë si pasojë përfitime të dyfishta titujsh të paligjshëm pronësie nga mbivendosjet, duke stimuluar përparësinë jo reale, mos ndjekur procedurat ligjore për zgjidhjen e mbivendosjeve, trajtim të pabarabartë e favorizim të njëres palë, duke cenuar paanësinë e ZVRPP, moszbatimin i afatit 1 mujor të Kodit të Procedurave Administrative, mos nxjerrjen e urdhrit administrativ për refuzimin e regjistrimit, të pjesëve të mbivendosura, krijimin problemeve sociale ndërmjet palëve.

6. Nga ZVRPP-t nuk është bërë bilanci AMTP-Libri i Ngastrave, Listave Printim III, si dhe listave të trojeve sipas kryefamiljarëve duke mos veçuar e regjistruar “Shtet” sipërfaqen tepër mbi normë, në kundërshtim me Ligjin nr. 7501, datë 19.7.1991 “Për tokën”, me Ligjin nr. 7843, datë 13.7.1994 “Për Regjistrimin e Pasurive të Paluajtshme” dhe me nenin 25 të ligjit nr. 33, datë 21.3.2012, dekretin e Presidentit nr. 5747, datë 29.06.1978, si dhe Rregulloren nr. 184, datë 08.04.1999, ndryshuar nr.7, datë 07.01.2000 “Për punën e zyrës së regjistrimit të pasurive të paluajtshme”, veprime këto që kanë sjellë si pasojë përfitimin e padrejtë të pasurisë shtet nga individët pa titull pronësie, kryerja e transaksioneve dhe tjetërsimi i saj duke sjellë të ardhura të munguara dhe dëm ekonomik për buxhetin e shtetit. Kjo konstatuar në **50 raste** për tetë ZVRPP –të e audituara për vitin 2018.

7. Keqmenaxhim i zonave kadastrale dhe mospasqyrim i saktë i gjendjes së pasurive bujqësore në KPP-të dhe Zonat Kadastrale të pa menaxhuara dhe të pa përfshira në Sistemin e Regjistrimit Fillestar, që kanë sjellë si pasojë mosidentifikim të pasurive,

përcaktime të pasakta të statusit juridik të pasurive në KPP dhe frenim të ritmeve të regjistrimit të tyre, në kundërshtim me Ligjin nr.7501, datë 19.07.1991“Për tokën” dhe me Ligjin nr.33, datë 21.03.2012 “Për regjistrimin e pasurive të paluajtshme” dhe me udhëzimet përkatëse për regjistrimin fillestar të pasurive. Për këtë KLSH ka rekomanduar për ZVRPP-të dhe ZQRPP Tiranë të kryejnë menaxhimin e ZK, përcaktojnë në KPP statusin juridik të pasurive të ndara sipas ligjit, tërheqin NJQV-të dhe administrojnë në arkiva dokumentacionin e munguar të AMTP-ve dhe listave të trojeve 001, si dhe të marrin masa për përcaktimin e fondeve për menaxhimin dhe futjen në sistemin e regjistrimit fillestar të pasurive për ZK e pa menaxhuara si kusht kryesor për shpejtimin e regjistrimit të pasurive bujqësore. Problem tjetër është edhe **regjistrimi i pasurive** toka bujqësore dhe kryerjen e transaksioneve, *duke mos zbatuar kërkesat ligjore, sipas AMTP-ve, të cilat **nuk përmbushin elementët e formës dhe të përmbajtjes të Aktit Administrativ, për të shërbyer si Titull Pronësie***. Kjo konstatuar në **20 raste** për tetë ZVRPP –të e audituara për vitin 2018.

8. Regjistrimin e pasurive të paluajtshme truall në pronësi “shtet”, *duke mos zbatuar kërkesat ligjore, të tjetërsuara me kontratë shitje nga pushteti vendor, që nuk ka asnjë kompetencë apo tagër ligjor* për të kryer shitjen e truallit me pronar “shtet”. Kjo konstatuar në **45 raste** për tetë ZVRPP –të e audituara për vitin 2018, shumica e të cilave i përkasin ZVRPP-së Sarandë.

9. Regjistrimin e pasurive të paluajtshme në bazë të lejes së legalizimit, *duke mos zbatuar kërkesat ligjore, pasi ka ndodhur tjetërsimi i pasurive ndërtesë të regjistruara në pronësi “shtet, duke fshirë të drejtën e pronësisë së shtetit dhe tjetërsuar tek personat posedues të lejeve të legalizimit, në mungesë të dokumentacionit ligjor që shërben si Titull Pronësie*, konstatuar në **55 raste**, në auditimet e kryera në ZVRPP Shkodër dhe ZVRPP Malësi e Madhe. **Mosndjekja e procedurave** lidhur me zbatimin e vendimeve të Komisionit Vendor të Vlerësimit të Titujve të Pronësisë (KVVTP) dhe të Gjykatës Administrative, *që kanë urdhëruar kthimin me pronarë shtet, të pasurive, duke mos marrë masat përkatëse, për të siguruar dhe regjistruar “Shtet” sipërfaqet e përcaktuara, gjatë dhe pas përfundimit të procesit të shqyrtimit, si pasojë lënien në gjendje juridike me pronësi të mbajtësit të paligjshëm*.

10. Në regjistrimin e pasurive shtetërore e publike ZVRPP-të kanë shfaqur indiferencë, mos regjistrime, reagime me pasoja përvetësimin, zaptimin apo përfitimin pa tituj pronësie apo mosvënien në eficiencë, etj. Kështu vetëm nga ZVRPP Shkodër, nga auditimi kemi konstatuar se nuk ka kthyer përgjigje kërkesave për regjistrim të Bashkisë Shkodër, nuk ka regjistruar **106 pasuri** të llojit truall +

ndërtesë që u përkasin **47 objekteve** prona të Bashkisë Shkodër me **funkcion shkolla, kinema, qendra shëndetësore, kulturore, tregtare, artistike, dhe funksione ekonomike, me vendndodhje në 6 Zona Kadastrale të qytetit, ZVRPP Shkodër** ka pranuar nga Njësia e Menaxhimit të Projektit (NJMP) çelje të KPP-ve të pasakta me mungesë të identifikimit të pasurive; pa shënuar në KPP -të emërtimin e përfaqësuesit të organit shtetëror dhe emërtimit e objektit publik sipas funksionit, shoqëruar, në kundërshtim me Ligjin nr.7843, datë 13.07.1994 dhe Ligjin nr.33/2012 *“Për regjistrimin e Pasurive të Paluajtshme”* në shkelle dhe tejkalim të afateve me vonesë mbi 5 vjetësh në kundërshtim me afatet përcaktuar KPA, afatin 10 ditë dhe piken 6.12 dhe 21 të Rregullores nr. 184, datë 18.4.1999, *“Për punën në Zyrat e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme”* dhe me VKM nr.421, datë 02.06.2010, *“Për miratimin e listës përfundimtare (të pjesshme) të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Shkodër, të Qarkut të Shkodrës”*. **Regjistrimin e pasurive** të paluajtshme duke mos zbatuar *kërkesat ligjore*, pasi janë tjetërsuar pasuri në pronësi “shtet”, të llojit “rrugë”, “trotuar”, etj., për të cilat ka munguar saktësia, gjatë hedhjes së pasurive në hartat treguese të ZVRPP-së, si dhe nuk ka patur një vlerësim ta saktë të dokumentacionit tekniko ligjor, konstatuar në **30 raste**, të konstatuar në auditimet e kryera në tetë ZVRPP –të e audituara për vitin 2018.

11. Regjistrimin e pasurive të paluajtshme të përfituara me Vendime të pushtetit vendor (rastet kur nuk zotërohen akte pronësie), *duke mos zbatuar kërkesat ligjore*, pasi ka mungesë të dokumentacioni, duke shmangur procedurat e përcaktuara në VKM-së nr. 608, datë 05.09.2012, të ndryshuar, konstatuar në **15 raste**, në auditimet e kryera në ZVRPP Sarandë dhe ZVRPP Shkodër.

Auditimi në Agjencinë e Trajtimit të Pronave Tiranë

Është konstatuar se janë marrë vendime për kompensim financiar në mungesë të vendimeve të ish-KKKP, dokumentacionit të kërkuar ligjor dhe të parregullta, kanë bërë kompensime financiare jo sipas zërit kadastral që prona ka patur në kohën e shpronësimit. Kanë ndryshuar gjendjen e llojit të pronës nga tokë arë, shkurre, tokë pa fryt në truall, duke ndryshuar vlerën e kompensimit në dëm të shtetit, si pasojë e moszbatimit të procedurës së rregullt ligjore të vlerësimit financiar të vendimeve për kompensim me efekte financiare negative në fondin e kompensimit të ish-pronarëve në vlerën **736 milionë lekë**. Janë kompensuar fizikisht më tepër me sipërfaqe totale prej 145735m² (14.57 ha) arë. Kanë bërë rivlerësim të vendimeve administrative të formës së prerë në kundërshtim me Vendimit nr.1, datë

16.01.2017 të Gjykatës Kushtetuese dhe qëndrimit të Komisionit të Venecias nr.861/2016, CDL-AD (2016) 023. Nga 130 dosje të audituara rezultoi se në **2 raste** u konstatua se ka marrë vendime për kompensim financiar në vlerën 94 milionë lekë dhe kompensim fizik me sipërfaqen 45227.5m² arë, në mungesë të vendimeve të Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave ish-pronarëve, pra dokumentit ligjor mbi të cilin ATP mundet të jap vendim për kompensimin financiar dhe vlera prej 94 milionë lekë do të konsiderohet si efekt financiar negativ në fondin e kompensimit të ish-pronarëve. Këto veprime janë në kundërshtim me Ligjin nr.133/2015, datë 5.12.2015 “Për trajtimin e pronës dhe përfundimin e procesit të kompensimit të pronave” dhe VKM Nr.223, datë 23.3.2016, “Për përcaktimin e rregullave dhe të procedurave për vlerësimin dhe shpërndarjen e fondit financiar e fizik për kompensimin e pronave”.

Në 19 raste u konstatua se ka bërë përlllogaritje të kompensimit të subjekteve të shpronësuara në vlerën totale prej 633,815,604 lekë mbi bazën e vlerësimit financiar të vendimeve përfundimtare të bëra për zërin kadastral “Truall”, dhe jo sipas zërit kadastral që prona ka patur në kohën e shpronësimit. ATP nuk ka vlerësuar financiarisht pronën e njohur për kompensim, në bazë të zërit kadastral që ka patur prona në kohën e shpronësimit, duke shmangur procedurën e rregullt ligjore për identifikimin e llojit të pasurisë në kohën e shpronësimit (mund të ketë qenë tokë bujqësore, pyll, kullotë, etj.). Këto veprime janë kryer në kundërshtim me Ligjin nr.133/2015, datë 5.12.2015 “Për trajtimin e pronës dhe përfundimin e procesit të kompensimit të pronave” dhe pikën 3, gërma a dhe d të VKM Nr.223, datë 23.3.2016 “Për përcaktimin e rregullave dhe të procedurave për vlerësimin dhe shpërndarjen e fondit financiar e fizik për kompensimin e pronave”.

Nga 19 rastet e mësipërm, në 2 prej këtyre rasteve u konstatua se, si pasojë e moszbatimit të procedurës së rregullt ligjore të vlerësimit financiar të vendimeve për kompensim, subjektet e shpronësuara janë kompensuar fizikisht më tepër me sipërfaqen totale prej 145735.6m² (14.57 ha) arë, në kundërshtim me Ligjin nr.133/2015, datë 5.12.2015, “Për trajtimin e pronës dhe përfundimin e procesit të kompensimit të pronave”, i ndryshuar dhe VKM Nr.223, datë 23.3.2016, “Për përcaktimin e rregullave dhe të procedurave për vlerësimin dhe shpërndarjen e fondit financiar e fizik për kompensimin e pronave”, i ndryshuar.

Në 6 raste ATP ka bërë rivlerësim të vendimeve administrative të formës së prerë të cilët kanë vendosur kompensimin financiar duke rritur vlerën e kompensimit për shkak të çmimit më të lartë të truallit për m² në një rast në vlerën 7,428,000 lekë,

dhe duke e ulur vlerën e kompensimit në disfavor të pronarëve në rastet e tjera, si rezultat i çmimit më të ulët të pronës në disa Zona Kadastrale. Ky veprim bie në kundërshtim të Vendimit nr.1, datë 16.01.2017, të Gjykatës Kushtetuese ku citohet “Gjykata Kushtetuese, lidhur me dispozitat që parashikojnë që vendimet gjyqësore ose administrative të formës së prerë, të cilat parashikojnë dhënien e një mase të caktuar kompensimi, vlerëson se ato ngrenë çështjen e “pritshmërisë legjitime”, por sipas ligjit nuk do t’i nënshtrohen rivlerësimit.” dhe qëndrimit të Komisionit të Venecias nr.861/2016, CDL-AD (2016) 023, i cili shprehet “Vendimet gjyqësore ose administrative të formës së prerë, të cilat parashikojnë dhënien e një mase të caktuar kompensimi... nuk do t’i nënshtrohen rivlerësimit sipas Ligjit nr.133/2015”.

Nga auditimi i DRM-ve

Moszbatim e tolerancë në kriteret e dhënies së lejeve mjedisore të tipit “c” përmendim, në DRM Berat 121 raste kundrejt 270 lejeve të audituara, DRM Korçë për 160 raste kundrejt 392 rasteve të audituara, në kundërshtim me Ligjin nr. 10431, datë 09.06.2011 "Për mbrojtjen e Mjedisit"; Ligji nr. 10448 "Për Lejet e Mjedisit" i ndryshuar dhe VKM nr. 419, datë 25.06.2014 “Për Miratimin e Kërkesave të Posaçme për Shqyrtimin e Kërkesave për Leje Mjedisit të Tipi A, B dhe C, për Transferimin e Lejeve nga një Subjekt tek tjetri, të Kushteve për Lejet Respektive të Mjedisit si dhe rregullave të hollësishme për shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri në lëshimin e këtyre Lejeve nga QKL”. Pamjaftueshmëri pune e kapacitetesh në Vlerësimin e studimeve të ndikimit në mjedis, në zbatimin e procedurave (me delegim nga AKM) për dhënien e mendimit (paraprak dhe ose përfundimtar) të ndikimit në mjedis (VNM) për subjektet që pajisen me lejen mjedisore të Tipeve A, B, (për ushtrim aktiviteti HEC-e, Gurore, minerare të tjera në karriere, etj.) me pasoja të keqpërdorimit dhe dëmtimit të aseteve, në fondin pyjor-kullor, aseteve ujore, biodiversiteteve dhe ekosistemeve të natyrës shqiptare, sipërfaqeve dhe terreneve, duke mos ndjekur vendosur detyrimet për kthimin në gjendjen e mëparshme, ose kompensimin të sipërfaqeve, për shkaqe të mos koordinimit të organeve qendrore AKM, AKZM, AKBN, Ministrisë përkatëse ndërmjet tyre dhe NJQVV-ve zotëruese të territoreve me status pronësor a posedues ose Juridiksion-territorial, në kundërshtim me paketën ligjore mjedisore mosrespektim i të cilës pas sjell ndotjen e mjedisit dëmtimin e cilësisë jetës njerëzore dhe keqpërdorim të aseteve, në kundërshtim me Ligjin nr. 10431, datë 09.06.2011 "Për mbrojtjen e Mjedisit"; Ligji nr. 10448 "Për Lejet e Mjedisit" i ndryshuar. *Përmendim rastet e dhënies mendimeve për VNM dhe për Leje*

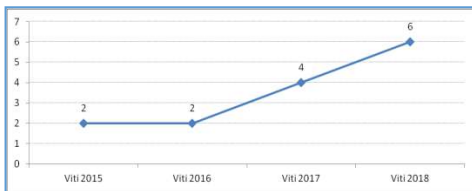
mjedisore A,B nga DRM Korçë 145 raste prej të cilave 36 raste për HEC-e kundrejt 324 rasteve të audituara dhe nga DRM Berat 88 raste nga të cilat 12 HEC-e, kundrejt 207 rasteve të audituara.

II.5.AUDITIMET E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT

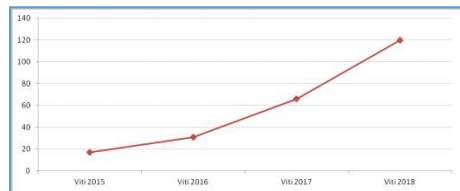
Auditimet e Teknologjisë së Informacionit për vitin 2018 janë zhvilluar në përputhje me objektivat e strategjisë së zhvillimit të KLSH-së duke u mbështetur në arritjet dhe hedhur vështrimin në perspektivën e këtij auditimi.

Mbështetur në Planin e Auditimeve për vitin 2018, Drejtoria zhvilloi 6 auditime të sistemeve të teknologjisë së informacionit duke thelluar më tej tendenca e rritjes së numrit të auditimeve dhe e gjetjeve përkatëse, si më poshtë:

Grafiku nr.11: Ecuria e auditimeve TI

Grafiku nr.12: Gjetjet nga Auditimet e TI-së

Burimi: KLSH

Rezultatet e auditimeve TI për vitin 2018

Portali e-Albania mbart problematikat e investimeve në sistemet TI pa strategji dhe pa objektiv të qartë ndërveprimi

1. Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit

KLSH duke vlerësuar AKSHI-n si Institucion publik në fushën e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK) që ofron shërbime të përqendruara për administratën shtetërore, qytetarët dhe bizneset, përzgjodhi pas një analize risku kryerjen e një Auditimi të Sistemeve të TI me fokus portalin e-Albania.

Në përfundim të auditim KLSH konstatoi se portali qeveritar e-Albania me gjithë përpjekjet dhe arritjet e AKSHI-t për ngritjen e një Platforme Qeveritare të Ndërveprimit që ndërlidh sistemet e institucioneve dhe ofrimin e shërbimeve publike të zyrave dhe sportelet fizike të institucioneve në mënyrë elektronike,

mbart problematikat e investimeve në sistemet e Teknologjisë së Informacionit të institucioneve pa Strategji. AKSHI nuk ka marrë masa të mjaftueshme rregullatore dhe organizative për menaxhimin e ndryshimit. Në gjykimin tonë, menaxhimi i elementëve kritikë në sistemet e informacionit, është i pa pamjaftueshëm, Investimet në sistemet e informacionit nuk kanë zgjidhur përfundimisht sigurimin e Vazhdueshmërisë së Biznesit dhe nuk kanë siguruar Rimëkëmbjen nga Katastrofat.

2. Agjencia e Prokurimit Publik (APP)

Ndryshimi i strukturës TI ka dobësuar rolin e Qeverisjes TI në drejtim të mbledhjes së kërkesave, analizimit të nevojave, dhënies së zgjidhjeve dhe pjesëmarrjes në vendimmarrje

KLSH duke vlerësuar rëndësinë e APP në procesin e Prokurimeve Publike si dhe faktin që në këtë institucion është kryer një auditim TI, me përdorim të teknikave CAAT në analizimin e bazave të të dhënave përzgjedhi pas një analize risku kryerjen e një Auditimi të Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit.

Në përfundim të auditim KLSH konstatoi se APP, ka marrë masa rregullative dhe organizative, për të garantuar disponibilitetin e sistemeve të informacionit, masat e marra për rritjen e transparencës dhe efektivitetit të procedurave të prokurimit kanë rezultuar të suksesshme duke frenuar përdorimin e procedurës së prokurimit “negocim pa shpallje paraprake të njoftimit të kontratës” gjatë vitit 2018 në krahasim me treguesit e vitit 2017.

Ndryshimet e strukturave të TI në APP (dhe jo vetëm) mbartin riskun e dobësimit të Qeverisjes TI duke ulur rolin e tyre në drejtim të mbledhjes së kërkesave, analizimit të nevojave, dhënies së zgjidhjeve dhe pjesëmarrjes në vendimmarrje.

Rezultatet e arritura janë të kompromentuara nga mungesa e Strategjisë për Teknologjinë e Informacionit, duke mbartur riskun e keq adresimit të burimeve të nevojshme për mbështetjen e veprimtarisë së APP.

Siguria e Informacioneve është e kompromentuar nga mos miratimi në strukturë e pozicionit të Oficerit të Sigurisë.

KLSH konstaton se APP nuk ka kapacitete për ofrimin e asistencës teknike për probleme të ndryshme që mund të hasin autoritetet kontraktore si dhe garantimin e disponibilitetit të sistemit të prokurimit që është 24 orë në 7 ditë të javës.

- KLSH konstaton se APP nuk identifikon e menaxhon risqet. Portali i APP nuk përdor një lidhje të sigurtë (connection security) HTTPS (HyperText Transfer Protocol

Secure) me risk humbjen e privatësisë, ndryshimit të informacionit që merret ose jepet me anë të këtij portali.

Agjencia e Prokurimit Publik ka lejuar Autoritetet Kontraktore nëpërmjet një llogarie administratori të hapë llogari të tjera sipas nevojave të institucionit për të aksesuar në sistemin e APP. Nga auditimi u konstatua se hapja e këtyre përdoruesve mbetet pothuajse e pamonitoruar, pasi vetë APP nuk kryen monitorime që lidhen me këtë veprim, duke rritur riskun e krijimit të përdoruesve të paautorizuar, e për pasojë humbjen e konfidencialitetit të të dhënave apo keqpërdorimin e tyre.

Me ndryshimet e strukturave APP i cënohet pjesa e rëndësishme e Qeverisjes TI. Roli i strukturës TI nuk duhet dhe mund të zëvendësohet me struktura të tjera pasi struktura TI luan një rol të rëndësishëm në drejtim të mbledhjes së kërkesave, analizimit të nevojave, dhënies së zgjidhjeve dhe pjesëmarrjes në vendimmarrje për problemet e TI.

DPGJC nuk ka marrë masa të mjaftueshme rregullatore dhe organizative, për garantimin e shërbimeve, konfidencialitetit, integritetit dhe gatishmërisë së të dhënave në sistemet e informacionit

3. Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile

KLSH duke vlerësuar rolin e Ministrisë së Punëve të Brendshme (Drejtorinë e Përgjithshme e Gjendjes Civile) si administruese të të dhënave personale të shtetasve shqiptarë, shtetasve të huaj, si dhe të personave pa shtetësi, që janë me banim të përkohshëm apo të përhershëm në Republikën e Shqipërisë, të cilat regjistrohen dhe mbahen në

Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile dhe që vërtetojnë lindjen, ekzistencën, individualitetin, lidhjet ose marrëdhëniet ndërmjet tyre, përbëjnë elementë të Gjendjes Civile., përzgjedhi pas një analize risku kryerjen e një Auditimi të Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit me fokus Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile.

Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile, si institucioni përgjegjës për tërësinë e të dhënave personale të shtetasve shqiptarë, shtetasve të huaj, si dhe të personave pa shtetësi, që janë me banim të përkohshëm apo të përhershëm në Republikën e Shqipërisë, të cilët regjistrohen dhe mbahen në Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile.

Në përfundim të auditimit KLSH konstatoi se, Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile nuk ka marrë masa të mjaftueshme rregullatore dhe organizative, për

garantimin e shërbimeve, konfidencialitetit, integritetit dhe gatishmërisë së të dhënave në sistemet e informacionit që posedon. Mungesa e Strategjisë lidhur me sistemet e Teknologjisë së Informacionit dhe burimet e nevojshme për ngritjen, zhvillimin dhe mirëmbajtjen tyre, janë mjet për realizimin e objektivave të DPGJC-së. Mungesa e rregulloreve dhe ushtrimit të vazhdueshëm të kontrolleve në aplikacion ka sjellë mosmenaxhim të elementëve kritikë të sigurisë, si dhe ka rritur riskun për qasje të paautorizuar në të dhënat.

Regjistrit Kombëtar të Gjendjes Civile është pa mirëmbajtje, duke vënë në rrezik vazhdueshmërinë e punës së këtij institucioni si dhe ofrimit të shërbimit online ndaj qytetarëve.

Nga auditimi mbi vazhdimësinë e Dixhitalizimit të regjistrave dhe akteve u konstatua se nuk vazhdon të kryhet dhe transkriptimi nga regjistrat në programin e arkivës realizohet sa herë që ka një kërkesë (rast pas rasti).

Nga auditimi u konstatua se DPGJC, nuk ka marrëveshje me institucionin/organin përkatës, për aksesin në të dhënat personale në kundërshtim me përmbledhësen e miratuar nga MB me Komisionerin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale.

Nga auditimi u konstatua se DPGJC nuk ka të ndërtuar një strategji të rimëkëmbjes nga katastrofat si dhe nuk ka plane të shkruara që përcaktojnë vazhdimësinë e proceseve të punës. Mungesa e Strategjisë së Teknologjisë së Informacionit ka sjellë mos pasqyrimin qartë të objektivave të DPGJC lidhur me infrastrukturën TI dhe burimet e nevojshme për ngritjen, zhvillimin dhe mirëmbajtjen.

DPGJC, nuk ka dokumentim/implementim të politikave mbi sigurinë e informacionit.

**DAP duhet të vazhdojë të
intensifikojë përpjekjet
duke përdorur mjetet e
kompetencat që i jep ligji
për shtrirjen e sistemit
HRMIS në gjithë
Institucionet Qendrore, të
Pavarura dhe ato Lokale**

4. Departamenti i Administratës Publike DAP

KLSH duke vlerësuar rolin e Departamentit të Administratës Publike si institucioni publik përgjegjës për: menaxhimin dhe implementimin e shërbimit civil në të gjitha institucionet e administratës qendrore; hartimin dhe implementimin e politikave në fushën e pagave dhe

ndërtimit të institucioneve të administratës publike si dhe hartimin dhe zbatimin e politikave dhe programeve të përgjithshme të trajnimit të zbatueshme për administratën publike në tërësi, investimeve të kryera për implementimin e një

sistemi të teknologjisë së informacionit për menaxhimin e proceseve të dosjeve dhe jo vetëm, të punonjësve të administratës publike i quajtur HRMIS. përzgjedhi pas një analize risku kryerjen e një Auditimi të Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit me fokus sistemin e teknologjisë së informacionit të HRMIS.

Në përfundim të auditim KLSH konstatoi se DAP ka zhvilluar sisteme të Teknologjisë së Informacionit në funksion të përmbushjes së objektivave të institucionit duke shfrytëzuar burimet e vëna në dispozicion si dhe kryer thithjen e investimeve të konsiderueshme nga donatorët e huaj për zhvillimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës TI. Megjithatë investimet në sistemet e informacionit nuk kanë zgjidhur përfundimisht problemet e sigurisë së informacionit, sigurimin e Vazhdueshmërisë së veprimtarisë së Institucionit dhe nuk kanë siguruar Rimëkëmbjen nga Katastrofat.

Me gjithë përpjekjet e bëra, DAP duhet të vazhdojë të intensifikojë përpjekjet duke përdorur mjetet e kompetencat që i jep ligji për shtrirjen e sistemit HRMIS në gjithë institucionet Qendrore, të Pavarura dhe ato Lokale.

Shkalla e rritjes së ndërveprimit të sistemit HRMIS me sistemet e tjera ngelet një sfidë për gjithë institucionet e parashikuara të veprojnë me këtë sistem.

**Shkalla e rritjes së
ndërveprimit të sistemit të
QKB me sistemet e tjera
ngelet një sfidë për të dhe
gjithë institucionet e
parashikuara të veprojnë
me këtë sistem**

5. Qendra Kombëtare e Biznesit - QKB

KLSH duke vlerësuar rëndësisë së veçantë të QKB si institucioni i vetëm përgjegjës për regjistrimin e biznesit dhe të lejeve/licencimit dhe autorizimeve në Shqipëri dhe rolin e sistemeve të Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit kryerjen e misionit të këtij institucioni përzgjedhi pas një analize risku kryerjen e një Auditimi të Sistemeve të Teknologjisë së në QKB.

Në përfundim të auditim KLSH konstatoi se QKB ka marrë masa rregullative dhe organizative për garantimin e shërbimeve dhe funksionaliteteve për të garantuar disponibilitetin e sistemeve të informacionit që disponon, në shërbim të biznesit, por ka edhe mangësi të cilat nuk rezultojnë materiale përsa i përket rëndësisë, konkretisht:

- mbivendosje të akteve ligjore, duke sjellë gjenerim të të dhënave parësore për të njëjtin qëllim nga dy institucionet QKB dhe DPT, në kundërshtim me ligjin “Për bazat

e të dhënave shtetërore”, si dhe duke ndikuar negativisht në lehtësimin e procedurave për biznesin;

- mungesë të komunikimit me sistemin e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe njësitë vendore për shkëmbimet e të dhënave në kohë reale, të cilat rezultojnë si arsyt kryesore, për një volum të lartë të përpunimit të të dhënave, përqendruar në zyrat qendrore;

- është dakordësuar që kodet NVE (Nace) të dërgohen elektronikisht nga DPT në QKB-së, të azhurnuara në rast verifikimi dhe konstatimi nga Administrata Tatimore, në një kohë që këto të dhëna në Regjistrin Tregtar reflektohen si të dhëna parësore që i përkasin themelimit dhe veprimtarisë së subjekteve tregtare kodet NVE (NACE), referuar VKM nr. 863, datë 21.10.2015 “Për krijimin e bazës të të dhënave shtetërore të qendrës kombëtare të regjistrimit, regjistri tregtar”.

Investimet në sistemet e informacionit nuk kanë zgjidhur përfundimisht problemet e sigurisë së informacionit, sigurimin e Vazhdueshmërisë së Biznesit dhe nuk kanë siguruar Rimëkëmbjen nga Katastrofat

6. Taksat Vendore, Bashkia Elbasan

KLSH duke vlerësuar rolin e teknologjisë së informacionit në përmbushjen e misionit të Bashkisë Elbasan, pas një analizë risku të të dhënave dhe dokumentacionit TI të vënë në dispozicion nga Bashkia Elbasan vendosi kryerjen e një Auditimi të Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit.

Në përfundim të auditim KLSH konstatoi se Bashkia Elbasan ka zhvilluar sisteme të Teknologjisë së Informacionit në funksion të përmbushjes së objektivave të institucionit duke shfrytëzuar burimet e vena në dispozicion si dhe kryer thithjen e investimeve të konsiderueshme nga donatorët e huaj për zhvillimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturën TI. Investimet në sistemet e informacionit nuk kanë zgjidhur përfundimisht problemet e sigurisë së informacionit, sigurimin e Vazhdueshmërisë së Biznesit dhe nuk kanë siguruar Rimëkëmbjen nga Katastrofat. Zhvillimi i shërbimeve dhe infrastrukturës duhet të mbështetet në praktikat më të mira si dhe rekomandimet e AKSHIT.

Rezultatet e arritura janë të kompromentuara nga mungesa e Strategjisë për Teknologjinë e Informacionit, duke mbartur riskun e keqadresimit të burimeve të nevojshme për mbështetjen e veprimtarisë së Bashkisë Elbasan.

Siguria e infrastrukturës network në Bashkinë Elbasan është e kompromentuar si rezultat i mungesës së Infrastrukturës.

Bashkia Elbasan nuk ka infrastrukturën e nevojshme për të siguruar aplikacionet e zhvilluara, ambienti fizik kompromenton sigurinë e aplikacioneve. Bashkia Elbasan nuk ka ambient të veçantë për testime përpara kalimit të ndryshimeve në sistemin Live për aplikacionet mungesa e të cilit komprometon sigurinë e sistemit, të dhënave si dhe vazhdimësinë e ofrimit të shërbimeve.

Objektivat e Departamentit të Auditimit të TI-së për vitin 2019

Objektivi kryesor i Departamentit të Auditimit të TI është **zhvillimi i mëtejshëm i kapaciteteve të auditimit të sistemeve TI**, që përdoren për raportim financiar në sektorin publik dhe në proceset audituese në përgjithësi. Sfidat që lidhen me auditimin e TI-së dhe prezantimi gjithnjë e më shumë i projekteve të qeverisjes elektronike (e-qeverisjes) shtrojnë nevojën për zhvillime të mëtejshme, shtrirje dhe thellim të këtij lloji auditimi. Përhapja e shpejtë e teknologjisë kompjuterike dhe përdorimi i “Big Data” në auditim kërkojnë investime në mjete vizualizuese dhe analizuese, auditues të TI të aftë, të mirë trajnuar dhe që zotërojnë dijet e duhura për të dhënë siguri nëse kontrollet dhe proceset e përshtatshme janë vendosur dhe funksionojnë efektivisht për të menaxhuar riskun dhe vulnerabilitetin e sistemeve TI.

Në funksion të objektivit kryesor, Departamenti duhet të thellojë më tej punën në këto drejtime:

Së pari, përvetësimi dhe përdorimi në auditim i teknikave CAAT, IDEA, COBIT, si dhe thellimi i njohurive në fushën e teknologjisë së informacionit.

Së dyti, konsolidimi i përdorimit të elementeve të Auditimeve TI-së në auditimet e përputhshmërisë, financiare dhe të performancës. Elemente të auditimit të TI-së do të vazhdojnë të shtrihen në departamentet e tjera të auditimit, duke vazhduar praktikën e ngritur nga projekti i binjakëzimit për konsolidimin e një linje të parë mbështetëse me njohuri të TI-së në çdo departament dhe mbështetjen e saj nga Departamenti i TI-së.

Së treti, pajisja e audituesve IT me certifikata të fushës, të njohura ndërkombëtarisht, duke marrë në konsideratë burimet e nevojshme sipas angazhimeve financiare.

II.6 AUDIMET E PERFORMANCËS

Mbi auditimet e performancës përgjatë vitit 2018

Viti 2018 ishte viti i parë i implementimit të strategjisë institucionale 2018-2022. Kjo strategji parashtron një sërë objektivash në një sërë drejtimesh për këtë departament dhe konkretisht:

1. Në aspektin e punës audituese:

- Fokusimi në çështje makro-ekonomike, krahas atyre mikro-ekonomike në përzgjedhjen e tematikave dhe problematikave audituese;
- Vazhdimi i fokusimit në *auditime procesi* më shumë sesa *auditime institucioni*;
- Riklasifikimi i fushave audituese duke marrë në konsideratë edhe kritere të tjera, si: prioritetet qeverisëse, peshën sektoriale në buxhet, e-government, etj.;
- Klasifikimi dhe monetarizimi i gjetjeve, konkluzioneve e rekomandimeve sipas 3E-ve dhe jo thjesht në: organizative e ligjore, sikurse është tradita e KLSH-së në auditimet e ligjshmërisë dhe ato financiare;
- Ruajtja dhe promovimi i profilizimit dhe specializimit të audituesve, duke krijuar një bërthamë apo lokomotivë profesionale që të menaxhojë ndryshimin dhe rrisë peshën e raporteve të performancës brenda e jashtë institucionit;
- Shtimi i filtrave garantues të cilësisë brenda departamentit, duke rritur komunikimin mes kolegëve dhe ngritur grupe që certifikojnë punën e njëri-tjetrit;
- Gjenerimi deri në 25-30% të punës audituese institucionale vitin e fundit të strategjisë së ardhshme, me një rritje mesatare vjetore prej 4 auditime në vit. Kjo rritje duhet “financuar” ose duke shtuar nr. e audituesve të departamentit të performancës (rekrutime të reja, qarkullim nga departamentit të tjera tek performanca) ose duke krijuar një divizion të performancës që të ketë në përbërje dy apo tre departamente, të cilat të kryejnë auditime “të pastra” performance dhe “të përziera” ku të dominojë elementi i performancës. Aktualisht në KLSH kryen mjaft auditime ligjshmërie ku në fakt trajtohen gjerësisht elementë të performancës.

2. Në aspektin e menaxhimit të burimeve njerëzore:

- Rekrutimi, kultivimi, monitorimi dhe promovimi vetëm në përputhje me dijet e audituesve dhe kontributin profesional në punën audituese;

- Trajnimi dhe testimi sipas një kalendari dhe kurrikule të planifikuar në terma vjetorë, të specializuar në përputhje me eksperiencën dhe fushën audituese, të harmonizuar me trajnimet e tjera brenda e jashtë vendit;
- Motivimi financiarisht sipas një plani të mbështetur në performancë;
- Ndryshimi i qasjen së audituesve nga reaktive në proaktive;
- Shfrytëzimi i ekspertizës vendase dhe të huaj në dobi të auditimit dhe jo anasjelltas.

3. *Në aspektin e komunikimit:*

- Përcjellja në Kuvend e çdo raporti auditimi performance, duke kërkuar edhe të dëgjohet në seanca të posaçme për çështje kritike;
- Shtimi i peshës të raportimit të auditimeve të performancës në dy raportet që KLSH përcjell çdo vit si dokumente integrale në Kuvend (Raporti për Zbatimin e Buxhetit Faktik dhe Raporti për Performancën Institucionale);
- Rritja e pjesëmarrjes aktive në konferenca, *workshop*-e e takime jashtë vendit, duke prezantuar dhe promovuar punën audituese;
- Organizimi mbi baza periodike i takimeve me gazetarët, akademinë dhe shoqërinë civile për të rritur impaktin dhe marrë *feedback*;
- Ruajtja dhe rritja e prezencës në median e shkruar, duke synuar kalimin edhe në median vizive;
- Shtimi i numrit të ndjekësve në kanalet sociale, duke targetuar moshën e re, për të ndërgjegjësuar brezin e ri për problemet e vendit dhe joshur ata drejt pjesëmarrjes në zgjidhjen e problemeve;
- Nxitja dhe mbështetja e botimeve institucionale lidhur me performancën.

Për të realizuar objektivat e mësipërme në vitin e parë të strategjisë, departamenti i auditimit të performancës në KLSH u angazhua, kreu, evadoi dhe publikoi 18 raporte auditimi performance, të cilat prekin një spektër të gjerë problemesh makro dhe mikro-ekonomike, me ndjeshmëri sociale dhe të rëndësishme për ligjvënësit dhe ekzekutivin.

Një përmbledhje e shkurtër e secilit auditim, me fokus mesazhin e auditimit, jepet si vijon:

1. Performanca e Strategjisë Ndërsektoriale Antikorrupsion 2015-2020

Një planifikim i dobët shprehet në formulimin e nënobjektivave jo-SMART, moskonsultimin apo konsultimin fiktiv të palëve të interesit në hartimin e këtyre dokumenteve, si edhe miratimit të kësaj Strategjie me akt nënligjor (VKM), ndërkohë që ajo parashtron detyra edhe për institucionet e pavarura nga ekzekutivi

(realizuar në 6-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Korrupsioni dhe luftimi i tij vijnë të jenë një nga sfidat kryesore dhe një nga prioritetet madhore ndërsektoriale për Shqipërinë, si dhe një ndër pesë politikatat të cilat vendi ynë këshillohet t'i ndjekë me përparësi në procesin e integritetit evropian të vendit. Këtij qëllimi i shërben hartimi i SNKK 2015–2020, të miratuar me VKM nr. 247, datë 20.3.2015, si dhe Planin i Veprimit i cili i referohet periudhës 2015–2017.

Sipas “Transparency International” Shqipëria renditet e 91-ta nga 176 vende në Indeksin e Perceptimit të

Korrupsionit, një vend më sipër se Bosnje-Hercegovina, më mirë se Maqedonia (vendi i 107), por më keq se Kosova (85), Serbia (77), Greqia (59), Mali i Zi (64), etj. Parë në dinamikë në periudhën 2012-2016, Shqipëria ka bërë hapa përpara në perceptimin e nivelit të korrupsionit, duke shfaqur prirje në ulje, pasi në vitin 2013 mbante 31 pikë dhe u ngrit në 39 pikë në vitin 2016, duke zbritur një pikë në 2017 me vlerësimin prej 38 pikësh⁵.

Mesazhi i auditimit: *“SNKK dhe PV janë krijuar për të qenë në linjë me një nga 5 rekomandimet e BE-së dhe rezultati final i tyre duhet të reduktonte ndjeshëm korrupsionin në vend me anë të përfshirjes së të gjitha palëve të interesit. Pavarësisht këtij synimi, SNKK dhe rrjedhimisht PV që e detajon atë vuajnë planifikimin e dobët të objektivave të saj, specifikisht të objektivit A11 audituar nga KLSH. Ky planifikim i dobët shprehet në formulimin e nënobjektivave jo-SMART, moskonsultimin apo konsultimin fiktiv të palëve të interesit në hartimin e këtyre dokumenteve, mungesën e metodologjisë që përkthen objektivat operacionale në strategjike, mungesën e koherencës midis PV dhe SNKK, si edhe miratimit të kësaj Strategjie me akt nënligjor (VKM), ndërkohë që ajo parashtron detyra edhe për institucionet e pavarura nga ekzekutivi.*

Në drejtim të implementimit, Koordinator Kombëtar kundër Korrupsionit (Ministria e Shtetit për Çështjet Vendore për periudhën mars 2015-shtator 2017 dhe Ministria e Drejtësisë për periudhën shtator-qershor 2018) me rol kyç në hartimin, implementimin dhe monitorimin e SNKK dhe Planit të Veprimit, nuk kanë zotëruar

⁵ Vlerësimi me pikë është nga 1-100, ku sa më shumë pikë niveli i korrupsionit, aq më i ulët është ai.

asnjë hallkë të detyrave dhe përgjegjësi të veta, duke rezultuar në një Strategji të pazbatuar, pamonitoruar dhe rrjedhimisht të paraportuar për arritjet dhe mosarritjet. Në vijim, vlerësojmë përpjekjet e Ministrisë së Drejtësisë në luftën kundër korrupsionin, nëpërmjet veprimtarisë së Task Forcës, përgjatë 3-mujorit të dytë dhe të tretë të vitit 2018.

Prefekturat, si një nga palët kryesore në zbatimin e Strategjisë janë joaktive si në afatet, ashtu edhe cilësinë e raportimit dhe rezultojnë të mos kenë realizuar produktet finale të parashikuara.

Nga ana tjetër, edhe pse shoqërisë civile i janë lëvruar fonde nga buxheti i shtetit lidhur me çështjen antikorruption dhe specifikisht këtë Strategji, roli i saj pothuajse nuk ekziston. Ajo rezulton të mos jetë e përfshirë në procesin e hartimit të SNKK dhe atë të luftimit të këtij fenomeni dhe për rrjedhojë nuk ka kontribuar si vlerë e shtuar e kësaj Strategjie.

Duke e konsideruar të dështuar në masën më të madhe objektivin A.11 dhe përgjithësisht Strategjinë Antikorruption dhe Planin e Veprimit për ta vënë në jetë atë, si edhe për të siguruar implementimin e një nisme kaq jetike për vendin e për të eliminuar në vijimësi riskun e transferimit të KKK nga njëri institucion në tjetrin, KLSH rekomandon krijimin e një Agjencie Kombëtare Antikorruption. Kjo agjenci sugjerohet të jetë nën varësinë e Kryeministrit dhe përgjegjëse për rihartimin, rizbatimin dhe monitorimin e mëtejshëm të SNKK dhe PV, duke marrë fillimisht dakordësinë e Kuvendit për dokumentet strategjike në formën e një Ligji të posaçëm. Gjithashtu, për përfshirjen e institucioneve jashtë-qeveritare në këtë Strategji, sinergjizimin e përpjekjeve antikorruption nga qeveria dhe institucionet kushtetuese, shoqëria civile, donatorët e huaj dhe aktorë të tjerë publikë, Kuvendi mund të përfshijë në Ligjin e miratuar për këtë Strategji, një aneks mbi raportet dhe rolin e këtyre aktorëve në Strategjinë Antikorruption dhe konkretisht me Agjencinë Kombëtare Antikorruption. Marrëdhëniet dhe roli i aktorëve jashtë-qeveritarë, sugjerohet të fokusohen në rakordimin e strategjive individuale të këtyre aktorëve me Strategjinë Antikorruption të qeverisë.

2. Varfëria në Shqipëri dhe roli i shtetit në zbutjen e saj

Në Shqipëri nuk ekziston një vlerë e miratuar nga qeveria për minimumin jetik dhe kufirin e varfërisë

(realizuar në 6-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 2012-2017)

Varfëria, si një ndër problemet ekonomiko-sociale të vendit, mbështetet me programe të veçanta

buxhetore, qëllimi i së cilave është identifikimi i drejtë i personave realisht të varfër,

lehtësimi i gjendjes së tyre duke siguruar mbulimin përkatës, rritja e transparencës së procesit targetues dhe zhvillimi i hapësirave për ri-integrim social të këtyre individëve. Në Strategjinë Kombëtare për Mbrojtjen Sociale 2015-2020, instrumenti kryesor për zbutjen e varfërisë është skema e ndihmës ekonomike (NE). Përmirësimi i indikatorëve për vlerësimin e familjeve të varfra dhe ekstremisht të varfra është një ndër objektivat kryesorë të krijimit dhe përshtatjes së skemës së NE gjatë viteve.

Në këtë auditim trajtuam efektivitetin e këtij programi të përkujdesjes sociale, si një nga synimet strategjike të qeverisë dhe efikasitetin praktikë të këtij procesi në kontribut të mbulimit real të familjeve të varfra krahasuar me shportën e konsumit të tyre dhe indikatorëve makroekonomikë, transparencën e administrimit të tij dhe dinamikën e programit për ri-integrimin social të përfituesve.

Mesazhi i auditimit: *Në Shqipëri nuk ekziston një vlerë e miratuar nga qeveria për minimumin jetik dhe kufirin e varfërisë, mbi të cilën të bazohen studimet dhe politikat e përkujdesit social.*

Skema aktuale e Ndhmës Ekonomike, si instrument i MSHMS dhe institucioneve të varësisë për përkujdesjen sociale, nuk është efektive në zbutjen e varfërisë referuar numrit të familjeve që dalin nga skema për shkak të punësimit dhe përmirësimit të kushteve social-ekonomike të tyre. Masa e pamjaftueshme e përfutur nga skema e Ndhmës Ekonomike bën që individët të sigurojnë të ardhura me mënyra alternative, gjë e cila stimulon krimin ekonomik dhe jo vetëm.

Mungesa e komunikimit dhe raportimeve ndërmjet Shërbimit Kombëtar të Punësimit dhe Shërbimit Social shtetëror bën që shifrat e raportuara në lidhje me punësimin e punëkërkuarve të papunë që përfitojnë ndihmë ekonomike të mos përputhen dhe kjo bën që të cenohen të dhënat e sakta statistikore të nevojshme për matjen e objektivit strategjik

Ineficienca e sistemit elektronik lidhet me aplikimin e formulës së unifikuar të pikëzimit, e cila nuk është vlerësuar në bazë të kushteve koherente të familjeve në nevojë.

Mbështetja e qeverisë me programin e Ndhmës Ekonomike do të ishte efektive nëse kontributi do të vlerësohej paralelisht me nivelin e përgjithshëm të çmimeve, me produktet e shportës së konsumit dhe me studime dinamike për riintegrimin e individëve në shoqëri.

Vlen të theksohet se në këtë auditim, sikurse edhe në të tjera të kryera në Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, zyrtarët e institucionit janë

hezitues, vonojnë apo nuk japin informacion e kërkuar për çështjet mbi të cilat janë përgjegjës. Ndonëse KLSH i ka kërkuar vazhdimisht ndërmarrjen e masave disiplinore ndaj këtyre zyrtarëve titullares së institucionit, asnjë veprim korrektues nuk është ndërmarrë ndaj tyre.

3. Menaxhimi i mbetjeve spitalore

Menaxhimi i mbetjeve spitalore vuan mungesën jo vetëm të efektivitetit sa i përket zbatimit të politikave, por dhe përditësimit të vetë politikave lidhur me mbetjet spitalore

(realizuar në 6-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Mbetjet spitalore përmbajnë mikroorganizma potencialisht të dëmshme të cilat mund të infektojnë pacientët në spital, punonjësit e kujdesit shëndetësor dhe publikun e gjerë. Rreziqe të tjera të mundshme infektive mund të përfshijnë përhapjen e

substancave kimike rezistente në mjedis nga djegia e tyre; helmimet nga ndotja që lëshojnë produktet farmaceutike, në veçanti, antibiotikët dhe barna të veçanta; helmimet dhe ndotja përmes ujërave të përdorura; helmimet dhe ndotja nga elemente toksike ose komponimet, të tilla si: mërkuri ose dioksina që çlirohen në ajër gjatë procesit të trajtimit apo asgjësimit të tyre. Në vendet në zhvillim, rreziqet shpesh ndodhin edhe nga të ushqyerit e bagëtive me mbeturina në vendgrumbullimet e mbetjeve, si dhe nga klasifikimi manual i mbeturinave të rrezikshme nga qendrat e kujdesit shëndetësor.⁶ Shembull konkret i këtij përkufizimi është edhe Shqipëria. Vitet e fundit dhe më konkretisht në vitin 2017 të gjithë ishim dëshmitarë të një skandali të madh që doli në pah falë mediave dhe shoqërisë civile, lidhur me hedhjen ilegale në vende të pa miratuara ligjërisht të sasive të mëdha të mbetjeve spitalore. Kjo është edhe një ndër arsyet kryesore nga ku KLSH mori iniciativën për të zhvilluar një auditim performance lidhur me menaxhimin e mbetjeve spitalore në disa prej spitaleve kryesore të vendit tonë.

Mesazhi i auditimit: *Menaxhimi i mbetjeve spitalore vuan mungesën jo vetëm të efektivitetit sa i përket zbatimit të politikave, por dhe përditësimit të vetë politikave lidhur me mbetjet spitalore. Ministria e Turizimit dhe Mjedisit (MTM) dhe Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (MSHMS) nuk kanë kapacitetet e duhura për të përditësuar dhe shoqëruar me akte nënligjore të mjaftueshme të gjithë kuadrin ligjor në lidhje me menaxhimin e mbetjeve spitalore. Edhe pse ekzistojnë një sërë aktesh nënligjore, ato janë të bazuara në ligje tashmë të shfuqizuara, çka sjell pamundësi në zbatimin e tyre.*

⁶Raport tregues vlerësimi mbi menaxhimin e mbetjeve spitalore në 5 qytete të vendit, REC Albania, 2014. fq.11.

Të tre spitalet pjesë e këtij auditimi dhe veçanërisht Spitali Rajonal i Kukësit dhe i Fierit kanë mangësi në respektimin e kuadrit ligjor e rregullator për të arritur standardet e kërkuara të menaxhimit të mbetjeve spitalore. Diferencimi, magazinimi dhe trajtimi i mbetjeve spitalore nuk bëhet në përputhje me kriteret ligjore dhe praktikën e mira. Mangësi të theksuara vërehen edhe gjatë raportimit dhe dokumentimit të mbetjeve spitalore, shoqëruar kjo edhe me indiferencën e MSHMS, MTM dhe Inspektoriatit Shtetëror të Mjedisit, Pyjeve e Ujërave (ISHMPU).

Jo të gjitha subjektet private të licensuar nga MTM për trajtimin/asgjësimin e mbetjeve spitalore kanë qenë pjesë e inspektimeve dhe kontrolleve të rrepta që duhet të kryhen nga inspektoriatet përkatëse (e veçanërisht ISHMPU). MTM, AKM dhe ISHMPU nuk kanë asnjë informacion se ku përfundon hiri pas procesit të djegies së mbetjeve spitalore i cili konsiderohet ende si mbetje e rrezikshme.

4. Performanca e Arkivit të Shtetit

Rrjeti arkivor shfaq probleme të theksuara në infrastrukturën teknike dhe sigurinë fizike të ruajtjes së dokumenteve

(realizuar në 6-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Arkivi i një shteti është një thesar i paçmueshëm, është kujtesa e një populli dhe e një kombi. Vendi ynë ka pësuar frakturë të shumta në kujtesën historike,

sidomos gjatë periudhës së diktaturës. Duke mos e njohur atë, rrezikojmë të përsërisim gabimet e mëparshme.

Konteksti në të cilin ndërfitet ky auditim, është ai i një rrjeti arkivor me probleme akute në infrastrukturën teknike dhe sigurinë fizike të ruajtjes së dokumenteve, e cila bëhet në vend ruajtje që janë jashtë standardeve arkivore. Personeli që kujdeset për to, por edhe për arkivat apo sekretari-arkivat e institucioneve, është tejet i reduktuar dhe me një buxhet vjetor që rezulton të jetë i ulët për të garantuar ruajtjen, përpunimin, shfrytëzimin dhe pasurimin e trashëgimisë historike, kulturore e administrative. Takimet dhe vëzhgimet e grupit auditues në Arkivat Vendore të Vlorës e të Shkodrës konfirmuan kushtet e vështira fizike të ruajtjes së dokumentacionit. Në disa salla vend ruajtjes lagështia cenon rëndë gjendjen fizike të dosjeve, nuk respektohen standardet që rrjedhin nga ligji për arkivat dhe normat tekniko-profesionale e metodologjike të shërbimit arkivor, logjistika është e cunguar, sikundër edhe personeli⁷.

⁷ Disa prej kompjuterave ishin personale të vetë arkivistëve, printerat në disa raste nuk punonin, sikurse nuk figuronte as edhe një punonjës sanitar dhe të sigurisë fizike të ndërtesave gjatë ditës e natës.

Sigurisht, vullneti dhe dëshira e mirë e personave përgjegjës si në nivel qendror, ashtu edhe lokal, për ruajtjen dhe përcjelljen e kujtesës sonë kolektive brez pra brezi, nuk mungon. Ata janë ndodhur përballë dëmtimeve dhe zhdukjeve të patjetërsueshme të dosjeve gjatë periudhës 1944-1991, një buxheti ekstremisht të reduktuar, si dhe vendimeve sistematike të qeverive të ndryshme për ta lënë në harresë (pikërisht atë) kujtesën e kombit dhe mos investuar. Megjithatë, viti 2018 i solli ata përpara një udhëkryqi, atë të reformave thelbësore si në strukturë, ashtu edhe në rikonceptim të kuadrit rregullator të arkivave e “të të bërit” të tyre.

Mesazhi i auditimit: *Rrjeti arkivor shfaq probleme të theksuara në infrastrukturën teknike dhe sigurinë fizike të ruajtjes së dokumenteve. Arkivat Vendore Shtetërore përfaqësojnë një sistem të amortizuar për shkak të mungesës së investimeve dhe të kulturës menaxheriale joefektive të Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave.*

“Reforma territoriale” e arkivave vendore dhe licencimi i arkivave private janë miratuar jo në përputhshmëri me Ligjin për arkivat dhe mbartin risqe të mëdha që minojnë eficiencën dhe ekonomicitetin sa i përket ruajtjes, përpunimit dhe shërbimit të pasurisë dokumentare; për pasojë, Urdhri për ristrukturimin e arkivave vendore duhet të shfuqizohet, ndërsa VKM për licencimin e arkivave private duhet të ndryshohet.

Arkivi i Sistemit të Ministrisë së Drejtësisë, megjithëse respekton Normat tekniko-profesionale, nuk ka kapacitete ruajtëse të mjaftueshme; Arkivi i Sistemit të Ministrisë së Brendshme nuk përmbush as kushtet minimale të standardeve arkivore, duke patur nevojë për ndërhyrje të menjëhershme.

5. Performanca e Inspektoriatit Shtetëror Teknik dhe Industrial

Kontrolli i Lartë i Shtetit konstaton se ka progres të moderuar në garantimin e cilësisë së karburanteve për periudhën 01.06.2015-31.12.2017, i cili mund të ishte më i lartë nëse Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë do të ishte mjaftueshëm efektive në këtë fushë

(realizuar në 6-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Kushdo që ka një makinë ka shtruar pyetjen: A përdorim për makinat tona, karburant me cilësinë e duhur dhe në përputhje me çmimin të cilin e paguajmë për këtë produkt?

Çdo ditë në rrugët e Shqipërisë lëvizin rreth 536 mijë mjete të transportit rrugor, ku 80% e tyre përdorin naftën për të qarkulluar. Infrastruktura e tregut të

nënprodukteve të naftës (karburanteve dhe lëndëve djegëse) paraqitet e shpërndarë në të gjithë territorin e vendit, ku ndodhen impiante me kapacitete të konsiderueshme për depozitimin e këtyre produkteve, të cilat zotërohen nga

shoqëri të ndryshme, që janë licencuar për të kryer aktivitet të tregtimit me shumicë. Këto shoqëri administrojnë dhe kanë në përdorim edhe një numër të konsiderueshëm të stacioneve të shitjes me pakicë të karburanteve dhe lëndëve djegëse. Furnizimi i ekonomisë me nënprodukte naftë dhe gazit realizohet nga importi dhe përpunimi i prodhimit vendas, i cili ka sasi të ulët, rreth 12.5%, kjo për shkak të mos përpunimit të gjithë sasisë së naftës bruto të prodhuar në vend. Në sektorin publik të naftës dhe gazit operon shoqëria Albpetrol SHA përgjegjëse për aktivitetin e kërkimit, prodhimit, shërbimeve, etj., e cila vepron kryesisht mbi bazën e marrëveshjeve hidrokarbure me shoqëri të huaja për prodhimin e hidrokarbureve dhe zhvillimin e vendburimeve ekzistuese. Shoqëria ARMO SHA, në të cilën 85% të aksioneve të saj janë të privatizuara, ka qenë përgjegjëse për rafineritë (Ballsh dhe Fier) si dhe në aktivitetet e saj të shitjes me shumicë dhe pakicë të karburanteve (bazuar në burimet e brendshme), tashmë e transferuar në shoqëri të tjera private vendase dhe të huaja. Referuar bombolave të gazit që përdoren për ngrohje apo gatim, mbetet problematik rregullimi i duhur ligjor e institucional, që do garantojë sigurinë e bombolave të gazit, të përcaktuar në direktivat përkatëse të BE si ajo 2000/9/EC, të cilat janë disa nga sfidat afat-shkurtra në përgjegjësi të MIE. Shqipëria, duke qenë një vend prodhues i naftës ka 4 rafineri, të cilat kanë kapacitetin më të ulët në rajon, si dhe për shkak të teknologjisë së vjetruar ndikon negativisht tregun e karburanteve me pasoja të drejtpërdrejta në jetën ekonomike dhe sociale të qytetarëve shqiptarë.

Mesazhi i auditimit: *Kontrolli i Lartë i Shtetit konstaton se ka progres të moderuar në garantimin e cilësisë së karburanteve për periudhën 01.06.2015-31.12.2017, i cili mund të ishte më i lartë nëse Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë do të ishte mjaftueshëm efektive në këtë fushë, si dhe ISHTI nuk do të kishte mangësi në plotësimin e logjistikës së nevojshme për të realizuar aktivitetet e planifikuara.*

6. Funksionimi i bashkive në kuadër të reformës administrativo-territoriale

Reforma Administrative-Territoriale nuk ka përmbushur objektivat: legjislacioni i ri nuk zbatohet plotësisht, procesi i përrthithjes së funksioneve të reja, punonjësve, aktiveve dhe rritja e cilësisë së shërbimeve nuk është arritur të realizohet me sukses

(realizuar në 6-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Reforma territoriale në Shqipëri, që në zanafillën e saj, është shoqëruar me debate të shumta dhe u miratua pa marrë në konsideratë opinionin e qytetarëve, për shkak të mungesës së një referendumi. Përgjatë ecurisë së zbatimit të saj, janë evidentuar problematika të shumta. Një Mision i

Këshillit të Evropës i vitit 2016 ka nxjerrë në pah se reforma e qeverisjes vendore në Shqipëri ka avancuar në mënyrë të pabarabartë, ka krijuar konfuzion mbi kompetencat dhe akuza për favoritizëm⁸. Raporti i misionit që kryesohej nga raportuesi holandez, Jos Wiene, zëvendës-president i Komitetit Monitorues të Kongresit është shprehur se: *“Pavarësisht përpjekjeve për të siguruar mbështetje të përfaqësuesve të rinj të zgjedhur përmes Agjencisë së Zbatimit të Reformës Territoriale, zbatimi i procesit në nivel lokal duket të jetë i ngadalshëm dhe ndonjëherë i pavolitshëm. Konfuzioni në lidhje me kompetencat dhe burimet financiare ende duket se është i përhapur gjerësisht mes të zgjedhurve të rinj, duke kërcënuar zbatimin siç duhet dhe në kohë të reformës,”* – thuhet në raport. Raporti është gjithashtu kritik edhe kur bëhet fjalë për burimet financiare të alokuara për të mbështetur këtë reformë. Pavarësisht se qeveria alokoi 3.2% të PBB-së në 2016-ën për qeverisjen vendore, niveli më i lartë i dhënë ndonjëherë, ky është konsideruar sërish i pamjaftueshëm. *“Për shkak të delegimit të kompetencave të reja dhe strukturës së re administrative-territoriale, buxheti i vitit 2016 nuk korrespondon me një rritje neto në burimet e të ardhurave të autoriteteve lokale”,* thuhet në raport. Delegacioni gjithashtu theksoi akuzat e opozitës për dhënie në mënyrë të njëanshme të granteve për financimin e projekteve të veçanta në nivel lokal. *“Transparenca e procesit të dhënies së granteve është një çështje shqetësuese sepse “Fondi i Zhvillimit të Rajoneve” menaxhohet nga qeveria qendrore dhe kështu ajo dyshohet për favoritizim politik”,* thuhet në raport.

Mesazhi i auditimit: *Reforma Administrative-Territoriale nuk ka përmbushur objektivat: legjislacioni i ri nuk zbatohet plotësisht, procesi i përthithjes së funksioneve të reja, punonjësve, aktiveve dhe rritja e cilësisë së shërbimeve nuk është arritur të realizohet me sukses. Në shumicën e bashkive rezulton nivel i ulët efektiviteti në mbledhjen e të ardhurave të veta dhe në përdorimin e fondeve në dispozicion.*

Pavarësisht se Reforma Administrative-Territoriale ishte e domosdoshme, ajo nuk ka reflektuar plotësisht parimet e Kartës Evropiane të Autonomisë Vendore. Për pasojë, rezultojnë mospërputhje mes objektivave të reformës dhe politikave fiskale dhe buxhetore të qeverisë qendrore të cilat kanë cenuar autonominë vendore duke minuar kështu forcimin e decentralizimit dhe autonomisë së bashkive. Buxheti qendror alokon për NjQV rreth 1% e GDP-së që është niveli më i ulët rajonal, duke

⁸ <https://rm.coe.int/168071939a> Information Note on the Congress’ Fact-finding Mission to Albania (24 to 26 February 2016)

mos i ndihmuar bashkitë në ushtrimin e plotë të kompetencave dhe në rritjen e nivelit të shërbimeve ndaj qytetarëve. Ndërmjet bashkive në rang vendi ekziston një pabarazi financiare dhe konstatohen ndërhyrje të pushtetit qendror në pushtetin vendor, me efekt negativ për buxhetin e bashkive dhe stabilitetin e autonomisë financiare.

7. Performanca e institucioneve përgjegjëse për Urgjencën Mjekësore

(realizuar me kontributin e USAID, në 6-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 205-2017)

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në rolin e institucionit politik-bërës dhe Qendra Kombëtare e Urgjencës Mjekësore janë dy institucionet kyçe që duhet të sigurojnë që shërbimi i urgjencës të ofrohet me efektivitet në të gjitha nivelet e tij në përfitim të qytetarëve taksapagues.

Pavarësisht detyrimeve dhe përgjegjësiwe ligjore, ende vërehen problematika të përsëritura në shërbimin e urgjencës të cilat evidentojnë qartësisht një mungesë lidhshipi, koordinimi, bashkëpunimi dhe transparence midis institucioneve shtetërore.

Pacientët vazhdojnë të raportojnë se shërbimi që u ofrohet nuk është në kohën e duhur dhe me cilësinë e kërkuar.

Mesazhi i auditimit: *Veprimtarisë ë institucioneve përgjegjëse për organizimin dhe funksionimin e urgjencës mjekësore në vendin tonë për periudhën objekt auditimi i ka munguar efektiviteti në disa aspekte kyçe të saj.*

Edhe pas 4 vitesh nga hyrja në fuqi e Ligjit për urgjencën mjekësore, MSHMS nuk ka miratuar standardet për infrastrukturën fizike, barnat, pajisjet mjekësore, si dhe burimet njerëzore të nevojshme për ofrimin e këtij shërbimi në vendin tonë. Mosveprimi i MSHMS evidenton një mungesë përgjegjshmërie institucionale për të përmirësuar situatën e Urgjencës Mjekësore në Shqipëri, sidomos kundrejt veprimtarisë së vakët në drejtim të miratimit të protokolleve të urgjencës mjekësore, si edhe sa i takon rishikimit dhe përafrimit të legjislacionit të vendit tonë me atë evropian. MSHMS ka qenë totalisht ineffektive për ato pak iniciativa që ka ndërmarrë në këtë fushë, për periudhën objekt auditimi.

Që nga momenti i krijimit, QKUM, pavarësisht përpjekjeve, nuk ka vepruar në mënyrë efektive me qëllim identifikimin e prioritetëve kyçe sa i takon planifikimit, drejtimit, pjesëmarrjes dhe bashkërendimit të të gjitha asetëve ekzistuese në një

sistem mbarështetëror të unifikuar, duke arritur të ofrojë vetëm koordinim të pjesshëm për qytetin e Tiranës. QKUM nuk ka kryer rishikim të cilësisë së shërbimit të urgjencës në shkallë vendi dhe nuk ka ushtruar kontroll të brendshëm në të gjithë shërbimin e urgjencës mjekësore, duke penalizuar zhvillimin e këtij shërbimi, si edhe aktivitetin e vet në këtë drejtim. Ky institucion nuk ka qenë i aftë të ndërtojë një kanal komunikimi zyrtar me MSHMS, me qëllim përcjelljen e të gjitha problematikave të ndeshura në shtrirjen e shërbimit në shkallë vendi dhe në mbarëvajtjen e tij. Mosveprimi dhe neglizhenca e treguar shpreh qartë që ky institucion nuk ka gjeneruar impaktin e përcaktuar nga Ligji për përmirësimin e shërbimit të urgjencës mjekësore.

MSHMS dhe QKUM duhet fillimisht të veprojnë për të plotësuar me akte nënligjore Ligjin nr. 147/2014, “Për Shërbimin e Urgjencës Mjekësore”, me qëllim zbatimin e tij në rang vendi, në përfitim ekskluziv të qytetarëve taksapagues.

8. Receta dhe nënshkrimi elektronik

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në bashkëpunim me FSDKSH duhet të angazhohen aktivisht për shtrirjen, aplikimin dhe konsolidimin e recetës dhe nënshkrimit elektronik në të gjithë sistemin shëndetësor për barnat e rimbursueshme, pasi ato janë larg objektivave strategjike të zhvillimit të shëndetësisë elektronike dhe detyrimeve kontraktuale, mbi afatet e implementimit të saj

(realizuar në 6-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Vendi ynë ka filluar të informatizojë shërbimet shëndetësore në gjitha nivelet e ofrimit të saj; parësor, dytësor dhe terciar. Shëndetësia elektronike është një sistem që përfshin edhe recetën elektronike duke rritur numrin e programeve dhe shërbimeve të digjitalizuara të shëndetësisë elektronike e-health. Qëllimi i realizimit të recetës dhe nënshkrimit elektronik është t'i bëjë shërbimet shëndetësore sa më transparente dhe për të mundësuar një kontroll më të mirë në drejtim të disbursimit të barnave të rimbursueshme për kategori specifike të

përcaktuara në legjislacionin në fuqi. Arsyeja e këtij investimi ishte se prej shumë vitesh sistemi shëndetësor në Shqipëri vuan nga mungesa e transparencës në drejtim të qarkullimit të medikamenteve deri tek pacienti. Realizimi i recetës eRx është një prioritet i politikave të kujdesit shëndetësor, duke parashikuar përfitime të konsiderueshme për buxhetin e shtetit në lidhje me transparencën dhe përdorimin me eficiencë të buxhetit për rimbursimin e barnave. Para vitit 2015 të

gjitha recetat shkruheshin me dorë dhe si rezultat i saj ka patur shumë probleme në lidhje me transparencën dhe administrimin e një buxheti prej 10.400 milionë lekë ose 26% të buxhetit të përgjithshëm të FSDKSH.

Receta elektronike u lejon ofruesve të kujdesit shëndetësor të gjenerojnë dhe transmetojnë recetën në mënyrë elektronike me farmacitë që kanë kontratë me FSDKSH.

Mesazhi i auditimit: *Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në bashkëpunim me FSDKSH duhet të angazhohen aktivisht për shtrirjen, aplikimin dhe konsolidimin e recetës dhe nënshkrimit elektronik në të gjithë sistemin shëndetësor për barnat e rimbursueshme, pasi ato janë larg objektivave strategjike të zhvillimit të shëndetësisë elektronike dhe detyrimeve kontraktuale, mbi afatet e implementimit të saj.*

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, si përfaqësuese e interesave të shtetit dhe në rolin e monitoruesit të zbatimit të kontratës, ka mbajtur një rol pasiv, duke ia ngarkuar gjithë barrën e implementimit FSDKSH-së, e cila në vetvete, ka qenë sporadike dhe e paqartë në veprimet saj për realizimin e këtij detyrimi kontraktual.

MSHMS dhe FSDKSH nuk janë të qarta për një afat përfundimtar të aplikimit të këtij inovacioni shumë të rëndësishëm teknologjik në fushën e shëndetësisë.

Mungesa e koordinimit midis dy institucioneve, si dhe mungesa e një plani të përcaktuar mirë nga ana e tyre, ka ndikuar në mosrespektimin e afatit kohor të aplikimit të saj në sistemin shëndetësor.

Përkundrajt një rritjeje të shkallës së implementimit gjatë fillimit të vitit 2018, kryesisht në sistemin e kujdesit shëndetësor parësor, receta elektronike është ende larg aplikimit në shërbimet shëndetësore për barnat e rimbursueshme. Mungesa e nënshkrimit elektronik për farmacitë mbetet një hallkë e dobët e këtij projekti, duke e larguar atë nga objektivat strategjike të procesimit të shërbimeve shëndetësore pa letër (paperless).

MSHMS dhe Fondi duhet të angazhohen aktivisht për shtrirjen dhe aplikimin sa më parë të recetës elektronike në shërbimin spitalor dhe kryesisht atë të QSUT.

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, FSDKSH në bashkëpunim me AKSHI-në duhet të digjitalizojnë gjithë hallkat e këtij procesi, duke mundur që projekti i recetës elektronike të ketë mundësi të bashkëveprojë me programet e tjera të shëndetësisë elektronike.

MSHMS dhe FSDKSH duhet të iniciojnë fillimin e projektit të kartelës elektronike duke e bërë më efektiv sistemin e recetës elektronike.

9. Menaxhimi i zonave të mbrojtura detare

Organet që kryesisht ushtrojnë funksionet e tyre administrative në parkun detar dhe përreth tij punojnë më vete, pa u koordinuar mes tyre dhe vihet re se ka një mungesë shkëmbimi informacioni duke cënuar kështu nivelin e eficiencës së procesit administruar të parkut

(realizuar në 6-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Parku Kombëtar Detar njihet si zona më e mirë dhe më mbresëlënëse e bregdetit shqiptar për zhvillimin e veprimtarive detare, si ato të zhytjeve, veprimtarive të peshkimit, zhvillimit të turizmit, si dhe larmisë së diversitetit biologjik relativisht të lartë, me specie të rralla dhe një florë dhe faunë shumë të zhvilluar. Ai është cilësuar një ekosistem i

rëndësishëm si rezultat i klimës, përbërjes gjeologjike dhe gjeomorfologjike si dhe burimeve të shumta të biodiversitetit ku mund të përmendim peisazhet nënujore me shkëmbinj të dhe shpellat nënujore, livadhet e Posidonia Oceanica, algat koralogjene, llojet e shpendëve të ujit, etj. Në ujërat detare të kësaj zone janë rregjistruar habitate detare me interes kombëtar e ndërkombëtar që janë të renditura në konventat ndërkombëtare dhe në Listën e Kuqe Shqiptare si lloje që duhet të mbrohen. Kjo zonë njihet gjithashtu edhe për vlerat e saj historike dhe arkeologjike. Menaxhimi i shëndoshë i PKD do të sjellë ruajtjen e biodiversitetit, ruajtjen dhe mbrojtjen e llojeve dhe habitateve detare, ruajtjen e trashëgimisë kulturore dhe peisazhit, përfitime social - ekonomike siç janë peshkimi i qëndrueshëm, veprimtaritë turistike të kontrolluara apo mundësitë për studime dhe kërkime shkencore. Në ditët e sotme, ky thesar i natyrës kërcënohet me humbjen e vlerave për shkak të zbatimit të dobët të ligjit dhe veprimtarive të paligjshme. Ndër kërcënimet më të mëdha ndaj ruajtjes së vlerave mund të rendisim peshkimin e paligjshëm, akuakulturën, mbledhjen e midhjeve shkëmbshpuese, ankorimin në zonat e paaautorizuara, urbanizimin, zhvillimin e turizmit të paligjshëm (baret dhe restorantet), ndotjen, llojet invasive, etj.

Mesazhi i auditimit: *Organet që kryesisht ushtrojnë funksionet e tyre administrative në parkun detar dhe përreth tij punojnë më vete, pa u koordinuar mes tyre dhe vihet re se ka një mungesë shkëmbimi informacioni duke cënuar kështu nivelin e eficiencës së procesit administruar të parkut. Gjithashtu, konstatohet se ka një mungesë bashkëpunimi më së shumti nga ana e inspektorateve të cilët duke qenë se ligji u jep kompetenca ndëshkuese ndaj shkelësve, konsiderohen si hallkë më "autoritare" duke e kërkuar ndihmën dhe bashkëpunimin e AdZM, por jo anasjelltas, kryesisht në shkëmbimin e informacioneve. Është fakt se që prej vitit 2010, vendi ynë*

edhe pse me potencial të konsiderueshëm, ka mbetur vetëm me një zonë të mbrojtur detare, pra nuk i është kushtuar vëmendja e duhur kësaj kategorie. Deri më tani, plani i menaxhimit të PKD është realizuar me ndihmën e projekteve dhe me përkushtimin e një stafi shumë të vogël të cilët shpesh ndërmarrin edhe iniciativa private në funksion të përmbushjes së qëllimit të tyre mbrojtës dhe konservues (duhet mbajtur parasysh se vetëm me një staf prej rreth 17 rangers, nga të cilët 4 janë financuar nga projekti, kjo administratë duhet të menaxhojë të gjithë zonat e mbrojtura Vlorë-Sarandë). Për shkak të kompetencave dhe burimeve të kufizuara që kjo administratë ka, ajo nuk arrin të realizojë një monitorim dhe kontroll efektiv të zonës nën juridiksion.

10. Cilësia e ujit të pijshëm për konsumatorët

Vetitë e ujit i japin formë çdo aspekti të jetës, prandaj Agjencia Kombëtare e Ujësjellës Kanalizimeve, Instituti i Shëndetit Publik, shoqëritë e Ujësjellës Kanalizimeve sha., Ministritë e linjës, pushteti vendor të rrisin bashkëpunim midis tyre edhe me specialistë të fushës

(realizuar në 9-mujorin e parë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2018)

Sot sfida në përmirësimin e cilësisë së ujit të pijshëm qëndron në menaxhimin e tij në mënyrë të qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse në vendimmarrje, duke ofruar përfitime të barabarta, sipas parimeve të politikave mjedisore dhe ujore të BE-së. Menaxhimi sa më efikas i ujit të pijshëm qëndron në rritjen e transparencës, besimit dhe shmangies së abuzimeve, sepse në shumë raste performanca matet vetëm me shifra, por harrojmë

se mënyra sesi e menaxhojmë atë reflekton qasjen sociale për brezat e ardhshëm.

KLSH ka ndërmarrë këtë auditim performance dhe dhënien e opinioneve për përmirësimin, modernizimin e sistemit të menaxhimit të ujit të pijshëm, në ofrimin e tij sa më cilësor me kosto sa më të ulët e për rrjedhojë tarifa të përshtatshme.

Mesazhi i auditimit: Vetitë e ujit i japin formë çdo aspekti të jetës, prandaj Agjencia Kombëtare e Ujësjellës Kanalizime, Instituti i Shëndetit Publik, shoqëritë e Ujësjellës Kanalizimeve sha., Ministritë e linjës, pushteti vendor të rrisin bashkëpunim midis tyre edhe me specialistë të fushës, institucionet ligjvënëse e grupet e interesit, që të krijojnë një përjasje më të mirë besimi, nëpërmjet procesit dinamik të mirë menaxhimit në ofrimin sa më cilësor të ujit të pijshëm, sepse sasia dhe cilësia e ujit në dispozicion të konsumatorit janë faktor të rëndësishëm që përcaktojnë nivelin jetësor të tyre.

11. Rritja e kapaciteteve në administratën publike shqiptare, në linjë me objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm 2030 të Kombeve të Bashkuara.

Mjedisi mikro i ASPA-s është i pa rregulluar. Institucioni ka funksionuar pa një rregullore të miratuar dhe pa detyra funksionale të përcaktuara

(realizuar në 6-mujorin e dytë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Cilësia e shërbimeve publik ofruar qytetarëve ndikohet drejtpërdrejtë nga cilësia e stafit të administratës publike. Sipas një studimi të realizuar nga Komisioni Evropian, pjesë e të cilit ishte edhe vendi ynë, vërehet se ekziston një korrelacion midis cilësisë së shërbimeve në administratën publike dhe nivelit të besimit në të; lehtësisë për të bërë biznes dhe mirëqenies sociale të vendit. Rrjedhimisht, zhvillimi i stafit të AP ka impakt të drejtpërdrejtë në produktet apo shërbimet e ofruara nga institucionet publike dhe indirekt në zhvillimin ekonomik dhe social të vendit. Politikat e qeverisë përcillen tek qytetarët nëpërmjet administratës publike, kështu që mangësitë në aftësi apo cilësi të kësaj të fundit, do të ndikonin negativisht në përfshirjen e publikut në bashkëqeverisje, denoncimin e fenomeneve korruptive, apo atyre të dhunës, duke mos rezultuar kështu në vlerë të shtuar nga taksat e qytetarëve.

Sipas Eurobarometrit 89, të publikuar në Qershor 2018, cilësia e shërbimeve publike në vendin tonë vlerësohet “keq” nga një numër i konsiderueshëm i qytetarëve (rreth 50%). Nga vlerësimet e kryera nga G.A, vërehet se cilësia e shërbimeve është në rritje deri në Maj 2017, për të pësuar një ulje në Nëntor 2017. Më tepër sesa vlerat në %, problematik shfaqet trendi jo i qëndrueshëm i cilësisë së shërbimeve, duke treguar kështu se pavarësisht masave të marra nga qeveria, cilësia e shërbimeve nuk ka pasur një rritje të qëndrueshme bazuar në vlerësimin e qytetarëve.

Mesazhi i auditimit: *Mjedisi mikro i ASPA-së është i pa rregulluar. Institucioni ka funksionuar pa një rregullore të miratuar dhe pa detyra funksionale të përcaktuara. Në këtë mënyrë, është e vështirë të identifikohet njësia përgjegjëse në institucion për analizimin e nevojës për trajnim, zanafillën e një procesi trajnues efektiv, eficient dhe ekonomik. Nga ana tjetër, mjedisi makro i ASPA-s nuk kontribuon në rritjen e kapaciteteve të qëndrueshme të administratës publike, mision i cili konvergjon me objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm. ASPA është një institucion me një buxhet gjithmonë e më të cunguar dhe statusi i saj, si institucion qendror trajnimi është i paqartë. Cilësia e programeve aktuale të trajnimit, të ofruara nga ASPA, është e ulët dhe me risk të lartë. Midis dokumenteve të brendshme të miratuara, nuk*

identifikohet një njësi përgjegjëse në institucion për zhvillimin dhe zbatimin e programeve të trajnimit. Procesi trajnues i ASPA-s është i pakostuar, duke mos i krijuar asaj mundësinë për disponim të informacionit të saktë mbi kostot e një programi, dhe për vendimmarrje eficiente dhe ekonomike.

ASPA nuk mund të krijojë një panoramë të qartë mbi vlerën dhe dobinë e trajnimeve për punonjësit e administratës publike, në mungesë të një sistemi për vlerësimin e ndikimit të trajnimeve në performancën e punonjësve, njëkohësisht duke vështirësuar edhe shënjestrimin e duhur të trajnimeve në të ardhmen. Një sistem i tillë mungon edhe në institucionet e administratës dhe për më tepër, indikator i vetëm që vlerësonte ndikimin e trajnimeve në performancën e punonjësit, tashmë është hequr nga formulari i vlerësimit periodik. Trajnimet shihen si një detyrë për t'u realizuar dhe askush nuk është i interesuar për vlerën që mund të shtojnë në institucione. Gjithashtu, institucionet e administratës publike hasin vështirësi në aksesimin e dokumentacionit për trajnimet, duke qenë se sistemi elektronik që do të mund ta bënte procesin më eficient, nuk përdoret për këtë qëllim.

Procesi i trajnimeve në administratë ka qenë joeficient, si rezultat i problematikave të lidhura me input-et, ndërsa pamundësia për të matur cilësinë e output-eve nuk siguron efektivitetin e procesit në tërësi.

12. Përmbytjet – Parandalimi, mbrojtja dhe gatishmëria

(realizuar në 6-mujorin e dytë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Shqipëria është mjaft e ekspozuar përballë një numri të konsiderueshëm fatkeqësish natyrore dhe fatkeqësish që mund të vijnë nga veprimtaria njerëzore. Krahës tërmeteve, rreziku më i madh nga fatkeqësitë natyrore mund të vijë edhe nga përmbytjet, rrëshqitjet e tokës apo emergjencat dimërore. Nisur nga gjendja ekonomike, infrastruktura, mjetet e pakta të komunikimit, emigrimi masiv, bumi i ndërtimeve si dhe një numër faktorësh që lidhen me shfrytëzimin pa kriter të burimeve natyrore, si: pyjeve, burimeve ujore dhe ndotja e mjedisit, e bëjnë më të prekshme popullsinë dhe ekonominë e saj ndaj këtyre dukurive.

Sistemi lumor përbën rrezikun më të madh për përmbytjet në vend. Përmbytjet zakonisht janë me prejardhje lumore dhe ndodhin në periudhën nëntor-mars, kur në Shqipëri bien rreth 80-85% të reshjeve totale në vit. Për shkak të modeleve topografike përmbytjet ndodhin befasisht, duke ardhur në rrjetin hidrografik të lumenjve kryesorë për 8-10 orë. Gjatë përmbytjeve prurja specifike e lumenjve kryesorë luhet nga 0.5 m³/km² (Lumi Drin), deri në 2-5 m³/km² (lumi Ishëm). Luhatjet e prurjeve

specifike të lumenjve më të vegjël janë edhe më të mëdha duke shkuar nga 2 deri në $10 \text{ m}^3/\text{km}^2$. Rreziku i përmbytjeve në Shqipëri është i lidhur me:

- Potencialin e madh të përmbytjes të tokave të ulta të Ultësirës Perëndimore;
- Potencialin e përmbytjes, të shoqërua nga lumenjtë më të vegjël e përrenjtë.

Shkaqet kryesore të përmbytjeve janë të lidhura me degradimin e kushteve të sistemit të digave, të kanaleve të kullimit, të instalimeve për largimin e ujërave të shtuara, të stacioneve të pompimit dhe të pajisjeve të tjera për mbajtjen nën kontroll të përmbytjeve e të instalimeve që nuk kanë mirëmbajtje të rregullt.

Mesazhi i auditimit: *Sistemi për menaxhimin e fatkeqësive dhe riskut të përmbytjeve ka boshllëqe dhe mungesë në informacion si dhe një kapacitet të limituar në përgjigje të përmbytjeve. Strukturat e përfshira në menaxhimin e situatave të përmbytjeve mund të kenë funksionuar më vete, por ka munguar bashkëpunimi dhe koordinimi mes tyre, duke cënuar forcimin e sistemit të shërbimit të emergjencave civile. Duket se situatat e emergjencave civile në vendin tonë menaxhohen në mënyrë paradoksale, po ti referohemi faktit se aktorët e përfshirë në këtë çështje hartojnë plane parandaluese pa identifikuar më parë risqet se çfarë po parandalojnë. Institucionet shqiptare, nga ana konceptuale dhe praktike, priren drejt masave reaktive sesa proaktive në lidhje me reduktimin e riskut nga fatkeqësitë dhe parandalimin dhe përqendrohen më shumë te gatishmëria dhe reagimi, por pak te parandalimi/zbutja dhe riaftësimi. Në përgjigje të fatkeqësive, duhet të përmirësohet edhe komunikimi ndërmjet organeve drejtuese dhe popullsisë vendase. Mbrojtja nga përmbytjet duhet të konceptohet si një sistem me masa afatgjata të planifikuara të paktën për 10-15 vjet. Kjo përfshin ndryshimet në kuadrin ligjor, teknik, financiar, dhe shkencor duke përcaktuar përgjegjësitë dhe përforcimin e kapaciteteve të institucioneve përgjegjëse.*

13. Cilësia dhe tarifimi i shërbimeve studentore pranë IAL-ve publike

Ligji i ri i arsimit të lartë, i konceptuar me kujdes për t'iu dhënë autonominë e nevojshme IAL- publike dhe rivitalizuar rolin e këtyre IAL-ve në kërkim shkencor e arsim bashkëkohor, nuk është implementuar siç duhet

(realizuar në 6-mujorin e dytë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2018)

Arsimi i lartë në Shqipëri është një shërbim dhe e mirë publike dhe, si i tillë, institucionet përkatëse, përgjegjëse për të, duhet t'i kushtojnë vëmendje të posaçme, të rrisin ndjeshëm rolin e tij në shoqëri, duke ofruar shërbime më cilësore për studentët,

përmirësuar shërbimet ekzistuese, si dhe rritur numrin e shërbimeve të ofruara, garantuar cilësi dhe standarde konkurruese me ato të vendeve të zhvilluara evropiane.

Arsimi i lartë duhet t'iu përgjigjet, t'iu përshtatet dhe t'iu paraprijë ndryshimeve në tregun e punës dhe në zhvillimin e vendit. Qëllimi i reformës në arsim ishte krijimi i një arsimi të lartë cilësor, për t'iu përgjigjur nevojave të tregut të punës, si dhe drejtimeve të zhvillimit strategjik të vendit, krijimi i mekanizmave të qëndrueshëm të brendshëm dhe të jashtëm të kontrollit, për të siguruar standarde evropiane në sistemin e arsimit të lartë, njësimi dhe standardizimi i sistemit arsimor, vendosja e arsimit të lartë mbi baza financiare të qëndrueshme, si dhe autonomia institucionale e IAL-ve. Kryerja e auditimeve në arsimin e lartë, si dhe vlerësimi i ligjit, akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të tij, implementimit dhe funksionimit të sistemit arsimor në tërësi, ka si qëllim rritjen e efektivitetit dhe eficiencës së IAL-ve publike në ofrimin e shërbimeve studentore dhe arritjen e misionit të tyre.

Të ardhurat e IAL-ve publike nga tarifat e studentëve janë një e ardhur e konsiderueshme për buxhetin e tyre dhe konstatohet se shpenzimet e IAL-ve publike në të shumtën e rasteve nuk orientohen në drejtim të rritjes së cilësisë së shërbimeve ndaj studentit apo kërkimit shkencor. Aktualisht IAL-të publike vazhdojnë të ofrojnë të njëjtat shërbime studentore që janë ofruar edhe vitet përpara periudhës objekt auditimi.

Mesazhi i auditimit: *Ligji i ri i arsimit të lartë, i konceptuar me kujdes për t'iu dhënë autonominë e nevojshme IAL- publike dhe rivitalizuar rolin e këtyre IAL-ve në kërkim shkencor e arsim bashkëkohor, nuk është implementuar siç duhet nga të gjithë aktorët e përfshirë në sektorin e arsimit të lartë.*

MASR vijon të veprojë kundra këtij Ligji, përmes centralizimit të panevojshëm që i bën nga njëra anë me akte të panevojshme nënligjore funksioneve që në fakt Ligji ua njeht IAL-ve dhe nga ana tjetër, duke mos bërë funksionale strukturat përkatëse për financimin dhe rregullimin e arsimit të lartë. Anëtarët përfaqësues të kësaj ministrie në bordet e administrimit të IAL-ve publike, ku përfaqësojnë shumicën vendim-marrëse, nuk i kanë kryer me përgjegjshmëri detyrat e tyre, duke mos garantuar qëndrueshmërinë financiare autonome të këtyre institucioneve, madje duke marrë vendime financiare pa analiza kostoje për tarifimin e shërbimeve që ofrojnë.

IAL-të vijojnë të mbeten pasive në marrjen përsipër të përgjegjësiave për të ofruar një arsim cilësor ndaj studentëve të tyre, kërkim shkencor real (jofiktiv dhe aplikativ) dhe tarifa konkurruese për të financuar me kosto optimale shërbimet e tyre. Mendësia e drejtuesve të IAL-ve publike nuk është ende përshtatur me vizionin dhe kompetencat e Ligjit të Ri të Arsimit të lartë, ndërsa mendësia e pedagogëve vijon të jetë më afër asaj të mësuesit sesa kërkuesit shkencor.

Nën perceptimin e studentëve, IAL-të kujdesen pak ose aspak për cilësinë e shërbimeve që ofrojnë tek ta.

14. Menaxhimi i plazheve publike

Shqipëria është i vetmi vend në rajon dhe në Mesdhe që nuk ka një ligj për bregdetin, e për pasojë turizmi nga plazhet është jo konkurrues e nën potencialin e zhvillimit të vet, duke mbetur jashtë tregut turistik evropian

(realizuar në 6-mujorin e dytë 2018 dhe me mbulim periudhën 2016-2018)

Në menaxhimin e plazheve janë evidentuar problematika të shumta, që prekin sfera të menaxhimit, mjedisit, të pastërtisë, të hapësirave publike, urbanizimi dhe sigurisë së jetës. Madje, vet problematika në çështjen e pronave në Shqipëri ka dhënë efektet e tij negative edhe në bregdetin

shqiptar, duke cenuar natyrën e tij juridike si *dominio publico*.

Nga sezoni në sezon raportohen pothuajse të njëjtat probleme, si nga mediat ashtu edhe nga institucionet përgjegjëse, duke konfirmuar kështu një trend negativ dhe “anomali” në sistem përse i përket menaxhimit të plazheve publike. Nga ana e qytetarëve raportohet për mungesë të hapësirave publike si dhe në rastet kur përzgjedhin të frekuentojnë plazhe private, hasin me kushte të ulëta higjienike dhe mjedisore si dhe me mungesë të sigurisë.

Mesazhi i auditimit: *Shqipëria është i vetmi vend në rajon dhe në Mesdhe që nuk ka një ligj për bregdetin, e për pasojë turizmi nga plazhet është jo konkurrues e nën potencialin e zhvillimit të vet, duke mbetur jashtë tregut turistik evropian.*

Aktet rregullatore nuk garantojnë të drejtën e qytetarëve për akses të lirë në plazhe, duke inkurajuar masivizimin e stacioneve private të plazhit që rezulton të jetë burim informalizimi për të ardhurat vendore.

Në aspektin e sigurisë dhe pastërtisë, plazhet shqiptare janë të vetmet në Europë që nuk kanë marrë një certifikim turistik “blue flag”. Në veçanti, mungojnë aktet ligjore

që duhej të rregullonin çështjen e vrojtuesve të plazhit, i cili nuk njihet si profesion, duke sjellë si pasojë mos garantimin e mbrojtjes së jetës së pushuesve.

Struktura aktuale e menaxhimit ka nevojë për reformim, për shkak se vërehet jo vetëm mungesë efience, por nuk përbën premisë për një menaxhim të qëndrueshëm të plazheve orientuar kah turizmit. Bashkitë përballen me shumë probleme si kapacitete financiare dhe njerëzore të pamjaftueshme. Për pasojë, bashkitë nuk arrijnë të realizojnë një menaxhim të plazheve në funksion të turizmit, por e administrojnë si aset vendor. Konstatohet decentralizim i asetit kryesor turistik, ndërsa në anën tjetër institucionet e specializuara turistike në nivel qendror, nuk kanë kompetenca menaxhuese mbi plazhin si burim turistik.

15. Performanca e Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare

**Autoriteti i Mbikëqyrjes
Financiare, për periudhën
nën auditim 2015-2017, ka
qenë joefektiv në
përmbyshjen e misionit
institucional si rregullues
dhe mbikëqyrës i tregut të
sigurimeve**

(realizuar në 6-mujorin e dytë 2018 dhe me mbulim periudhën 2015-2017)

Tregu i sigurimeve në Shqipëri përballët me problematika të shumta të cilat kanë shkaktuar jehonë të gjerë mediatike si pasojë e ndikimit të madh që kanë në financat (dhe jo vetëm) e taksapaguesve shqiptarë. Mospagesat e dëmeve nga

Fondi i Kompensimit, luhatjet e çmimeve të primeve dhe aftësia e ulët paguese e kompanive të sigurimit janë disa nga faktorët më shqetësues.

Konteksti i Shqipërisë është ai i një tregu sigurimesh të vogël dhe të pazhvilluar në krahasim me vendet e Evropës Qendrore dhe Lindore. Për sa i përket vlerës së primeve të shkruara bruto, vendi ynë renditet i treti nga fundi me një vlerë prej 112 milionë euro, duke lënë pas vetëm Kosovën dhe Malin e Zi. Në lidhje me peshën që zënë primet e shkruara bruto në GDP, Shqipëria renditet e fundit me një peshë prej vetëm 1.04%. Primi i shkruar bruto për frymë në Shqipëri është 38.89 euro, tregues ky që përsëri e rendit Shqipërinë të fundit në listë.

Mesazhi i auditimit: *Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, për periudhën nën auditim 2015-2017, ka qenë joefektiv në përmbyshjen e misionit institucional si rregullues dhe mbikëqyrës i tregut të sigurimeve. Problematikat historike të AMF-së e të këtij tregu, keqadministrimi nga strukturat drejtuese, si dhe vendimmarrja e Bordit, kanë cenuar mirëfunksionimin e vetë tregut, transparencën dhe mbrojtjen e konsumatorit. Pavarësisht vullnetit të mirë të drejtuesve aktualë, përpjekjet për të*

arritur objektivat emergjente dhe strategjike të paracaktuara duhet të intensifikohen.

Në ushtrimin e kompetencave të veta sa i përket mbikëqyrjes së kompanive të sigurimit, AMF, në raste të caktuara dhe të identifikuara në raportin e auditimit, nuk ka vepruar gjithmonë në përputhje të plotë me ligjin duke mos marrë masat sanksionuese përkatëse, në shumën minimale 27,400,000 lekë (gjoha të pavendosura). Autoriteti i Konkurrencës ka dështuar në bashkëpunimin me AMF-në për sigurimin e një konkurrence të lirë dhe të ndershme në tregun e sigurimeve dhe ky treg shfaq tiparet e një oligopoli.

Byroja Shqiptare e Sigurimit nuk ka përmbushur funksionin e vet dëmshpërblyes dhe mbikëqyrja e AMF-së ndaj saj nuk ka arritur pritshmëritë. Fondi i Kompensimit, edhe pse ka treguar shenja rimëkëmbjeje nga ngërçi vetëm vitin e fundit, mbart ende 277,056,933 lekë pagesa dëmsh ose rreth 25% nga shlyerja e plotë e tij.

16. Financimi i klubeve shumë-sportesh

Mungesa e një strategjie për zhvillimin e sportit, funksionimi jo në nivelin e duhur të disa strukturave përgjegjëse për zhvillimin e tij, si dhe mos plotësimi në kohë dhe zbatimi i pjesshëm i kuadrit rregullator të sportit, tregon se MASR përgjatë periudhës 2016–Qershor 2018, nuk ka qenë mjaftueshëm efektive në mbështetjen e saj ligjore, financiare dhe organizative ndaj klubeve shumë sportesh

(realizuar në 6-mujorin e dytë 2018 dhe me mbulim periudhën 2016-2018)

Sporti dhe kultura janë imazhi i parë i një vendi dhe me sport e kulturë njihen ndërkombëtarisht më mirë tiparet e tij. Vlerat e sportit janë si të rrafshit kombëtar, ashtu dhe ndërkombëtar. Kalimi nga sistemi komunist në sistemin demokratik u shoqërua me ndryshime që përveç të tjerave ndikuan edhe zhvillimin e sportit. Duket sikur sporti pas rënies së komunizmit, vuan nga politikat shterpë të shtetit, të të gjitha qeverive. Nga gjendja ku ndodhet aktualisht sporti, të krijon bindjen se ky sektor nuk është parë asnjëherë si prioritet. Infrastruktura sportive dhe sukseset e

ekipeve kombëtareve të sporteve masive si futboll, volejbolli e basketbolli, në gati të gjitha vendet e rajonit tonë, e lënë shumë pas Shqipërinë. Sporti në Shqipëri po njeh një periudhë krize, që lidhet me pakësimin e numrit të sportistëve, largimin e tyre nga vendi, si dhe rezultatet e munguara në shumë disiplina. Gjithë vendi ynë ka vetëm dy atletë cilësorë që përfaqësohet në arenën ndërkombëtare për atletikën, peshëngritja s'ka fonde të bëjë garat dhe sportistët shkojnë në aktivitete me paratë

e tyre. Natyrisht, janë shumë faktorë që ndikojnë negativisht në këtë situatë të vështirë të sportit, por kryesorët lidhen me mungesën e vëmendjes nga institucionet publike; Mungesën e strategjive për sportin; Mungesë e investimeve në infrastrukturën sportive, e cila nuk plotëson as kushtet më minimale për zhvillimin e veprimtarive; Financime të pakta të sporteve individuale dhe kolektive, të cilat megjithëse të pakta përsëri abuzohet me ato; Mungesë e bazës materiale (komplete sportive, topa, tapet, uniforma zyrtare për ndeshje) dhe të produkteve mjekësore (vitamina), etj.

Mesazhi i auditimit: *Mungesa e një strategjie për zhvillimin e sportit, funksionimi jo në nivelin e duhur të disa strukturave përgjegjëse për zhvillimin e tij, si dhe mos plotësimi në kohë dhe zbatimin i pjesshëm i kuadrit rregullator të sportit, tregon se MASR përgjatë periudhës 2016–Qershor 2018, nuk ka qenë mjaftueshëm efektive në mbështetjen e saj ligjore, financiare dhe organizative ndaj klubeve shumë sportesh. Gjithashtu ndryshimi nga një drejtori të posaçme për sportin në MASR në një drejtori të përgjithshme ku përshihen edhe sektorë të tjerë si rinia dhe arsimit, si dhe mungesa e monitorimit të fondeve grant të dhëna federatave, krijon bindjen e arsyeshme tek grupi i auditimit se, MASR ka patur efektivitet të ulët në ushtrimin e funksioneve të saj.*

17. Parqet rekreative në Tiranë – Këndet e lojërave

Aktiviteti i institucioneve përgjegjëse për administrimin e parqeve rekreative në qytetin e Tiranës për periudhën objekt auditimi nuk ka qenë eficient në disa aspekte

(realizuar në 6-mujorin e dytë 2018 dhe me mbulim periudhën 2016-2018)

Historia e këndeve të lojërave mund të lidhet drejtpërdrejt me historinë e sipërfaqes së hapur urbane. Fillimisht, qëllimi kryesor i këndeve të lojërave ka qenë largimi i fëmijëve nga lojërat në rrugë duke i mbrojtur ata nga dëmtimet fizike që mund të pësonin. Më pas fokusi ndryshoi duke krijuar afër qendrave të banuara dhe shkollave, parqe rekreative të dizenuara për të gjitha grupmoshat dhe nivelet e shoqërisë. Sot këndet e lojërave të vendosura afër zonave të banuara përbëhen nga fusha të lira për ushtrimin e sporteve të ndryshme si dhe pajisje të instaluar që shërbejnë për argëtim dhe ushtrimin e aftësive fizike për të gjitha grupmoshat.

Në linjë me nevojat për rritjen e numrit të hapësirave rekreative në qytetin e Tiranës, si edhe në përshtatje të nevojave gjithmonë e në rritje të qytetarëve për kushte bashkëjetese urbane evropiane, duke filluar nga viti 2015 Bashkia Tiranë ka

nisur projektimin dhe ndërtimin e 32 këndeve të lojërave të dedikuar posaçërisht nxitjen e zhvillimit fizik, mendor dhe social të fëmijëve të të gjitha kategorive dhe grupmoshave.

Mesazhi i auditimit: *Aktiviteti i institucioneve përgjegjëse për administrimin e parqeve rekreative në qytetin e Tiranës për periudhën objekt auditimi nuk ka qenë eficient në disa aspekte.*

Edhe pse nga viti 2015 është krijuar Agjencia e Parqeve dhe Rekreacionit e cila është përgjegjëse për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e parqeve rekreative, Bashkia Tirane dhe APR nuk kanë ende të miratuar një Plan Strategjik Institucional dhe Standarde për projektimin dhe mirëmbajtjen e tyre.

Që nga momenti i krijimit, APR, pavarësisht përpjekjeve, nuk ka vepruar në mënyrë eficiente me qëllim identifikimin e prioriteteve kryesore sa i takon planifikimit, ndërtimit dhe mirëmbajtjes së parqeve rekreative, veçanërisht për këndet e lojërave. Prej vitit 2016 janë ndërtuar 26 kënde lojërash të rinj, një pjesë e konsiderueshme e të cilave, nuk plotësojnë kushtet dhe kriteret e praktikave më të mira. Gjithashtu janë evidentuar kënde lojërash ekzistues të cilat janë plotësisht të amortizuara dhe nga ana e APR-së nuk është marrë asnjë iniciativë për riparimin dhe kthimin e tyre në gjendje funksionale.

APR në zbatim të Urdhrit të Brendshëm Nr. 23432, datë 13.06.2017 për “Marrjen në Shfrytëzim e Mirëmbajtje të Investimeve për Kënde Sportive dhe të Lojërave për Fëmijë”, nuk ka ndërmarrë asnjë hap konkret për hartimin e një manuali standardesh të përshtatshëm në shërbim të administrimit të parqeve rekreative.

Mungesa e një studimi, i cili do të shërbente si udhërrëfyes në hartimin e politikave mbështetëse, mungesa e planit strategjik, standardeve, manualeve udhëzues, shprehin mungesën e përgjegjshmërisë së institucioneve përgjegjëse, e cila jo vetëm çënon përmbushjen e objektivave, por edhe krijon mundësi për përdorimin jo eficient të burimeve.

Bashkia Tiranë dhe APR duhet të veprojnë për të përmbushur të gjitha kërkesat e shprehura qartë në rregulloret institucionale përkatëse të pa realizuar deri më tani, për të finalizuar objektivat me synim rritjen e cilësisë së shërbimit ndaj qytetarëve të Tiranës.

18. Planifikimi i impiantit të përpunimit dhe djegies së mbetjeve për prodhim energjie në Bashkinë Fier

Projekti është ngritur dhe po ecën përpara duke krahasuar vetëm 2 alternativa, atë ekzistente pa projekt dhe atë që mund të jetë sipas këtij projekti

(realizuar në 6-mujorin e dytë 2018 dhe me mbulim periudhën 2016-2018)

Ashtu si në të gjithë Shqipërinë, edhe në territorin e Bashkisë Fier, administrimi i mbetjeve është në një nivel shumë të ulët. Me sisteme për grumbullimin e mbetjeve të ngurta janë pajisur vetëm qytetet, por jo zonat rurale që e rrethojnë. Në këtë Qark praktikohet shumë pak riciklimi, pasi vetëm bëhet ndarje e disa përbërësve si: bidonët plastikë, mbetje hekuri, etj., nga punonjës informalë, që e kanë veçimin, grumbullimin e shitjen e tyre një mjet jetese. Kryesisht, mbetjet asgjësohen në vend-grumbullimet e mbetjeve. Me disa përjashtime të vogla (impianti Elbasan, landfill-et e Sharrës dhe Bushatit, etj.), nuk ka vend depozitime të tjera të planifikuara siç duhet.

Veçohet që edhe mbetjet që krijohen nga shfrytëzimi i zonës për naftë nga kompani të ndryshme private, nuk kanë adresim se ku i depozitojnë mbetjet që krijohen nga proceset teknologjike dhe të shpimit të nxjerrjes së naftës, duke ndotur ambientin e krijuar rrezik për jetën e shëndetin e banorëve të zonës, ku ngritja e një impianti bashkëkohor dhe krijimi i kontratave me kompanitë e shfrytëzimit të naftës, do të sjellë një impakt pozitiv për mbrojtjen e mjedisit në Qarkun e Fierit.

Ekziston një politikë dominuese dhe e përhapur e hapjes së gropave dhe e grumbullimit të mbetjeve në to, gjë kjo shumë e rrezikshme si dhe mungon monitorimi dhe kontrolli i institucioneve që janë të ngarkuara me ligj. Instrumentet ekonomike për administrimin dhe përpunimin e mbetjeve janë të pakta dhe me vlerë të pa konsiderueshme.

Mesazhi i auditimit: *Në zhvillimin e projektit për incenerimin e mbetjeve urbane për përfitim të energjisë, palët e interesit janë konsultuar në mënyrë formale, si publiku, i cili ka qenë vazhdimisht kundër dhe institucionet zyrtare lokale të cilat nuk kanë dhënë mendimin e tyre profesional dhe nuk kanë përfaqësuar publikun e tyre, por projekti është vendosur për t'u zhvilluar pavarësisht kësaj situatë. Projekti është ngritur dhe po ecën përpara duke krahasuar vetëm 2 alternativa, atë ekzistente pa projekt dhe atë që mund të jetë sipas këtij projekti. Gjatë zgjedhjes së kësaj alternative nuk janë konsideruar alternativa të tjera të mundshme, duke*

anashkuar proceset e ripërdorimit dhe riciklimit të mbetjeve, e duke mos zbatuar kështu Strategjinë Kombëtare të Mbetjeve.

Duke marrë parasysh problematikën në rang kombëtar të menaxhimit të mbetjeve dhe mungesës së një strukture përgjegjëse në mënyrë direkte për mbetjet, KLSH rekomandon krijimin e një Enti Rregullator të Menaxhimit të Mbetjeve për përcaktimin e një tarife, në zbatim të parimit “Ndotësi paguan” për hedhje, PAYT (pay as you throw), për sasi e për tipologji mbetje. Në të duhet të jenë të përfaqësuar qeveria, pushtetet lokale, shoqatat e sipërmarrjeve të sektorit, Dhomat e Tregëtisë, shoqëria civile, ekspertët mjedisorë, bota akademike, etj. Ai duhet të financohet pjesërisht nga buxheti i shtetit dhe pjesërisht nga grupet e interesit dhe pushtetet lokale dhe në përbërje të bordit, sipas pjesëmarrjes në buxhet, përveç "aksionerëve", të garantohet përfaqësimi edhe i shoqërisë civile dhe ekspertëve mjedisorë. Bordi emëron administratorin. Njëkohësisht, ky Ent i Menaxhimit të Mbetjeve administrohet nga Autoriteti Kombëtar. Enti duhet të ketë si objektiv vetëfinancimin progresiv, nëpërmjet të ardhurave nga procesi i menaxhimit të mbetjeve dhe nga taksa e ambalazhit.

Për një periudhë afatmesme deri në vitin 2025, kur mendohet pranimi në BE, të jetë krijuar Agjencia Kombëtare e Menaxhimit të Mbetjeve, sipas një koncepti modern dhe apolitik (me një bord drejtues të gjerë dhe të hapur kundrejt përfaqësuesve të grupeve të interesit, botës akademike, ekspertëve, etj.), që do të shërbejë si një Ent Rregullator dhe administruar i të gjithë procesit.

Nëpërmjet politikave të rimbursimit ose financimit shtetëror të realizohet dalja në treg e subjekteve të reja grumbulluese, ricikluese ose asgjësuese për të gjitha këto kategori mbetjesh.

Të hartohet Kodi mjedisor, ku të ripërcaktohet në kushtet aktuale pozicioni i së drejtës së mjedisit midis asaj penale, civile dhe administrative, me pikësynim që të ashpërsohet dhe të zgjerohet Kodi Penal me çështje mjedisi.

III. KOMUNIKIMI DHE BASHKËPUNIMI ME PALËT E INTERESIT

III.1 KOMUNIKIMI DHE TRANSPARENCA

III.1.1 Strategjia e Komunikimit të KLSH-së për vitet 2017-2019

Strategjinë e Komunikimit të KLSH-së për vitet 2017-2019, e vlerësojmë si një dokument shumë të rëndësishëm për institucionin, duke marrë në konsideratë edhe mesazhin e dhënë nga homologët dhe mbështetësit tanë kryesorë se *“Si SAI, ne do të njihemi për punën tonë vetëm nëse arrijmë të komunikojmë tek qytetarët në mënyrë të qartë atë se çfarë ne bëjmë dhe po ashtu vlerën e shtuar të gjeneruar nga auditimet tona për Shtetin dhe shoqërinë, në mënyrë që të perceptohemi si institucione strategjike të domosdoshme për interesat e qytetarëve”*¹.

Në këtë strategji është pasqyruar kjo qasje e re dhe janë përcaktuar qartë Objektivat strategjike të KLSH-së në bazë të nevojave, kërkesave dhe sfidave të institucionit në komunikimin me publikun dhe palët e tjera të interesit, por edhe në bazë të burimeve aktuale njerëzore dhe financiare dhe mundësisë së kufizuar të rritjes së tyre për periudhën e realizimit të Strategjisë. Monitorimi i implementimit të kësaj strategjie dhe Planit të saj të Veprimit është realizuar nga Drejtoria e Komunikimit dhe Marrëdhënieve me Jashtë në KLSH, në bashkëpunim me departamentet e auditimit. Plani i Veprimit thekson rolin thelbësor të KLSH për të përcjellë më qartë mesazhet kryesore të auditimeve dhe të rekomandimeve të KLSH-së për përmirësimin e administrimit të Buxhetit të Shtetit në mediat tradicionale, në gazetatat dhe revistat kryesore. Rezultatet e monitorimit të implementimit të strategjisë së komunikimit² për periudhën raportuese sipas objektivave:

Objektivi Nr. 1
Statusi i implementimit:
Realizuar

Rritja e profilit publik të KLSH-së dhe e të kuptuarit të misionit, vizionit dhe rolit të tij në shoqëri, për të forcuar besimin e qytetarëve tek institucioni. Gjatë vitit 2018, është rritur profili publik i KLSH-së. Janë

¹ Fragment nga fjala e Dr. Josef Moser, në Simpoziumin e XXI-të OKB-INTOSAI. Dr. Moser, ish-President i Gjykatës Austriake të Auditimit dhe ish-Sekretar i Përgjithshëm i INTOSAI-t për vitet 2004-2016.

² http://www.klsh.org.al/web/monit_per_planin_e_vepr_te_strategjise_se_komun_deri_31_dhjetor_2018_4718.do të gjeni informacionin e plotë, lidhur me rezultatet e monitorimit të Planit të Veprimit për implementimin e Strategjisë së Komunikimit të KLSH-së deri në 31 dhjetor 2018.

përgatitur dhe botuar 17 botime (17 fletëpalosje dhe 2 katalogë). Gjithashtu janë përcjellë më fort mesazhet kryesore të auditimeve në media, gazeta dhe revistat kryesore. Ndër aktivitetet më të rëndësishme të organizuara janë analiza vjetore, Konferencat Shkencore dhe Organizimi i Muajit të hapur. Të gjitha njoftimet dhe botimet janë publikuar dhe janë të aksesueshme për publikun.

Objektivi Nr. 2

Statusi i implementimit:
Realizuar

Shtimi i mjeteve të komunikimit të jashtëm të KLSH-së me qytetarët dhe grupet e ndryshme të interesit me qëllim rritjen e nivelit të ndërgjegjësimit të publikut. KLSH për vitin 2018 ka caktuar

koordinatorët për marrëdhëniet me publikun dhe qytetarin pranë çdo departamenti auditimi. Në mënyrë të veçantë faqja zyrtare e KLSH-së ka zhvilluar objektiva të qarta, ofron informacion të mjaftueshëm, përmban informacion të saktë të përditësuar, është e mirë dizenuar sipas standardeve dhe siguron akses për një numër më të madh të përdoruesve.

Gjithashtu, në vazhdimësi në bashkëpunim me departamentet e auditimit është përgatitur Buletini statistikor tre mujor dhe është publikuar në faqen zyrtare. Një aktivitet i rëndësishëm ka qenë dhe organizimi i leksioneve të hapura me studentë dhe nxënës (i zhvilluar gjatë muajit të hapur), ku është prezantuar puna e KLSH, misioni, vizioni, etj.

Objektivi Nr. 3

Statusi i implementimit:
Realizuar

Promovimi i rezultateve të auditimit të KLSH për të transmetuar tek opinionin publik rezultatet dhe dob të e institucionit në përmirësimin e qeverisjes, përmes luftës kundër korrupsionit. Për herë të parë

gjatë vitit 2018, KLSH ka caktuar një grup drejtuesish/audituesish “përcjellës të autorizuar” të mesazhit të institucionit në publik. Këtu përmendim prezencën në RTSH të Drejtuesve të KLSH dhe Drejtorit të Departamentit të Auditimit të Performancës në TV si Top Channel dhe Ora News. Në kuadër të Memorandumit të mirëkuptimit me USAID për projektin “Transparenca në sistemin shëndetësor në Shqipëri” janë realizuar një sërë trajnimesh dhe takimesh bashkëpunuese rreth produkteve të projektit, veçanërisht me OJF-të që operojnë në këtë sektor.

Objektivi Nr. 4

Statusi i implementimit:
Realizuar

Zgjerimi i komunikimit dhe ndërveprimit të KLSH-së me qytetarin, nëpërmjet pjesëmarrjes aktive të qytetarëve në aktivitetet dhe tryezat e rrumbullakëta. Për këtë objektivi, KLSH është

orientuar drejt hapjes së dritareve të reja të komunikimit. Në faqen zyrtare të KLSH

gjenden 4 nyje të reja komunikuese me publikun dhe stafin e KLSH-së. Është realizuar vendosja dhe zhvillimi i instrumentave si më poshtë:

- Red Flags, i cili përdoret gjerësisht për vlerësimin dhe skanimin e procedurave të prokurimeve. Ky algoritëm analizon bazën e të dhënave ku vendosen procedurat e tenderimit dhe i klasifikon ato automatikisht në problematike ose jo. Në këtë mënyrë ai mundëson indicie në kohë reale mbi procedura me probabilitet për sjellje të papajtueshme me ligjin ose jo-etike të biznesit, kryesisht në lidhje me mos respektimin e ligjeve anti-korrupsion.
- Mekanizimi i Ankesave, i cili pranon ankesa nga qytetarët, me kusht që ata të plotësojnë të gjitha fushat e informacionit. Në këtë mënyrë do të shmangen ankesat anonime, të cilat mund të jenë pa përmbajtje ose mund të përmbajnë supozime të përgjithshme të pabaza për t'u shqyrtuar më tej.
- Data Mining. Ky instrument ofron mundësinë e gjenerimit të statistikave dhe shkarkimin e tyre në formate të ndryshme (PNG, JPEG, CSV, Excel, etj.). Në këtë instrument është përfshirë dhe një filtër i detajuar kërkimi, nëpërmjet të cilit mund të kërkohen në bazë të datës së publikimit, titullit, medias online të shkruar apo audiovizive ku është publikuar si dhe në bazë të fjalëve kyçe apo togfjalëve të ndryshme.
- Open Data Aktualisht vendimet dhe raportet e auditimit të institucionit publikohen në website-n zyrtar në format PDF, format i cili vështirëson nxjerrjen e të dhënave për përdorim të mëtejshëm. Publikimi i raporteve në instrumentin e zhvilluar mundëson një paraqitje më koncize dhe më të lexueshme të objektivave dhe konkluzioneve të auditimeve, për të gjithë nivelet e qytetarëve të interesuar.

Objekivi Nr. 5

Statusi i implementimit:
Pjesërisht

Konsolidimi i pjesëmarrjes së audituesve në opinion-dhënien në median e shkruar dhe kalimi gradual drejt dhënies së opinionit në emisionet televizive.

Koordinatorët e marrëdhënieve me publikun dhe qytetarin pranë secilit departament auditimi kanë përcjellë rezultatet e auditimeve në media, kanë përgatitur materialet e auditimit për në web dhe trajtojnë letrat dhe ankesat e qytetarëve në departamentet përkatëse.

Objekivi Nr. 6

Statusi i implementimit:
Pjesërisht

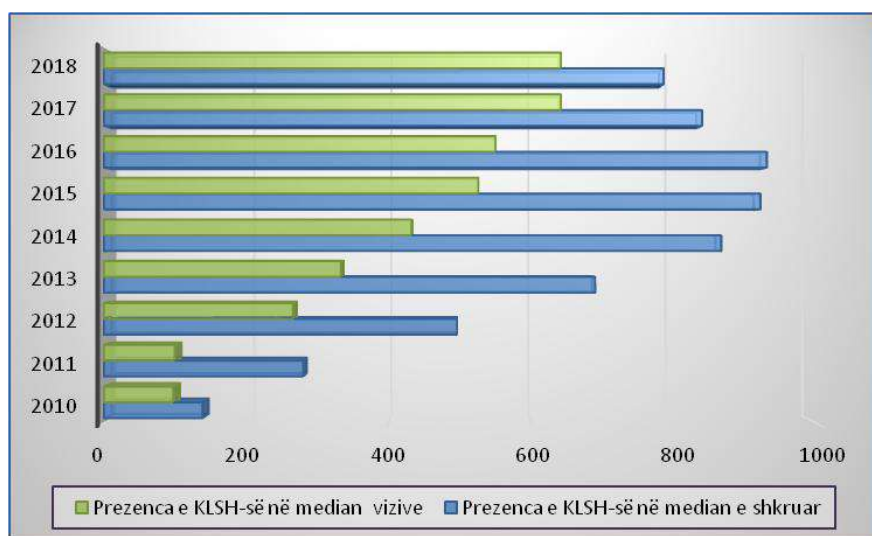
Rritja e komunikimit të brendshëm në institucion dhe e shkëmbimit të informacionit mes drejtorive dhe departamenteve të auditimit. Gjatë vitit 2018, KLSH qenë më aktiv në përdorimin e intranetit, si

edhe për përdorimin e mediave sociale në shkallë institucioni, etj.

III.1.2 Komunikimi me Median

Gjatë vitit 2018, shtypi i shkruar ka pasqyruar raportet dhe deklaratat tona për shtyp me një numër prej 786 artikuj, njoftime, editoriale dhe komente analitike. Në fund të vitit 2018 ne kemi qenë të pranishëm me rreth 60 kronika më shumë se vitin e kaluar. Transparenca e veprimtarisë së KLSH-së po rritet nga viti në vit dhe ne jemi gjithnjë e më të hapur e bashkëpunues me median.

Grafiku nr. 1: Prezenca e KLSH-së në media në vitet 2010-2018

Burimi: KLSH, Drejtoria e Komunikimit

III.1.3 Prezenca e Audituesve të KLSH-së në Median e Shkruar

Prezenca e audituesve të KLSH-së në median e shkruar ka rritur transparencën e veprimtarisë së institucionit. Shkrimet e audituesve i janë paraqitur të përmbledhura publikut në 11 volume (periudha 2013-2018) dhe janë pjesë e kolanës së botimeve të KLSH-së. Gjatë vitit 2018, audituesit e KLSH-së kanë qenë prezentë pothuajse në të gjitha gazetat me 121 shkrime dhe në periudhën gjashtë vjecare 2013-2018, audituesit e KLSH kanë botuar 642 artikuj.

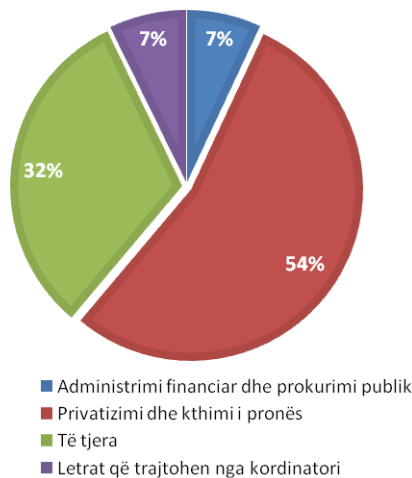
III.1.4 Trajtimi i Letrave të Qytetarëve

Kontrolli i Lartë i Shtetit është një nga institucionet më të hapura edhe ndaj ankesave të qytetarëve, të cilat na adresohen me postë të zakonshme ose

elektronike. Të gjithë letër ankesat e qytetarëve administrohen me profesionalizëm nga punonjësit e KLSH-së në funksion të tematikës që trajtojnë. Në çdo rast qytetaret marrin përgjigje për shqetësimin e ngritur me përjashtim të rasteve kur çështjet e ngritura janë jashtë kompetencave të institucionit. Gjatë vitit 2018, KLSH ka trajtuar 447 letra dhe ankesa, nga të cilat 157 jashtë kompetencës dhe juridiksionit të institucionit.

Nga 290 ankesa në kompetencë të KLSH, 192 prej tyre janë verifikuar dhe u është dhënë përgjigje, ndërsa 98 janë në proces verifikimi. Fushat kryesore të shqetësimit publik për çështjet e qeverisjes në Shqipëri, nga të cilat 266 ose 53% i takojnë privatizimit dhe kthimit të pronës; 34 ose 9% e ankesave të drejtuara KLSH-së i takojnë administrimit financiar dhe fushës së prokurimit publik; 147 ose 31% trajtojnë çështje të ndryshme dhe 7% janë kërkesa për të drejtën e informimit.

Grafiku nr. 2: Trajtimi i letrave të qytetarëve

Burimi: KLSH, Drejtoria e Komunikimit

Me miratimin e Ligjit nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit” si një e drejtë kushtetuese e drejta e informimit tanimë e parashikuar qartazi në një legjislacion të veçantë është e drejtë elementare e çdo individ në një shoqëri demokratike. Që me miratimin Kontrolli i Lartë i Shtetit ka pasur një numër në rritje kërkesash për informacion nga viti në vit. Numri i shkresave të ardhura në adresë të Koordinatorit për të drejtën e informimit dhe të shqyrtuara prej tij, për vitin 2018 ka qenë 55. Gjatë këtij viti nuk ka pasur raste ku është refuzuar dhënia e Informacionit.

III.1.5 Instrumente të tjera të transparencës

Gjatë vitit 2018 ne kemi vendosur në WEB, në kuadër të rritjes së transparencës vendimet e plota të Kryetarit të KLSH-së për auditimet e realizuara përgjatë vitit 2018, në masën 96.5 % (janë vendosur 167 vendime auditimi nga 173 auditime, sepse gjashtë auditime janë konfidenciale) dhe janë vendosur gjithashtu edhe 45 raporte auditimi.

Gjithashtu në faqen zyrtare të KLSH gjenden të gjitha raportet që janë hartuar dhe përgatitur nga KLSH gjatë vitit 2018 si Raporti i Aktivitetit, Raporti i Buxhetit, Raportet e Monitorimit të strategjisë së zhvillimit të institucionet, raportet e monitorimit të strategjisë së komunikimit, Buletinet Statistikore, etj. Për të qenë sa më afër publikut KLSH publikon në WEB të gjitha botimet që janë pjesë e kolanës së botimeve të KLSH-së. Botimet janë të aksesueshme nga publiku jo vetëm në opsonin read (të lexueshme) por dhe në opson download (të shkarkueshme).

Viti 2018 ishte viti i tretë radhazi që Kontrolli i Lartë i Shtetit organizoi “Muajin e Hapur” dhe kjo tashmë mund të konsiderohet si një traditë institucionale. Moto *“KLSH shërbëstar i Qytetarit”* udhëheq KLSH në të gjitha objektivat institucionale. Eksperienca e përfituar dhe zhvillimet e projektuara kanë konfirmuar se procesi i modernizimit të institucionit të auditimit të jashtëm publik në Shqipëri përbën një të mirë publike si dhe një vlerë për sistemin e institucioneve publike. Në këtë kontekst si dhe në standardin ndërkombëtar të Institucioneve Supreme të Auditimit, ISSAI 12, *“Vlerat dhe dobietë e Institucioneve Supreme të Auditimit- të bësh ndryshimin në jetën e qytetarëve”*, KLSH organizoni Muajin e Hapur për Qytetarët, në datat **25 Tetor - 14 Dhjetor 2018**. Gjatë muajit nëntor - dhjetor 2018, qytetarët patën mundësinë të vizitojnë mjediset e Kontrollit të Lartë të Shtetit dhe të njihen me historikun dhe arritjet e institucionit në 93 vitet e ekzistencës së tij, të takohen me punonjës, auditues dhe ekspertë të ndryshëm të institucionit.

Gjatë muajit të hapur u zhvilluan 54 aktivitete të ndryshme, si takime me profesorë, akademikë, organizata të shoqërisë civile, aktivitete në kuadër të detyrimeve që KLSH ka si anëtare e EUROSAT-t dhe INTOSAT-t, takime me gazetarë; prezantime të botimeve të KLSH-së; pjesëmarrje në Panairin e librit 2018; prezantimin e botimeve të KLSH në bibliotekat publike të qytetit të Vlorës dhe Shkodër, aktivitete kulturore, promovimi i pjesëmarrjes së KLSH-së në aktivitete të ndryshme ndërkombëtare, “Performanca Junior”, ku auditues të rinj ndanë eksperiencën dhe vizionin e tyre për të ardhmen e institucionit, etj.

III.1.6 Publikimet e KLSH-së përgjatë vitit 2018

Botimet e Kontrolli të Lartë të Shtetit krahas regjistrimit besnik të përmbajtjes së auditimeve, të institucionit të gjetjeve dhe rekomandimeve të çdo auditimi kryesor, përçojnë drejtimet strategjike të reformimit të tij, që janë rritja e kontributit për përmirësimin e qeverisjes publike, nëpërmjet thellimit të luftës kundër korrupsionit dhe ngritjes së kapaciteteve të audituesve të KLSH në nivelin e një audituesi modern evropian. Gjatë vitit 2018, KLSH ka vijuar me sukses punën në këtë drejtim, duke i shtuar 83 botimeve të viteve 2012-2017, 17 botimet e 2018, me titujt e mëposhtëm:

- Performanca e aktivitetit të KLSH-së për vitin 2017 (në shqip dhe në anglisht);
- Revista Kërkimore-Shkencore, “Auditimi Publik” (Nr.18, Nr.19 dhe Nr.20);
- Analiza vjetore 2017;
- Audituesit e KLSH-së në shtypin e përditshëm (vëllimi 10 dhe vëllimi 11);
- Libri Jeshil i GAO’s;
- Strategjia e INTOSAI-t, EUROSAT-t dhe KLSH-së;
- Historiku i NIK;
- KLSH dhe Kuvendi i Shqipërisë;
- Punimet e audituesve të KLSH-së në GAO, etj.

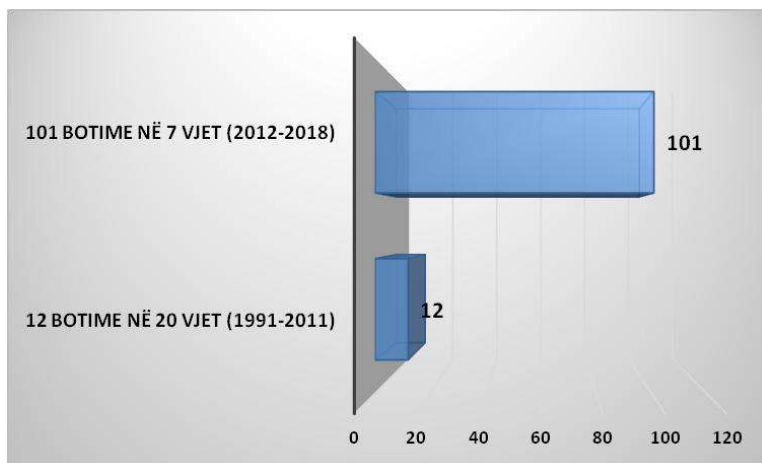
Figura nr.1: Botimet KLSH

Burimi: KLSH, Drejtoria e Komunikimit

Botimet e KLSH-së në fund të vitit 2018 arritën në 100 tituj. Kolana e botimeve të KLSH-së është në krye të 10 risive që janë realizuar nga KLSH gjatë këtyre 7 viteve të fundit. Gjatë vitit 2018, Kontrolli i Lartë i Shtetit mori pjesë në edicionin e XXI-të të Panairit të Librit, në Tiranë, duke shënuar kështu për të gjashtin vit radhazi një pjesëmarrje dinjitoze, duke u paraqitur me 95 botime.

Grafiku nr. 3: Numri i Botimeve 1991-2011 dhe 2012-2018

Burimi: KLSH, Drejtoria e Komunikimit

Kolana e botimeve të KLSH-së ka arritur në 100 tituj, ndër të cilët:

- 20 numra të Revistës Shkencore “Auditimi Publik” në gjuhën shqipe dhe angleze;
- 7 analiza vjetore të punës së KLSH-së;
- 8 botime që i dedikohen Performances së institucionit në shqip dhe në anglisht;
- 11 volume të shkrimeve të përmbledhura të audituesve në shtypin e përditshëm;
- 6 volume që lidhen me Konferencat Shkencore vjetore të KLSH-së;
- 21 Botime që lidhen me standardet e Auditimit (ISSAI-t);
- 16 tituj të tjerë që pasqyrojnë auditimet e KLSH-së në vitet 2012-2015, strategjitë e KLSH-së, historikun e INTOSAI-t, etj.

III.1.7 Konferenca Shkencore e KLSH-së

KLSH edhe gjatë vitit 2018 ka vijuar traditën e mirë të organizimit të Konferencave shkencore. Gjatë vitit 2018 janë zhvilluar dy konferenca të tilla, Konferenca e VI-të Shkencore e KLSH-së në bashkëpunim me SAI-n e Kuvajtit “Auditimi me bazë risku” dhe Konferenca Kombëtare “Për një autoritet Kombëtar Anti-korrupsion të

gjithëpranuar dhe mirëvendosur në sistemin e qeverisjes” në bashkëpunim me Institutin për Demokraci dhe Ndërmjetësim (IDM).

Foto nr.1: Konferenca VI-të Shkencore e KLSH-së në bashkëpunim me SAI-n e Kuvajtit

Burimi: KLSH

Konferenca VI-të Shkencore e KLSH-së në bashkëpunim me SAI-n e Kuvajtit, u zhvillua në datat 9-11 prill 2018 në Kuvajt. Konferenca kishte si temë kryesore “Auditimi me Bazë Risku” dhe në të morën pjesë dhe Zyra e Auditimit Shtetëror (NIK) të Polonisë dhe Zyra Kombëtare e Auditimit të Kosovës dhe Kontrolli i lartë i Shtetit. Konferenca u përqendrua në tre shtylla kryesore: Auditimi mbi bazën e riskut; Risqet e punës Institucionale; Big Data. Në këtë Konferencë u mbajtën 3 kumtesa nga përfaqësuesit e KLSH-së.

Konferenca Kombëtare KLSH dhe IDM

Në datën 14 dhjetor 2018, KLSH dhe Instituti për Demokraci dhe Ndërmjetësim (IDM) organizuan në ambientet e Kontrollit të Lartë të shtetit Konferencën Kombëtare me temë: “Për një autoritet Kombëtar anti-korrupsion të gjithëpranuar dhe mirëvendosur në sistemin e qeverisjes”.

Ideja për organizimin e kësaj konference të përbashkët u mbështet nga produktet e punës së KLSH-së si: raporti i Auditimit të performacës mbi “Strategjinë Anti-

Korrupsion” nga KLSH dhe studimi i IDM-së “Ulja e Ndikimit të Politikës mbi Agjencitë Anti-korrupsion”.

Në këtë Konferencë morën pjesë përveç personaliteteve që drejtuan panelin, përfaqësues të KLSH-së, IDM, Ministrisë së Drejtësisë, PNUD, USAID, përfaqësues të medias, etj. Bashkëpunimi KLSH-IDM është një nga shembujt më të mirë të bashkëpunimit mes OSHC dhe institucioneve shtetërore.

Foto nr. 2: Konferenca e përbashkët KLSH-IDM

Burimi: KLSH

III.2 KLSH DHE PARLAMENTI, SFIDAT PËR NJË KOMUNIKIM EFEKTIV

Gjatë vitit 2018, Kontrolli i Lartë i Shtetit është udhëhequr nga parimi i përmbushjes së detyrimeve kushtetuese duke vepruar si agjent i Kuvendit për të siguruar rritjen e llogaridhënies dhe transparencës në përdorimin e parasë publike nga institucionet e qeverisjes qendrore dhe lokale.

Me synimin e përmbushjes së qëllimit të tretë të Strategjisë së Zhvillimit të KLSH-së 2018-2022, atë të forcimit të komunikimit dhe bashkëpunimit, KLSH përveç përmbushjes së detyrimit kushtetues të raportimit për zbatimin e buxhetit faktik dhe raportimit mbi performancën e institucionit ka synuar informimin e Kuvendit edhe përmes raporteve të veçanta të cilat paraqesin rëndësi të veçantë për publikun.

Gjatë vitit 2018 janë dërguar në Kuvendin e Shqipërisë dhe në komisionet respektive (në funksion të tematikës së trajtuar) 57 vendime/raporte auditime për çështje me rëndësi dhe me ndjeshmëri të lartë publike, vetëm në muajin nëntor (me shkresën nr. 293, datë 14/11/2018), Kryetarit të Kuvendit dhe dy Zëvendës/Kryetarëve të Kuvendit u janë përcjellë 18 Vendime të Kryetarit të KLSH-së dhe Raportet respektive të auditimit të kryera gjatë vitit 2018.

Intensifikimit dhe thellimit të bashkëpunimit të KLSH-së me Kuvendin i ka shërbyer edhe organizimi nga **KLSH dhe SIGMA në datën 4 qershor 2018** i takimit sensibilizues *“Zhvillimi i Marrëdhënieve Efektive të punës ndërmjet KLSH dhe Parlamentit”*.

Qëllimi i takimit ishte ndërgjegjësimi i palëve të interesit mbi rolin e Kontrollit të Lartë të Shtetit, për krijimin dhe zhvillimin e marrëdhënieve efektive me Kuvendin, shoqërinë civile dhe grupet e interesit, me qëllim rritjen e impaktit të punës audituese dhe mbështetjen e misionit të KLSH-së, si institucion *“watchdog”* në shërbim të qytetarit shqiptar dhe Kuvendit, për të përmbushur në vijimësi rolin e vet kushtetues dhe për të garantuar transparencë dhe llogaridhënie në përdorimin e fondeve publike.

I organizuar mbi bazën e Dokumentit të SIGMA-s, nr. 54 *“Zhvillimi i Marrëdhënieve efektive të punës ndërmjet Institucioneve Supreme të Auditimit dhe Parlamenteve”*, ky takim prezantoi eksperiencat e mira evropiane në ndërtimin dhe ruajtjen e marrëdhënieve të bashkëpunimit mes institucioneve të larta të auditimit dhe parlamenteve, për t'i ndihmuar parlamentet në mbajtjen e qeverive përgjegjëse për shpenzimin me ekonomicitet, efektivitet dhe eficiencë të parasë publike dhe për t'i ndihmuar institucionet e larta të auditimit të kenë më shumë ndikim në jetën e qytetarit, me punën e tyre audituese.

Takimi mblodhi së bashku rreth 60 përfaqësues të institucioneve të pavarura, të organizatave të shoqërisë civile, profesorit dhe gazetarë, për të diskutuar mbi një nga elementët kyç në forcimin e llogaridhënies, marrëdhëniet SAI-Parlament.

Deputetë të Kuvendit të Shqipërisë morën pjesë edhe në Konferencën kombëtare të organizuar nga **KLSH dhe Instituti për Demokraci dhe Ndërmjetësim** në datën 14 dhjetor 2018 me temë *“Për një autoritet kombëtar antikorrupsion të gjithëpranuar dhe mirëvendosur në sistemin e qeverisjes”*, i cili kishte në fokus çështjet e luftës kundër korrupsionit.

Gjithashtu me synimin e institucionalizimit të marrëdhënieve të KLSH me Kuvendin e Shqipërisë, Kryetari i KLSH ka miratuar me shkresën nr. 34/39, datë 30.06.2018 **“Udhëzuesin për institucionalizimin e marrëdhënieve të KLSH-së me Parlamentin”**, dokument i cili ofron një qasje strategjike të institucionit në një linjë me mesazhet e ofruara nga dy rezolutat e OKB që synojnë nxitjen dhe promovimin e eficiencës, përgjegjshmërisë, efektivitetit dhe transparencës së administratës publike, duke forcuar institucionet supreme të auditimit publik. Ky dokument përbën një platformë udhërrëfyese për sigurimin e vazhdimësisë së marrëdhënieve të mira midis dy institucioneve.

Për një monitorim sa më efektiv të veprimtarisë së institucioneve kushtetuese Kuvendi i Shqipërisë ka miratuar Vendimin nr. 134/2018, **Manualin e monitorimit vjetor dhe periodik të këtyre institucioneve**. Në përmbushje të detyrimeve që KLSH ka në zbatim të këtij dokumenti, institucioni ka raportuar në janar 2019 për statusin e zbatimit të rekomandimeve të rezolutës së Kuvendit për vlerësimin e veprimtarisë së KLSH për vitin 2017, për të cilin KLSH ka hartuar planin e veprimit për zbatimin e kësaj rezolute.

III.3 ZBATIMI I REZOLUTËS SË KUVENDIT TË SHQIPËRISË PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË KLSH-SË PËR VITIN 2017

Në zbatim të nenit 164 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe nenit 31 të Ligjit 154/2014 *“Mbi organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”*, KLSH i ka paraqitur Kuvendit raportin vjetor të aktivitetit të tij për vitin 2017. Kuvendi i Shqipërisë në datën 19 korrik 2018 ka miratuar Rezolutën *“Për vlerësimin e veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2017”*. Në këtë rezolutë Kuvendi i ka adresuar KLSH-së rekomandimet si më poshtë :

- **thellimin e përpjekjeve për forcimin e pavarësisë së institucionit për sigurimin e auditimeve të paanshme dhe objektive;**

Me synim përafrimin e bazës ligjore të institucionit me *acqui communautaire* dhe në përmbushje të rekomandimit të mësipërm të Kuvendit të Shqipërisë, KLSH i ka përcjellë Kuvendit shkresën nr. 926, datë 02.08.2018 *“Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin nr. 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e KLSH-së”*, me qëllim rritjen e paanshmërisë dhe objektivitetit të veprimtarisë audituese. Deri tani ky propozim i KLSH-së ende nuk është vendosur në axhendën e Kuvendit për t’u shqyrtuar.

- **kryerjen e veprimtarisë audituese në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit;**

KLSH është në procesin e rishikimit të manualeve të auditimit, duke reflektuar në to propozimet e bëra nga ekspertët e huaj të projektit të binjakëzimit të implementuar në KLSH në vitet 2016-2018, ekspertëve të SIGMA-s si dhe rezultateve të auditimeve pilot, të kryera gjatë vitit 2018.

Gjatë vitit 2018 KLSH ka plotësuar vazhdimisht kuadrin metodik me udhëzues të nevojshëm për të siguruar kryerjen e auditimit në përputhje me ISSAI-t, të cilat përfshijnë:

- Metodologjie e hartimit të planit vjetor dhe strategjik;
 - Manual udhëzues për auditimin e korrupsionit dhe mashtrimit financiar;
 - Manualin e auditimit të prokurimit publik;
 - Standardet e Kontrollit të brendshëm sipas GAO;
 - *Handbook* aktiv për auditimin IT³.
- **përmirësimin e metodologjisë së auditimit e cila duhet të bazohet në analizën e riskut;**

Auditimi mbi bazë risku është konsideruar nga politikat menaxhuese të zhvillimit të metodologjisë së auditimit si shtylla kryesore e teknikave të auditimit, në të gjitha hapat e kryerjes së veprimtarisë audituese që prej planifikimit, auditimit në terren dhe përcjelljen e publikimin e raportit përfundimtar.

Dokumentimi i kësaj veprimtarie është standardizuar dhe konkretizuar për të gjitha departamentet në dokumentin e Metodologjisë së hartimit të planit vjetor dhe strategjik. Në analizat e veprimtarisë së departamenteve për vitin 2018 KLSH ka përdorur analizën SWOT për të identifikuar qartazi pikat e forta, dobësitë, mundësitë dhe kërcënimet sa i takojnë punës audituese dhe menaxhimit institucional.

Vlen të thekohet se plani vjetor i auditimeve për vitin 2019 është hartuar tërësisht duke u bazuar në këtë dokument.

³ Pesë dokumentet e listuara janë të aksesueshme për audituesit dhe të interesuarit në faqen e internetit të KLSH www.klsh.org.al

- **rritjen e peshës së auditimit të performancës;**

Institucionet moderne të auditimit publik në Evropë dhe në botë prej vitesh e kanë zhvendosur objektin e tyre të auditimit duke mos dhënë opinionin e tyre vetëm për përputhshmërinë dhe rregullshmërinë e aktivitetit të subjekteve të audituar, por duke dhënë rekomandime edhe mbi ekonomicitetin, efektivitetin dhe eficiencën e politikave dhe programeve të ndryshme qeveritare. KLSH më zbatim të rekomandimit të Kuvendit për rritjen e peshës së auditimit të performancës, duke synuar rritjen e cilësisë së këtyre auditiveve, ka kryer 18 auditime performance gjatë 2018 kundrejt 15 të realizuara në vitin 2017. Auditimet e performancës së KLSH reflektojnë praktikën më të mira dhe qasjet e teknikat me bashkëkohore të aplikuara nga komuniteti i INTOSAI-t.

- **thellimin e auditimit të teknologjisë së informacionit;**

Thellimi i auditimit të teknologjisë së informacionit, nëpërmjet konsolidimit dhe përdorimit të elementeve të tij në auditimet e përputhshmërisë, financiare dhe të performancës është realizuar së pari nëpërmjet kalimit nga nivel Drejtorie në nivel të Departamentit të Auditimit IT, shtimit të stafit të këtij departamenti dhe miratimit e përdorimit të *Handbook-ut* aktiv për auditimin IT. Gjithashtu me synim përmirësimin e menaxhimit elektronik të të gjithë procedurës së auditimit gjatë vitit 2018 nisi implementimi i Programit “*Menaxhimin dhe mbështetjen e proceseve në KLSH*” dhe zhvillimi i tij në përputhje me standardet ndërkombëtare.

- **konsolidimin e sistemit të menaxhimit të cilësisë, i cili përfshin kontrollin dhe sigurimin e cilësisë;**

Konsolidimi i Sistemit të Menaxhimit të Cilësisë, i cili përfshin kontrollin e cilësisë dhe sigurimin e cilësisë është kryer së pari nëpërmjet draftimit të manualit, i cili është hartuar mbi bazën e rekomandimeve të ekspertëve të projektit të binjakëzimit dhe eksperiencave më të mira në këtë fushë. Manuali është përcjellë për vërejtje dhe sugjerime tek të gjitha strukturat e KLSH dhe do të miratohet deri në fund të vitit 2019. Nga drejtoria përkatëse është përgatitur raporti i sigurimit të cilësisë dhe adresimi i rekomandimeve për përmirësimin e cilësisë audituese për vitin 2017 dhe është në proces kontrolli i cilësisë për veprimtarinë audituese për vitin 2018.

- **forcimin e ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve;**

Në përmbushje të detyrimeve kushtetuese për raportimin në Kuvend dhe tek publiku i gjerë për zbatimin e rekomandimeve të KLSH dhe të rekomandimit të

rezolutës së Kuvendit për veprimtarinë e KLSH për vitin 2017 i është drejtuar Kryeministrit shkresa nr. 483, datë 20.04.2018 *“Mbi imunitetin e krijuar nga antikultuara e pandëshkueshmërisë nga moszbatimi i rekomandimeve të KLSH-së, si dhe nxjerrja e urdhrit të Kryeministrit për zbatimin e rekomandimeve”*. Gjithashtu me shkresën nr. 1025, datë 07.09.2018 i është përcjellë Sekretarit të Përgjithshëm të KM, MFE, Drejtorisë së Përgjithshme të KBFP *„Kërkesa për bashkëpunim për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së”*.

Zbatimi i rekomandimeve të KLSH-së për përmirësimin e kuadrit ligjor e rregullator është i rëndësishëm për të përmirësuar administrimin e fondeve e pronës publike dhe kjo nga KLSH është realizuar gjatë vitit 2018 nëpërmjet propozimeve për ndryshime në 70 raste të akteve ligjore primare dhe sekondare. Për trajtimin më profesional dhe të standardizuar për rastet e mashtrimit dhe korrupsionit, Kryetari i KLSH ka miratuar me vendim nr.80, datë 30.06.2018 Manualin Udhëzues *“Për zbulimin e korrupsionit dhe mashtrimit financiar në auditim”* dhe për një implementim sa më të mirë të këtij manuali gjatë gjithë vitit ka vijuar trajnimi i punonjësve për këtë çështje kaq të rëndësishme.

- **rritjen e konsiderueshme të transparencës në publikimin e rezultateve të auditimit;**

Njohja e anëtarëve të Komisoneve të Kuvendit me auditime të kryera në fushat e veprimtarisë së tyre dhe fuqizimi i ndjekjes parlamentare për zbatimin e rekomandimeve të KLSH është realizuar nëpërmjet përcjelljes së raporteve specifike, të cilat përbëjnë interes dhe janë sensitiv për publikun. Gjatë vitit 2018 janë dërguar në Kuvendin e Shqipërisë dhe në komisionët respektive (në funksion të tematikës së trajtuar) 57 vendime/raporte auditime për çështje me rëndësi dhe me ndjeshmëri të lartë publike, vetëm në muajin nëntor (me shkresën nr. 293, datë 14/11/2018), Kryetarit të Kuvendit dhe dy Zëvendës/Kryetarëve të Kuvendit u janë përcjellë 18 Vendime të Kryetarit të KLSH-së dhe Raportet respektive të auditimit të kryera gjatë vitit 2018.

Rekomandimi i rezolutës së Kuvendit për veprimtarinë e KLSH që synon rritjen e konsiderueshme e transparencës në publikimin e rezultateve të auditimit me fokusin në drejtim të përcjelljes profesionale dhe të kuptueshme të mesazhit të auditimit tek palët e interesuara dhe qytetarët është realizuar nëpërmjet:

- Publikimit të vendimeve dhe raporteve të auditimit në faqen web të institucionit;

- Prezencës së audituesve në median e shkruar gjatë vitit 2018 me 121 shkrime;
 - Prezencës së nivelit drejtues të KLSH në median vizive për trajtimin e problematikave dhe gjetjeve në auditimet e KLSH-së;
 - Bashkëpunimit me USAID dhe OJF të ndryshme;
 - Organizimit të muajit të hapur në periudhën 25 tetor-14 dhjetor 2018;
 - Realizimit të 17 botimeve, ku përfshihet revista kërkimore shkencore e KLSH të cilat janë të aksesueshme për të gjithë të interesuarit në faqen web.
- **ndjekjen me përparësi të shlyerjes së detyrimeve të prapambetura dhe dëmshpërblimin e dëmit.**

Në zbatim të ligjit organik dhe Kodit të Procedurave Administrative, KLSH edhe gjatë vitit 2018 në çdo mision auditimi ka kryer verifikimin e ndjekjes se të gjitha rekomandimeve dhe në veçanti të evidentimit të shkallës së arkëtimit të dëmit të lënë për zhdëmtim nga subjektet shkaktouese të dëmit ekonomik. Njëherazi KLSH kryen në fund të vitit misione të posaçme verifikimi me objekt zbatimin e rekomandimeve të lëna.

Me synimin e përmbushjes së detyrimeve që rrjedhin nga kjo rezolutë dhe përmirësimin e aktivitetit të institucionit, me shkresën 113/4, datë 26.09.2019 është miratuar nga Kryetari i KLSH-së dhe i është përcjellë Kuvendit dokumenti *“Plani i veprimit për implementimin e rekomandimeve të rezolutës së datës 19.07.2018 për vlerësimin e veprimtarisë së KLSH-së për vitin 2018”*.

Në fund të vitit 2018 KLSH ka kryer monitorimin e implementimit të këtij plani nga ku rezulton se nga 56 masa të përfshira në planin e veprimit në zbatim të 13 rekomandimeve të Kuvendit:

- 12 masa janë plotësuar tërësisht;
- 26 masa janë plotësuar dhe janë objekt i punës edhe në vijimësi;
- 5 masa janë plotësuar pjesërisht;
- 13 masa janë në proces për t'u realizuar deri në fund të vitit 2019.

III.4 MARRËDHËNIA E KLSH ME OJF, ORGANIZATA TË PROFESIONISTËVE TË FUSHËS, INSTITUCIONE HOMOLOGE, ORGANIZA NDËRKOMBËTARE, etj.

Gjatë shtatë viteve të fundit KLSH ka nënshkruar 57 marrëveshje bashkëpunimi, nga të cilat 30 me OJF, 17 me institucione homologe dhe të tjerat me institucione shtetërore dhe Universitete Publike. **Përgjatë vitit 2018, Kryetari i KLSH ka nënshkruar dy marrëveshje bashkëpunimi me SAI-e të tjera homologe.** Vetëm gjatë vitit 2018, janë nënshkruar shtatë marrëveshje bashkëpunimi me: Universitetin Mesdhetar të Shqipërisë, Universitetin e Durrësit “Aleksandër Moisiu”, me organizatën “Qëndresa Qytetare”, Agjencinë për Zhvillim Ekonomik të Qëndrueshëm, Inspektoratin e Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesit, SAI-n Rumun dhe SAI-n e Ukrainës.

III.4.1 Bashkëpunimi me SAI-t Partnere dhe Institucione të tjera Ndërkombëtare

Një nga veprimtaritë kryesore të KLSH-së është organizimi i aktiviteteve në bashkëpunim me SAI-t dhe institucionet e tjera homologe, brenda dhe jashtë vendit. Qëllimi i këtyre aktiviteteve është përgatitja e mëtijshme e audituesve të KLSH-së, në mënyrë që t'i shërbejnë sa më mirë qytetarit. Kjo, mbështetur edhe në filozofinë e INTOSAI-t, që është përmbledhur më së miri në moton e kësaj organizate: *“Experientia mutua omnibus prodest”*. Mbështetur në sa më sipër, 138 nga audituesit e Kontrollit të Lartë të Shtetit, gjatë vitit 2018 morën pjesë në 51 aktivitete të zhvilluara jashtë vendit.

Gjatë vitit 2018 audituesit e KLSH-së kanë ndjekur një total prej 520 ditë trajnime, workshope, takime, konferenca, etj. Në këto aktivitete kanë marrë pjesë si audituesit me eksperiencë, ashtu edhe ata të rekrutuar rishtazi në radhët e institucionit. Aktivitetet e organizuara nga KLSH, ose në të cilat KLSH ka marrë pjesë gjatë vitit 2018:

Pjesëmarrja e Kryetarit në aktivitetet e rëndësishme jashtë vendit

Ndër takimet më të rëndësishme, në të cilat ka marrë pjesë Kryetari i KLSH-së, mund të përmendim disa. Por sigurisht që takimi më i rëndësishmi është takimi i datës 6 dhjetor 2018 në Washington D.C., me Kontrollorin e Përgjithshëm të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, z. Gene L. Dodaro, personaliteti më i rëndësishëm i auditimit suprem publik në botë. Z. Leskaj vlerësoi riaktivizimin e bashkëpunimit mes të dyja institucioneve të auditimit të lartë që nga viti 2012 dhe e informoi Kryekontrollorin amerikan për 10 risitë kryesore të zhvillimit të KLSH

gjatë viteve 2012-2018, të tilla si ligji i ri integral i institucionit i vitit 2014, i cili është në përputhje me standardet e INTOSAI-t, përqendrimi tek auditimi i performancës, investimi tek auditimet e teknologjisë së informacionit, konferencat shkencore të KLSH, muaji i hapur për qytetarët, kolana “Botimet e KLSH-së” (100 tituj), shkrimet e audituesve të institucionit në shtypin e përditshëm, etj.

Foto nr. 3: Kryetari i KLSH-së me Kontrollorin e Përgjithshëm të GAO-s

Burimi: KLSH

Zoti Leskaj theksoi gjatë takimeve në GAO se standardet e auditimit të Zyrës së Llogaridhënies Qeveritare (GAO) të institucionit suprem të auditimit të SHBA-ve, si reflektimi më i saktë i standardeve ndërkombëtare ISSAI, institucioni i KLSH i ka gjithnjë parasysh. Për këtë, Kryetari Leskaj i tregoi Kryekontrollorit amerikan Dodaro edhe përkthimet në shqip të përmbledhjes së standardeve amerikane, të quajtur “*Yellow Book (Libri i Verdhë)*”, të botuar si libër nga KLSH në vitin 2016, si dhe botimin e fundit të vitit 2018, përkthimin e përmbledhjes “*Green Book (Libri Jeshil)*” të GAO-s për standardet e auditimit të brendshëm në qeverinë federale amerikane.

Një tjetër aktivitet i nivelit të lartë për nga rëndësia, në të cilin KLSH u përfaqësua nga vetë Kreu i institucionit ka qenë Konferenca e Nivelit të Lartë “*Roli i Institucioneve të Auditimit në rritjen e Përgjegjshmërisë, Transparencës dhe Integritetit në Sektorin Publik*”. Më saktësisht në datën 15 maj 2018, në Sofje të Bullgarisë, Zyra Kombëtare e Auditimit të Bullgarisë (BNAO) organizoi, nën Presidencën Bullgare të Këshillit të Bashkimit Evropian, Konferencën e Nivelit të Lartë me titull “*Roli i Institucioneve Supreme të Auditimit në rritjen e Përgjegjshmërisë, Transparencës dhe Integritetit në Sektorin Publik*”.

Foto nr. 4: Pjesëmarrja në Konferencën e organizuar nga BNAO

Burimi: KLSH

Në datat 8-9 nëntor, Kryetari i KLSH-së, z. Bujar Leskaj zhvilloi një vizitë zyrtare dy ditore në Kroaci me ftesë të Auditorit të Përgjithshëm të Zyrës Shtetërore të Auditimit të Kroacisë, z. Ivan Klesic, me rastin e përfundimit të mandatit 7 vjeçar të z.Leskaj. Takimi i mirëseardhjes u zhvillua në zyrat qendrore të SAI-t Kroat dhe më pas u zhvillua një takim i zgjeruar me drejtues dhe auditues të SAI-t të Kroacisë. Duke mos harruar bashkëpunimin e ngushtë që KLSH dhe SAI kroat kanë pasur gjatë viteve të fundit, gjithashtu Kryetari i KLSH-së vlerësoi implementimin e projektit të binjakëzimit nga pala kroate dhe polake dhe u fokusua në komponentët dhe misionet e zhvilluara nga ekspertët kroatë, auditimet e performancës dhe kontrolli i cilësisë.

Foto nr. 5: Vizita dy ditore e Kryetarit të KLSH-së në SAI-n Kroat

Burimi: KLSH

Aktivitet tjetër i rëndësishëm është “15 Vjetori i Zyrës Kombëtare të Auditimit të Kosovës”, për shkak edhe të afërsisë, lidhjeve të veçanta dhe ndihmës së ndërsjellë mes institucioneve tona. Në datën 4 Tetor 2018, një delegacion i KLSH, i kryesuar nga Kryetari, z. Bujar Leskaj mori pjesë në kremtimet e 15 Vjetorit të krijimit të Zyrës Kombëtare të Auditimit (ZKA) të Kosovës.

Foto nr. 6: Pjesëmarrja në 15 vjetorin e krijimit të ZKA të Kosovës

Burimi: KLSH

KLSH, pjesë e grupeve të punës së EUROSAI-t

Në këtë pjesë të dytë janë aktivitetet që janë zhvilluar në kuadër të Grupeve të Punës, në të cilat KLSH është pjesë.

Grupi i Punës IT

Takimi i XII i EUROSAI IT Working Group u zhvillua në datat 11-13 Prill 2018 në Tallin të Estonisë, i cili kryesohet nga Zyra Supreme e Auditimit të Polonisë. EUROSAI-ITWG është një nga grupet e punës më të mëdha të EUROSAI-t. Në këtë takim morën pjesë përfaqësues nga 36 SAI-e anëtare të EUROSAI. EUROSAI-ITWG ka si qëllim të nxisë Institucionet Supreme të Auditimit të Evropës që së bashku të eksplorojnë ndikimet strategjike që vijnë si rezultat i zhvillimeve në fushën e teknologjisë së informacionit (IT), si në fushën e auditimit dhe në përdorimin e IT-së në administrimin institucional të SAI-ve.

Grupi i Punës për auditimin e fondeve të alokuara për Katastrofat dhe fatkeqësitë natyrore

Në datat 29-30 mars 2018, një delegacion i KLSH i drejtuar nga Kryetari, z. Bujar Leskaj mori pjesë në Takimin e IV-t vjetor të Grupit të Punës së EUROSAT-t për "Auditimin e fondeve të alokuara për katastrofat dhe fatkeqësitë natyrore", zhvilluar në Moldavi. Takimin e përshëndetën Presidenti i Gjykatës së Llogarive të Moldavisë, z. Veaceslav Untila si SAI mikpritës i aktivitetit dhe më pas Kryetari i KLSH-së, z. Bujar Leskaj. Në përshëndetjen e tij, Kryetari i KLSH-së theksoi rëndësinë e shkëmbimit të eksperiencave të punës audituese dhe kontributit të SAI-ve evropiane edhe në këtë fushë me rëndësi sociale për ndihmesën dhe rikuperimin sa më të shpejtë të komuniteteve të prekura nga fatkeqësitë dhe katastrofat natyrore, kontribut i cili shkon drejtpërsëdrejti në realizimin e disa prej objektivave kryesorë strategjikë të Axhendës së Zhvillimit të Qëndrueshëm të 2030 të Kombeve të Bashkuara.

Grupi i Punës për Auditimet e Mjedisit

Grupi i punës për auditimet e mjedisit gjatë vitit 2018 ka zhvilluar dy takime. Takimi i parë është mbajtur gjatë datave 25 – 27 prill 2018, në Helsinki të Finlandës. Kurse takimi i dytë për këtë Working Group është mbajtur gjatë datave 25 – 28 shtator, në Bratislavë të Sllovakisë. Gjatë këtyre aktiviteteve u diskutua se si auditimet me qëllim menaxhimin mjedisor të kryhen prej SAI-ve përkatëse, duke vënë theksin tek zhvillimi i qëndrueshëm, informimi, konsultimi dhe pjesëmarrja e publikut.

Grupi i Punës mbi Auditimin dhe Etikën

Në datat 22-23 tetor 2018, u zhvillua në Lisbonë, takimi i IX-të i grupit Task Force të EUROSAT-t për "Auditimin dhe Etikën" (TFA&E). Në cilësinë e anëtarit të këtij grupi, KLSH mori pjesë në këtë aktivitet të rëndësishëm të EUROSAT-t, i cili trajtoi një prej çështjeve më aktuale për administratën publike, Etikën, e cila është e lidhur me parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit. Trajtimi i kësaj teme është me rëndësi prioritare për institucionet supreme të Auditimit, të ngarkuara me mbikëqyrjen e menaxhimit të shëndoshë të financave publike.

Grupi i Punës për Auditimin e Bashkive

EUROSAT organizoi takimin vjetor të anëtarëve të Task Forcës së EUROSAT-t për Auditimin e Bashkive (TFMA) dhe Seminarin për Auditimin e Bashkive, në Beograd më 5 dhe 6 nëntor 2018, me temën kryesore "Financat e Pushtetit Lokal - Sfidat e

ardhshme". Task Forca e EUROSAT-t për Auditimin e Bashkive u krijua në qershor të vitit 2016 dhe është e përbërë nga 26 anëtarë të SAT-ve të Evropës, duke synuar të përmirësojë sistemet dhe procedurat në lidhje me auditimin e bashkive, shkëmbimin e praktikave më të mira për të arritur rezultatet e auditimit me ndikim thelbësor në drejtim të përmirësimit të menaxhimit financiar publik, përmirësimit të auditimit të jashtëm që ushtrohet në bashki, në mënyrë që rezultatet të sjellin ndryshime dhe përfitime pozitive si për qytetarët e bashkive ashtu edhe për tatimpaguesit në përgjithësi.

Më 30-31 Tetor 2018 në Tiranë, EUROSAT dhe KLSH zhvilluan me sukses punimet e takimit mbi një prej drejtimeve kryesore të Planit Strategjik të EUROSAT-t 2017-2023, për mbështetjen e auditimeve efektive, inovative dhe adekuate përmes promovimit dhe ndërmjetësimit të bashkëpunimit profesional. Aktiviteti u organizua në kuadrin e Muajit të Hapur që KLSH e ka bërë tashmë traditë të performancës së saj prej disa vitesh.

III.4.2 Forcimi i kapaciteteve audituese të KLSH, nëpërmjet pjesëmarrjes në trajnime dhe internships jashtë vendit

Internshipi i ECA dhe Fellowshipi-i i GAO-s

Bryan Tracy, autor për çështjet e motivimit dhe vetëzhvillimit të individit i cili ka shkruar mbi 70 libra që lidhen me zhvillimin profesional dhe suksesin e individit në botën e biznesit thekson se *"Individët që zhvillojnë aftësinë për të përvetësuar vazhdimisht format e reja dhe më të mira të dijes në mënyrë që ti aplikojnë ato në punën dhe jetën e tyre të përditshme janë shtytësit dhe nxitësit e shoqërisë tonë drejt të ardhmes"*. Në këtë kuadër ashtu siç theksohet edhe në dokumentin e Strategjisë së Zhvillimit të KLSH 2018-2022, kapitali human, audituesit, mbeten aset më i rëndësishëm dhe më i vlefshëm për KLSH-në, duke konsideruar që sukcesi në përmbushjen e misionit dhe arritjen e objektivave të saj varet në mënyrë të ndjeshme nga të krijuarit të një trupe auditimi kompetente dhe të mirëtrajnuar.

Në këtë drejtim një rëndësi të veçantë ka edhe marrja e eksperiencave nëpërmjet trajnimeve, workshopeve, etj nga institucionet supreme të auditimit me përvojë të gjatë në fushën e auditimit.

Në modernizimin e aktivitetit auditues dhe trajnimin e audituesve të KLSH-së kanë dhënë një kontribut të veçantë Gjykata Europiane e Audituesve (ECA), nëpërmjet intershipeve dhe Zyra e Auditimit Qeveritar të SHBA-së (GAO), përmes fellowship-eve.

Në vitin 2018, 2 auditues të KLSH-së kanë qenë pjesë e strukturave të ECA-s për një periudhë 5 mujore dhe tre të tjerë e kanë përfunduar këtë internship në fund të muajit shkurt 2019, duke përfituar nga programi i internshipit të Gjykatës Europiane të Audituesve, duke kontribuar pranë departamenteve dhe drejtorive të ndryshme të ECA-s. Internshipi i konceptuar si një proces i përvetsimit të dijeve nëpërmjet trajnimit dhe përfshirjes në grupet e auditimit të ECA i ka dhënë mundësinë audituesve të KLSH të njihen me të gjithë procesin e auditimit dhe teknikat e ndryshme të përdorura për mbledhjen dhe analizimin e të dhënave.

Internshipi është konsideruar një mjet eficient për të ofruar njohuri mbi auditimin e fondeve të BE-së. Në total janë 15 auditues të KLSH-së që kanë fituar internship-et tek ECA dhe në mars 2019 pjesë e internship-it do të jenë 3 auditues të Departamentit të Performancës.

Bashkëpunimi i suksesshëm i iniciuar prej vitit 2012 me Zyrën e Auditimit të Qeverisë së SHBA ka vazhduar edhe gjatë vitit 2018. Dy auditues të KLSH-së morën pjesë në një fellowship 4 mujor pranë kësaj zyre dhe aktualisht e kanë përfunduar këtë program 5 auditues.

Programi vjetor i fellowship-it (International Auditor Fellowship Program –IAFP) i ofruar nga GAO është një kurs studimi intensiv 4-mujor, me 640 orë trajnimi, seminare dhe e-learning, i hartuar për t'ju ardhur në ndihmë institucioneve supreme të auditimit për të rritur kapacitetet e tyre profesionale dhe forcuar aftësinë e SAI-ve për të përmbushur misionet e tyre në rritjen e llogaridhënies dhe transparencës në qeverisje në mbarë botën.

Aktivite të ndryshme trajnimi

Gjatë vitit 2018, audituesit e KLSH kanë marrë pjesë në takime pune, trajnime apo aktivitete të tjera. Disa prej tyre po i citojmë më poshtë:

- Në datat 6-17 gusht 2018, u zhvillua në Lusaka, Zambia takimi mbi auditimin e performancës, i iniciuar nga Iniciativa për Zhvillim (IDI), e Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit, INTOSAI. Ky takim ishte në vijimësi të takimit me të njëjtën temë të mbajtur në tetor të vitit 2017 në Budapest, Hungari.

Qëllimi i programit të Iniciativës Ndërkombëtare për Zhvillim, IDI, i titulluar *“Roli i SAI-ve në luftën kundër korrupsionit”* është në mbështetje të përpjekjeve të

institucioneve anëtare për të prezantuar qasjen e bazuar në integritet në luftën kundër korrupsionit.

Përfaqësuesit e KLSH paraqitën rezultatet e auditimit mbi *“Strategjinë antikorrupsion të qeverisë shqiptare”*. Raportet e auditimit të të gjithë pjesëmarrësve iu nënshtruan procedurës Peer Review, gjatë të cilës grupet e punës të ngritura nga audituesit pjesëmarrës në takim shqyrtuan përputhshmërinë e planeve të auditimit me standardet ndërkombëtare.

- Bashkëveprimi ndërmjet Institucioneve Supreme të Auditimit (SAI-ve) të Bashkimit Evropian realizohet kryesisht brenda kuadrit të Komitetit të Kontaktit, i cili përbëhet nga Kryetarët e SAI-ve të vendeve anëtare. Për 2018-ën takimi vjetor i Komitetit të Kontaktit dhe mbledhja teknike e zyrtarëve të koordinimit u organizuan më 11 dhe 12 tetor në Dubrovnik nën kryesimin e SAI-t të vendit pritës, Kroacisë. Në takim krahas Kryetarëve të SAI-ve të vendeve anëtare, u ftuan të marrin pjesë në cilësinë e observuesit aktiv SAI-t e Shqipërisë, Malit të Zi, Serbisë, Ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë si dhe përfaqësues të SIGMA-s. Qëllimi i takimit ishin diskutimet e përbashkëta ndërmjet SAI-ve, mbi praktikat dhe eksperiencat e tyre në auditime të temave specifike me rëndësi në zhvillimet e fundit të Bashkimit Evropian. Z. Ivan Klesic , Kryetar i SAI-t Kroat në autoritetin e vendit drejtues të Komitetit të Kontaktit të SAI-ve, në mirëseardhjen drejtuar pjesëmarrësve theksoi se: *“Komiteti i Kontaktit është një rrjet shumë efektiv për kontakte profesionale ndërmjet audituesve publikë të BE-së nëpërmjet grupeve të punës, forumeve dhe task forcave mbi çështje specifike të auditimit.”*

III.4.3 Marrëveshje Bashkëpunimi me SAI-t partnere

Gjatë vitit 2018, janë nënshkruar dhe dy marrëveshje bashkëpunimi me SAI-t partnere:

Në datën 15 qershor 2018, në Kiev të Ukrainës, Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, z. Bujar Leskaj nënshkroi Marrëveshjen e Bashkëpunimit mes Dhomës së Llogarive të Ukrainës dhe KLSH-së. Presidenti i Dhomës, z. Valeriy Pastkan tha se për të personalisht kjo ishte marrëveshja e dytë që nënshkruante me institucionet supreme të auditimit (SAI-t) simotra evropiane, pas marrjes së detyrës në mars 2018 dhe u shpreh se *“momenti më i rëndësishëm vjen menjëherë pas nënshkrimit, kur palët duhet të përkthejnë në nisma konkrete vullnetin e tyre për punë të përbashkët”*.

Figura nr. 7: Nënshkrimi i Marrëveshjes së bashkëpunimit me SAI-n e Ukrainës

Burimi: KLSH

Në datën 18 shtator 2018, në Bukuresht të Rumanisë, Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, z. Bujar Leskaj nënshkroi rinovimin e Marrëveshjes dhe Planin e Bashkëpunimit për aktivitete të përbashkëta 2018-2021 mes Gjykatës së Llogarive të Rumanisë dhe KLSH-së. Presidenti i Gjykatës, z. Mihai Busuioc vlerësoi këtë marrëveshje si të rëndësishme për institucionin e tij dhe objektivat e tij reformuese, pas marrjes së detyrës një vit më parë nga Parlamenti rumun. Ai u shpreh se për institucionin shqiptar të auditimit të jashtëm publik kishte marrë opinion tejet pozitiv nga Presidenti i Gjykatës së Llogarive të Portugalisë dhe ish-President i Gjykatës Evropiane të Audituesve (ECA), Dr. Vitor Caldeira dhe theksoi se *“me nisma konkrete do të zhvillojmë vullnetin tonë për punë të përbashkët, punë që do të sjellë vlerë të shtuar për audituesit e dy SAI-ve tona”*.

Figura nr. 8: Nënshkrimi i Marrëveshjes së bashkëpunimit me SAI-n e Rumanisë

Burimi: KLSH

III.4.4 Implementimi i Projektit të Binjakëzimit gjatë vitit 2018

KLSH në përmbushje të objektivit të dytë strategjik të Strategjisë së Zhvillimit për periudhën e mëparshme, 2013-2017 *“Rritja e kapaciteteve audituese dhe e cilësisë së auditimit”* një rëndësi të veçantë i kushtoi implementimit të projektit të binjakëzimit *“Fuqizimi i kapaciteteve të auditimit të jashtëm në Shqipëri”*. Ky projekt i financuar nga Bashkimi Evropian, i cili nisi të implementohet në mars të vitit 2016 dhe përfundoi në korrik të vitit 2018 ishte i ndarë në tre komponentë dhe synonte:

- Përmirësimin e kornizës ligjore për auditimin;
- Zhvillimin e metodologjive të auditimit dhe kapaciteteve të raportimit;
- Forcimin e kapaciteteve institucionale dhe përmirësimin e impaktit të rezultateve të auditimit.

Projekti i cili rezultoi mjaft i suksesshëm dhe i vlefshëm për ngritjen e kapaciteteve të auditimit të KLSH, në 26 misionet e zhvilluara gjatë vitit 2018 u fokusua tek:

- Analiza e kornizës ligjore dhe praktikave të KLSH për ndjekjen dhe zbatimin e rekomandimeve dhe draftimin e një manuali për evidentimin e konkluzioneve dhe rekomandimeve, si dhe zhvillimin e një sistemi IT për gjurmimin e tyre.
- Hartimi I manualit IT të KLSH;
- Rishikimi i Manualeve të auditimeve financare dhe të përputhshmërisë të KLSH-së.
- Shqyrtimi i raporteve të KLSH përcjellë Kuvendit dhe Komisionit parlamentar për Ekonominë dhe Financat e fokusin tek cilësia e transparencës dhe komunikimit krahasuar kjo me eksperiencat e mira evropiane;
- Përcaktimi i pritshmërive profesionale të audituesve të KLSH-së si dhe komponentët e procedurave të certifikimit të audituesve;
- Hartimi i procedurave për trajnimin e vazhdueshëm dhe menaxhimin e zhvillimit;
- Hartimi i planit të qëndrueshmërisë së produkteve të projektit;
- Hartimin e fjalorit të termave të auditimit për administratën publike në Shqipëri.

Me synim implementimin e përvojës së përfituar nga implementimi i projektit, e cila synon ngritjen e kapaciteteve institucionale të auditimit të jashtëm në Shqipëri, Kryetari i KLSH ka miratuar dokumentet e mëposhtme:

1. Metodologjia për draftimin e planit strategjik dhe vjetor, analiza e riskut dhe regjistri qendror i riskut;
2. Manuali kundër mashtrimit dhe korrupsionit, Vendimi nr. 80 i Kryetarit të KLSH;
3. Udhëzuesi për institucionalizimin e marrëdhënieve të KLSH me Parlamentin.

Lidhur me rekomandimet e dhëna nga ekspertët polakë, kroatë dhe holandezë nga Kryetari i KLSH gjatë vitit 2018 janë miratuar dy matrica në të cilat janë përfshirë rekomandimet e lëna nga ekspertët, dokumenti me nr. 920, dt. 01.08.2018, dokumenti nr. 34/59, datë 30.11.2018 dhe dokumenti i Planit të Qëndrueshmërisë nr. 34/58, datë 30.11.2018. Këto tre dokumente në mënyrë të qartë përcaktojnë strukturat përgjegjëse për implementimin e këtyre rekomandimeve dhe afatet përkatëse.

Gjatë 28 muajve të implementimit të projektit të binjakëzimit janë zhvilluar 99 misione, në të cilat u përfshinë 65 ekspertë polakë, kroatë, holandezë, estonezë dhe portugezë me një numër total 1053 ditë/ njerëz. Në takimet, trajnimet e zhvilluara me ekspertët dhe vizitat studimore u përfshinë rreth 100 drejtues dhe auditues të KLSH dhe për periudhën mars 2016-11 korrik 2018 u realizuan 2219 ditë/njerëz (trajnime, misione, auditime pilot, vizita studimore, etj.).

IV. MENAXHIMI INSTITUCIONAL DHE ZHVILLIMI STRATEGJIK

IV.1. PERFORMANCA BAZUAR NË KORNIZËN E INDIKATORËVE TË MATJES SË PERFORMANCËS

Kontrolli i Lartë i Shtetit, vitet e fundit ka aplikuar kornizën e matjes së performacës, si një instrument që siguron jo vetëm transparencën, por dhe që pasqyron shkallën e përgjegjshmërisë mbi identifikimin e aspekteve të funksionimit institucional dhe të aktivitetit auditues që duhen përmirësuar. Vlerësimi mbi baza vullnetare i performancës institucionale duke përdorur Standardet Ndërkombëtare të SAI-ve dhe praktikrat më të mira ndërkombëtare të fushës, përbën një filozofi të konsoliduar të funksionimit të institucionit në rrugëtimin e tij drejt modernizimit dhe përmbushjes së objektivave strategjikë të zhvillimit. Sikurse është paraqitur edhe në Raportin e Performancës së institucionit për vitin 2017, KLSH ka konsoliduar metodologjikisht dhe ka implementuar Kornizën e Matjes së Performancës¹. Kjo kornizë paraqitet në formën e një matrice treguesish të detajuar, sipas 6 fushave kryesore, ku secila prej tyre përbëhet nga shumë dimensione të cilat janë matur sipas kriterëve të mirë përcaktuara si nga pikëpamja e matjes ashtu edhe nga pikëpamja e pikëzimit.

Matrica e treguesve merr në konsideratë faktin që institucionet supreme të auditimit janë institucione komplekse, dhe se treguesit e performancës të fushave të ndryshme janë të ndërlidhura. Kjo matricë treguesish gjeneron një informacion sa të sintetizuar aq edhe analitik. Nëpërmjet treguesve të sintetizuar mundësohet krahasimi i performancës së KLSH-së me atë të Institucioneve të tjera Supreme të Auditimit, si dhe mundësohet analiza e dinamikës së zhvillimit të institucionit ndër vite. Ndërsa, përmes dimensioneve analitike mundësohet të identifikohen aspektet të cilat duhet të përmirësohen krahasuar me standardet dhe praktikrat më të mira të INTOSAI-t.

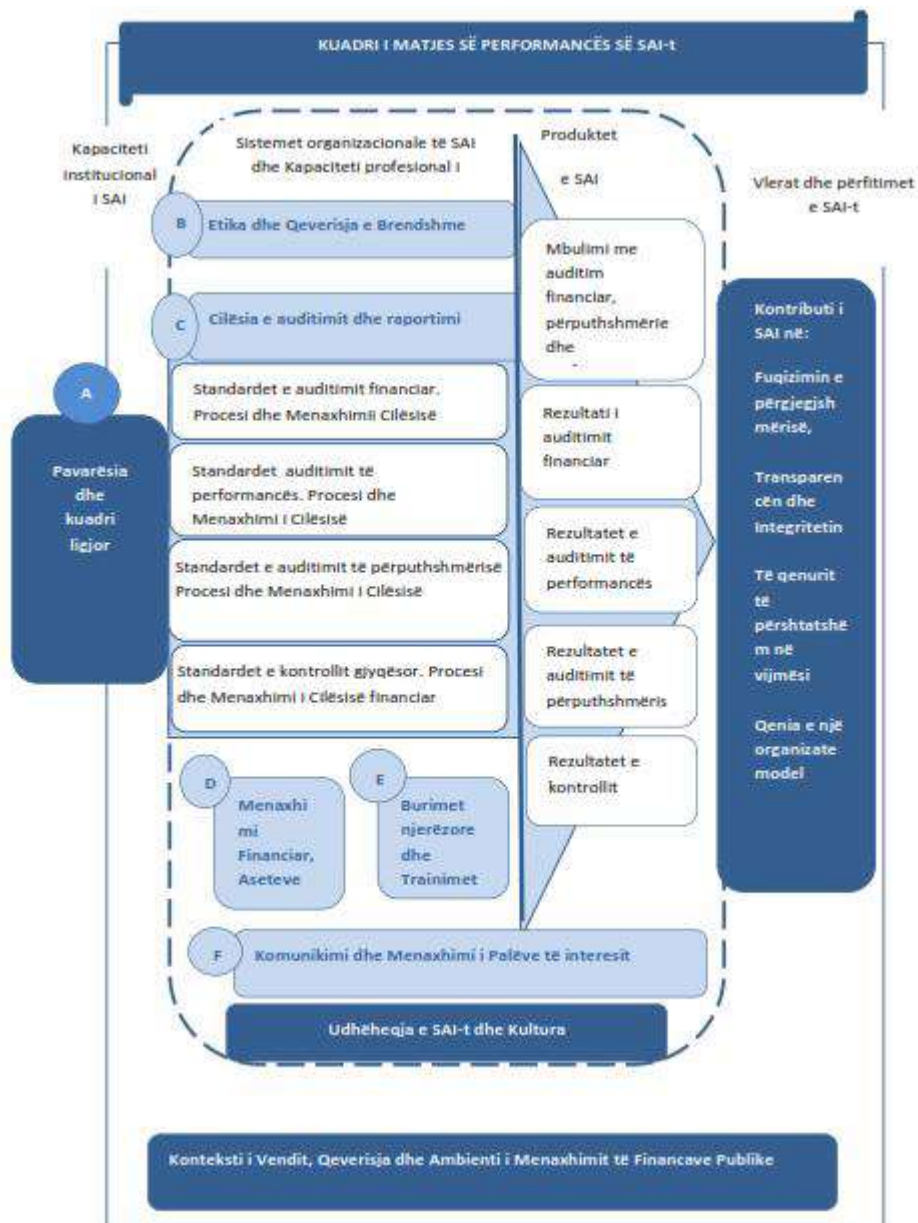
IV.1.1 Analiza e performancës sipas treguesve

Monitorimi i treguesve të performancës i mundëson KLSH-së të ndjekë progresin në aspektet kryesore dhe të sigurojë informacion të rëndësishëm mbi të cilin mund të

¹ “Korniza e Matjes së Përfomancës së SAI-ve”, metodologji e miratuar në Kongresin INCOSAI XXII të INTOSAI-t në Abu d’Habi, Dhjetor 2016. Botime KLSH – 07/2017/74

bazohen vendimet menaxheriale dhe organizative, të cilat sigurojnë përmirësimin e vazhdueshëm dhe konsolidimin e rritjes institucionale. Kjo qasje metodologjike nuk përbën qëllim në vetvete por është në funksion të realizimit të misionit kushtetues dhe të objektivit të brendshëm për të krijuar vlerë për qytetarët.

Figura nr.1: Kuadri i matjes së performancës së SAI-ve

Burimi: KLSH

Në diagramën e mësipërme, ndërtuar mbi bazën e dimensioneve të matura nga **25 tregues** (referuar 6 fushave), është analizuar veprimtaria e KLSH-së referuar fushave të mëposhtme.

- Pavarësia dhe Korniza ligjore;
- Qeverisja e Brendshme dhe Etika;
- Cilësia e Auditimit dhe Raportimi;
- Menaxhimi Financiar, Asetet dhe Strukturat Mbështetëse;
- Burimet Njerëzore dhe Trajnimi; si dhe,
- Komunikimi dhe Menaxhimi i Palëve të Interesit.

Rezultatet e vetëvlerësimit të treguesve të performancës sipas fushave, është realizuar sipas metodologjisë së pikëzimit të Kornizës së Matjes së Performancës (KLSH, 2017), ku për secilin dimension dhe fushë niveli i pikëzimit varion nga 0 në 4, reflektohet në diagramën e mëposhtme.

Sikurse paraqitet në diagramë, treguesit e agreguar sipas fushave identifikojnë faktin se KLSH ka një **performancë mbi nivelin mesatar dhe konkretisht për tre nga 5 fusha vlerësimi është 3 (nga 4) dhe për dy fusha vlerësimin 4**. Vlerësim, ky që në pamjen e parë duket i njëjtë me atë të vitit të kaluar.

Por po të bëjmë një analizë më të thelluar, konstatojmë aspekte që reflektojnë përmirësim dhe të atyre ku duhet të punohet në mënyrë më të strukturuar.

Figura nr.2: Korniza e matjes së Performancës – 2018

Burimi: KLSH

IV.1.2 Përmbledhje e treguesve të performancës për vitin 2018

Vlerësimi i treguesve specifikë të çdo dimensionit që përbëjnë fushat është bazuar në qasjen e vetëvlerësimit nga grupet e punës së KLSH-së. Rezultatet e procesit të pikëzimit sipas kriterëve specifikë janë paraqitur të agreguara në tabelën e mëposhtme.

Tabela nr.1: Përmbledhje e treguesve të performancës së KLSH-së për vitin 2018

Tregues	Fusha	Dimensionet	Pikëzimet
A. Pavarësia dhe Korniza Ligjore			4
SAI-1	Pavarësia e SAI-t	(i). Korniza kushtetuese e përshtatshme dhe efektive (ii). Pavarësi aë autonomia financiare (iii). Pavarësi aë autonomia organizative (iv). Pavarësia e Kryetarit të SAI-t dhe Zyrtarëve të tij	4 3 4 4
SAI-2	Mandati i SAI-t	(i). Mandat mjaftueshëm (ii). Akses në informacion (iii). E drejta dhe detyrimi për raportim	4 4 4
B. Qeverisja e Brendshme dhe Etika			3
SAI-3	Cikli i Planifikimit Strategjik	(i). Përmbajtja e Planit Strategjik. (ii). Përmbajtja e Planit Vjetorë Planit Operacional (iii). Procesi i Planifikimit Organizativ (iv). Monitorimi dhe Raportimi i Performancës	4 3 3 3
SAI-4	Mjedisi i Kontrollit Organizativ	(i). Mjedisi i Kontrollit të Brendshëm – Etika, Integriteti dhe Struktura Organizative (ii). Sistemi i Kontrollit të Brendshëm (iii). Sistemi i Kontrollit të Cilësisë (iv). Sistemi i Sigurimit të Cilësisë	4 4 3 4
SAI-5	Auditimet me Burimet e Jashtme	(i). Procesi i Përzgjedhjes së Audituesve me Kontratë (ii). Kontrolli i Cilësisë së Auditimeve me Burimet të Jashtme (iii). Sigurimi i Cilësisë së Auditimeve me Burimet të Jashtme	na na
SAI-6	Udhëheqja dhe Komunikimi i Brendshëm	(i). Udhëheqja (ii). Komunikimi i Brendshëm	4 4
SAI-7	Planifikimi i Përgjithshëm i Auditimit	(i). Procesi i Përgjithshëm i Planifikimit të Auditimit (ii). Përmbajtja e Planit të Përgjithshëm të Auditimit	4 3
C. Cilësia e Auditimit dhe Raportimi			3
SAI-8	Mbulimi i Auditimit -3-	(i). Mbulimi i Auditimit Financiar (ii). Mbulimi, Përzgjedhja dhe Objektivat e Auditimit të Performancës (iii). Mbulimi, Përzgjedhja dhe Objektivat e Auditimit të Përputhshmërisë	na 2 4

SAI-9	Standardet Financiare të Auditimit dhe Menaxhimi i Cilësisë -3-	(i). Politikat dhe Standardet e Auditimit Financiar (ii). Menaxhimi i Grupit të Auditimit Financiar dhe Aftësitë (iii). Kontrolli i Cilësisë në Auditimin Financiar	3 3 3
SAI-10	Procesi i Auditimit Financiar -3-	(i). Planifikimi i Auditimit Financiar (ii). Zbatimi i Auditimit Financiar (iii). Vlerësimi i Evidencës së Auditimit, Konkluzionet dhe Raportimi i Auditimit Financiar	3 3 3
SAI-11	Rezultatet e Auditimit Financiar -4-	(i). Dorëzimi në kohë i Rezultateve të Auditimit Financiar (ii). Publikimi në kohë i Rezultateve të Auditimit Financiar (iii). Ndjekja e zbatimit të komenteve dhe Rekomandimeve të Auditimit Financiar nga SAI	4 3 3
SAI-12	Standardet e Auditimit të Performancës dhe Menaxhimi i Cilësisë -3-	(i). Politikat dhe Standardet e Auditimit të Performancës (ii). Menaxhimi i Grupit të Auditimit të Performancës dhe Aftësitë (iii). Kontrolli i Cilësisë në Auditimin e Performancës	2 3 3
SAI-13	Procesi i Auditimit të Performancës -3-	(i). Planifikimi i Auditimit të Performancës (ii). Zbatimi i Auditimeve të Performancës (iii). Raportimi në Auditimet e Performancës	3 2 3
SAI-14	Rezultatet e Auditimit të Performancës -3-	(i). Dorëzimi në kohë i Raporteve të Auditimit të Performancës (ii). Publikimi në kohë i Raporteve të Auditimit të Performancës (iii) Ndjekja e zbatimit të komenteve dhe Rekomandimeve të Auditimit të Performancës nga SAI	4 4 2
SAI-15	Standardet e Auditimit të Përputhshmërisë dhe Menaxhimit i Cilësisë -3-	(i). Politikat dhe Standardet e Auditimit të Përputhshmërisë (ii). Menaxhimi i Grupit të Auditimit të Përputhshmërisë dhe Aftësitë (iii). Kontrolli i Cilësisë në Auditimin e Përputhshmërisë	2 3 4
SAI-16	Procesi i Auditimit të Përputhshmërisë -3-	(i). Planifikimi i Auditimit të Përputhshmërisë (ii). Zbatimi i Auditimit të Përputhshmërisë (iii) Vlerësimi i Evidencës së Auditimit, Konkluzionet dhe Raportimi në Auditimet e Përputhshmërisë	2 3 3
SAI-17	Rezultatet e Auditimit të Përputhshmërisë -3-	(i). Dorëzimi në kohë i Rezultateve të Auditimit të Përputhshmërisë (ii). Publikimi në kohë i Rezultateve të Auditimit të Përputhshmërisë (iii) Ndjekja e zbatimit të komenteve dhe Rekomandimeve të Auditimit të Përputhshmërisë nga SAI	4 3 3

SAI-18	Standardet e Kontrollit Gjyqësor dhe Menaxhimi i Cilësisë (për SAI-t Gjyqësore)	(i). Politikat dhe Standardet e Kontrollit Gjyqësor (ii).. Menaxhimi i Grupit të Kontrollit Gjyqësor dhe Aftësitë (iii) Kontrolli i Cilësisë në Kontrollat Gjyqësore	na
SAI-19	Procesi i Kontrollit Gjyqësor (për SAI-t me Funksione Gjyqësore)	(i). Planifikimi i Kontrolleve Gjyqësore (ii). Zbatimi i Kontrolleve Gjyqësore (iii) Procesi vendimmarrës gjatë Kontrolleve Gjyqësore (iv) Vendimi Përfundimtar i Kontrolleve Gjyqësore	na
SAI-20	Rezultatet e Kontrolleve Gjyqësore (për SAI-t me Funksione Gjyqësore)	(i). Njoftimi i Vendimeve lidhur me Kontrollin Gjyqësor (ii). Publikimi i Vendimeve lidhur me Kontrollin Gjyqësor (iii). Ndjekja e Zbatimit të Vendimeve lidhur me Kontrollin Gjyqësor	na
D. Menaxhimi Financiar, Asetet dhe Shërbimet Mbështetëse			4
SAI-21	Menaxhimi Financiar, Asetet dhe Shërbimet Mbështetëse	(i). Menaxhimi Financiar (ii). Planifikimi dhe Përdorimi Efektiv i Aseteve dhe Infrastrukturës (iii) Shërbimet Administrative Mbështetëse	4 3 4
E. Burimet Njerëzore dhe Trajnimi			3
SAI-22	Menaxhimi i Burimeve Njerëzore -3-	(i).Funksioni i Burimeve Njerëzore (ii). Strategjia e Burimeve Njerëzore (iii) Rekrutimi i Burimeve Njerëzore (iv) Shpërblimi, Promovimi dhe Mirëqenia e Stafit	3 3 4 4
SAI-23	Zhvillimi dhe Trajnimi Profesional-3-	(i).Planet dhe Proceset për Zhvillimin dhe Trajnimin Profesional (ii). Zhvillimi Profesional dhe Trajnimi për Auditimin Financiar (iii) Zhvillimi Profesional dhe Trajnimi për Auditimin e Performancës (iv) Zhvillimi Profesional dhe Trajnimi për Auditimin e Përputhshmërisë	3 3 3 3
F. Komunikimi dhe Menaxhimi i Palëve të Interesuara			3
SAI-24	Komunikimi me Legjislativin, Ekzekutivin dhe Gjyqësorin- 3-	(i).Strategjia e Komunikimeve (ii). Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Legjislativin (iii) Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Ekzekutivin (iv) Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Gjyqësorin, Prokurorinë dhe Agjencitë Investigative	3 3 3 4
SAI-25	Komunikimi me Median, Qytetarët dhe Organizatat e Shoqërisë Civile -4-	(i).Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Media në Shtypin (ii). Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Qytetarët dhe Organizatat e Shoqërisë Civile	4 4

Burimi: KLSH

Në vlerësimin **Fusha A, “Pavarësia dhe korniza ligjore”**, jemi bazuar në vlerësimin e bërë nga Gjykata Austriake e Auditimit dhe konkluzionin e saj, se aktiviteti i KLSH-së ishte në përputhje me: *Deklaratën e Limës, Deklaratën e Meksikës si dhe Standardin Ndërkombëtar të Institucioneve Supreme të Auditimit (ISSAI) nr.11*. Gjithsesi, mbeten aktuale rekomandimet e ekspertëve ndërkombëtar për përmirësime të kuadrit ligjor për forcimin e pavarësisë reale, kryesisht asaj financiare. Eksperienca e KLSH-së për arritjen e pavarësisë reale është konsideruar si *“best practice”* dhe ka qenë pjesë e prezantimeve dhe diskutimit në disa aktivitete ndërkombëtare si në kongresin e mbajtur në Peru, apo në konferenca e nivelit të lartë “Roli i Institucioneve të Auditimit në rritjen e Përgjegjshmërisë, Transparencës dhe Integritetit në Sektorin Publik” në Sofje, etj.

Pavarësisht se nga pikëpamja ligjore, KLSH ka mandat të mjaftueshëm dhe akses në informacion, edhe gjatë vitit 2018, ka patur raste të pengimit në ushtrimin e aktivitetit auditues përmes mosdhënies së të gjithë informacionit të kërkuar, duke ndikuar në këtë mënyrë në objektivitetin e opinionit mbi auditimin. Përmendim rastin në MSHMS, rast që reflekton papërgjegjshmëri të nëpunësve që kryejnë funksione drejtuese shtetërore. Për të rritur pavarësinë reale financiare si dhe adresimin e problematikave të hasuar gjatë zbatimit të ligjit bazë, KLSH ka adresuar disa përmirësime ligjore Kuvendit të Shqipërisë duke synuar realizimin e plotë të misionit kushtetues.

Tërësia e treguesve që vlerësojnë **Fushën B, “Qeverisja e brendshme dhe etika”**, identifikon se KLSH është drejtuar duke dhënë shembullin e mirë dhe për të qenë institucion model, që promovon transparencën dhe llogaridhënien përmes mirëqeverisjes dhe sjelljes etike. Janë ndërmarrë hapa të rëndësishme për të siguruar një qeverisje të mirë duke adoptuar parimet e mirëqeverisjes, në të gjitha aspektet e punës institucionale. Përgjegjshmëria si parim është pranuar në mënyrë të qartë nga niveli i lartë i menaxhimit dhe është ndjekur nga të gjithë brenda institucionit.

Krahasuar me vitin e kaluar, KLSH ka përmirësuar dimensionin e përmbajtjes së planit strategjik duke hartuar dhe zbatuar “Metodologjinë e planifikimit strategjik dhe vjetor të aktivitetit auditues bazuar në risk”. Gjithsesi, mbetet për tu përmirësuar disa aspekte të tilla si: përfshirja në planin vjetor të treguesve të matshëm në nivel produkti dhe rezultati; konsultimi me palët e interesit të planit vjetor të parashikuar; ndjekja e shikueshmërisë publike dhe matja e ndikimit përmes reagimeve të jashtme në përputhje me ISSAI 20:6; apo aspekte të ndërtimit

të sistemeve që marrin në konsideratë risqet të lidhura me cilësinë, të cilat lindin gjatë funksionimit (sipas ISSAI 40, fq. 8).

Fusha C, “Cilësia e auditimit dhe raportimi”, mbulon tre llojet e auditimit (financiarë, performancës dhe përputhshmërisë), si dhe vlerëson cilësinë dhe rezultatet e punës së auditimit, që është aktiviteti kryesor i KLSH-së, me anë të tre treguesve: *Parimeve; Proceseve dhe Rezultateve*.

Sistemi analitik i treguesve sipas dimensioneve mundëson të realizohet analiza e shkaqeve “rrënjës”, duke identifikuar qartësisht se çfarë masash duhet të ndërmerren për një përmirësim real të aspekteve audituese. Kështu, sistemi i vlerësimit tregon se mbetet shumë për të bërë në lidhje me dimensionet e mbulimit me auditime financiare, mbulimi dhe përzgjedhja e objektivave të auditimit të performancës mbetet larg modeleve ndërkombëtare. Duhet të punohet më me kujdes dhe në vijimësi lidhur me përcaktimin e materialitetit dhe të riskut për çdo auditim si dhe për elemente të veçantë të tij, përzgjedhja e kampionit është një aspekt tjetër ku ndërhyrjet mbeten të domosdoshme etj..

Nëpërmjet realizimit të auditimeve pilot me asistencën e ekspertve polak të projektit të binjakëzimit, IPA, është mundësuar qartësimi i proceseve specifike të auditimit, eksperiencë, e cila do të ndahet me trupën audituese nëpërmjet trajnimeve brenda institucionit. Gjithashtu, hartimi i raporteve të auditimit lehtësisht të kuptueshme, në një format më të shkurtër, përbën një nga sfidat e vitit 2019.

Fusha D, “Menaxhimi financiar, asetet dhe strukturat mbështetëse”, tregoi se KLSH ka një menaxhim organizativ të përshtatshëm dhe struktura mbështetëse që sigurojnë një qeverisje të mirë, dhe që mbështetin kontrollin e brendshëm dhe praktikën e menaxhimit (në përputhje me kërkesat e ISSAI 12, Parimi 9).

Fusha E, “Burimet Njerëzore dhe Trajnimi”, tregon performancën e KLSH-së në menaxhimin dhe zhvillimin e burimeve njerëzore. duke siguruar që trupa audituese të ketë kualifikim të mjaftueshëm, zhvillim profesional dhe përditësim të njohurive mbi standardet dhe metodat e auditimit, si dhe ka qasje strategjike të zhvillimit profesional. Aspektet të cilat duhet ti përgjigjen më mirë standardeve lidhet me zhvillimin e një portofoli trajnimesh bazuar në specifikat dhe kompetencën individuale të audituesit. KLSH, synon kryesisht rritjen e kapaciteteve të lidhura me auditimet financiare dhe me përdorimin e teknologjisë së informacionit në mbështetje të aktivitetit auditues.

Fusha F, “Komunikimi dhe menaxhimi i palëve të interesit”, është vlerësuar në përputhje me kërkesat e ISSAI 12, dhe identifikon një nga objektivat kryesore të KLSH-së, demonstrimi i rëndësisë së tij të palëve të interesit. KLSH ka përdorur të gjitha instrumentet e rekomanduara nga praktikantët më të mira me qëllim që të rriten njohuritë e palëve të interesit për të kuptuar rolin dhe përgjegjësinë e audituesit të pavarur të sektorit publik. KLSH, ka identifikuar palët e interesit dhe ka zhvilluar strategjinë e komunikimit duke përsosur kanalet e komunikimit dhe menaxhimit për të përfshirë të gjithë palët e interesit. Aspektet që vazhdojnë të përbëjnë sfida edhe për vitin që ka filluar do të jetë vlerësimi i impaktit që ka KLSH tek palët e interesit, apo konkretizimi i planit të bashkëpunimit me komisionet parlamentare. Rëndësi të veçantë merr forcimi i bashkëpunimit me Ekzekutivin dhe Legjislativin për të rritur shkallën e zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së nëpërmjet përdorimit të instrumentave të ndërtuara në bashkëpunim me këto institucione.

Sikurse për vitin 2017 edhe për 2018, analiza bazuar në treguesit e mësipërm tregon jo vetëm pikat e forta të performancës së KLSH-së, të cilat kryesisht konsistojnë në dimensionet e pavarësisë institucionale dhe financiare, në menaxhimin e proceseve të brendshme, në ngritjen dhe efikasitetin e sistemeve të kontrollit të brendshëm; udhëheqjen dhe komunikimin; publikimin e rezultateve të auditimeve financiare, performancës e përputhshmërisë; menaxhimin financiar; shërbimet administrative mbështetëse etj, por identifikojnë edhe pikat më të dobëta të performancës së institucionit, të cilat sikurse paraqiten edhe në tabelën e mësipërme janë vlerësuar me 2 pikë (ku vlerat e pikëzimit janë nga 0-4). Aspektet që kërkojnë përmirësime të mëtejshme konsistojnë kryesisht në dimensionet që lidhen me kuptimin dhe implementimin e plotë të standardeve të auditimit të përputhshmërisë dhe financiarë, apo me zbatimin e auditimeve të performancës, të vlerësuara këto në mënyrë të detajuar kundrejt të gjithë standardeve specifike të nivelit të tretë dhe të katërt të ISSAI 200, 300 dhe 400. Aspektet e vlerësimit të riskut si bazë për përcaktimin e materialitetit jo në tërësi por për elemente të veçanta të planifikimit dhe të programimit të auditimeve, përbëjnë një sfida me të cilën kemi filluar të përballemi që në fillimet e vitit 2019, dhe që do të jetë një proces i gërshtuar me përmirësimet metodologjike në tërësi.

- Niveli i detajuar i treguesve si dhe referencat në dokumente, manuale apo standardet e praktikantët më të mira, përbëjnë një rrugë të qartë për KLSH, në përballimin e sfidave për një zhvillim të konsoliduar jo vetëm afatshkurtër por edhe afatmesëm në përmbushje të objektivave që rrjedhin nga Kushtetuta dhe Ligji.

IV.2. MONITORIMI I STRATEGJISË SË ZHVILLIMIT 2018 -2022 DHE I STRATEGJISË SË MENAXHIMIT TË RISKUT TË KLSH-së

Kontrolli i Larte i Shtetit, ka hartuar Strategjinë e Zhvillimit për periudhën 5 vjeçare 2018–2022, e cila kornizën drejtimet kryesore të zhvillimeve institucionale duke definuar tre qëllime strategjike dhe 22 objektiva të specifikuar për secilin nga qëllimet. Strategjia mbështetet nga një Plan Veprimi i cili përfshin tërësinë e aktiviteteve dhe veprimeve, ndërmarrja e të cilave do të mundësojë arritjen e objektivave dhe realizimin e qëllimeve strategjike në periudhat e ardhshme.

Monitorimi i implementimit të Strategjisë së Zhvillimit, është konsideruar si një mekanizëm efektiv me anë të të cilit, KLSH ndjek në mënyrë sistematike progresin, duke marrë siguri se po ecën në drejtim të objektivave të vendosura dhe njëkohësisht të ketë informacion të rëndësishëm për vendimmarrje efektive dhe në kohë. Nëpërmjet monitorimit është realizuar vlerësimi dhe matja e nivelit aktual të Indikatorëve të Performancës kundrejt parashikimeve çka i ka shërbyer KLSH për:

- Të siguruar informacion të përditësuar për progresin e Strategjisë në përgjithësi (Indikatorë të situatës);
- Për të identifikuar në kohë, vështirësitë apo risqet e mundshme që çenojnë arritjen e objektivave (Indikatorë Paralajmërues);
- Vendimmarrje më të mirë dhe përgjigje në kohë ndaj sfidave (Indikatorë të Politikave);
- Krijuar dhe forcuar bashkëpunimin efektiv ndërmjet gjithë strukturave të KLSH-së;
- Për të mbajtur efektiv dhe real implementimin e Parimit të Transparencës, përmes komunikimit të rezultateve të KLSH për publikun, Parlamentin dhe komunitetin e palëve të interesit.

Rezultatet e këtij monitorimi tregojnë se për vitin 2018, i cili është dhe viti i parë i implementimit të Strategjisë së Zhvillimit 2018-2022, objektivat e parashikuar janë arritur përgjithësisht në një shkallë të gjerë.

Plani i Veprimit ka parashikuar në total prej 74 aktiviteteve dhe masash nga të cilat 36 veprime janë parashikuar të ndërmerren gjatë vitit 2018 si dhe për t'u zbatuar për çdo vit përgjatë implementimit të Strategjisë. Vlerësimi i treguesve të arritur paraqitet në nivelet sa më poshtë:

Tabela nr.2: Statusi i aktiviteteve të Strategjisë për vitin 2018

	Statusi i aktiviteteve	Numri i aktiviteteve	Realizmi në %
1	Aktivitete të realizuara plotësisht	31	86%
2	Aktivitete të realizuara pjesërisht	3	8%
3	Aktivitete të pa realizuara	2	5 %

Burimi: KLSH

Aktivitetet e realizuara kanë synuar arritjen e objektivave strategjikë të lidhur me forcimin dhe plotësimin e kuadrit ligjor dhe metodologjik për të siguruar që veprimtaria audituese të zhvillohet në përputhje me kërkesat e Standardeve të INTOSAI-t, duke punuar njëkohësisht në dy dimensione paralele: fuqizimi dhe rritja e pavarësisë së institucionit dhe formimi i një portofoli të lartë profesional të auditimit publik. Për këtë qëllim dhe aktivitetet e parashikuara kanë synuar përmbushjen e objektivave: Zhvillimin e politikave, rregullave dhe metodikave në mbështetje të zbatimit të Standardeve të Auditimit, aplikimin e tyre në praktikë duke i bërë pjesë thelbësore të punës audituese si dhe përditësimin dhe përmirësimin e tyre. Një konceptim i tillë ka siguruar që arritja e objektivave të realizohet si në formë ashtu dhe në përmbajtje.

Qëllimi Strategjik 1 “Rritja e Impaktit të punës audituese me fokus në 6E-të” është konceptuar të mbulojë dimensionin më të gjerë të zhvillimit, duke adresuar çështje nga niveli më i lartë sikurse është Objektiv i për “Forcimin e Pavarësisë dhe mandatit të KLSH”, po ashtu dhe në planin teknik e metodik të qasjes audituese. Këto objektiva janë parë nën këndvështrimin e rritës së impaktit të auditimit nëpërmjet ofrimit të produkteve cilësore të auditimit, duke synuar që KLSH të bëhet nxitës i ndryshimeve pozitive dhe përmirësimeve në drejtim të promovimit të qeverisjes së mirë në vend. Zhvillimi metodologjik ka vijuar të mbështesë dhe të nxisë ndryshimin duke u kthyer në pararojë të zhvillimeve në KLSH. Miratimi i Metodologjisë së hartimit të Planit Strategjik dhe Vjetor krijoi bazat për të zhvillimin e mëtejshëm në drejtim të aplikimit të qasjes së auditimit mbi bazë risku që në fazën më të hershme të planifikimit të punës audituese. Udhëzuesi për auditimin e korrupsionit dhe mashtrimit financiar në auditim dhe Manuali i Auditimit të Prokurimit Publik plotësuan kuadrin metodologjik duke i ofruar audituesve udhëzime të detajuara për fusha specifike që kanë rëndësi materiale për fokusin e auditimit.

Rritja e numrit të auditimeve financiare dhe të performancës përkundrejt auditimeve tradicionale të rregullshmërisë financiare, ka qenë në të njëjtën linjë me

rekomandimet e cilësuar në Progres Raportin e KE-së po ashtu dhe të SIGMA-s. Gjithashtu përgjatë vitit ka filluar dhe rishikimi i Manualeve të Auditimit sipas llojeve duke synuar përmirësimin dhe përditësimin e tyre në përputhje të plotë dhe si reflektim korrekt i kërkesave të ISSAI-ve po ashtu dhe kushteve të ambientit në të cilin zhvillohet veprimtaria e KLSH.

Zhvillimi profesional dhe veprimtaritë trajnuese kanë “shoqëruar” ndryshimet dhe progresin e bërë në kuadrin metodologjik auditues. Programi Vjetor i Zhvillimit Profesional si dhe programet specifike të trajnimit kanë synuar të mbështesin dhe të harmonizojnë njohuritë e prezantuara nëpërmjet materialeve teorikë me aplikimin në praktikën e punës audituese, duke ndikuar njëkohësisht në rritjen e kapaciteteve, thellimin e njohurive dhe theksimin e aftësive me qëllimin final për një cilësi sa më të lartë dhe profesionalizëm të auditimit.

Duke përmbushur objektivat që mbështesin **Qëllimin Strategjik 2** “Optimizimi i kapaciteteve profesionale, aftësive audituese, procedurave të punës, logjistikës dhe funksioneve të tjera mbështetëse”, KLSH vijon të forcojë themelet e një institucioni të lartë të auditimit publik i cili duke investuar në mënyrë strategjike tek “kapitali njerëzor”, siguron kapitalizmin e vlerave profesionale dhe etike të audituesve si garanci për progres dhe zhvillim. Përmbushja e veprimtarive të parashikuara në Strategjinë e Zhvillimit dhe të detajuara në objektiva konkrete dhe specifike në Planin Vjetor të Zhvillimit Profesional ka siguruar që çdo auditues të marrë pjesë mesatarisht në më shumë se 25 dite trajnimi. Trajnimet janë strukturuar për të mbuluar tematika të formimit të përgjithshëm të tilla si kuadri ligjor dhe rregullator për veprimtari që lidhen me auditimin në sektorin publik, trajnime të auditimeve sipas llojit të auditimit duke konsideruar këtë të lidhur ngushtë me objektivin për rritjen e cilësisë dhe numrit të auditimeve financiare dhe të performancës, po ashtu dhe auditimit të TI-së.

Objektivi për automatizimin e procesit të auditimit nëpërmjet implementimit të Programit “Menaxhimi dhe mbështetjen e proceseve në KLSH” është zhvilluar paralel me trajnimin e të gjithë punonjësve të KLSH për t’i aftësuar në përdorimin e këtij programi.

Në funksion të misionin dhe vizionit si Institucioni më i Lartë i Auditimit Publik në vend, përmbushja e **Qëllimit Strategjik 3** “Forcimi i komunikimit dhe bashkëpunimit” mbështet KLSH, në funksion të implementimit të ISSAI 12 “Vlerat dhe perfitimet e SAI” si dhe ISSAI 20. KLSH gjatë vitit 2018 ka vijuar të mbajë nivel të lartë të komunikimit dhe bashkëpunimit me të gjithë palët e interesit, Kuvendin e

Shqipërisë, shoqërinë civile dhe në shërbim të qytetarit duke ruajtur tregues mjaft të lartë dhe zbatim të suksesshëm të Strategjisë së Komunikimit. Sidoqoftë, duke qenë se në këtë drejtim rezultatet e arritura varen në një masë të madhe nga ndërgjegjësimi i palëve të tjera të përfshira, këtu konsistojnë dhe ajo pjesë e objektivave që nuk është realizuar apo që ndodhen ende në proces.

Përfundimet e nxjerra nga ky proces monitorimi po ashtu dhe propozimet për ndërmarrjen e veprimeve të nevojshme në drejtim të ndryshimeve të kërkuara janë pasqyruar në “Raportin e Monitorimit të Strategjisë së Zhvillimit të KLSH-së” për vitin 2018 dhe bëhen të njohura për grupet e interesit, publikun dhe për gjithë stafin e KLSH në faqen zyrtare të internetit të institucionit. Në mënyrë të veçantë po punohet në drejtim të përcaktimit se cilat do të jenë veprimet dhe masat që do të ndërmerren për të siguruar përparimin e vazhdueshëm të çdo qëllimi strategjik në veçanti, veprime dhe hapa të ardhshëm, nëse ka, për përparimin e vazhdueshëm drejt çdo qëllimi.

Rishikimi i Strategjisë së Menaxhimit të Riskut të KLSH

Strategjia e Menaxhimit të Riskut në Kontrollin e Lartë të Shtetit, jep një qasje gjithëpërfshirëse dhe të strukturuar për të identifikuar, vlerësuar dhe menaxhuar riskun e institucionit. Ajo synon të ndërtojë dhe të nxisë zhvillimin duke u bazuar në rishikime të rregullta dhe procese të përditësimit të vlerësimeve të risqeve në varësi të ndryshimeve që paraqet ambienti strategjik ku vepron Kontrolli i Lartë i Shtetit. Në zbatim të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, i ndryshuar, Kryetari i KLSH, ka miratuar Strategjinë e Menaxhimit të Riskut në vitin 2015, e cila përditësohet çdo tre vjet por edhe në një frekuencë më të ulët nëse vlerësohet ose ka ndryshime thelbësore të mjedisit të riskut. Kjo Strategji përcakton parimet e përgjithshme të menaxhimit të riskut në KLSH duke përdorur qasje sistematike për të identifikuar, analizuar, vlerësuar, trajtuar, monitoruar dhe komunikuar risqet kryesore që shoqërojnë përgjegjësitë e KLSH me qëllim minimizimin e ngjarjeve negative të paparashikuara dhe maksimizimin e mundësive. Rishikimi i Strategjisë së Riskut për vitin 2018, konsistoi në një vlerësim të përditësuar të risqeve të identifikuara, vlerësuara dhe trajtuara në mënyrë sistematike çdo vit që prej miratimit të SMR.

Politika e Menaxhimit të Riskut, siguron vendosjen e roleve, përgjegjësi dhe linjave të raportimit brenda KLSH për menaxhimin e riskut, një komunikim efektiv dhe me përfshirjen aktive të të gjithë stafit të çdo niveli, të udhëhequr nga drejtimi si

dhe monitorim të progresit të SMR dhe rishikimin e procesit të menaxhimit të rrezikut në vazhdimësi.

Qëllimi i menaxhimit të riskut, është të sigurojë që Kontrolli i Lartë i Shtetit të ketë një proces efektiv për të mbështetur vendimmarrje më të mirë, bazuar në vlerësime realiste të rezultateve, të sigurojë në mënyrë të arsyeshme se objektivat e arritura do të arrihen, të planifikojë dhe menaxhojë efektivisht burimet në dispozicion, të prioritarizojë veprimet për tu ndërmarrë, të rrisë besimin tek sistemi i menaxhimit dhe të zhvillojë një kulturë pozitive institucionale e mbështetëse.

Si një mjet për planifikimin strategjik, KLSH ka përdorur Analizën SWOT për të vlerësuar fuqitë, dobësitë, mundësitë dhe kërcënimet që janë pjesë e veprimtarisë së saj, pra çka ekziston në kushtet aktuale dhe që kanë apo mund të kenë impakt të konsiderueshëm në aspiratat dhe qëllimet strategjike të institucionit. Kjo analizë ka mundësuar që KLSH-ja të krijojë njohje të thellë dhe të plotë të gjithë faktorëve të përfshirë në procesin e vendimmarrjes strategjike dhe që konkretizohet në Strategjinë e Zhvillimi për periudhën 2018-2022. Zhvillimet strategjike të mjedisit në të cilin vepron dhe bashkëvepron KLSH janë analizuar me qëllim identifikimin e zhvillimeve strategjike të brendshme e të jashtme, faktorëve dhe situatave të cila kanë apo parashikohet të kenë impakt në punën dhe rezultatet e Kontrollit të Lartë të Shtetit. Mbështetur në këto analiza KLSH, ka përcaktuar se në mënyrë të përmbledhur faktorët që përcaktojnë subjektet për auditim janë: Interesi i Kuvendit/Partnerëve të jashtëm/Publikut, materialiteti sipas përmasave/vlerës, risku, historiku i mangësive të kontrollit, historiku i shkeljeve dhe deviacioneve, impakti/parandalimi i mashtrimit dhe korrupsionit, ndryshimi në legjislacion, status apo mandat, mbulimi nga auditimi i brendshëm si dhe faktorë të tjerë.

Në Strategjinë e Menaxhimit të Riskut të rishikuar, KLSH ka identifikuar risqet kryesore, të jashtme dhe të brendshme. Këto të fundit janë kategorizuar në risqe të menaxhimit institucional dhe risqe të punës audituese, ku janë përcaktuar faktorët e riskut sipas fushave të veçanta të auditimit në nivel programi dhe në lloj auditimi, vlerësimin e tij, kriteret për përcaktimin e risqeve madhore; mekanizmat e riskut si dhe kriteret për matjen e riskut, në përputhje me politikat e KLSH-së. Bazuar në objektivat strategjike të KLSH-së dhe risqet që pengojnë përmbushjen e këtyre objektivave, produkti final është hartimi i Regjistrit të Riskut të KLSH-së, të paraqitura sipas shkallës së mundësisë së ndodhjes dhe pasojave të riskut.

Për identifikimin e risqeve të jashtme, është përdorur teknika PESTLE , sipas së cilës risqet janë përmbledhur në 5 kategori kryesore që i korrespondojnë riskut: Politik,

Ekonomik, Social kulturor, Teknologjik, Ligjor dhe të Ambientit. Ambienti dhe niveli i zhvillimit në sektorin publik në përgjithësi dhe në mënyrë të veçantë në menaxhimin e financave publike vijon të shfaqë në mënyrë të dukshme riskun e mashtrimit dhe korrupsionit, i adresuar në disa drejtime dhe fusha më prioritare. Risqeve me prioritet më të lartë (*risqet krye*) KLSH u jep vëmendje të vazhdueshme në nivelin më të lartë. Përgjithësisht risqet e identifikuar në menaxhimin e financave publike janë rezultat i faktorëve të jashtëm, ambientit ku kryhet auditimi dhe gjithashtu faktorëve të brendshëm, burimet në dispozicion nga KLSH (njerëzit, aftësitë, kompetencat, kujdesi i duhur profesional) dhe për të cilat KLSH ka krijuar një set kontrollesh në përgjigje të tyre dhe që kanë si synim minimizimin si të impaktit ashtu dhe të mundësisë që këto risqe të ndodhin.

IV.3. PROGRESI I MENAXHIMIT INSTITUCIONAL

IV.3.1 Zhvillimi dhe Menaxhimi i Burimeve Njerëzore

KLSH, në kuadrin e reformimit institucional e ka konsideruar menaxhimin efektiv të burimeve njerëzore si një prej aspekteve kryesore të procesit drejt modernizimit dhe zhvillimit të qëndrueshëm institucional. *Politika e menaxhimit të burimeve njerëzore në KLSH, ka synuar zbatimin rigoroz të kërkesave të Standardeve Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit, në fushën e menaxhimit të burimeve njerëzore dhe Parimeve e Praktikave më të mira të administratës publike të rekomanduara nga Bashkimit Evropian.* KLSH, në politikat menaxheriale konsideron se burimet njerëzore janë një faktor i rëndësishëm në realizimin e objektivave kryesorë institucionale dhe në këtë këndvështrim menaxhimi i burimeve njerëzore është konsideruar si parakusht dhe jetik për funksionimin e institucionit në mënyrë efikase dhe të efektshme. Gjithashtu, KLSH ka adresuar si faktor nxitës të suksesit “menaxhimin modern dhe efektiv të kapitalit njerëzor” në funksion të sigurimit të aftësive më të mira profesionale dhe njohurive mbi standardet ndërkombëtare të fushës.

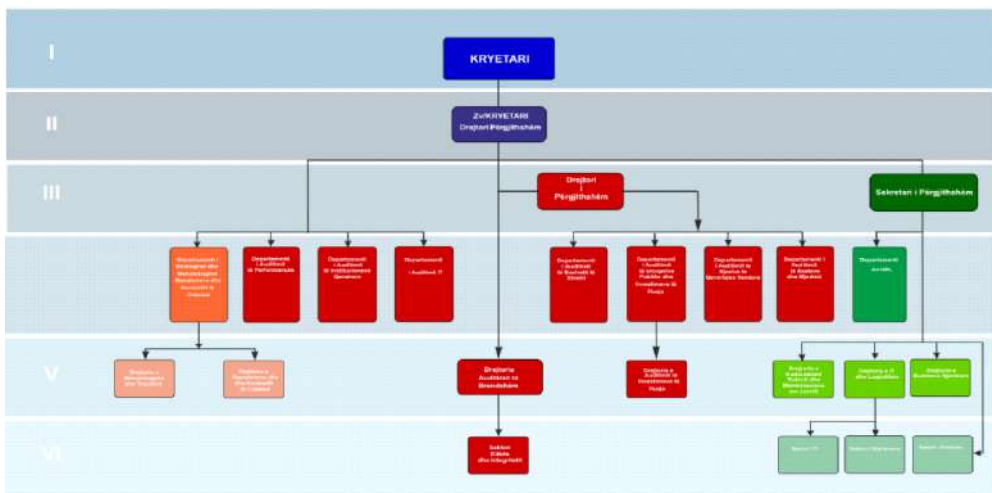
Struktura Organizative /Organigrama

KLSH, është fokusuar në instalimin e një kornize efektive rregullatore në funksion të konsolidimit të proceseve dhe sistemeve efektive menaxhimit të Burimeve Njerëzore me qëllim maksimizimin e produktivitetit të punonjësve. Ky menaxhim është kryer bazuar në politika dhe rregulla të qarta, të cilat realisht reflektohen, në kompozimin e një strukture organizative institucionale racionale dhe efektive.

Struktura organizative të KLSH-së, është miratuar me Vendimin nr. 4, datë 27.01.2017, të Kryetarit të KLSH, “Për Strukturën e Renditjes së Punëve, Klasifikimin e Vendeve të Punës dhe Nivelin e Pagave në KLSH”, të ndryshuar. Struktura është dizajnuar ne funksion të përmbushjes së objektivave institucionale gjithnjë në rritje, në funksion te sigurimit të sistemeve efektive të kontrollit të brendshëm duke formuar në këtë mënyrë një sistem të integruar që reagon në mënyrë dinamike.

Struktura Organizative mundëson linja efektive ndërveprimi dhe raportimi ne funksion te përmbushjes se përgjegjësiive ne nivel njësie strukturore. Brenda çdo njësie janë instaluar linja efektive raportimi çka mundëson komunikimin e një informacioni cilësor qe synon realizimin e objektivave të njësisë. Në funksion të arritjes së pritshmërive për modernizimin institucional si dhe implementimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI, përgjatë vitit 2018 vijoi konsolidimi i funksionimit të Departamentit të Performances i krijuar në gjashtëmujorin e dytë të vitit 2012. Po kështu u krijua Departamenti i Metodologjisë Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë se Auditimit, duke integruar ne Departamentin e Strategjisë dhe Metodologjisë se Auditimit dhe Drejtorinë e Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë, boshti kryesor i veprimtarisë të të cilit është hartimi dhe zhvillimi i politikave të auditimit, strategjive të zhvillimit, monitorimit te tyre zhvillimit të metodologjive manualeve si dhe kontrolli dhe siguri i cilësisë se veprimtarisë audituese. Po kështu përgjatë vitit 2018, vijoi konsolidimi i Drejtorisë së Auditimit të Teknologjisë dhe Informacionit, e cila u kthye në Departament i Auditimit të IT.

Figura nr.3: Organigrama e KLSH-së në fund të vitit 2018

Burimi: KLSH, Drejtoria e Burimeve Njerëzore

Për vitin 2018, organika e miratuar rezulton në një total prej 191 audituesish dhe punonjësish mbështetës. Nga viti 2011 dhe 2012, vite në të cilat struktura ka pasur një numër total prej 156 audituesish dhe punonjësish mbështetës, dinamika e shtimit të numrit të stafit ka rezultuar me 5 auditues çdo vit, dhe 10 auditues për vitin 2018, duke kulmuar me 191 auditues. Kjo shtesë ka siguruar kështu mbulim më të mirë të kërkesave në rritje, për përballimin e kompleksitetit të aktiviteteve subjekt i auditimit të KLSH-së, me burime të mjaftueshme njerëzore. Nga analiza e dinamikës në vite, struktura e burimeve njerëzore reflekton filozofinë e menaxhimit në drejtim të shtimit të trupës audituese e shoqëruar me një politike të kujdesshme dhe të balancuar të shtimit relativ të nivelit drejtues të lidhur drejtpërsëdrejti me veprimtarinë audituese indikator ky që tregon që menaxhimi i burimit njerëzor fokusohet në sigurimin dhe rritjen e cilësisë së auditimit dhe aspektit kontrollues dhe mbikëqyrës.

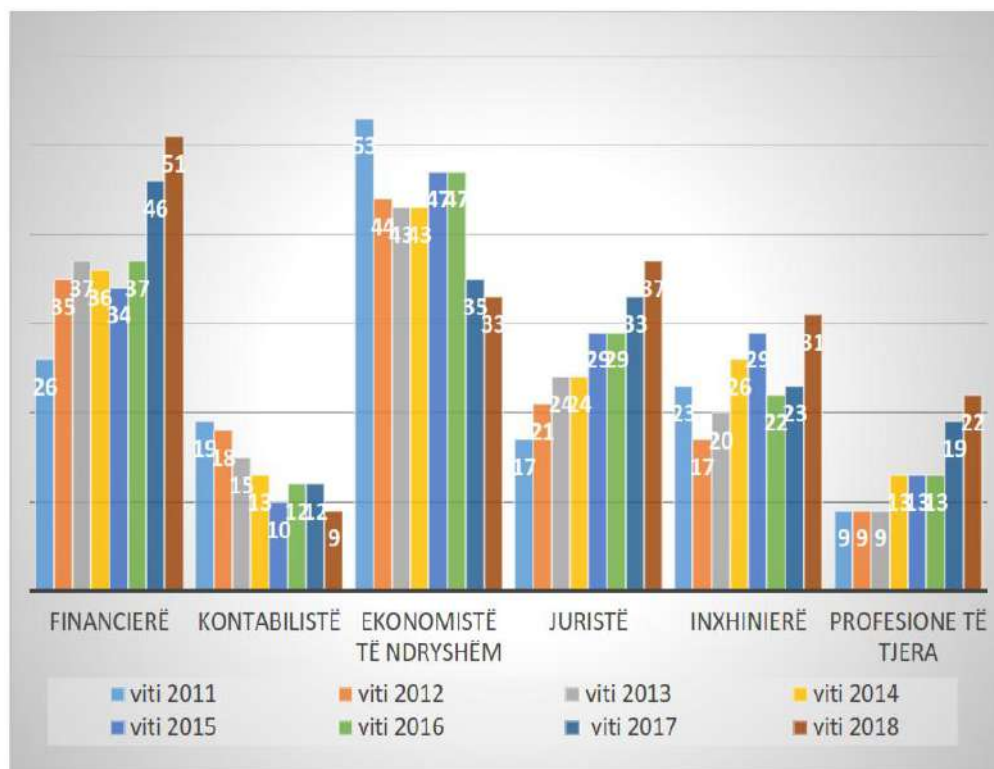
Tabela nr. 3: Struktura e KLSH në vite

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Personel drejtues	10	14	14	13	16	15	16	20
Kryeauditues	7	5	7	9	9	9	12	16
Auditues	103	105	106	110	116	119	118	128
Punonjës mbështetës	22	23	28	33	23	17	20	17
Punonjës shërbimi	10	9	9	8	9	9	10	10
Totali	152	156	161	166	171	176	181	191

Burimi: KLSH, Drejtoria e Burimeve Njerëzore

Po ti referohemi përbërjes profesionale, profesionet kryesore janë financiar dhe jurist, për vetë natyrën dhe kompleksitetin në rritje të aktiviteteve nën auditim të cilat kërkojnë interpretim financiar dhe ligjor, kërkesa për këto dy profesione do të vijojë të mbetet prioritare. Në grafikun e mëposhtëm jepet në linjë horizontale përbërja e stafit sipas funksioneve duke filluar nga viti 2011.

Grafiku nr.1: Pasqyrimi i stafit të KLSH-së ndër vite referuar profilin e diplomimit

Burimi: KLSH, Drejtoria e Burimeve Njerëzore

Me qëllim përmirësimin e performancës së tyre një pjesë e audituesve dhe drejtuesve kanë përfunduar studimet në degë të dyta ose kanë fituar certifikata të ndryshme kombëtare dhe ndërkombëtare, kështu:

- 2 Drejtues, kanë titullin "Profesor" dhe "Profesor i Asocuar",
- 6 Drejtues dhe auditues kanë titullin "Doktor i shkencave",
- 33 Drejtues dhe auditues kanë një diplomë të dytë nga të cilët 25 në Drejtësi dhe 7 në Financë dhe 1 të tjera,
- 6 Drejtues dhe auditues kanë Diplomë/Certifikatë Ndërkombëtare në Kontabilitet dhe Auditim (CIPFA) dhe Certifikatë Ndërkombëtare në Auditim (CPA),
- 7 auditues janë Kontabilistë të Miratuar dhe 2 auditues kanë certifikatën Ekspert Kontabël,

- 19 Drejtues dhe auditues kanë certifikatën e Audituesit të Brendshëm,
- 13 auditues kanë certifikatën e Vlerësimit të Pasurive të Paluajtshme,
- 9 Drejtues dhe auditues kanë Diploma/Certifikata të trajnimeve të zhvilluara nga IDI (Iniciativa për zhvillim e INTOSAI-t).

Ndërkohë që duhet të theksojmë faktin se 15 auditues kanë përfutur trajnime nëpërmjet intershipeve me afat 5 muor nga Gjykata Evropiane e Audituesve (ECA) dhe 5 Drejtues e auditues përmes felloëship-eve me afat 4 muor nga Zyra e Auditimit Qeveritar të SHBA-së GAO.

Mbi proceset e rekrutimit, ngritjes në detyrë dhe nxitjes së karrierës

Gjatë vitit 2018, janë rekrutuar 32 punonjës. Rekrutimin dhe përzgjedhjen e stafit, KLSH e konsideron si pika e nisjes për menaxhimin e burimeve njerëzore, pasi lidhet ngushtë me strategjinë, strukturën dhe funksionet e saj. KLSH ka zbatuar politika efektive të menaxhimit dhe rekrutimit të burimeve njerëzore bazuar në tre parimet bazë që janë: i) Vlerësimi i profesionalizmit, ii) transparencës dhe iii) konkurrimi i hapur dhe mundësia e pjesëmarrjes për të gjithë të interesuarit.

Politikat e rekrutimit të punonjësve janë aplikuar në një linjë me strategjinë e zhvillimit dhe menaxhimit të burimeve njerëzore me qëllim që KLSH të sigurojë stafin e duhur me kualifikimet, aftësitë dhe përvojën e duhur për të plotësuar nevojat e korente dhe të perspektivës. Si një proces shumë i rëndësishëm për performancën e institucionit, rekrutimi është realizuar sipas të gjitha procedurave, rregullave dhe dispozitave ligjore në fuqi mbi nëpunësit civil.

Qëllimi i politikës së ngritjes në detyrë në KLSH është të sigurojë përdorimin e potencialit të punonjësve në një linjë me kuadrin rregullator institucional. Kjo politike është gërshetuar me politikat për motivimin dhe zhvillimin profesional. Çdo punonjës i KLSH-së ka të drejtën e ngritjes në detyrë dhe dëshmi për këtë është çdo anëtar i stafit të KLSH-së.

Gjatë vitit 2018 janë zhvilluar 8 testime dhe janë miratuar ngritje në kategori për 51 auditues, (23 auditues të dytë kanë kaluar auditues të parë dhe 18 auditues të parë kanë kaluar auditues të lartë, 6 auditues të lartë kanë kaluar kryeauditues, 1 auditues i parë ka kaluar përgjegjës sektori, 1 auditues i lartë ka kaluar Drejtor Drejtorie, 1 auditues i lartë ka kaluar Drejtor Departamenti, 1 kryeauditues ka kaluar Drejtor Departamenti dhe 3 ulje në kategori.

Barazia Gjinore

Politika e KLSH-së në mbështetje të zhvillimit në karrierë të gruas, dhe sigurimit të barazisë gjinore reflektohet në tregues të qëndrueshëm. Në institucion punojnë 82 punonjëse femra, 13 prej të cilave në pozicione drejtuese (Sekretare e Përgjithshme, Drejtore e Përgjithshme, Drejtore Departamenti, Drejtore Drejtorie, Kryeaudituese, Përgjegjëse Sektori), 55 punonjëse femra në pozicione audituese dhe 14 punonjëse femra në Departamente, Drejtori dhe Sektorë mbështetës e ndihmës. Politika e ndjekur ndër vite drejt barazisë gjinore ilustron me grafikun e mëposhtëm, ku del qartë se raporti femra/meshkuj për vitin 2018 është 42.9 % me 57%, nga 33 % me 67% që ishte në vitin 2011. Gjithashtu, për vitin 2019 synohet që ky raport të jetë 50% me 50%. Grafiku tregon trendin paraqitur:

Grafiku nr.2: Pasqyrimi i stafit të KLSH-së sipas ndarjes gjinore

Burimi: KLSH, Drejtoria e Burimeve Njerëzore

Mosha dhe vjetërsia në punë

Tregues të tjerë po aq të rëndësishëm për burimet njerëzore janë mosha e punonjësve për të garantuar një vijimësi të punës dhe gërshetimi të përvojës së audituesve të vjetër me procedurat e auditimit sipas metodologjive të INTOSAI të zotëruara nga stafet e reja.

Grafiku nr.3: Moshë mesatare e stafit për vitet 2011-2018

Burimi. KLSH, Drejtoria e burimeve njerëzore

Moshë mesatare në KLSH në fund të vitit 2018 është 42.6 vjeç, nga 50 vjeç në vitin 2011. Ecuria në këto vite e treguesve moshor ka njohur trendin e uljes së moshës mesatare të punonjësve kjo për shkak të rekrutimit të punonjësve me aftësi profesionale që i përgjigjen zhvillimit dinamik të teknologjive të reja, fushave të reja me të cilat përballlet sektori publik. Stafi ka në përbërje 44 auditues nën moshën 30 vjeç, 77 auditues në intervalin e moshës 31-50 vjeç dhe mbi moshën 51 vjeç janë 70 auditues dhe punonjës mbështetës. Për periudhën nga viti 2012 deri në vitin 2018 kanë dalë në pension gjithsej 33 auditues.

IV.3.2 Trajnimet profesionale

Nëpërmjet politikës zhvillimit profesional KLSH ka vlerësuar nevojën për krijimin e vlerave të qëndrueshme, duke aplikuar një proces sistematik të mësimi profesional dhe etik duke inkurajuar dhe mbështetur një ambient zhvillimi të vazhdueshëm dhe fleksibël, të aftë për tu përballur me situata të ndryshme dhe sfidat dhe rreziqet e kohës.

Profesionalizimi kërkon jo vetëm një angazhim për të trajnuar personelin në standardet e nevojshme, por edhe krijimin e një ambienti në të cilin qëndrimet profesionale janë inkurajuar, zhvilluar dhe mbështetur përmes një infrastrukture institucionale që shtrihet përtej KLSH.

Implementimi i suksesshëm i Programit të Zhvillimit Profesional të Stafit të KLSH për vitin 2018, sipas synimeve të projektuara në kërkesat e Vendimit të Kryetarit të

KLSH nr. 230, datë 31.12.2017, mundësoi që çdo auditues në KLSH përgjatë kësaj periudhe të arrijë objektivat dhe realizojë indikatorët themelorë që nxisin forcimin e kapaciteteve profesionale përmes trajnimit.

Departamenti Metodologjisë, Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë së Auditimit përcjell dhe siguron koordinimin dhe kombinimin më të mirë të funksioneve për zhvillimin institucional duke vendosur në një lidhje të ndërsjellë të tre elementëve të ndërtimit të kapaciteteve dhe progresit të qëndrueshëm.

Gjatë vitit 2018, karakteristikë është se janë alternuar në mënyrë të harmonishme të dy opsionet e mundshme: sipas vendit të kryerjes së seancave të konsolidimit të njohurive seminare dhe trajnime të zhvilluara në institucionin e KLSH-së me lektorë vendas dhe të huaj dhe seminare dhe trajnime të zhvilluara në bashkëpunim me partnerët ndërkombëtarë pranë SAI-ve dhe Gjykatave të Auditimit.

Në fund të vitit 2018, audituesit e KLSH kishin siguruar një mesatare prej 29 ditë trajnimi /auditues, duke arritur nivelin më të lartë të këtij treguesi përgjatë gjithë zhvillimit të këtij institucioni ndër vite, që nga krijimi i tij. Treguesit e performancës së trajnimeve për vitin 2018, konfirmojnë një *trend të stabilizuar dhe dëshmojnë se ndër vite struktura e trajnimeve ka ndryshuar në gjithë derivatet e saj*, në përputhje me kërkesat e stafit për ndryshim e zhvillim dhe ka ndjekur prioritetet bashkëkohore të avancimit profesional. Kualifikimet janë orientuar drejt njohjes së thelluar dhe zbatimit të Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit dhe Kuadrit të Praktikave Profesionale Ndërkombëtare të Auditimit Publik, duke i konsideruar si avantazh krahasues në rritjen e cilësisë së angazhimeve vijuese. Nëpërmjet Programeve të Trajnimit është synuar përditësimi i njohurive dhe plotësimi i dijenive të audituesve me njohuri shtesë mbi qasjen e auditimit, rritja e cilësisë së auditimeve nëpërmjet përmbushjes së misionit të audituesit publik (në nivelin individual dhe institucional), të udhëhequr nga motoja dhe kredoja profesionale: “KLSH - shërbëstar i qytetarit shqiptar”. Trajnimet e organizuara brenda institucionit janë fokusuar kryesisht në tre shtylla kryesore:

Trajnime për stafin e ri, me bosht kryesor prezantimet dhe njohuritë mbi rolin dhe përgjegjësitë e institucionit suprem të auditimit, dhënien e njohurive dhe koncepteve themelore mbi përgjegjshmërinë, llogaridhënien publike dhe misionin e profesionistëve të auditimit publik; aftësitë dhe mjeshtëritë që ata duhet të zotërojnë; teknikat dhe mjetet që duhet të përdorin gjatë punës së tyre, etj., (dy sesione tre javore secili në muajt Prill dhe Qershor).

Trajnime të përditësimit të njohurive, të cilat janë drejtuar për stafin ekzistues dhe me eksperiencë, kryesisht në formën e analizës së rasteve studimore (case study); shkëmbimit të eksperiencës brenda departamenteve nëpërmjet komunikimit të gjetjeve dhe rekomandimeve për auditimet më të vlerësuara; si dhe ofrimin e trajnimeve nga partnerët ndërkombëtarë dhe lokalë, të organizuara gjatë gjithë vitit 2018. Ky grup trajnimesh ka përfshirë dy fasha mujore: trajnime të realizuara gjatë muajit gusht 2018 dhe ato të kryera gjatë periudhës tetor-nëntor 2018, (referuar Urdhrit nr. 916, datë 31.07.2018 i Kryetarit të KLSH-së).

Trajnime për testimin e njohurive, për njohuritë shtesë dhe vlerësimin e performancës së punës së audituesve, të organizuar në muajin Shtator 2018, (në zbatim të Urdhrit nr. 64, datë 22.05.2018 të Kryetarit të KLSH-së, “Për përditësimin e njohurive shtesë në procesin e vlerësimit të rezultateve në punë”).

Kurrikula vjetore e zhvillimit profesional ka përfshirë:

- rreth 53 % e temave me orientim fushën e metodologjisë audituese, standardeve dhe kornizës së auditimeve sipas llojeve;
- 22% e temave fokusin e kanë në çështje të kuadrit rregullator dhe legjislativ të përgjithshëm, në nivel kombëtar dhe institucional;
- 25 % e tjera përfshinë çështje specifike të auditimit, njohja me software-ët që suportojnë proceset dhe angazhimet e auditimeve në praktikë.

Për të maksimizuar cilësinë dhe vlerën e përfitimit të njohurive në procesin e trajnimit, KLSH është mbështetur ndjeshëm në diversifikimin e burimeve të informacionit. Në një masë të rëndësishme gjatë vitit 2018, KLSH u mbështet nga veprimtari trajnimi intensiv dhe cilësor nga ekspertët e Projektit të Binjakëzimit IPA 2013, kryesisht ekspertë të NIK të Polonisë, SAI të Kroacisë, Gjykatës së Auditimit të Holandës, brenda dhe jashtë vendit, nëpërmjet workshop-eve dhe vizitave studimore.

Fokusi në trajnimet për audituesit e rinj kanë qenë tema mbi dokumentet më të rëndësishëm dhe fundamentalë në auditimin publik, të tilla si: Deklarata e Limës (ISSAI 1) dhe e Meksikës (ISSAI 10); Standardet Ndërkombëtare të Auditimit: Parimet të Përgjithshme të Auditimit në Sektorin Publik (ISSAI 100); Parimet të Përgjithshme të Auditimit Financiar (ISSAI 200); Parimet të Përgjithshme të Auditimit të Performancës (ISSAI 300) dhe Parimet të Përgjithshme të Auditimit të

Përputhshmërisë (ISSAI 400); Rezolutat e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara (A/66/209 dhe A/69/228), etj.

Veprimtaritë për zhvillimin profesional të audituesve kanë përfshirë organizime të formave të ndryshme si trajnime, vizita studimore, takime diskutimi të ofruara brenda dhe jashtë vendit, nga ekspertë vendas e të huaj duke siguruar kështu diversifikimin burimor të dijeve dhe njohurive. Në përgjithësi të tilla aktivitete përfshinë:

- Trajnim në KLSH nga ekspertë dhe trajnerë staf i brendshëm;
- Trajnim brenda vendi nga ekspertë të jashtëm të institucioneve ndërkombëtare ose kombëtare;
- Trajtime të tjera brenda vendit nga organizata dhe institucione kombëtare;
- Trajtime jashtë vendit pjesëmarrje në kurse trajnimi, vizita studimore, konferenca dhe seminare të organizuara nga institucione homologe apo organizata ndërkombëtare jashtë vendit.

Grafiku nr.4: Veprimtaria e Zhvillimit Profesional (Brenda dhe Jashtë Vendi)

Burimi: KLSH

KLSH ka vijuar të shfrytëzojë të gjitha burimet e mundshme dhe ka përdorur format më të përshtatshme për të siguruar efektivitet të lartë të veprimtarive në kuadër të zhvillimit profesional. Edhe pse trajnimet kanë mbetur një nga format më të përdorura, zhvillimi profesional nga viti në vit ka ardhur duke u pasuruar me veprimtari të tjera me efektive dhe moderne të cilat janë siguruar si brenda ashtu

dhe jashtë vendit, me ekspertë të huaj e vendas, personalitete të fushës profesionale dhe akademike.

Grafiku nr.5: Progresi i pjesëmarrjes në trajnime çdo vit/ Ditë mesatare trajnimi për auditues

Burimi: KLSH

Në fund të vitit 2018, audituesit e KLSH kishin siguruar një mesatare prej 29 ditë trajnimi/auditues, duke shënjestruar nivelin më të lartë të këtij treguesi përgjatë gjithë zhvillimit të këtij institucioni ndër vite, që nga krijimi i tij. Në referencë të procedurave analitike krahasimore, indikator i numrit të ditë trajnimeve për çdo auditues mesatar vjetor rezulton të jetë 14,5 herë më shumë se viti 2009 ku regjistroheshin vetëm 2 ditë mesatare trajnimi/auditues. ***Këto arritje e vendosin sistemin e trajnimeve në KLSH në të njëjtat nivele dhe të krahasueshëm me përvojat më të përparuara të Institucioneve Supreme të Auditimit Ndërkombëtare.***

Trajnimet dhe kualifikimet jashtë vendit

Këto aktivitete kanë shtuar mundësitë e kontakteve dhe përfitimeve direkte nga shkëmbimi i përvojave gjatë vitit 2018 dhe ku ndoqën aktivitete kualifikimi **138** auditues. Vetëm në intervalin kohor 2015-2018, nga ana e KLSH-së janë zhvilluar gjithsej **572** aktivitete jashtë vendit, si vizita zyrtare, workshop-e, marrëveshje bashkëpunimi me institucionet analoge evropiane dhe më gjerë, komitete të kontaktit, tryeza të grupeve të punës, konferenca shkencore dhe seminare trajnuese, vizita studimore në SAI-t homologe, etj.

Nënvizojmë se, ky tregues në vitin 2009 regjistronte një numër minimal dhe mjaftohej vetëm me disa vizita në ndonjë simpozium pa peshë apo pjesëmarrje në kongrese ndërkombëtare. Me rëndësi ka qenë pjesëmarrja aktive e audituesve të KLSH gjatë 2018 në evente të tilla si: Konferenca për luftën kundër korrupsionit, Washington; Seminar Mbi Integritetin, Hungari; Takimi ITSA, ITASA, Bernë, Zvicër; WG (Grupi i Punës) për Katastrofat, Moldavi; Konferenca e përbashkët shkencore, “Auditimi mbi bazë Risku” Kuwait; Grupi i Punës mbi IT, Talin; WGEA, Helsinki; Konferenca Shkencore “Roli i Institucioneve Supreme të Auditimit në rritjen e Përgjegjshmërisë, Transparencës dhe Integritetit në Sektorin Publik”, Sofje; Teknikat dhe metodat e analizës financiare, Luksemburg; Seminari mbi Prokurimin Publik, Athinë; Mjetet dhe metodat e vlerësimit, Luksemburg; Auditimi i Performancës, CEF, Slloveni; Takimi për Cilësinë e Ajrit, Warshavë; Aftësimi i SAI-ve për Peer Review, Bratislavë; IPA, Projekti antikorrupsion, Vjenë; Vizitë Studimore në Poloni, IPA; IDI, Aktiviteti Antikorrupsion, Zambia; Auditimi i Performancës, Holandë; Peer to Peer, Kuwajt; Auditimi Financiar, Workshop, Budva; WGEA, Bratislavë; Auditimi i Performancës, ZKA dhe USAID, Prishtinë; Roli i SAI-t në përhapjen e integritetit, Hungari; PMF, Madrid; Metodologjia e Auditimit, Warshavë; TFA&E, Lisbonë; Workshop mbi Auditimin Financiar, Ankara; Seminar TFMA, Beograd; Procesi *Screening*, Kapitulli 32 i KE, Bruksel, etj.

Në zbatim të politikave të zhvillimit profesional, bazuar në marrëveshje dhe marrëdhënie me institucionet ndërkombëtare të auditimit, gjatë periudhës 2013-2018, është përfituar përvojë nga programe internship-i për periudha 5-6 muaj në Gjykatën Evropiane të Audituesve (ECA), Luksemburg. Numri i audituesve që kanë përfituar njohuri nga kualifikimi dhe specializimi përmes intership-eve 5-6 mujore në Gjykatën Evropiane të Auditimit ECA, arriti në 15.

Nga ana tjetër, ka vijuar të aplikohen me sukses ndjekja e programeve të internship-it me Zyrën e Auditimit të Qeverisë Amerikane (GAO), ku këtë vit, 2 auditues përmbyllën me sukses programet e kualifikimeve 5-mujore, duke shkuar deri në 5 auditues në këto 4 vite. Internshipi është konsideruar një mjet shumë i rëndësishëm dhe i dobishëm për të ofruar njohuri mbi auditimin e fondeve të BE-së, për shkëmbimin e njohurive mbi mjetet dhe teknikat e auditimit të sistemeve, krijimin e rrjetit të networkut të audituesve të SAI-ve të vendeve që aspirojnë të bëhen anëtare të BE-së, etj.

IV.3.3 Treguesit Buxhetorë dhe Financiarë

KLSH përgjatë vitit 2018, ka vijuar me veprimtarinë menaxheriale institucionale mbështetur nga një qeverisje e brendshme efektive dhe mirë funksionimi i sistemeve të kontrollit të brendshëm me qëllim sigurimin e një zhvillimi të qëndrueshëm dhe përmbushjen e objektivave strategjike në nivelin e pritshmërive të synuara drejt konsolidimit të reformave të ndërmarra, në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit, ISSAI, me rekomandimet e Progres Raporteve të BE, me detyrimet kushtetuese dhe me pritshmërinë e Kuvendit, publikut dhe të gjitha palëve të interesit.

Menaxhimi i ndryshimit dhe zhvillimit institucional është realizuar duke konsideruar implementimin e objektivave strategjike si një proces dinamik duke proceduar me rivlerësimin, përditësimin, përshtatur dhe zgjeruar dimensionet objektivave strategjike. Njëherazi është proceduar me sigurimin e monitorimit të planit strategjik si një proces, i cili mundëson përditësimin e objektivave duke i shtuar vlerë strategjisë për zhvillim institucional. Raportet e monitorimit kanë shërbyer edhe si një instrument informimi dhe transparence për palët e interesit si publiku, Kuvendi e Komisioni Evropian, dhe të gjitha organizmat ndërkombëtare të cilëve u mundësohet në këtë mënyrë vlerësimi i progresit të zhvillimit Institucional.

Mbi zbatimin e buxhetit të vitit 2018 në Kontrollin e Lartë të Shtetit

Në zbatim të Ligjit 109/2017, “Për buxhetin e vitit 2018”, dhe shkresës së Ministrisë së Financave nr. 19433/157, datë 03.01.2018 “Mbi detajimin e buxhetit të vitit 2018”, si dhe në zbatim të Akteve Normativë nr. 1, datë 26.07.2018 dhe nr. 2 datë 19.12.2018, është bërë miratimi i çeljes së fondeve buxhetore për vitin 2018 për institucionin e Kontrollit të Lartë të Shtetit.

Buxheti i akorduar për programin “Veprimtari audituese e KLSH-së”, ka në bazë të tij Deklaratën e Politikës së Programit (DPP) të hartuar gjatë procesit të PBA dhe është në funksion të realizimit të qëllimeve dhe objektivave strategjike të përcaktuar në dokumentin themelor të zhvillimit institucional që është Strategjia e Zhvillimit të KLSH-së 2018-2022. *Buxheti është miratuar brenda afateve ligjore.*

Detajimi i buxhetit është miratuar nga MFE, referuar shkresës nr.19433/157 prot., datë 03.01.2018, dhe referuar shkresës së KLSH-së me nr. 13/46 prot., datë 29.12.2017, ka miratuar detajimin e buxhetit për vitin 2018 me shkresën nr.19433/128 prot., datë 24.01.2018.

Gjatë viti 2018, në zbatimin e buxhetit janë bërë disa ndryshime. Më konkretisht, gjatë vitit janë bërë ndryshime në zërat e buxhetit sipas miratimit nga Ministria e Financës dhe Ekonomisë (MFE).

Me shkresën nr. 14875/83 datë 30.08.2018, ka miratuar sipas kërkesës së KLSH-së me nr.314/10 datë 09.07.2018, shtesë fondi 7.000.000 lekë llogaria ekonomike për zërin “Paga dhe Sigurimet Shoqërore” dhe me nr.14875/76 datë 29.08.2018, ka miratuar kërkesat e paraqitura nga KLSH-ja me argumentimet përkatëse të shtesave për “Pajisje Kompjuterike”.

Monitorimi i buxhetit të vitit 2018, për institucionin e KLSH-se përfaqëson procesin e vlerësimit të performancës së fondeve buxhetore nëpërmjet krahasimit të treguesve faktikë të performancës me ato të planifikuar. Në vijimësi GMS dhe strukturat respektive të KLSH-së kanë kryer monitorimin e treguesve buxhetore më qëllim ndjekjen në vijimësi të objektivave të synuar dhe të përcaktuar në Deklaratën e politikës së programit të KLSH-së të përfshirë në Strategjinë e Zhvillimit Institucional.

Tabela Nr.4: Fondet e alokuara në zbatim të Ligjit 109/2017 “Për Buxhetin e Vitit 2018”

000/lekë

Emertimi i zerave buxhetor	Fakti 2017	PBA	Buxheti 2018	Buxheti i Rishikuar	Realizimi 2018	Devijimi
Paga	236088	232.600	242.600	245.600	245.019	581
Sigurime Shoqërore	35.185	36.000	39.300	38.300	36.916	1.383
Mallra dhe Shërbime të Tjera	89.082	91.000	90.850	90.850	82.733	8.116
Transferta Korente të Huaja	127		150,0	150,0	123,7	26
Trans per Buxh. Fam. & Individ	468			1.143	1.143	0
Shpenzime Korrente	360.952	360.000	372.900	376.043	365.935	10.107
Kapitale të Patrupëzuara	2.984,1	1.400	1.400	1400	665,2	734
Kapitale të Trupëzuara	215.222	18.600	18.600	25.200	24.421	778
Transferta Kapitale						
Shpenzime Kapitale	218.206	20.000	20.000,0	26.600	25.086	1.513
Total Buxheti/Financim i brendshëm	579.159	380.000	392.900,0	402.643	391.022	11.620
Kapitale të Patrup/Financim i Huaj (IPA)	109.064	100.000	100.000,0	30.000	13.439	16.561
Korrente dhe Kapitale	688.223	480.000	492.900	432.643	404.461	28.181

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Në total, shpenzimet nga financimi i brendshëm, janë programuar 402,643 mijë lekë, realizuar 391,023 mijë lekë ose 97%, ku shpenzimet koherente programuar 376,043 mijë leke, realizuar 365,936 mijë lekë ose 97% dhe shpenzimet kapitale programuar 26,000 lekë, realizuar 25,087 mijë lekë ose 96%.

Nga auditimi i realizuar nga struktura e AB, ka rezultuar se hartimi dhe zbatimi i buxhetit përgjithësisht reflekton zbatimin e kërkesave ligjore.

Raportimit Financiar për vitin 2018

Tabela nr.5: Pasqyrat e pozicionit financiar

	Ne lekë	
	Viti 2018	Viti 2017
AKTIVET	1,044,354,356	621,872,110
I. Aktivët Afatshkurtra	52,631,163	115,490,040
Mjete monetare dhe ekuivalent të tyre	5,458,469	5,458,469
Disponibilitete në Thesar	5,458,469	5,458,469
Gjendje Inventari qarkullues	18,408,418	15,841,162
Materiale	18,408,418	15,841,162
Llogari të Arkëtushme	28,764,276	79,502,409
Organizma të tjerë shtetërore	-36,720	-20,719
Debitorë të ndryshëm	2,845,167	56,291,902
Operacione me shtetin (Te drejta)	25,955,829	23,231,226
Te tjera aktive afatshkurtra		14,688,000
Shpenzime për t'u shpërndarë në disa ushtrime		14,688,000
II. Aktivët Afatgjata	991,723,193	506,382,070
Aktive Afatgjata jo materiale	260,203,663	7,055,738
Studime dhe kërkime	260,203,663	3,480,000
Koncesione, Patenta, Licenca e te ngjashme		3,575,738
Aktive Afatgjata materiale	731,519,530	143,063,576
Ndërtesa e Konstruksione	595,717,631	14,287,301
Instalime teknike, makineri e pajisje	51,537,824	57,619,350
Mjete Transporti	3,309,120	
Inventar ekonomik	80,954,955	71,156,925
Investime	0	356,262,756
Për Aktive Afatgjata Jo materiale		246,099,313
Për Aktive Afatgjata materiale	0	110,163,443
PASIVET	34,252,987	99,679,120
Pasivët Afatshkurtra	34,252,987	99,679,120
Llogari të Pagueshme	34,252,987	99,679,120
Furnitore e llogari të lidhura me to	894,996	53,555,894
Detyrime ndaj personelit	16,310,703	15,477,271
Detyrime ndaj shtetit për tatim taksa	2,084,835	1,953,723
Sigurime Shoqërore	6,157,906	5,800,232
Organizma të tjerë shtetërore	-36,720	-20,719
Kreditore për mjete në ruajtje	5,458,469	5,458,469
Kreditore të ndryshëm	507,389	14,917,598
Operacione me shtetin (detyrime)	2,875,409	2,536,652
FONDI I KONSOLIDUAR	1,010,101,369	522,192,990
Teprica/Deficiti i akumuluar	504,709,813	280,649,492
Rezultati i Veprimtarisë ushtrimore	2,567,256	
Teprica e Granteve kapitale të huaja		241,543,498
Rezerva nga rivlerësimi i Aktiveve Afatgjata	502,824,300	0

Burimi: KLSH

Tabela nr.6: Pasqyra e performancës financiare

	Viti 2018	Viti 2017
TE ARDHURAT	367,765,639	363,382,008
TE ARDHURA JO TATIMORE	0	33,150
GRANTE KORENTE	367,765,639	363,348,858
Grant korent i brendshëm	367,765,639	363,348,858
Nga buxheti për NJQP	342,704,806	340,117,632
Financim i pritshëm nga buxheti	25,060,833	23,231,226
SHPENZIMET	365,198,383	362,785,522
PAGAT DHE PERFITIMET E PUNONJSEVE	246,172,773	238,171,912
KONTRIBUTE TE SIGURIMEVE	37,085,021	35,497,917
Kontributi i Sigurimeve Shoqërore	32,900,661	31,429,908
Kontributi i Sigurimeve Shëndetësore	4,184,360	4,068,009
BLERJE MALLRA E SHERBIME	83,240,990	89,115,693
Materiale zyre e të përgjithshme	4,309,165	4,574,437
Materiale dhe shërbime speciale	2,195,121	2,088,899
Shërbime nga te trete	6,188,692	5,242,670
Shpenzime transporti	4,482,871	2,614,560
Shpenzime udhëtimi	61,825,117	69,355,004
Shpenzime për mirëmbajtje të zakonshme	2,574,712	1,339,756
Shpenzime për qiramarrje	723,432	1,930,019
Shpenzime të tjera operative	941,880	1,970,348
TRANSFERIME KORENTE	1,266,855	596,486
Transferime korente me jashtë	123,755	127,926
Transferime për buxhetet familjare e Individë	1,143,100	468,560
NDRYSHIMI I GJENDJES SE INVENTARIT	-2,567,256	
TEPRICA OSE DEFICITI I PERIUDHES	2,567,256	596,486

Burimi: KLSH

Pasqyrat financiare të KLSH, janë përgatitur në përputhje me kërkesat e Ligjit 9228, datë 29.04.2004 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 14, datë 28.12.2006, ndryshuar me udhëzimin e Ministrit të Financave nr. 26 datë 28.12.2007, “Për përgatitjen dhe paraqitjen e Pasqyrave Financiare vjetore, për Institucionet Qendrore dhe organet e Pushtetit Vendor dhe Njësive që varen prej tyre” i ndryshuar, Vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 248, datë 10.04.1998 “Për miratimin e planit kontabël publik të organeve të Pushtetit Lokal, Institucioneve Shtetërore Qendrore si dhe njësive që varen prej tyre”, ndryshuar me VKM nr. 25, datë 20.01.2001 “Për disa shtesa e ndryshime të VKM nr.248, datë 10.04.1998”, UMF nr. 39, datë 24.12.2018 “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit të vitit 2018” dhe UMF nr. 8, datë 9.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”.

Për vitin 2018, llogaritë vjetore janë përpiluar dhe dërguar në Degën e Thesarit Tiranë brenda afatit ligjor. Bilanci kontabël (aktivi dhe pasivi) është shoqëruar dhe plotësuar me pasqyrën e shpenzimeve, pasqyrën e burimeve dhe shpenzimet lidhur me investimet, pasqyrën e lëvizjes në “CASH”, pasqyrën e gjendjes dhe ndryshimet e aktiveve të qëndrueshme (vlera bruto), pasqyrën e amortizimeve, pasqyrën e lëvizjes së fondeve, pasqyrën e numrit të punonjësve dhe fondi i pagave, si dhe është shoqëruar me pyetësin dhe relacionin përkatës.

Disa shënime mbi pasqyrat financiare të datës 31 dhjetor 2018

Pasqyrat financiare të KLSH, janë të prezantuara në Lekë.

Në mbyllje të periudhës ushtrimore 2018, Aktivi i Bilancit Kontabël, paraqitet në vlerën 1,044,354,356 lekë, vlerë që përbëhet nga:

Aktive të Qëndrueshme të Trupëzuara, në mbyllje të periudhës ushtrimore rezultojnë me vlerë totale 260,203,663 lekë. Krahasuar me vitin 2017, kemi një shtesë për 14,104,350 lekë, në këtë vlerë përfshihet edhe vlera që përfaqëson fondet e alokuara nga Buxheti i Shtetit, në artikullin 230 “Projekte, dhe që përfaqëson kostot lokale të Projektit IPA 2013” në vlerën 5,220,940 lekë.

Aktive të Qëndrueshme të Trupëzuara, në fund të vitit 2018 rezultojnë me vlerë 731,519,530 lekë. AQT-të deklarohen me koston e blerjes dhe shtesat respektive, minus amortizimin bazuar në Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 8, datë 9.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësite e qeverisjes së përgjithshme”.

Llogaria “Ndërtesa e Konstruksione”, paraqitet në aktiv të bilancit me vlerën 616,467,743 lekë, që përbëhet nga kosto historike e rikonstruksionit të ndërtesës, minus amortizimin e vitit 2018, të llogaritur në bazë të udhëzimit të Ministrisë së Financave nr.8, datë 9.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësite e qeverisjes së përgjithshme” dhe vlera e rivlerësimit të ndërtesës prej 502,824,300 lekë minus amortizimin e llogaritur për vitin 2018. Në vlerën e godinës është përfshirë dhe vlera e projektit të godinës gjendje në fillim të periudhës në llogarinë 202, 3,480,000 lekë.

Llogaria 212 “Ndërtesa”, është pakësuar në vlerën historike të ndërtesës që ka kaluar në përdorim të Ministrisë së Drejtësisë 17,006,621 leke. Ky kalim ka sjellë pakësim për kosto historike edhe në llogarinë 214 “Instalime teknike, makineri e vegla pune” me vlerë 4,520,873 lekë.

Llogaria 215 “Mjete transporti” është shtuar gjatë periudhës me blerjen e 2 automjeteve me vlerën 3,552,000 lekë.

Llogaria 218 “Inventar ekonomik”, në vlerë 159,029,297 lekë, në krahasim me vitin 2017, është shtuar në vlerën 20,869,469 lekë. Kjo shtesë ka ardhur si rezultat i blerjeve të “Pajisjeve Kompjuterike” në vlerën 15,813,390 lekë, pajisje zyre, në vlerën 5,056,079 lekë, dhe pakësuar për vlerën 12,400,098 lekë që përfaqëson vlerën e aktiveve të nxjerrja jashtë përdorimit 2,809,118 lekë dhe transferim pa pagesë Institucioneve publike në vlerën 9,590,980 lekë.

Llogaria “Kërkesë arkëtimi mbi debitorët”, në mbyllje të periudhës ushtrimore paraqitet në vlerën 28,764,276 lekë. Kjo vlerë përfaqëson të drejtën e institucionit mbi të tretët dhe që mbetet pa u arkëtuar në fund të vitit 2018.

Llogaria 4342 “Të tjera operacione me shtetin (debitor)”, në shumën 25,955,829 lekë. Kjo llogari përfaqëson detyrimet buxhetore, të konstatuara por të pa likuiduara dhe që parashikohet të likuidohen me fondet buxhetore të vitit të ardhëm.

Llogaria 468, “Debitorë të ndryshëm” në shumën 2,845,167 lekë, përfaqëson vlerën e dëmit që i është shkaktuar institucionit tonë në ngjarjet e 14 Shtatorit 1998 dhe vlera për 338,757 i takon Urdhër Ekzekutimin për shpërblim demi drejtuar EL, datë 31.08.2018.

Nga të dhënat përmbledhëse rezultojnë se **Pasivi i Bilancit Kontabël**, me 31.12.2018, paraqitet me vlerën 1,010,101,369 lekë e cila përbëhet nga “Fondi i akumuluar”, në vlerën 249,727,215 lekë, “Rezultati i Veprimtarisë Ushtrimore”, në vlerën 2,567,256 lekë që përfaqëson “vlerën e ndryshimit të gjendjes së inventarit, Rivlerësim i Godinës së KLSH-së në vlerën 502,824,300 lekë dhe Financimin e Huaj për vlerën 254,982,598 lekë.

IV.3.4 Konkluzioni i Auditit të Brendshëm mbi Pasqyrat Financiare

Nga auditimi i bërë nga strukturat e AB, u konstatua se, çdo regjistrim është bërë në bazë të dokumenteve justifikuese, si dhe janë zbatuar parimet e përgjithshme për përgatitjen e llogarive vjetore dhe mbajtjen e kontabilitetit. Kontabiliteti është organizuar mbi bazën e ditarëve analitik. Janë mbajtur, ditari i arkës në lekë e valutë, ditarët e magazinës për hyrjet dhe daljet, ditari i bankës për veprimet e thesarit, ditari i pagave dhe ditari i veprimeve të ndryshme.

Aktive të Qëndrueshme të Trupëzuara, në mbyllje të periudhës ushtrimore rezultojnë me vlerë totale 260,203,663 lekë dhe krahasuar me vitin 2017, kemi një shtesë për 14,104,350 lekë në të cilën veç të tjerave ka ndikuar, blerja e dy

automjeteve për vlerën 3,552,000 lekë, si dhe inventari ekonomik për 20,869,469 lekë që përfaqësojnë blerje pajisje kompjuterike në vlerën 15,813,390 lekë dhe pajisje zyrë për vlerën 5,056,079 lekë.

Shpenzimet korrente analizuar sipas llojit të tyre

Tabela nr.7: Shpenzimet operative për mallra dhe shërbime

Totali i Shpenzimeve Korrente		366.633.600
A	Totali i Përgjithshëm 600+601	283.900.000
600	Pagat	245.019.032
601	Sigurimet	36.916.544
B	Totali i Përgjithshëm 602	82.733.600
6020	Materiale zyre dhe te përgjithshme	4.309.164
60201	Kancelari	781.200
60202	Materiale për pastrim, dezinfektim, ngrohje dhe ndriçim.	279.600
60203	Materiale për funksionimin e pajisjeve të zyrës	2.990.364
60209	Furnizime dhe materiale të tjera zyre dhe te përgjithshme	258.000
6021	Materiale dhe shërbime speciale	2.195.121
6021007	Libra dhe publikime profesionale	2.187.921
6021099	Te tjera materiale dhe shërbime speciale Azhurnim	7.200
6022	Shërbime nga te trete	5.681.303
6022001	Elektricitet	3.132.013
6022002	Ujë	93.860
6022003	Telefoni fikse	93.743
6022003	Telefoni celulare	555.110
6022003	Internet	82.086
6022004	Posta dhe shërbimi korrier	280.022
6022004	ABONIM	380.697
6022007	Shërbime bankare	19.682
602201	Shërbime të printimit dhe publikimit	957.790
6022099	Shërbime të tjera	86.300
6023	Shpenzime Transporti	4.482.871
60231	Karburant dhe vaj	3.581.848
60232	Pjesë këmbimi, goma dhe bateri	296.160
60233	Shpenzimet e siguracionit të mjeteve të transportit	549.403
60239	Shpenzime te tjera transporti (LARJE AUTOMJETI)	55.460
6024	Shpenzime Udhëtimi	61.825.117
60241	Udhëtim i brendshëm	43.434.915
60242	Udhëtim jashtë shteti	18.390.202
6025	Shpenzime për mirëmbajtje te zakonshme	2.574.712
6025	Marrëveshje në nivel shërbimi (kontrate e lidhur)	1.716.000
60255	Shpenzime për mirëmbajtjen e mjeteve të transportit	858.712
6026	Shpenzime për qiramarrje	723.432
60261	Shpenzime për qiramarrje ambientesh	550.752
60264	Shpenzime për qiramarrje mjete transporti	172.680
6029	Shpenzime te tjera operative	941.880
6029001	Shpenzime për pritje dhe përcjellje	682.790
6029008	Tatim ne burim, taksa te tjera	238.121
6029009	Shpenzime për pjesëmarrje ne konferenca	20.969
C	Totali i Përgjithshëm 604 , 605,606	1.266.855
605	Organizata ndërkombëtare e te tjera	123.755
606	Ndihme e menjëhershme	1.143.100

Burimi: KLSH

Për vitin 2018, sipas të dhënave që paraqet Sektori i Financës të rakorduar me Degën e Thesarit sipas Akt-rakordimit të bërë në Janar 2019, shpenzime korrente janë realizuar në masën 96 % ose më pak 13.107 mijë lekë. Në mënyrë analitike, shpenzimet për mallra dhe shërbime të tjera janë realizuar si në tabelën e mësipërme.

Mbi saktësinë e inventarëve

Auditimi i lëvizjeve të inventarit realizuar nga struktura e AB, ka konkluduar se: *Të gjitha veprimet ekonomike janë evidentuar në kartelat e magazinës dhe në ditarët e kontabiliteti, në përputhje me rregullat e përcaktuara për menaxhimin e aktiveve dhe për mbajtjen e kontabilitetit.*

Konstatohet se në zbatim të Urdhrit nr.191 datë 24.12.2018, të miratuar nga Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, është ngritur komisioni për kryerjen e inventarizimeve të aktiveve, proces i cili është realizuar konform procedurave të përcaktuara në Udhëzimin nr. 30 datë 27.12.2011, i ndryshuar, që aktivet të paraqiten me vërtetësi dhe besueshmëri në pasqyrat financiare vjetore. Nga inventarizimi fizik, rezultoi se gjendja e aktiveve më 31.12.2018 është e njëjtë me atë të pasqyruar në kontabilitet. Tabela jep gjendjen e aktiveve më datë 31.12.2018

Tabela nr.8: Gjendja e aktiveve në kontabilitet

Llogaria	Emërtimi i llogarive të aktivitet	Bilanci 2018
212	Ndërtesa	616,467,743
214	Instalime teknike, makineri, pajisje, vegla pune	65,139,448
215	Mjete transporti	37,152,000
218	Inventar Ekonomik	162,605,035
Klasa 3	Aktive qarkulluese	18,408,418
	Shuma	899,772,644

Burimi: KLSH

Mbi respektimin e strukturës organike dhe dispozitave për paga

Struktura organizative e miratuar me Vendimin e Kryetarit të KLSH-së nr. 4, datë 27.01.2017 “Mbi miratimin e strukturës organizative të Kontrollit të Lartë të Shtetit, klasifikimin e vendeve të punës dhe nivelin e pagave”, ka pësuar disa ndryshime gjatë vitit 2018 në funksion të përmbushjes së objektivave të Institucionit. Lidhur me këtë, audit i brendshëm ka rekomanduar marrjen e masave me qëllim që Struktura Organizative të miratohet në fillim të vitit ushtrimor në mbështetjen të programeve dhe objektivave të miratuara dhe për garantimin e kërkesave ligjore në procesin e emërimeve të punonjësve. Sipas miratimit të strukturës organizative,

numri i punonjësve të miratuar në fund të vitit, është 191 punonjës gjë që është respektuar. Për 191 punonjës sipas strukturës së miratuar janë planifikuar 283,9 milionë lekë për fondin e pagave së bashku me sigurimet dhe në fakt rezulton 281,9 milionë lekë, ose 2 milionë në lekë më pak. Në këtë zë shpenzimi, përfshihen edhe pagesat për ekspertët e kontraktuar gjatë vitit sipas programimit në buxhetin vjetor.

Nga auditimi i listë pagesave, rezultoi se shumica e përgjithshme e listë pagesave është e njëjtë me urdhër xhirimin e përgatitur për këtë qëllim. Përmbledhëset e listë pagesës në çdo rast janë të nënshkruara nga Sekretari i Përgjithshëm, Drejtore e Drejtorisë së Burimeve Njerëzore, Përgjegjëse e Sektorit të Financës si dhe Specialisti i Financës. Nga auditimi rezultoi se *Kontrolli i Lartë i Shteti nuk ka paguar orë pune jashtë kohës normale të punës. Pagat dhe ndalesat mbi pagë janë bërë konform kuadrit rregullator në fuqi dhe nuk u konstatuan devijanca. Nga kontrollit i listë-pagesave të viti 2018 rezultoi se janë hartuar në rregull dhe nuk ka probleme mbi llogaritjen e ndalesave të tatimit mbi të ardhurat personale dhe kontributet e sigurimeve shoqërore. Detyrimet janë derdhur pranë institucioneve përkatëse dhe institucioni nuk është penalizuar me gjopa apo interesa të paguara për pagesë të vonuar.*

Respektimi i dispozitave ligjore për krijimin e fondit të veçantë

Nga auditimi mbi përdorimin e fondit të veçantë për vitin 2018, u konstatua se janë respektuar limitet e përdorimit të fondit të veçantë. Në total, është përdorur fondi i veçantë në shumën totale prej 1.1 milionë lekë dhe është përdorur në përputhje me kërkesat e VKM nr. 929, datë 17.11.2010 “Për krijimin dhe përdorimin e fondit të veçantë” i ndryshuar, pika 7. Fondi i veçantë është përdorur sipas çeljeve të bërë me shpresë nga Ministria e Financës për çdo rast dhe pagesat me urdhër të Kryetarit të KLSH-së. Fondi i veçantë është përdorur në vlerën 366.2 mijë lekë dhe krahasuar me vitin 2017 është përdorur 70.7 mijë lekë më shumë. Ky fond është përdorur vetëm për raste të veçanta fatkeqësie, sëmundjeje dhe për dalje në pension. Nga auditimi është konkluduar: *Për përdorimin e fondit të veçantë janë zbatuar drejtë dispozitat ligjore.*

Auditimi i veprimtarisë së arkës në valutë

Arka në valutë ka funksionuar kryesisht për kryerjen e shërbimeve jashtë shtetit nga stafi i KLSH-së. Për periudhën e audituar rezultoi se, llogaritja e dietave është bërë në përputhje me kërkesat e VKM nr. 870, datë 14.12.2011 “Për trajtimin financiar të punonjësve që dërgohen me shërbim jashtë vendit”, si dhe udhëzimeve përkatëse

për zbatimin e tyre. U kontrollua me zgjedhje dokumentacioni i arkës në valutë dhe rezultoi se të gjitha pagesat janë bazuar në urdhrat e Titullarit, në të cilët janë përcaktuar data e nisjes, data e kthimit nga shërbimi, shpenzimet që përballohen nga institucioni (KLSH) dhe shpenzimet që përballohen nga pala pritëse. Pagesat për shpenzimet e udhëtimit me avion (biletat) janë kryer me urdhër shpenzimi nëpërmjet bankës bazuar në faturat e shitësit dhe në dokumentet e tjera justifikues që argumentojnë shpenzimin. Për rastet kur udhëtimi është kryer me rrugë tokësore nëpërmjet arkës në valutë janë kryer pagesa për dieta, akomodimin në hotel dhe shpenzime të tjera udhëtimi. *Në të gjitha rastet llogaritja e dietave dhe e shpenzimeve për udhëtimet jashtë shtetit është bazuar në dokumentacionin justifikues si, bileta udhëtimi ose bordi pas, fatura hoteli, fatura taksie etj. Nga auditimi me zgjedhje në drejtim të zbatimit të VKM nr. 997, datë 10.12.2010 "Për trajtimin financiar të punonjësve që dërgohen me shërbim jashtë qendrës së punës" i ndryshuar, për vitin 2017, rezultoi se kishin gjetur zbatim të plotë kërkesat e këtij vendimi.*

Mbi shërbimin e transportit dhe administrimin e karburantit

Nga auditimi u konstatua se shërbimi i transportit është organizuar dhe funksionon në përputhje me kërkesat e ligjit nr. 10160, datë 15.10.2009 "Për Rregullimin e Shërbimit të Transportit për Funkionarët Publik dhe Nëpunësit Civil", i ndryshuar dhe VKM nr. 1139, datë 24.11.2009 "Për përcaktimin e numrit të automjeteve dhe shoferëve në dispozicion të ministrive dhe institucioneve qendrore". *Për përmbushjen e detyrave funksionale, institucioni ka zbatuar pikën 5 të nenit 2 të ligjit nr. 10160, datë 15.10.2009, duke vënë në përdorim të punonjësve të saj herë pas here automjete, nga automjetet në dispozicion, me urdhër të Kryetarit dhe sipas programeve të auditimit të miratuara.*

KLSH gjatë vitit 2018, ka administruar karburantin në përputhje me rregullat e përcaktuara në Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 30, datë 27.12.2011 "Për Menaxhimin e Aktiveve në Njësitë e Sektorit Publik". Çdo muaj, bazuar në kartelat mujore të mbajtura për çdo përdorues të automjeteve është bërë shpërndarja e karburantit. Blerja e karburantit, është bërë në zbatim të kontratës 3 vjeçare të lidhur me subjektin fitues afati i së cilës përfundon në viti 2019, por planifikimi i nevojave për këtë lloj malli është i dobët. Gjithsesi duhet theksuar që për vitin 2018, janë programuar dhe blerë dy automjete të cilat nuk u vunë në shërbim fakt që ka sjellë edhe nivelin e lartë të karburantit gjendje.

Nga auditimi është konstatuar se *normativa e harxhimit të karburantit është llogaritur sipas tipit të automjetit dhe kilometrave të përshkuara të cilat janë të barabarta me ato të evidentuara në fletudhëtimet e çdo automjeti. Sektori i Shërbimeve ka rakorduar çdo muaj me magazinën për sasinë e karburantit të tërhequr nga përdoruesit e automjeteve dhe ka bërë përlllogaritjet për harxhimin e tij sipas kilometrave të përshkruar.*

Realizimi i nevojave për mallra punë e shërbime

Për shërbimet dhe blerjet me vlera të vogla, janë bërë procedurat ligjore në mënyrë elektronike sipas kërkesave të ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për Prokurimin Publik”, i ndryshuar si aktete nën ligjore në zbatim të tij përfshi Vendime të Këshillit të Ministrave dhe Udhëzimet përkatëse të Agjencisë së Prokurimit Publik. Nga auditimi me përzgjedhje të 10 procedurave të prokurimeve për shërbimet dhe blerjet me vlera të vogla, është konstatuar se procedurat e ndjekura në sistemin elektronik, janë në përputhje me kërkesat ligjore. U konstatua se për rastet kur shërbimi ose blerja është kryer nga subjekti që nuk është i pari në renditjen e klasifikimit pasqyruar në sistemin elektronik, nga Komisioni i Vlerësimit të Ofertave, janë mbajtur procesverbale për mos paraqitjen e subjektit të renditur më përpara në listën e klasifikimit të subjekteve pjesëmarrëse.

U konstatua se për vitin 2018, është zhvilluar nga KLSH-ja, 1 procedurë prokurimi me tender. Procedurat e tjera të prokurimit, me shkresën e KLSH-së Nr. 74/1 prot., datë 25.01.2018 mbi: “Dërgohet Regjistri i Parashikimeve të Prokurimeve Publike për vitin 2018 të Institucionit të KLSH-së” i janë përcjellë Ministrisë së Punëve të Brendshme, Drejtorisë së Prokurimeve të Përqendruara.

Nga auditimi i tenderit me objekt: **“Riparim shërbim automjete të KLSH-së për vitin 2018”**, zhvilluar sipas urdhër prokurimit nr. 370/2, datë 25.01.2018 me fondin limit pa tvsh 1,042,830 lekë. Procedurë për të cilën është lidhur kontrata më datë 3.05.2018 me subjektin fitues “Servis Auto 2000” për vlerën 1,103,376 lekë me tvsh, nuk u konstatuan shkelje ligjore, përgjithësisht janë zbatuar kërkesat e Ligjit nr.9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik” i ndryshuar.

Në përfundim të auditimit, audituesi i brendshëm arrin në konkluzionin se *“Pasqyrat financiare janë përgatitur sipas standardeve të kontabilitetit dhe kuadrit rregullativ ligjor në fuqi dhe japin një pamje të besueshme të gjendjeve të aktiveve dhe pasive të Institucionit Kontrolli i Lartë i Shtetit. Ato paraqesin në të gjitha aspektet materiale, në mënyrë të drejtë pozicionin e llogarive financiare më datën*

31 Dhjetor 2018, sipas kuadrit ligjor e rregullator. Gjendja e llogaritë inventariale të aktiveve dhe ato të pasivit, janë sipas akteve të rakordimit me degën e Thesarit dhe sipas rezultateve të inventarizimit fizik. Shpenzimet janë kryer në përputhje me kuadrin rregullator në fuqi” si dhe “Procedurat për prokurimet për blerje dhe shërbime me vlera të vogla, janë kryer në përputhje me kërkesat e kuadrit ligjor rregullativ; Ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për Prokurimin Publik”, i ndryshuar si dhe akteteve nën ligjore në zbatim të tij”.

IV.4. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE ADRESUAR NË RAPORT PROGRESIN E KOMISIONIT EVROPIAN, PUBLIKUAR NË 17 PRILL 2018

Në Raport Progresin për Shqipërinë të Komisionit Evropian publikuar në 17 Prill 2018 janë adresuar Rekomandimet afatshkurtër respektivisht: **Kapitulli 32 “Kontrolli Financiar”** për Rekomandim për KLSH-në: *“Shqipëria duhet në veçanti të miratojë një qasje të bazuar në risk, të auditimit të jashtëm që do të përshkruajë si të reduktojë gradualisht numrin e auditimeve të përputhshmërisë dhe të rrisë numrin e auditimeve financiare dhe të performancës” dhe Kapitulli 5 “Prokurimi Publik”* Rekomandim për ILKPD dhe KLSH-në, *“Shqipëria në vitet në vijim në veçanti duhet të ndjekë sistematikisht konfliktet e interesit dhe forcojë kapacitetet e auditimit publik në këtë drejtim”.*

KLSH, ka vlerësuar si tejet të rëndësishëm dhe strategjik ndihmesën dhe këshillimin ndër vite të dhëna në vijimësi nga Komisioni Evropian, Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit dhe Delegacioni i BE-së në Shqipëri nën konsiderimin si një nga partnerët më të rëndësishëm në procesin e reformimit dhe modernizimit të KLSH-së drejt përafrimit me praktikën e *acquis communautaire*, të BE-së. Progres Raportet e Komisionit Evropian, janë konsideruar në vijimësi si dokumente të rëndësishëm për përcaktimin e prioritetëve zhvillimore institucionale INTOSAI-t dhe EUROSAT-t, si dhe për të kontribuar për një qeverisje të mirë, nëpërmjet luftës pa kompromis të rasteve të korrupsionit dhe parandalimit të tij. KLSH u angazhua maksimalisht në zbatimin e Rekomandimeve Afatshkurtër të adresuar nga Raport Progresi dhe e konsideron ndër objektivat parësore në politikat menaxheriale të veprimtarisë audituese dhe konkretisht:

Rekomandim: Kapitullin 32 “Kontrolli Financiar”: *“Shqipëria duhet në veçanti të miratojë një qasje të bazuar në risk, të auditimit të jashtëm që do të përshkruajë si të reduktojë gradualisht numrin e auditimeve të përputhshmërisë dhe të rrisë*

numrin e auditimeve financiare dhe të performancës”. Rekomandimi i Komisionit Evropian është në koherencë të plotë me Strategjinë e Zhvillimit të KLSH-së i cili përcakton drejtimit kryesore të zhvillimit institucional për periudhën 2018-2022. Në drejtim të aktivitetit auditues, kjo strategji ka përcaktuar rritjen e auditimeve të performancës dhe të auditimeve financiare të cilat bazohen në analizën e riskut. Aktualisht KLSH është duke bashkëpunuar me SIGMA-n në funksion të forcimit të kapaciteteve audituese për realizimin e trajnimeve fokusuar në auditimin bazuar në risk”. Për rrjedhojë në zbatim të këtyre objektivave dhe të rekomandimit të adresuar nga Komisioni Evropian, KLSH përgatiti Dokumentin “Metodologjia e hartimit të planit strategjik dhe vjetor të auditimit” i cili u miratua me *Vendim të Kryetarit nr. 79 datë 30.06. 2018* dokument i cili ofron qasjen e implementimit të procesit të planifikimit të auditimit bazuar në analizën e riskut, konsideruar si një faktor i rëndësishëm në performancën dhe mirëqeverisjen institucionale.

Ky dokument u hartua, bazuar në eksperiencën e përfutur deri më tani nga KLSH, nën moton e INTOSAI-t “Nga eksperiencia e përbashkët përfitojnë të gjithë”, si dhe në një sërë dokumentesh të rëndësishëm rrjedhojë e bashkëpunimit dhe partneritetit institucional sikurse janë Raportet e Misioneve të ekspertëve të Zyrës Kombëtare të Auditimit të Polonisë (NIK), në kuadrin e projektit të Binjakëzimit IPA 2013 “Forcimi i kapaciteteve të Auditimit të Jashtëm Publik në Shqipëri” duke u integruar me qasjet e rekomanduara në Udhëzuesin, Programi SIGMA/OECD “Mbi vlerësimin e riskut në planifikimin e auditimit si dhe zbatimin e kërkesave të Standarteve Ndërkombëtare të Auditimit.

KLSH referuar rekomandimit të adresuar në Progres Raport, rishikoi planin e auditimeve duke ndryshuar në rritje numrin e auditimeve financiare dhe auditimet e performancës bazuar në Vendimin e Kryetarit nr. 70 datë 30.06.2018 (www.klsh.org.al). Pas ndryshimeve numri i auditimeve financiare nga 20 u rrit në 28 dhe numri i auditimeve të performancës nga 18 u rrit në 20 auditime. KLSH do të vijojë qasjen strategjike të zhvillimit nëpërmjet implementimit të procesit të planifikimit të veprimtarisë audituese referuar analizës së riskut duke synuar zvogëlimin gradual të numrit të auditimeve të përputhshmërisë dhe rritur numrin e auditimeve të performancës dhe të auditimeve financiare në funksion zbatimit të parimeve të qeverisjes së mirë dhe të konsiderimit të pritshmërisë publike.

Përsa i përket Rekomandimit adresuar në Kapitullin 5 “Prokurimi Publik” Rekomandim për ILKPD dhe KLSH-në, *“Shqipëria në vitet në vijim në veçanti duhet të ndjekë sistematikisht konfliktet e interesit dhe forcojë kapacitetet e auditimit*

publik në këtë drejtim” bëjmë me dije se: Kryetari i KLSH-së dhe Inspektori i Përgjithshëm i ILDKPI-së në datë 26.10.2018 Nr. 1210 Prot KLSH dhe 3243 Prot. ILDKPI, ri nënshkruan Marrëveshjen e Bashkëpunimit (www.klsh.org.al) duke plotësuar Marrëveshjen e nënshkruar në vitin 2012, dhe duke u angazhuar ndër të tjera që të bashkëpunojnë për organizimin e aktiviteteve të përbashkëta, si për t’i ofruar njëri-tjetrit shërbime të ekspertizës dhe trajnimit për fushat respektive të veprimtarisë, ashtu edhe për të rritur ndërgjegjësimin e administratës publike në parandalimin dhe shmangien e praktikave korruptive dhe abuzuese si dhe zhvillimin e aktiviteteve trajnuese të përbashkëta në lidhje me çështje të parandalimit, trajtimit dhe sanksionimit të konfliktit të interesave gjatë procedurave të prokurimeve publike. Për masat e ndërmarra në drejtim të zbatimit të rekomandimeve afatshkurtër KLSH ka informuar me shkresën nr. 1228 datë 01.11.2018, Drejtorinë e Përgjithshme në Komisionin Evropian dhe Delegacionin e BE-së në Shqipëri.

V. VLERËSIMET DHE REKOMANDIMET E KOMISIONIT EVROPIAN NË PROGRES RAPORTIN 2019

Komisioni Evropian ka publikuar në datën 29 maj 2019 Progres Raportin për vitin 2019, në të cilën vlerësohet ecuria dhe progresi për plotësimin e kriterëve nga vendi ynë.

Kapitulli 5 “Prokurimi Publik” i Marrëveshjes së Asociim-Stabilizimit të Shqipërisë me Bashkimin Evropian (faqe 60)

“Institucioni i Auditimit Shtetëror (KLSH) raporton një numër të konsiderueshëm të parregullsive në prokurimin publik me një humbje të vlerësuar financiare për buxhetin e shtetit prej rreth 3.7 milion euro¹ në vitin 2018 krahasuar me 12 milion euro në vitin 2017 dhe 25.6 milion euro në vitin 2016”, faqe 60, paragrafi i parë, <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-albania-report.pdf>)

Kapitulli 32 “Kontrolli financiar” i Marrëveshjes së Asociim-Stabilizimit të Shqipërisë me Bashkimin Evropian (faqe 97-99)

Auditimi i jashtëm

“Kudri kushtetues dhe ligjor i Shqipërisë parashikon pavarësinë e Institucionit Shtetëror të Auditimit (SAI), në linjë me standardet e Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI). Megjithatë, ende duhet të sigurohet zbatimi i plotë i kuadrit ligjor”(faqe 98, paragrafi i parafundit, <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-albania-report.pdf>).

“Në vitet e fundit, SAI ka ndërmarrë masa për të përmirësuar zhvillimin profesional të stafit të tij të auditimit. KLSH po zbaton planin strategjik të zhvillimit 2018-22 dhe strategjinë e komunikimit 2017-19. Cilësia e auditimit duhet të përmirësohet,

¹ Dëmi ekonomik vetëm në prokurime. Dëmi ekonomik në total për vitin 2018 ishte 193 milion euro.

aktivitetet e auditimit ende nuk i përmbushin plotësisht standardet” (po aty, faqe 98, paragrafi i fundit, faqe 99, paragrafi i parë).

“Në vitin 2018, KLSH dha për herë të parë një opinion mbi ekzekutimin e buxhetit të shtetit 2017. Në qershor të vitit 2018, SAI miratoi një qasje të auditimit të jashtëm të bazuar në rrezik. Numri i auditimeve të performancës u rrit në 18 në 2018, në krahasim me 15 në vitin 2017. Ndikimi i auditimit është i kufizuar dhe zbatimi në kohë i rekomandimeve të auditimit duhet të përmirësohet” (po aty, faqe 99, paragrafi i dytë).

“Raportet e auditimit janë përmbledhur në baza tremujore dhe publikohen rregullisht në faqen e internetit të SAI. Memorandumi i Mirëkuptimit i 2017 ndërmjet SAI dhe Ministrisë së Financave për monitorimin e rekomandimeve të auditimit ka rezultuar me krijimin e një sekretariati teknik me përfaqësuesit e të dyja palëve. Takimi i parë u mbajt në dhjetor 2018 për të zgjedhur Kryetarin dhe për të rënë dakord mbi rregulloren dhe planin e saj të veprimit 2019” (po aty, faqe 99, paragrafi i tretë).

Gjithashtu, në faqen 9, në pjesën që i referohet QEVERISJES, citohet kontributi i KLSH-së edhe në drejtim të reformës territoriale administrative:

Në pushtetin lokal, reforma administrative territoriale (TAR) duhet të konsolidohet më tej si pjesë e axhendës më të gjerë të decentralizimit. Qeveria ndërmori një rishikim afatmesëm të strategjisë kombëtare 2015-2020 për decentralizimin dhe qeverisjen lokale. Institucioni i Kontrollit të lartë të shtetit Lartë gjithashtu ka kryer një vlerësim të reformës dhe ka hartuar një raport për këtë çështje në tetor 2018. Legjislacioni i ri që prek qeverinë lokale ende nuk është harmonizuar plotësisht dhe nuk zbatohet.

VI. PLANI I MASAVE PËR IMPLEMENTIMIN E REKOMANDIMEVE TË BE-së PËR KLSH-në

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLI I LARTË I SHTETIT

nr prot: 516
Tiranë, 15/07/2019

MIRATOHET
Kryetari
Bujar L. ESMAJ

PLAN I MASAVE AFATSHKURTRA
* MBIZBATIMIN E REKOMANDIMEVE PËR KLSH,
ADRESUAR NË RAPORTIN E KOMISIONIT EVROPIAN PËR SHQIPËRINË PËR VITIN 2019*

Komisioni Evropian ka publikuar në datën 29 maj 2019 Progres Raportin për vitin 2019, në të cilën vlerësohet ecuria dhe progresi për plotësimin e kriterëve të vendosura nga BE në kuadrin e integritetit të Shqipërisë në familjen e Bashkimit Evropian. Si një nga tre elementët e **Kapitullit 32 "Kontrolli financiar"**¹ të *Aquis Communautaire*, në Progres Raport janë cituar niveli i arritjes dhe përmblotja e kërkesave të Kontrollit të Lartë të Shtetit si dhe janë përcaktuar rekomandimet përkatëse.

Auditimi i jashtëm

1. "Kadri kushtetues dhe ligjor i Shqipërisë parashikon pavarësinë e Institutit (SAI) në përputhje me standardet e Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI). Megjithatë, ende duhet të sigurohet zbatimi i plotë i kësaj ligjor."

2. Sasia e madhe e raporteve vjetore të auditimit të prodhuara nga SAI ndikon në kapacitetin e saj institucionale. Në vitet e fundit, ALSAI ka ndërmarrë masa për të përmirësuar zhvillimin profesional të stafit të tij të auditimit.

3. ALSAI po zbaton Strategjinë e Zhvillimit 2018- 2022 dhe Strategjinë e Komunikimit 2017-2019. Cilësia e punës audituese duhet të përmirësohet në të njëjtë përkrahje të auditimit ende më i përmblotshëm plotësisht standardet e INTOSAI-t.²

4. Në vitin 2018, KLSH dhe për herë të parë një opinionin mbi zbatimin e heshkës të shtetit për vitin 2017. Në qershor të vitit 2018, ALSAI miratoi një gjashtë të auditimit të jashtëm të bazuar në rrezik. Niveli i auditimeve të performancës u rrit në 18 në 2018, në krahasim me 15 në vitin 2017. Ndërkohë i auditimit është i kufizuar dhe zbatimi në kohë i rekomandimeve të auditimit duhet të përmirësohet.³

5. Raportet e auditimit janë përmblodhur në baza të mëdha dhe publikohen rregullisht në faqen e internetit të SAI-t.

6. Memorandumi i Mirëkuptimit i 2017 ndërmjet ALSAI-t dhe Ministrisë së Financave për monitorimin e rekomandimeve të auditimit ka rezultuar me krijimin e një sekretariatit teknik me përfqesuesit e të dyja palëve.⁴

Në referencë të çështjeve të sjella në vëmendje nga vlerësimet e bëra në këtë Progres Raport, si një vazhdimësi në linjë me objektivat e vendosura në Strategjinë e Zhvillimit të KLSH-së 2018 - 2022⁵ dhe në Strategjinë e Komunikimit të KLSH-së 2017-2019⁶ për të siguruar përmblotje të plotë të kërkesave në fushën e auditimit të jashtëm në sektorin publik në Shqipëri, KLSH është angazhuar të ndërmarrë të gjitha veprimet e nevojshme të cilat adresojnë në mënyrë efektive zbatimin e të gjitha rekomandimeve në kohë, me cilësi dhe raportimin e tyre.

¹ Faqe 98, paragrafi i parafundit. https://ec.europa.eu/neighborhood-enlargement/sites/default/files/2019/05/28_albania-report.pdf.

² Faqe 98, paragrafi i fundit, faqe 99, paragrafi i parë.

³ Faqe 99, paragrafi i dytë.

⁴ Faqe 99, paragrafi i trejtë.

⁵ Strategjia Zhvillimit të KLSH 2018 - 2022⁷ miratuar me Vendim të Kryesutit të KLSH nr.228, nr. 1353 prot, datë 31.12.2017 http://www.klish.org.al/web/strategjia_zhvillimit_klish_2018_2022_2_001_4004.pdf

⁶ Strategjia e Komunikimit të KLSH-së 2017-2019, miratuar me Vendim të Kryesutit të KLSH nr. 1648 prot, datë 31.07.2017.

Nr.	Masa/aktivitet	Palatë e përfshira	Aditi	Treguesi i rezultati	Treguesi i impaktit
Rekomandimi nr. 1: Të sigurohet zbatimi i plotë i kuartrit ligjor të KLSH					
1.	Propozim për amendime në Ligjin nr. 154/2014 "Për funksionimin dhe organizimin e KLSH-së".	KLSH - Kuvendi i Shqipërisë	Nga 2018	Miratimi i propozimeve për ndryshime në Ligjin 154/2014	Sigurimi i zbatimit të kuartrit ligjor për KLSH <i>de jure dhe de facto</i> . KLSH të ushtrrojë veprimtarinë në përputhje me kërkesat e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit si dhe praktikave më të mira ndërkombëtare të profesionit.
Rekomandimi nr. 2: Cilësia e punës audituese duhet të përmirësohet më tej					
2.1	Zhvillimi dhe përditësimi i kuartrit metodologjik dhe ndërgjegjësia të auditimit në përputhje të plotë dhe duke pasqyruar kërkesat e Standardeve të INTOSAI-t (ISSAI, GAO-s dhe praktikave më të mira të auditimit të instrukcioneve Ndërkombëtare të Auditimit dhe të vendeve anëtare të BE-së).	KLSH	Në vijimësi	Kuartrit metodologjik i ndryshuar dhe përditësuar në kohë dhe në linjë me kërkesat e standardeve	Profilizimi i KLSH-së si një institucion modern evropian i auditimit sipëror publik, i cili e bazon aktivitetin e tij tërësisht në standartet ndërkombëtare ISSAI të INTOSAI-t.
2.2	Vendosja dhe aplikimi i një sistemi efektiv për menaxhimin e cilësisë së auditimit i cili siguron përcaktimin e suksesshëm të dy elementëve për kontrollin dhe Sigurinë e Cilësisë të planifikimit, kryerjes, raportimit dhe mbikëqyrjes e punës audituese.	KLSH	Brenda vitit 2019 dhe në vijim	Udhëzues për Menaxhimin e Cilësisë në KLSH i miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH. Raportim për monitorimin e kontrollit dhe sigurimit të cilësisë	
2.3	Zhvillimi dhe aplikimi i një qasje bashkëkohore në auditim e caktuarit të Buxhetit të Shetit mbështetur në kërkesat e ISA 600 dhe ISSAI 1600 - Kërkesa të veganta për auditimin e Pasqyrave Financiare të grupit, përfshirë	SIGMA KLSH	Brenda vitit 2019 dhe në vijim	Udhëzues për "Auditimin e Zbatimit të Buxhetit të Shetit" i miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH	Formëzimi dhe formalizimi i procesit të auditimit të zbatimit të buxhetit të shetit në standartet dhe cilësinë më të lartë të punës audituese duke siguruar që KLSH të përmbushë me sukses të Objektivit

2.4.	Forcimi i kapaciteteve audituese në fushën e PPP-ve ⁹	SECO KLSH	2020-2021	Trajnime për audituesit mbi korrupsionin të PPP-ve, kërkesat e legjislacionit evropian dhe praktika të tjerë ndërkombëtare të kryera nga ekspertët lokalë dhe të huaj brenda dhe jashtë vendit. Hardimi udhëzuesve të posaçëm për të ndihmuar audituesit në auditimin e PPP-ve.	Krijimi i plotë i rekomandimeve të Projektit IPA 2013 "Forcimi i kapaciteteve të auditimit të jashtëm në sektorin publik në Shqipëri" dhe sigurimi i përditësimit të arritjeve të Projektit IPA dhe në vitet e ardhshme.
2.5.	Propozimi i një Projekti ¹⁰ për mbështetje të KLSH në fusha specifike të zhvillimit të kapaciteteve institucionale dhe të auditimit të KLSH për t'u përfshirë në financimet e BE-së për Shqipërinë	Delegat. BE-së KLSH	Tremujori i fundit 2019	Aplikimi dhe dekontrollimi për të përfunduar nga asistencë teknike e BE-së për Shqipërinë.	Zbatimi i plotë i rekomandimeve të Projektit IPA 2013 "Forcimi i kapaciteteve të auditimit të jashtëm në sektorin publik në Shqipëri" dhe sigurimi i përditësimit të arritjeve të Projektit IPA dhe në vitet e ardhshme.

⁹ SIGMA – Mbështetje për KLSH i ka mundësuar KLSH asistencë në vazhdimësi për krijimin e kapaciteteve audituese. Me kërkesë të Krievarit, të KLSH, SIGMA do të vijojë asistencën për audituesit nëpërmjet mbështetjes për zhvillimin e një Udhëzuesi Specifik për Auditimin e Zbatimit të Buxhetit përgjatë gjithë vitit 2019.

¹⁰ KLSH ka aplikuar për mbështetje nga SECO nën Projektin : Forcimi i Kapaciteteve të Auditimit të PPP-ve. Projekti është në fazë diskutimi.

¹¹ KLSH do të përgatisë fjalat e projektit duke adresuar rekomandimet e Progres Raporteve të KLSH dhe të SIGMA-s, dhe si një vazhdimësi e Projektit të Bujakëzimit.

¹² Projekti i Bujakëzimit i implementuar nga SAM i Polonisë dhe i Kronicës otroi asistencë për KLSH-në në periudhën Mars 2016 –Korrik 2018 duke siguruar një hap të rëndësishëm në zhvillimin dhe reformimin e Institucionit të KLSH-së.

2.6	Trajnimi i auditeve me njohuri të reja dhe rrafja e nivelit të lartë në ndjekjen e trajnimeve.	KLSH	Në vijimësi	Trajnime të kryera Auditus të trajnuar mesatarisht 25 ditë trajnimi në vit	Rritja e kapaciteteve auditive dhe e cilësisë së auditimit, e udhëhequr nga përmjet dhe praktikat më të mira ndërkombëtare, duke e bazuar zhvillimin metodologjik dhe profesional të burimeve, njerezore në dy shtylla kryesore: krijimin e një profili të lartë profesional të auditeve të jashtëm publik; dhe sigurimin e kryerjes së veprimtarisë auditive në përputhje të plotë me standardet e auditimit të jashtëm publik si dhe praktikat e mira të lëshës të konkretizuara në manualin e auditimit, rregulloren të procedurave të auditimit, përmirësimin e raportimit dhe transparencës si dhe trajnimit e vazhdueshëm të stafit auditues.
2.7	a) Publikimi i raporteve të auditimit në formë të përmblodhur në formatin "Open Data", sipas instrumentit të zhvilluar me ndihmën e Projektit të USAID "Transparenca në Sistemin Shëndetësor". Ndërmjet këtij instrumenti, klasifikimi i raporteve të auditimit sipas fushave të ndryshme si Shëndetësi, Arsime, Financë, Qeverisje Lokale, etj. b) Përdorimi i "Data Mining", sipas instrumentit të zhvilluar me ndihmën e Projektit, për nxjerrjen e të dhënave të ndryshme nga mediat online, si artikuj të përgatitur nga stafi i KLSH, apo që çeljnë gjatje të auditimeve të KL SH-së.	KLSH Qendra për vijimësi Ekonomik të Medias	Në vijimësi	Trajnime të kryera	Në përmblidhjen në formatin "Open Data", raporti i auditimit do të përmbajë informacion për "Kontekstin e Problemit Social", "Subjektet nën Auditim", "Objektivi i Auditimit" dhe "Konkluzione". Krahas kësaj përmblodhjeje, bashkëgjatë do të vendoset raporti i plotë si dhe dokumente të tjera me të dhëna që janë përdorur në raport në formë tabelash apo grafikesh/infoshesh. Në formë të aksesueshme nga publiku. Një publik më mirë i informuar dhe më i sensibilizuar ndaj punës së KLSH.

e) Instrumenti Red Flags, produkt i projektit me USAID-in. Ky instrument do të përdoret për vlerësimin dhe skanimin e procedurave të prokurimeve. Ky algoritëm analizon bazën e të dhënave ku vendosen procedurat e tenderimit dhe i klasifikon ato automatikisht në problematike ose jo.			të bëjnë mediat online me artikujt origjinalë. Një publik më mirë i informuar dhe më i sensibilizuar ndaj punës së KLSH.
2.8 Realizimi i portali "AuditPublik.al", në bashkëpunim me Qendrën për Emancipimin Ekonomik të Medias, një OJF në fushën e transparencës së administrimit publik, për rrëfjen e informacionit online për publikun, lihur me gjejet dhe rekomandimet kryesore të auditimeve të KLSH.	KLSH Qendra për Emancipimin Ekonomik të Medias	korrik 2019-derisor 2020	Një punë për shkëmbim informacioni, kryerja e punës për shkëmbim informacioni, trajnim.
2.9 Realizimi i News Letter mujore për aktivitetin e KLSH-së brenda dhe jashtë vendit në bashkëpunim me Qendrën për Emancipimin Ekonomik të Medias.	KLSH Qendra për Emancipimin Ekonomik të Medias	Në vijimësi	Rritja e transparencës së aktivitetit të KLSH-së, me qëllim informimin e qytetarëve, lihur me mënyrën e shpërndarjes së parës publike.
2.10 Vijimësia e kolarës së botimeve të KLSH-së, prezenca e audituesve të KLSH-së me shkrim në shypin e përditshëm dhe realizimi i muajit të hapur çdo vit.	KLSH	Në vijimësi; Muajt të hapur në pëntor 2019.	Botimet dhe realizimi i Muajit të hapur përcorjnë në publik drejtimet strategjike të zhvillimit dhe reformimit të institucionit, duke ndikuar në përmirësimin e qeverisjes publike.
Rekomandimi 3: Zbatimi në kohë i rekomandimeve të auditimit duhet të sigurojë zbatimin në sistematik dhe në kohë të rekomandimeve të auditimit të jashtëm.			

3.1	Dërgimi në Kuvend si pjesë e raportit vjetor të performancës edhe i raportit mbi ndjekjen dhe zbatimin e rekomandimeve të auditimit	KLSH-Kuvendi Shqipërisë	Prill 2019	Raport vjetor i ndjekjes dhe zbatimit të rekomandimeve të auditimit dërguar nga KLSH tek Kuvendi i Shqipërisë	KLSH, në rolin e institucionit si agjent i Kuvendit për mirë-meraxhimin e parashikimeve publike, udhëhojë nga thellësia e argumentit dhe gjëves auditeuse, dobia sa më e plotë e rekomandimeve, në përmbledhim konkret të menjshkurt të fondeve publike, sipas orientimeve të standardeve ISSAI, duke siguruar drejtpërdrejtshëritë dhe lexueshmëri nga antarët e Kuvendit.
3.2	Dërgimi çdo katër muaj në Kuvend i Raportit të Konsoliduar të Zbatimit të Rekomandimeve	KLSH-Kuvendi Shqipërisë	Korrik-Shator 2019-Janar 2020	Raport periodik mbi statusin e zbatimit të rekomandimeve të KLSH dërguar në Kuvendin e Shqipërisë	Nëpërmjet këtyre raporteve KLSH i bën dije Kuvendit dhe Ekzekutivit zbatimin e rekomandimeve, duke pasqyruar të dhëna agregate por edhe të detajuara për të gjitha llojet e rekomandimeve si dhe në nivel institucional.
3.3	Kërkesa për krijimin të një njëti komisioni të dedikuar për sqyrtimin e raporteve të auditimit dhe nivelit të zbatimit të rekomandimeve nga subjektet e audituara konsideruar ky i fundit si një mekanizëm efektiv për mirjen e llogaridhënies nga institucionet qeveritare.	KLSH-Kuvendi Shqipërisë	Në vijimësi	Krijimi i Nën Komisionit për çështje të auditimit në Kuvendin e Shqipërisë	KLSH në funksion të rritjes së nivelit të implementimit të rekomandimeve, do të vijojë të insistojë në përdorimin e të gjitha instrumenteve institucionale në drejtim të zbatimit të rekomandimeve.
3.4	Dërgimi tek (Ekzekutivi) Ministri i Shetit për Marrëdhëniet me Parlamentin në mënyrë periodike të Raportit të zbatimit të rekomandimeve në funksion të ndjekjes së zbatimit të tyre nga subjektet e audituara.	KLSH-Kuvendi Shqipërisë-Ministri/Institucionet e audituara	Korrik 2019-Janar 2020	Raport specifik në funksion të ndjekjes dhe zbatimit të rekomandimeve të dhënë institucionizimin e një bashkëpunimi dhe nga auditimi dërguar nga KLSH tek Ministri i Shetit për Marrëdhëniet me Parlamentin	KLSH-së dhe Qeverisë dhe rritjes së mbikëqjes parlamentare.
3.5	Zhvillimi i seanceve dëgjimore parlamentare për të diskutuar rekomandimet e auditimeve me interes të veçantë.	KLSH-Kuvendi Shqipërisë-Ministri/Institucionet e audituara	Në vijimësi	Rezolutat e Kuvendit të Shqipërisë	Mëshetuar në praktikë më të mira dhe konkluzionet dhe rekomandimet e dalta nga dokumente vlerësuese të SIGMA-s dhe Bankës Botërore/ PEFA-s, KLSH do të theksojë dhe më tej kërkesën për organizimin e dëgjeseve publike dhe në

3.10	Kryerja e auditimeve tematike të vecanta për verifikimin e zbatimit të rekomandimeve me qëllim evidencimin e nivelit të zbatimit të rekomandimeve dhe hartimin e raportit të konsoliduar të zbatimit të rekomandimeve.	KLSH	Në vijimësi sipas Planit Vjetor të Auditimeve të KLSH	Ndjekja dhe monitorimi i treguesve të pranimi dhe zbatimit të rekomandimeve: 3. Nr. Rekomandimeve të pranuar kundrejt rekomandimeve të dëgjuar; 4. Nr. Rekomandimeve të zbatuara kundrejt rekomandimeve të pranuar.	dert iek përdoruesi më i fundit, qytetari i thjeshtë. Identifikimi i perceptimit të veprimtarisë së KLSH-së nga qytetari dhe palët e tjera të interesit nëpërmjet bashkëpunimit me shoqërië civile të specializuar për të realizuar këto loj matjesh, do të përbejë instrumentin bazë të përmirësimit të vazhdueshëm të instrumenteve që do të rrisin impaktin dhe përdoruesit e produktive të KLSH-së
------	--	------	---	--	--

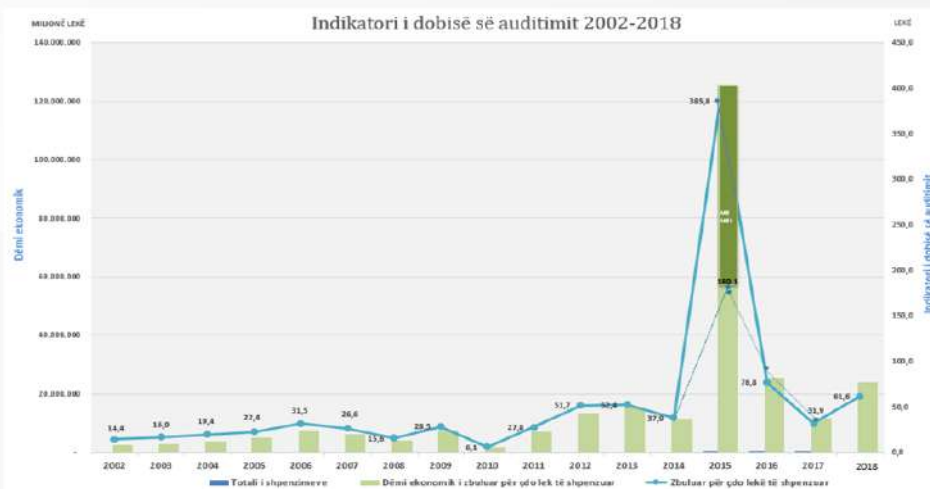
Planin i masave për implementimin e rekomandimeve të BE-së për KLSH-në-----

VII. KLSH NË SHIFRA DHE GRAFIKË

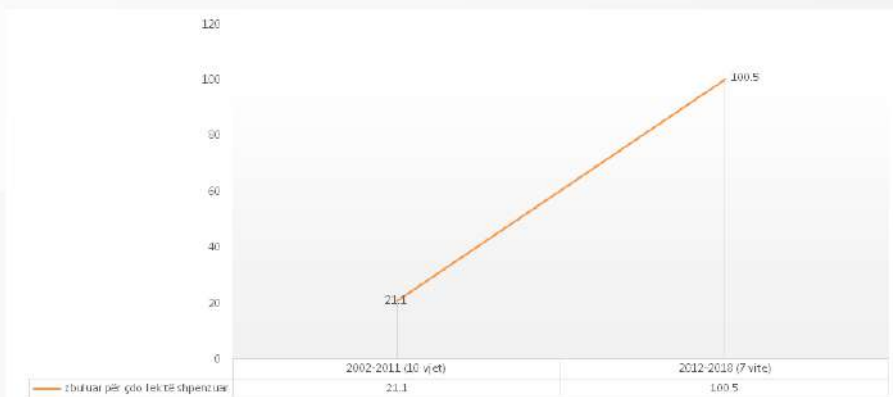
10 VJET vs 7 VJET

2002-2011 2012-2018

2 KLSH

3 KLSH

PERFORMANCA KLSH

DËMI EKONOMIK I ZBLUAR DHE HUMBJET NË FINANCAT PUBLIKE NGA SHKELJET FINANCIARE PËR VITET 2012 - 2018

INTOSAI

Dëmi ekonomik

Nga auditimet e ushtruara përgjatë 7 viteve 2012 - 2018, KLSH ka konstatuar:

A. Parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, me dëm ekonomik në shumën totale prej **227 miliardë lekë ose 1.75 miliardë euro**.

B. Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e subjekteve të audituara, në shumën totale prej **391 miliardë lekë, afërsisht 3 miliardë euro**.

Në total KLSH ka konstatuar shkelje në shumën **618 miliardë lekë ose afërsisht 4.76 miliardë euro**.

4 KLSH

PERFORMANCA KLSH

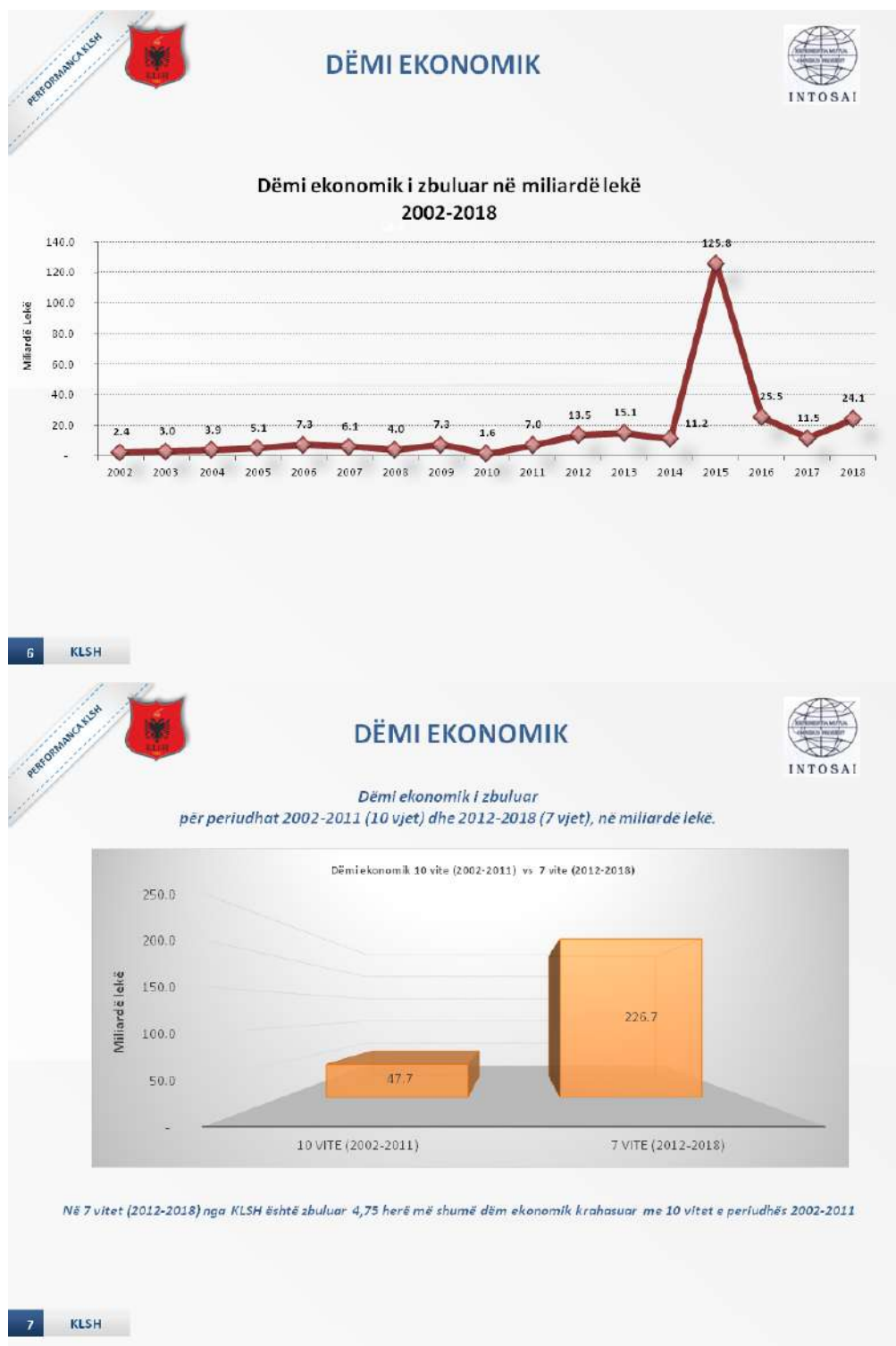
DËMI EKONOMIK I ZBLUAR DHE HUMBJET NË FINANCAT PUBLIKE NGA SHKELJET FINANCIARE PËR VITET 2012 - 2018

INTOSAI

Dëmi ekonomik

5 KLSH

PERFORMANCA KLSH

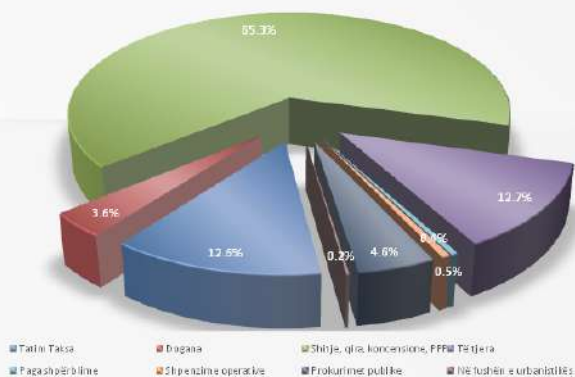
DËMI EKONOMIK I ZBLUAR DHE HUMBJET NË FINANCAT PUBLIKE NGA SHKEJLET FINANCIARE

Struktura e dëmit ekonomik sipas fushave për vitet 2012 - 2018, në milionë lekë

Dëmi ekonomik sipas fushave për vitet 2012-2018 (milionë lekë)		
1	Tatim Taksa	27,824
2	Dogana	13,037
3	Shitje, qera, koncesione, PPP	144,864
4	Të tjera	28,253
5	Paga Shpërblime	927
6	Shpenzime Operative	1,160
7	Prokurime Publike	10,248
8	Në Urbanistikë	364
	Total	226,678

Dëmi ekonomik sipas fushave për vitet 2012 - 2018
(milionë lekë)

8 KLSH

PERFORMANCA KLSH

AUDITIME TË KRYERA 2002-2018

Treguesi i realizimit të auditimeve në harkun kohor të shtatëmbëdhjetë viteve (2002-2018) rezultojnë:

9 KLSH

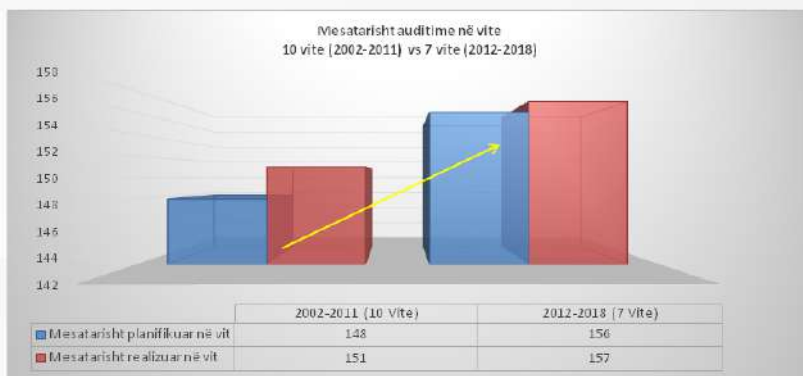
PERFORMANCA KLSH

AUDITIME TË KRYERA 2002-2018

INTOSAI

Auditimet	2002-2011 (10 Vite)	2012-2018 (7 Vite)
Planifikuar	1484	1095
Realizuar	1513	1101

10 KLSH

PERFORMANCA KLSH

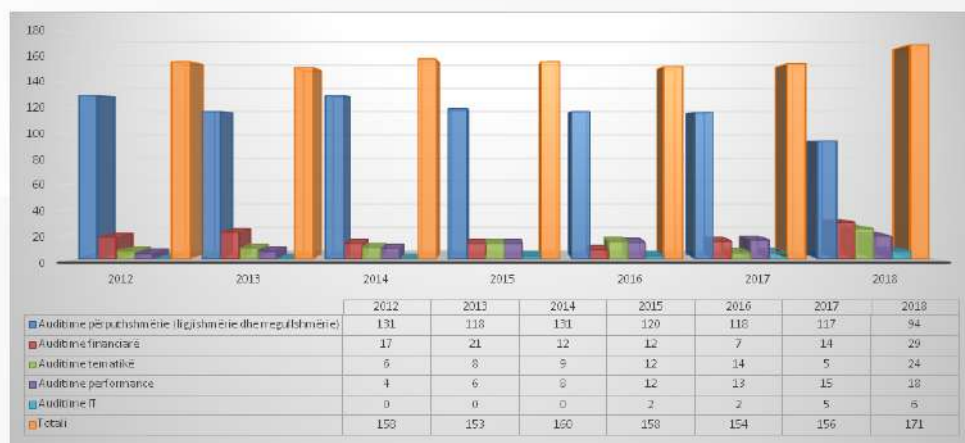

STRUKTURA E AUDITIMEVE TË KRYERA

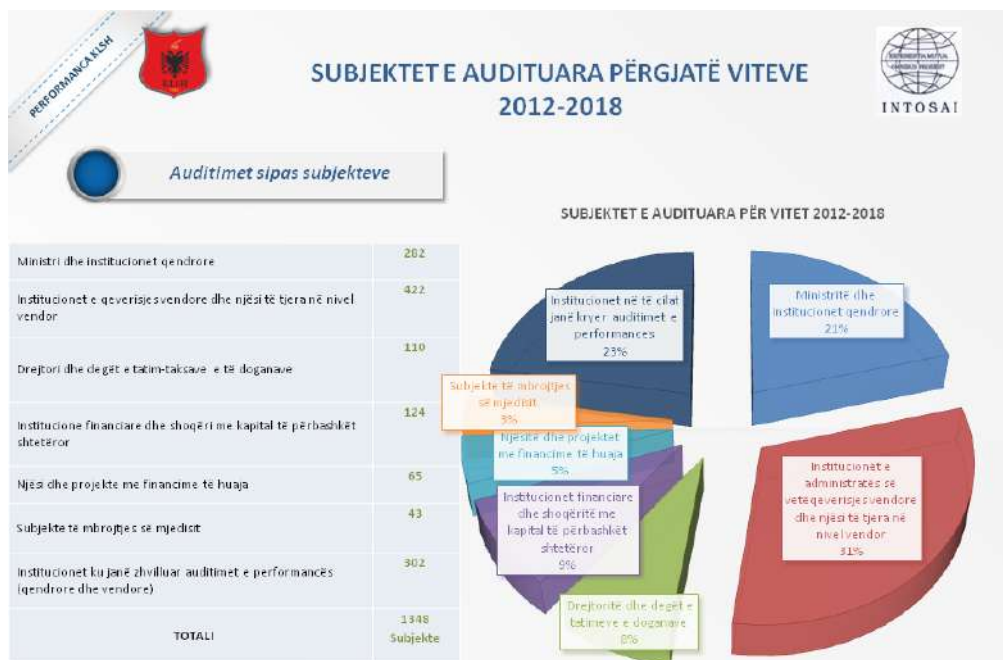

INTOSAI

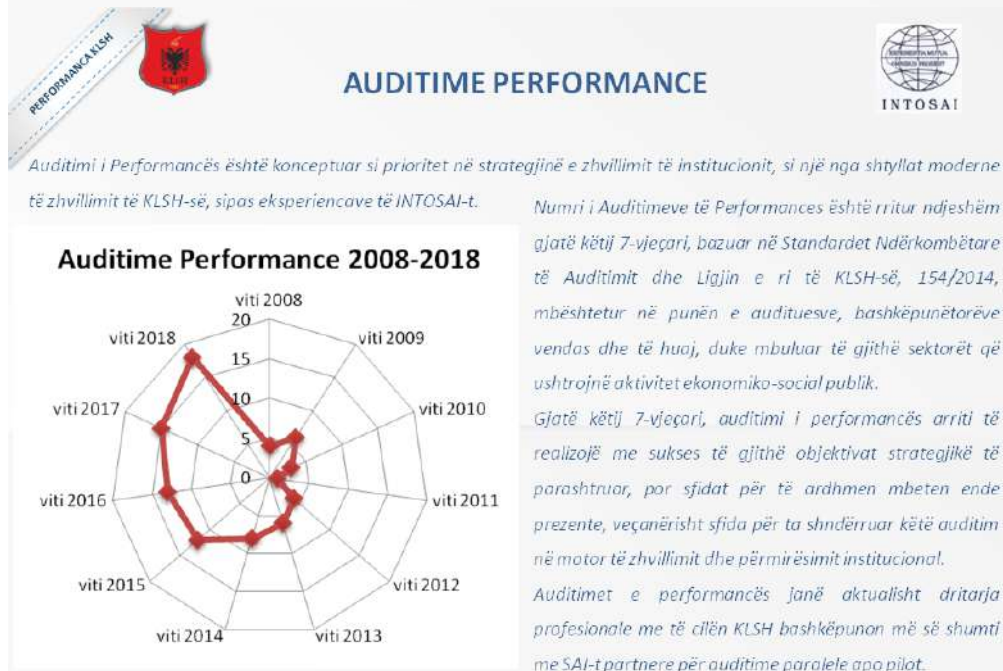
Treguesi i realizimit të auditimeve në harkun kohor të viteve 2012-2018 rezulton:

11 KLSH

12 KLSH

13 KLSH

PERFORMANCA KLSH

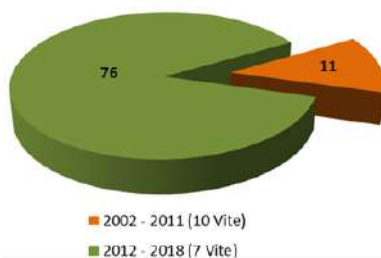
AUDITIME PERFORMANCE

INTOSAI

Për vitet 2012-2018, KLSH ka përfunduar dhe evaduar 76 Auditime Performance, duke ushtruar auditime në 302 institucione në nivel qendror dhe vendor.

Auditime Performance

Auditimet e Performancës, në periudhën 2008-2018

* Gjatë viteve 2008-2009, 10 auditimet e performancës KLSH i ka kryer me ndihmën e SAJ-eve të Britanisë dhe Holandës, në kuadrin e një projekti binjakëzimi. Në vitet 2010-2011, numri i auditimeve të performancës u ul ndjeshëm, në 3 në vitin 2010 dhe 1 në vitin 2011.

14 KLSH

PERFORMANCA KLSH

AUDITIMI I PERFORMANCËS

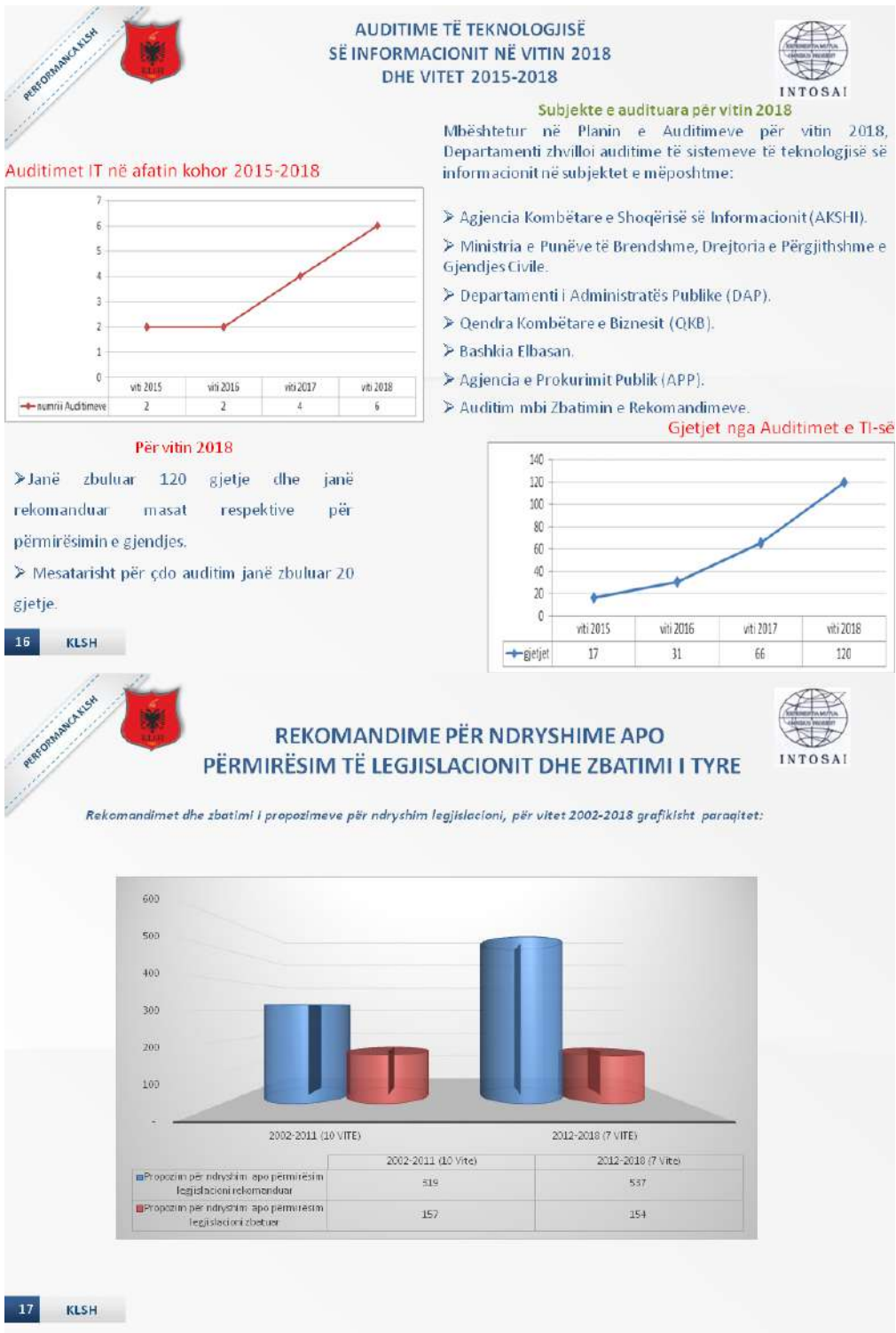
INTOSAI

Në nenin 3 të ligjit të KLSH-së Nr.154/2014 dhe ISSAI 300 «Parimet themelore të Auditimit të Performancës» termat dhe shprehjet e mëposhtme kanë këto kuptime:

“Auditimi i performancës” ka të bëjë me auditimin e ekonomicitetit, efijencës dhe efektivitetit dhe përfshin:

- ☐ **auditimin e ekonomicitetit**, që nënkupton minimizimin e kostos së burimeve që përdoren në një veprimtari publike, duke mos cenuar cilësinë e tij.
- ☐ **auditimin e efijencës**, që nënkupton optimizimin e raportit burime-rezultate të veprimtarisë publike, duke modifikuar proceset, strukturat dhe gjithë zinxhirin ekonomik të vlerës, në përputhje me standardet kombëtare e ndërkombëtare dhe praktikatat më të mira.
- ☐ **auditimin e efektivitetit**, që nënkupton vlerësimin e rezultateve përfundimtare dhe objektivave të vendosura, në përputhje me politikat e subjektit të audituar.

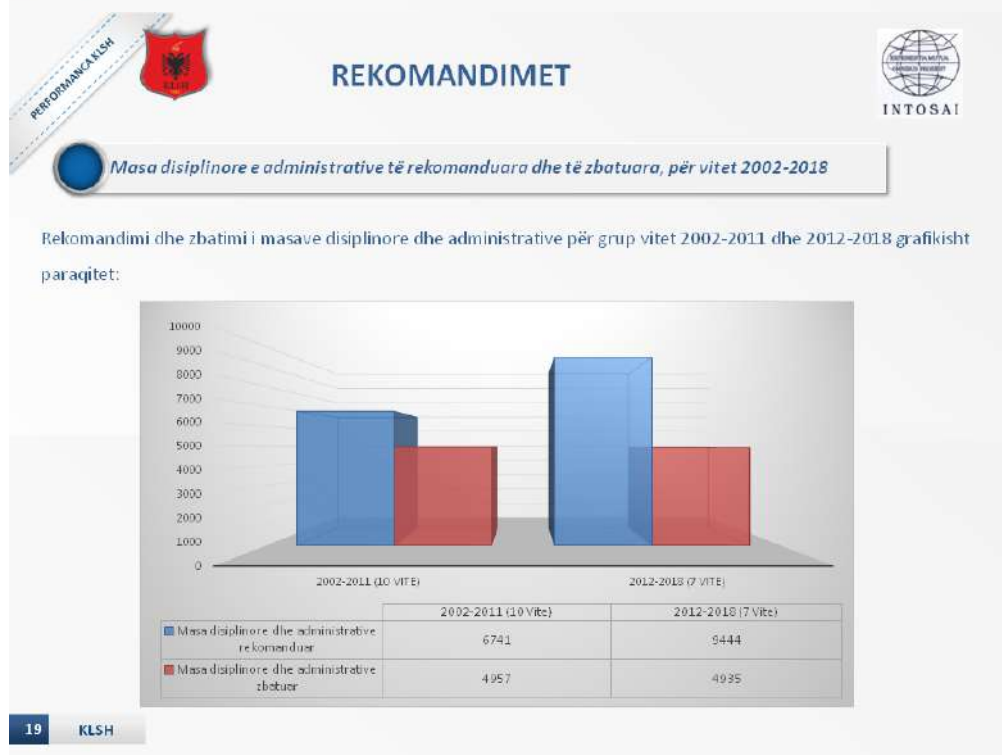
15 KLSH

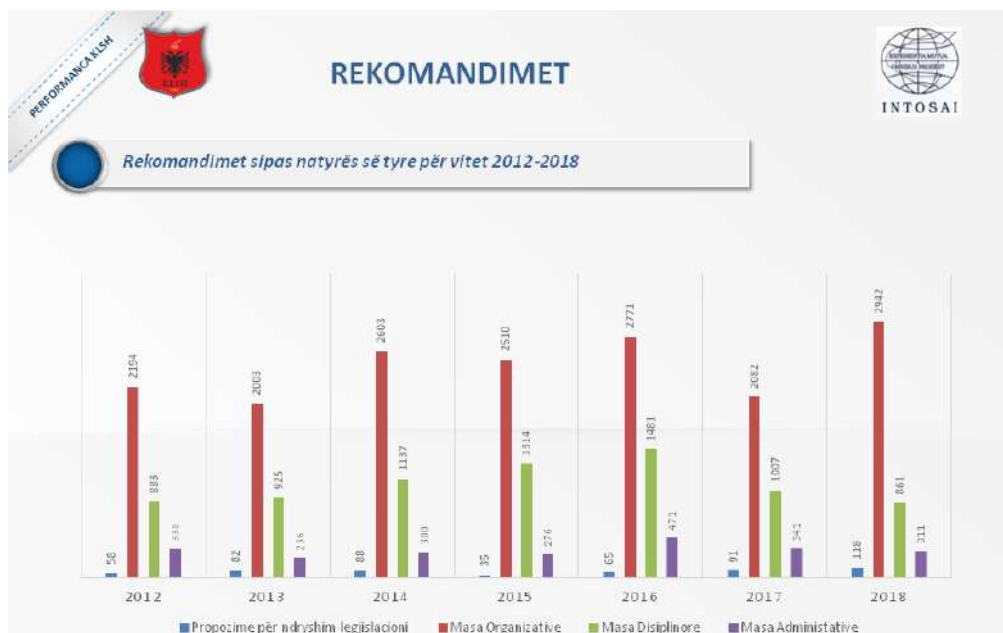
18

KLSH

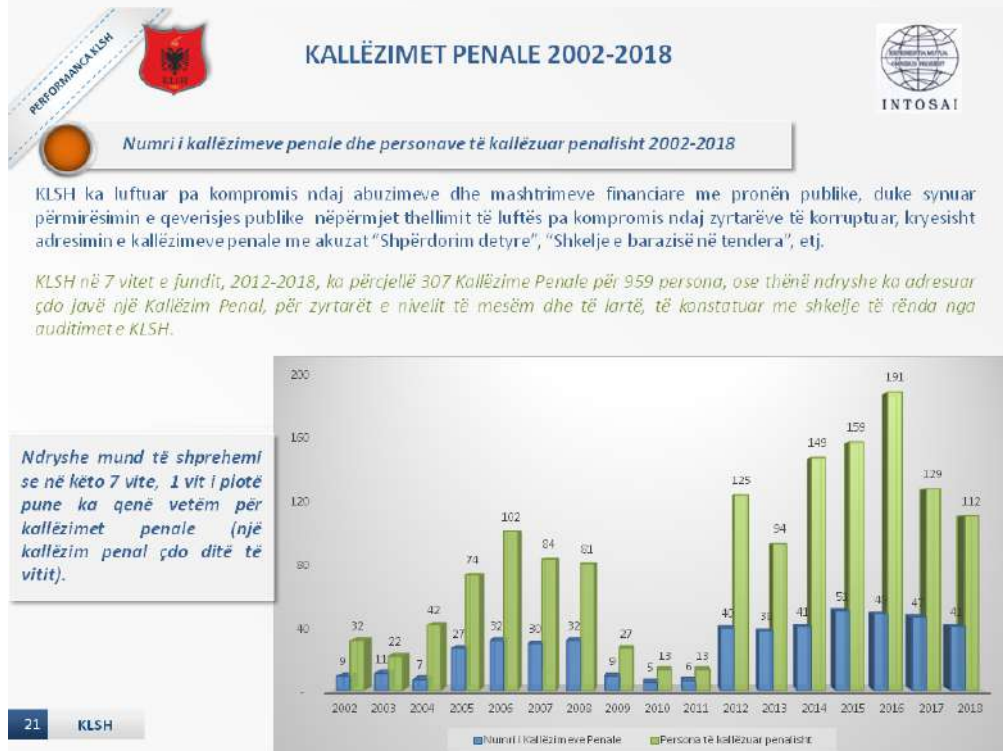
19

KLSH

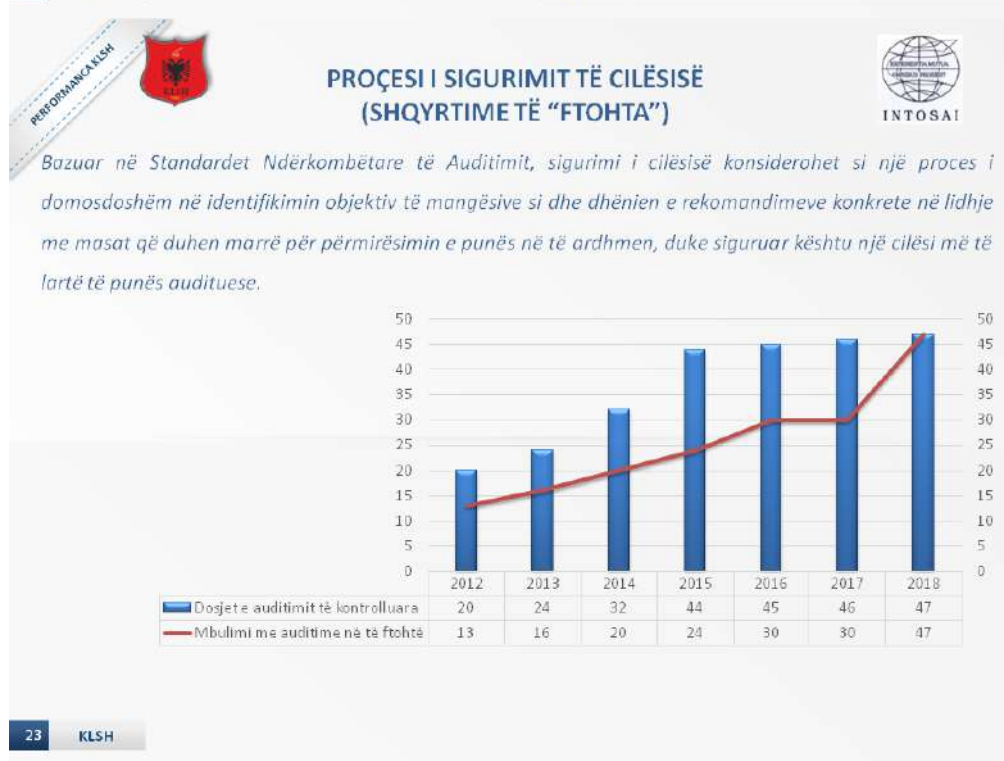
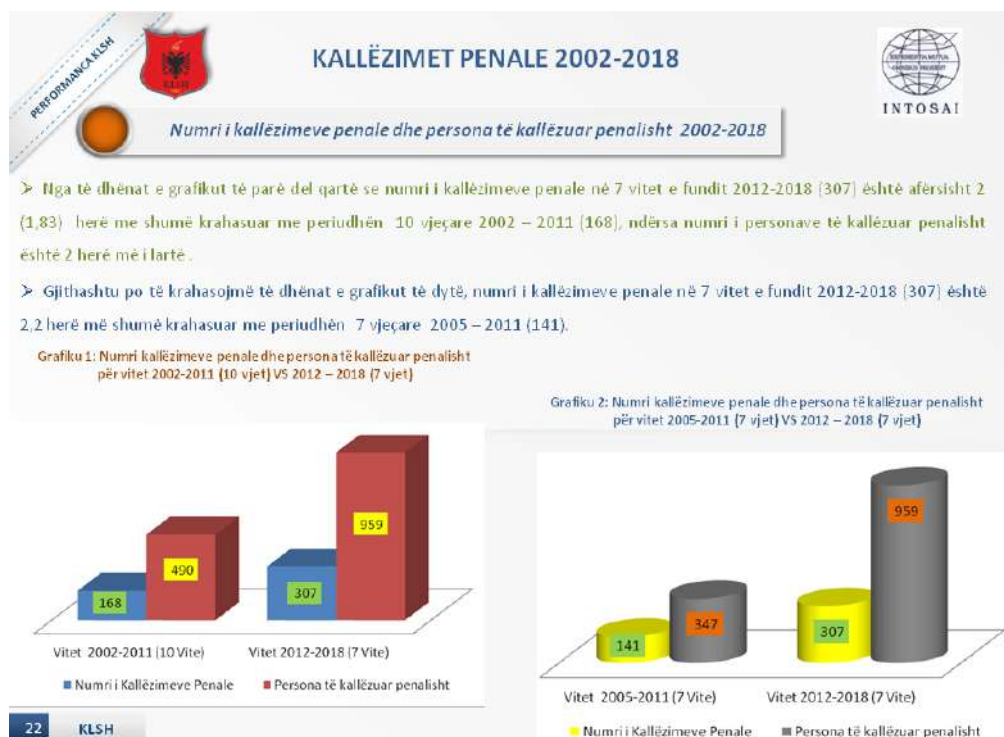
20

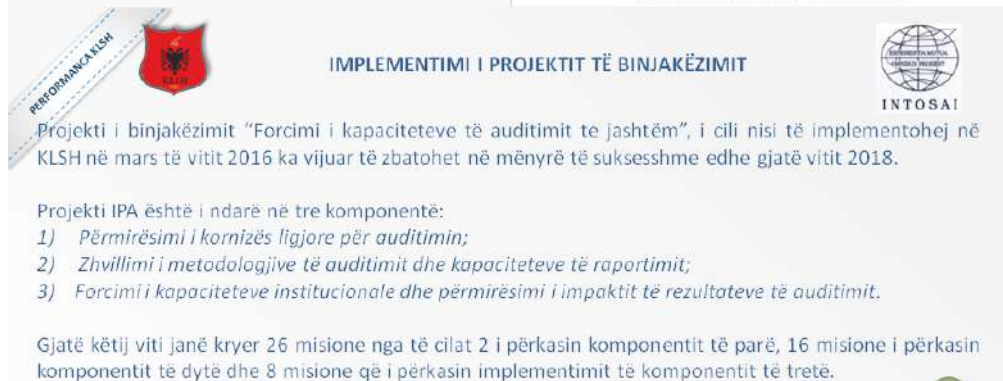
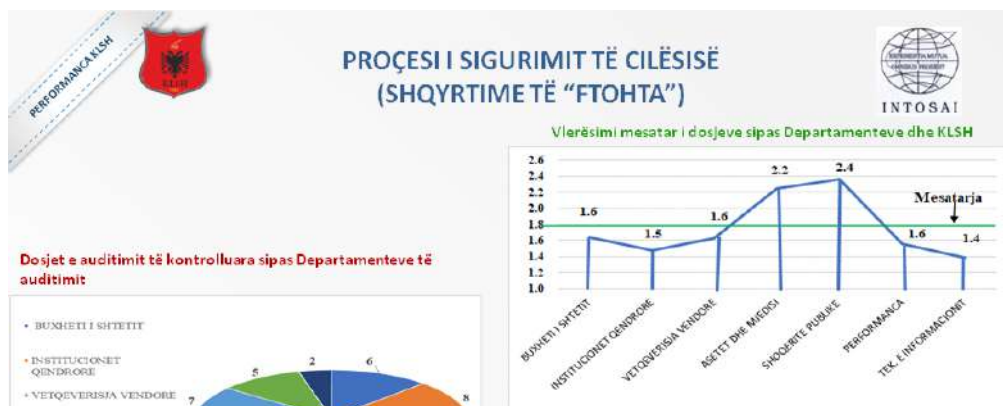
KLSH

21

KLSH

Gjatë 28 muajve të implementimit të projektit të binjakëzimit janë zhvilluar 99 misione, në të cilat u përfshinë 65 ekspertë polakë, kroatë, holandezë, estonezë dhe portugezë me një numër total 1053 ditë/ njerëz.

Në takimet, trajnimet e zhvilluara me ekspertët dhe vizitat studimore u përfshinë rreth 100 drejtues dhe auditues të KLSH dhe për periudhën mars 2016-11 korrik 2018 u realizuan 2219 ditë/njerëz (trajnime, misione, auditime pilot, vizita studimore).

PERFORMANCA KLSH

MENAXHIMI INSTITUCIONAL

“Të bashkuar në ambicie dhe vendosmëri”

Kongresi i XXII i INTOSAI

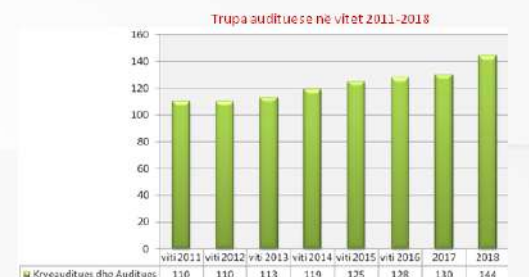

INTOSAI

Trupa audituese e KLSH-së për vitet 2011-2018

Kongresi i XXII i INTOSAI në Abu Dhabi inkurajoi SAI-t të përdorin Kuadrin e Kompetencave Profesionale, për të formuar trupën e sotme dhe të ardhshme të audituesve më të lartë të sektorit publik.

Mosha mesatare në KLSH në fund të vitit 2018 është 42.6 vjeç, nga 50 vjeç në vitin 2011. Ecuria në këto vite e treguesve moshorë ka njohur trendin e uljes së moshës mesatare të punonjësve për shkak të politikave të rekrutimit të punonjësve me aftësi profesionale që i përgjigjen zhvillimit dinamik të teknologjive të reja, fushave të reja me të cilat përballlet sektori publik.

26 KLSH

PERFORMANCA KLSH

MENAXHIMI INSTITUCIONAL

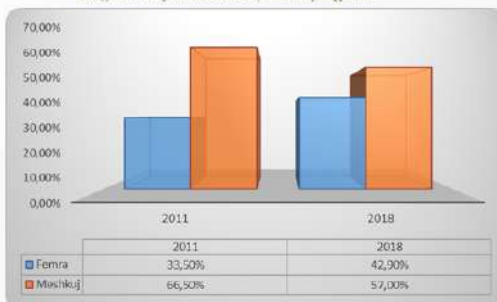
INTOSAI

Barazia Gjinore për vitet 2011-2018

Grafikisht trendi paraqitet

Pasqyrimi i stafit të KLSH-së sipas ndarjes gjinore

Politika e KLSH-së në mbështetje të zhvillimit në karrierë të gruas, dhe sigurimit të barazisë gjinore reflektohet në tregues të qëndrueshëm. Në institucion punojnë 82 punonjëse femra, 13 prej të cilave në pozicione drejtuese (Sekretare e Përgjithshme, Drejtore e Përgjithshme, Drejtore Departamenti, Drejtore Drejtorie, Kryesudituese, Përgjegjëse Sektorij, 55 punonjëse femra në pozicione audituese dhe 14 punonjëse femra në Departamente, Drejtori dhe Sektorë mbështetës e ndihmës. Politika e ndjekur ndër vite drejt barazisë gjinore ilustrohet me grafikun e mëposhtëm, ku del qartë se raporti femra/meshkuj për vitin 2018 është 42.9 % me 57%, nga 33 % me 67% që ishte në vitin 2011. Gjithashtu, për vitin 2019 synohet që ky raport të jetë 50% me 50%.

27 KLSH

PERFORMANCA KLSH

Trajnimet 2018

MENAXHIMI INSTITUCIONAL

INTOSAI

Në fund të vitit 2018, audituesit e KLSH kishin siguruar një mesatare prej 29 ditë trajnimi/auditues, ndërsa në vitet 2010 dhe 2011, ky tregues ishte mesatarisht 2,5 ditë trajnimi/auditues në vit. Treguesit e performancës së trajnimeve për vitin 2018 konfirmojnë një trend të stabilizuar dhe dëshmojnë se ndër vite struktura e trajnimeve ka ndryshuar në gjithë derivatet e saj, në përputhje me kërkesat e stafit për ndryshim e zhvillim dhe ka ndjekur prioritetet bashkëkohore të avancimit profesional.

28

KLSH

PERFORMANCA KLSH

Trajnimet 2018

MENAXHIMI INSTITUCIONAL

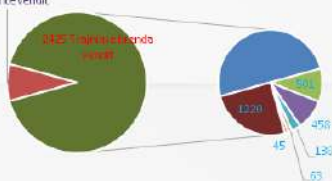

INTOSAI

Veprimtari Zhvillimi Profesional (Brenda dhe Jashtë vendit)

Analiza e veprimtarisë trajnuese për vitin 2018 dhe rezultateve të saj konfirmoi se KLSH ka krijuar sistem efektiv trajnimi dhe zhvillimi profesional i aftë të krijojë kapacitetet e nevojshme profesionale dhe të zotërojë aftësi të tilla që bëjnë të mundur zbatimin e standardeve të auditimit ISSAI, me qëllimin përfundimtar, t'u japin përdoruesve të raporteve të auditimeve të KLSH siguri mbi cilësinë dhe saktësinë e punës së raportuar.

(VALUE) Trajnime jashtë vendit

- Trajnime brenda vendit
- Trajnime jashtë vendit
- Trajnime brenda Departamentit
- Trajnime IPA & ekspertet e huaj (brenda vendit)
- Trajnime Pajaca Prezantimi (Audituesit Rreth)
- Trajnime Grup e të jashtëm brenda vendit
- E-Learning
- Trajnime Përkrahje dhe mbështetje (Udhë nr 64, data 22.05.2018, thirrje 6 orë)

29

KLSH

PERFORMANCA KLSH

PREZENCA E KLSH-së NË MEDIA

Në vitet 2010 - 2018

- Gjatë viteve 2012 - 2018, shtypi i shkruar ka pasqyruar raportet dhe deklaratat tona për shtyp me një numër prej 5532 artikuj, njoftime, editoriale dhe komente analitike.
- Transparenca e veprimtarisë së KLSH-së po rritet nga viti në vit dhe ne jemi gjithnjë e më të hapur e bashkëpunues me median.

30

KLSH

INSTITUTIONET SUPREME TË AUDITIMIT (SAI-I) NË SHËRBIM TË QYTETARËVE

PERFORMANCA KLSH

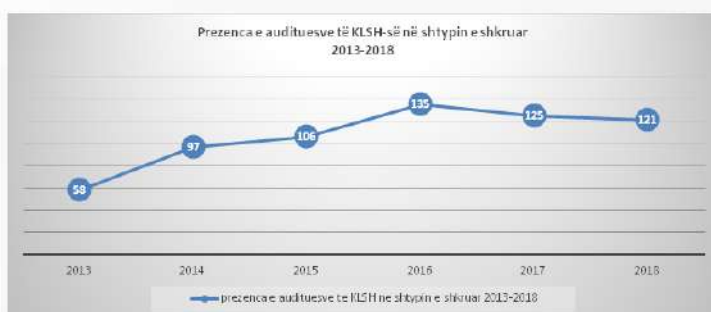
MENAXHIMI INSTITUCIONAL

PREZENCA E AUDITUESVE TË KLSH-SË NË MEDIAN E SHKRUAR 2013 - 2018

Prezenca e audituesve të KLSH-së në median e shkruar, është paraqitur për publikun e përmblledhur në 11 volume (periudha 2013-2018), të cilat i janë shtuar kolanës së botimeve të KLSH-së.

Gjatë gjashtë viteve, 2013-2018 audituesit e KLSH kanë botuar 642 artikuj (analiza fillon me vitin 2013 pasi më parë nuk konstatohet prezencë e audituesve në media, përjashtuar pak raste në 2012).

31

KLSH

PERFORMANCA KLSH

KLSH

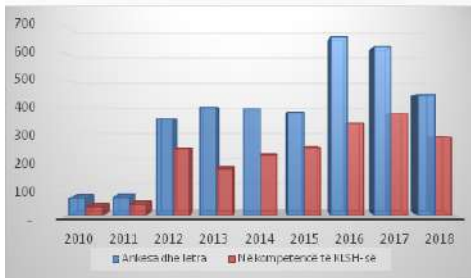
Komunikimi me qytetarët në vitet 2002-2018

MENAXHIMI INSTITUCIONAL

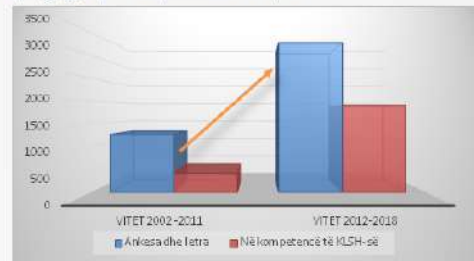

INTOSAI

Theksojmë që në vitet 2010, 2011 trajtoheshin mesatarisht 65 letra në vit. Në vitet 2012-2018, nga totali prej 3265 letra, 1360 kanë qenë jashtë kompetencës dhe juridiksionit të institucionit. Në këto vite janë trajtuar nga KLSH dhe u është dhënë përgjigje 1905 letrave ose mesatarisht janë trajtuar 272 letra në vit.

Kontrolli i Lartë i Shtetit gjatë 7 viteve, ka vijuar të trajtojë me korrektesë dhe profesionalizëm letrat dhe ankesat e qytetarëve, të cilët në çdo rast kanë marrë përgjigje, edhe kur çështja e ngritur prej tyre ka qenë jashtë kompetencave të institucionit. Në këto raste, KLSH i ka orientuar qytetarët, nëpërmjet përgjigjeve zyrtare se cilit institucion duhet ti drejtohen për të marrë përgjigje për shqetësimet e tyre.

32 KLSH

PERFORMANCA KLSH

KLSH

Viti 2018 ishte viti i tretë radhazi që Kontrolli i Lartë i Shtetit organizoi "Muajin e Hapur" dhe kjo bashmë mund të konsiderohet si një traditë institucionale.

MENAXHIMI INSTITUCIONAL

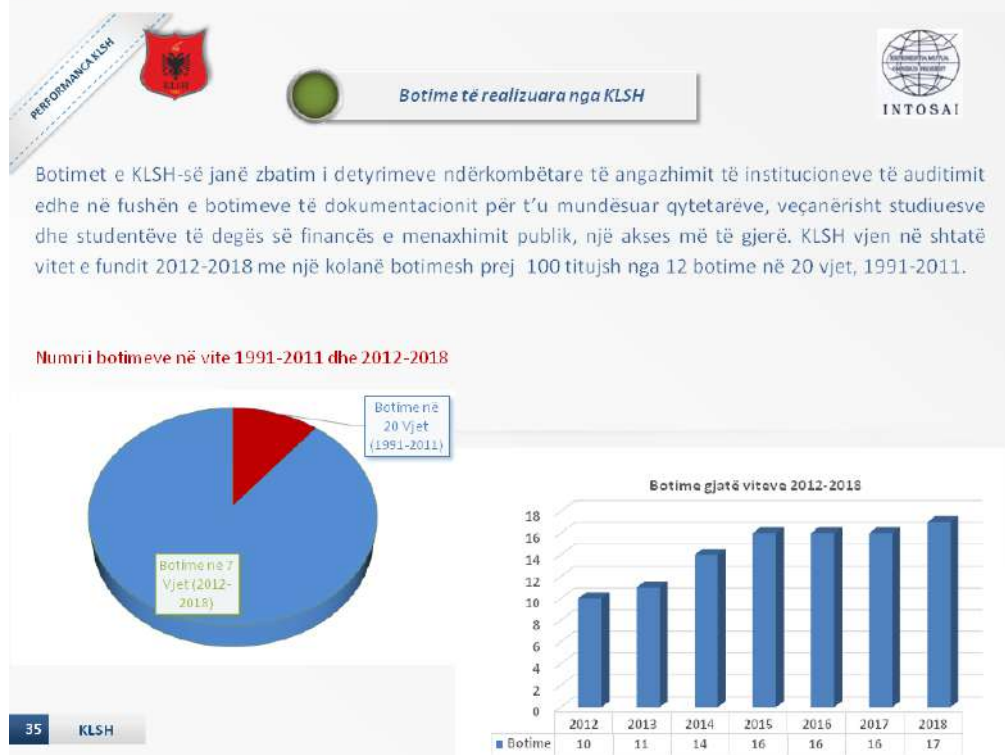
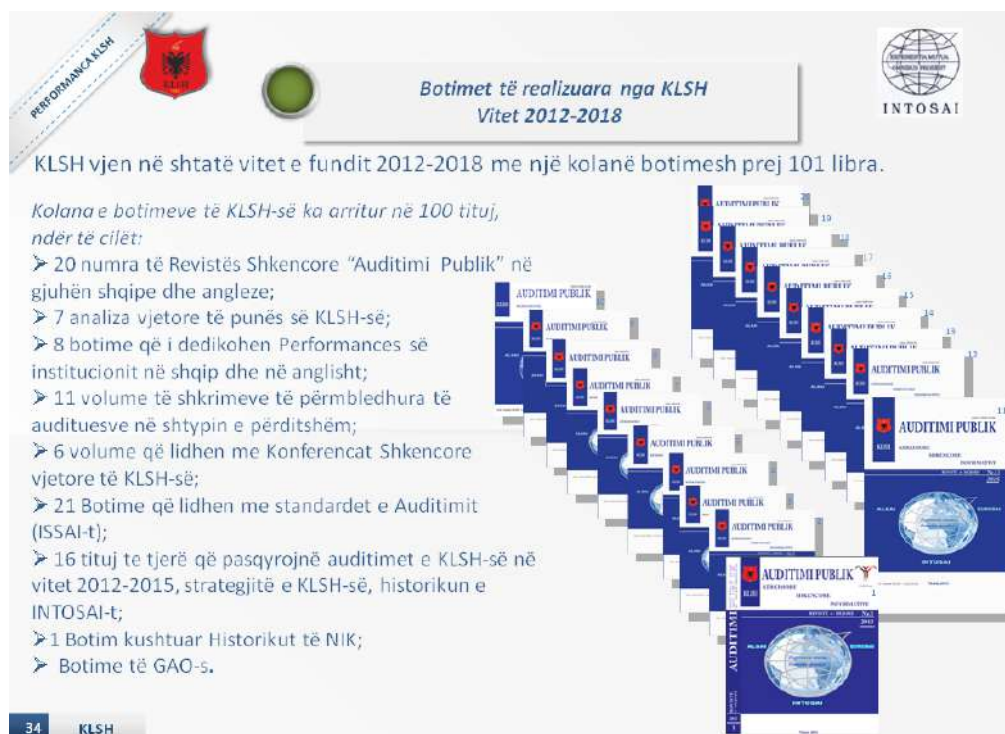

INTOSAI

Gjatë muajit të hapur, 25 Tetor – 14 Dhjetor, janë zhvilluar 54 aktivitete të ndryshme si takime me Departamenteve të ndryshme të auditimit me qëllim shkëmbimin e eksperiencave; takime me gazetarë; prezantime të botimeve të KLSH-së nga Auditues të rinj; pjesëmarrje në Panairin e librit 2018; prezantimi i kolanës së botimeve të KLSH-së në dy panaiere; takime dhe leksione me akademikë, profesorë, filozofë të fushave të ndryshme; promovime librash që kanë interes për KLSH; aktivitete kulturore, promovimi i pjesëmarrjes së KLSH-së në aktivitete të ndryshme ndërkombëtare, në dy vitet e fundit me qëllim shkëmbimin e eksperiencave; "Performanca Junior", ku auditues të rinj ndanë eksperiencën dhe vizionin e tyre për të ardhmen e institucionit, etj.

33 KLSH

PERFORMANCA KLSH

KONFERENCAT SHKENCORE VIETORE 2012 - 2018

KLSH gjatë viteve 2012 - 2018 ka vijuar traditën e mirë të organizimit të Konferencave shkencore.

Gjatë 7 viteve janë zhvilluar gjashtë konferenca të tilla:

- ☐ Konferenca e I Shkencore e KLSH-së me temë "87 vjet KLSH në 100 vjet shtetshqiptar";
- ☐ Konferenca e II-të Shkencore e KLSH-së me temë "Roli i Institucioneve Supreme të Auditimit për një menaxhim publik të përgjegjshëm në sfidat e sotem"
- ☐ Konferenca e III-të Shkencore e KLSH-së me temë "Auditimi Kombëtar në shërbim të Qeverisjes Kombëtare";
- ☐ Konferenca e IV-të Shkencore e KLSH-së me temë "Analiza e Riskut";
- ☐ Konferenca e V-të Shkencore e KLSH-së në bashkëpunim me Fakultetin Ekonomik të Universitetit të Tiranës me temë "Të auditosh për qëndrueshmëri dhe zhvillim";
- ☐ Konferenca e VI-të Shkencore e KLSH-së në bashkëpunim me SAI-n e Kuvajtit me temë "Auditim me bazë risku".

36 KLSH

PERFORMANCA KLSH

MARRËVESHJE BASHKEPUNIMI

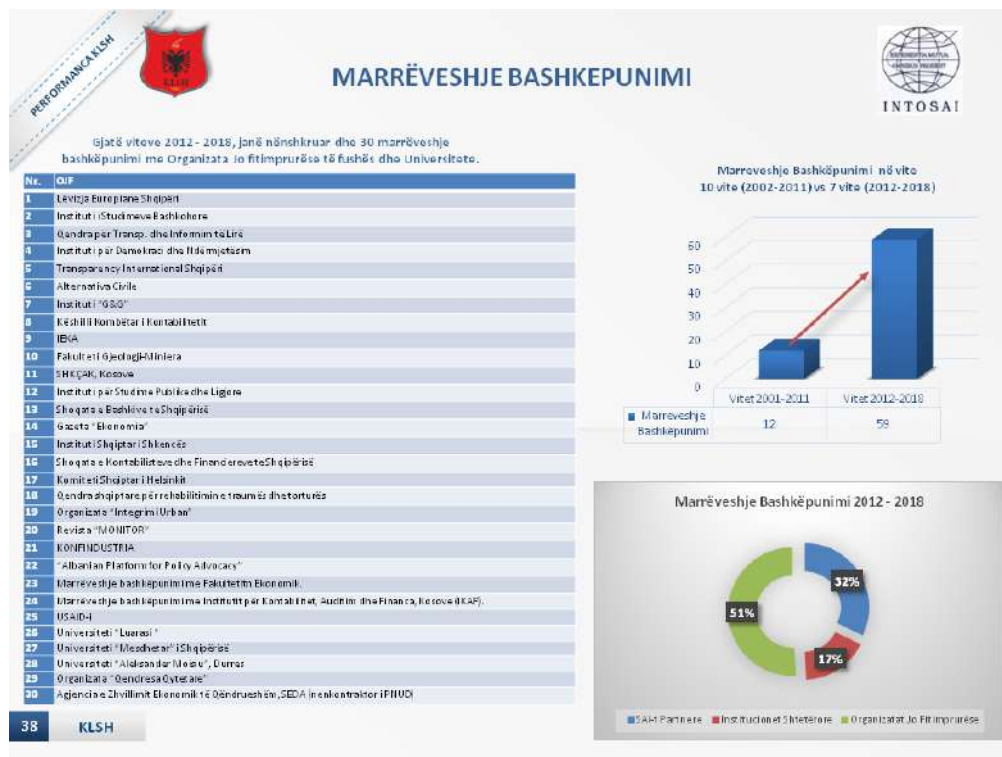
Gjatë viteve 2012 - 2018, janë nënshkruar dhe 19 marrëveshje bashkëpunimi me SAI-t partnerë

Nr.	Institucione Homologe
1.	Zyra e Auditimit të Përgjithshëm të Kosovës (Shkurt 2012)
2.	Gjykata e Llogarive të Sllovenisë
3.	Institucioni Suprem i Auditimit të Polonisë (Maj 2012)
4.	Zyrat Shërbimesh të Auditimit të Kroacisë
5.	Gjykata e Llogarive të Turqisë
6.	Gjykata e Auditimit të Austrisë
7.	Institucioni Shtetëror i Auditimit të Malit të Zi
8.	Zyra e Auditimit të Institucioneve të Bosnje Hercegovinës
9.	Zyrat Shërbimesh të Auditimit të Republikës së Maqedonisë
10.	Marrëveshje me TIKA
11.	Zyrën Supreme të Auditimit të Republikës Çeke
12.	Zyrën Kombëtare të Auditimit të Bullgarisë
13.	Zyrat Shërbimesh të Auditimit të Kuvajtit
14.	Zyra e Kombëtare e Auditimit të Kosovës (Nëntor 2016)
15.	SAI-në Cipros
16.	Zyra Shërbimesh të Auditimit të Hungarisë
17.	Dhoma Kombëtare e Llogarive të Ukrainës
18.	Institucioni Suprem i Auditimit të Polonisë (Mars 2016)
19.	Gjykata Rumune e Llogarive

37 KLSH

Gjatë viteve 2012 - 2018, janë nënshkruar dhe 10 marrëveshje bashkëpunimi me Institucionet Shtetërore

Nr.	Institucione Shtetërore
1.	ILDKP
2.	Ministria e Financave
3.	Zyra e Prokurorisë të Përgjithshme
4.	Departamenti i Administratës Publike
5.	Ajencia e Prokurimit Publik
6.	Komisioni për Mbrojtjen e Shërbimit Civil
7.	Marrëveshje Bashkëpunimi ndërmjet KLSH dhe Ministrisë së Financave, me objektive të përbashkëta për krijimin dhe zhvillimin e një sistemi modern, funksional dhe efektiv të kontrollit të brendshëm financiar publik.
8.	Ajencia e Auditimit të Programeve të Asistencës, Akredituar nga Bashkimi Evropian
9.	Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave
10.	ILDKPI

ANEKSE

Evidenca nr.1

Institucionet e audituara nga KLSH, gjatë periudhës Janar - Dhjetor 2018

I		DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË BUXHETIT TË SHTETIT
1	1	Dega e Doganës Vlorë
2	2	Dega e Doganës Rinas
3	3	Dega e Doganës Fier
4	4	Fondi i Sigurimit të Kujdesit të Detyrueshëm Shëndetësor
5	5	Instituti i Sigurimeve Shoqërore
6	6	“Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH”
7	7	Ministria e Financave (Aparati)
8	8	Ministria e Financave: Drejtoria e Buxhetit të Shtetit
9	9	Ministria e Financave: Drejtoria e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik
10	10	Ministria e Financave: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit
11	11	Dega e Doganës Durrës
12	12	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave
13	13	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve
14	14	Banka e Shqipërisë
15	15	Dega e Doganës Tiranë
16	16	Instituti i Sigurimeve Shoqërore (auditim tematik)
17	17	Drejtoria Rajonale Tatimore Tiranë
18	18	Dega e Doganës Kapshticë
19	19	Drejtoria e Fondit Kombëtar
20	20	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale
21	21	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë
22	22	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit
23	23	Fondi Shqiptar i Zhvillimit
24	24	“Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH”
II		DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË INSTITUCIONEVE QËNDRORE
25	1	Ministria e Brendshme
26	2	Drejtorinë Arsimore Rajonale Qarku Tiranë
27	3	Drejtoria e Përgjithshme e Rezervave Materiale të Shtetit
28	4	Ministria e Kulturës
29	5	Spitali Universitar i Traumës
30	6	Universiteti “Fan Noli” Korçë
31	7	Instituti i Shëndetit Publik
32	8	Zbatim Rekomandimi (9 mujori i vitit 2017)
33	9	Avokatura e Shtetit
34	10	Drejtoria e Shërbimit të Trupit Diplomatik
35	11	Universiteti Bujqësor i Tiranës
36	12	Ministria e Mbrojtjes
37	13	Shërbimi Kombëtar i Punësimit
38	14	Komisionin Qendror të Zgjedhjeve Tiranë
39	15	Ministria Infrastrukturës dhe Energjisë
40	16	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
41	17	Drejtoria e Policisë së Shtetit
42	18	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore
43	19	Inspektoriati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave
44	20	Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve
45	21	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit
46	22	Gjykata Kushtetuese
47	23	Universiteti “Aleksandër Moisiu” Durrës

48	24	Akademia e Shkencave
49	25	Gjykata Administrative e Apelit Tiranë
50	26	Bordi i Ujitjes dhe Kullimit Durrës
51	27	Bordi i Ujitjes dhe Kullimit Fier
52	28	Ministria e Mbrojtjes (Tematik)
53	29	“Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH”
III		DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË PERFORMANCËS
54	1	Cilësia e ujit të pijshëm për konsumatorët
55	2	Menaxhimi i mbetjeve spitalore
56	3	Performanca e arkivit të shtetit
57	4	Performanca e Inspektoratit Shtetëror Teknik Industrial
58	5	Të ardhurat në pushtetin vendor
59	6	Urgjenca mjekësore
60	7	Receta elektronike dhe nënshkrimi elektronik
61	8	Varfëria në Shqipëri dhe roli i shtetit në zbutjen e saj
62	9	Zonat e mbrojtura detare dhe bregdetare
63	10	Strategjia antikorruption
64	11	Përmbytja, parandalimi, mbrojtja, gatishmëria
65	12	Financimi i klubeve shumësportesh
66	13	Performanca e Autoritetit Financiar të Mbikëqyrjes Financiare
67	14	Menaxhimi i plazheve publike
68	15	Cilësia dhe tarifimi i shërbimeve shëndetësore pranë IAL publike
69	16	Menaxhimi i Përpunimit të Mbetjeve të Ngurta në Impiantin e Bashkisë Fier”
70	17	Parqet Rekreative në Tiranë
71	18	Partneriteti Global Fokusuar në Zhvillimin e Kapaciteteve Njerëzore
IV		DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË NJËSIVE TË VETQEVERISJES VENDORE
72	1	Bashkia Kamëz
73	2	Bashkia Rrogozhine
74	3	Bashkia Përrenjas
75	4	Bashkia Belsh
76	5	Këshilli i Qarkut Berat
77	6	“Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH”
78	7	Bashkinë Kuçovë
79	8	Bashkia Vlorë
80	9	Bashkia Lezhë (ish komunat)
81	10	Bashkia Lezhë
82	11	Bashkia Lushnje
83	12	Bashkia Fier
84	13	Bashkia Mallakastër
85	14	Bashkia Konispol
86	15	Bashkia Këlcyre
87	16	Bashkia Korçë
88	17	Bashkia Kolonjë
89	18	Bashkia Pustec
90	19	Bashkia Poliçan
91	20	Bashkia Vau i Dejës
92	21	“Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH”
93	22	Bashkia Dibër
94	23	Bashkia Maliq
95	24	Bashkia Has
96	25	Bashkia Malësie e Madhe
97	26	Bashkia Gjirokastrë
98	27	Bashkia Memaliaj
99	28	Bashkia Përmet
100	29	Bashkia Shijak
101	30	Këshilli i Qarkut Tiranë
102	31	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve Taksave dhe Tarifave Vendore, Bashkia Tiranë
103	32	Bashkia Vorë
104	33	Bashkia Selenicë
105	34	Bashkia Mirditë
106	35	“Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH” periudha korrik – shtator 2017

107	36	Bashkia Pogradec
108	37	Këshilli i Qarkut Shkodër
109	38	Bashkia Elbasan
110	39	Bashkia Devoll
111	40	“Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH”
112	41	Bashkia Tiranë
113	42	Bashkia Kurbin
114	43	“Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve në 13 subjekte të lëna nga KLSH”
V		DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË ASETEVE, DHE MJEDISIT
115	1	Administratën e Zonave të Mbrojtura, Qarku Shkodër
116	2	ZVRPP Malësi e Madhe
117	3	ZVRPP Elbasan
118	4	ALUIZNI Vorë-Kamëz
119	5	ALUIZNI Fier
120	6	Drejtoria Rajonale e Mjedisit, Qarku Berat
121	7	ALUIZNI Durrës
122	8	Drejtoria Rajonale e Mjedisit, Qarku Korçë
123	9	ZVRPP Tiranë
124	10	ZVRPP Fier
125	11	Auditim Tematik i ushtruar në 6 subjekte në ALUIZNI-t “Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH”
126	12	Auditim Tematik i ushtruar në 8 subjekte në ZVRPP-t “Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH”
127	13	ALUIZNI Lushnje
128	14	ZVRPP Sarandë
129	15	ALUIZNI Dibër
130	16	ALUIZNI Kukës
131	17	Agjencia e Trajtimet të Pronave Tiranë
132	18	ZVRPP Shkodër
133	19	ZVRPP Pogradec
134	20	Drejtoria Rajonale e Inspektoratit të Mjedisit Shkodër
135	21	Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH”
136	22	ALUIZNI Tirana 4
137	23	Administrata Rajonale e Zonave të Mbrojtura Tiranë
138	24	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Dibër
139	25	ZVRPP Kavajë
VI		DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË SHOQËRIVE PUBLIKE DHE INVESTIMEVE TË HUAJA
140	1	Korporata Energjetike Shqiptare SHA
141	2	Porti Detar SHA Vlorë
142	3	Porti Detar SHA Sarandë
143	4	Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar
144	5	Hekurudha Shqiptare SHA
145	6	Spitali Rajonal Shkodër
146	7	Qendra Universitare “Shefqet Ndoqi”
147	8	Spitali Rajonal Fier
148	9	Ujësjetllës Kanalizimet SHA Korçë
149	10	Zbatimi i Rekomandimeve të lëna nga KLSH për periudhën 01.07.2017-31.09.2017
150	11	Enti Kombëtar i Banesave
151	12	Spitalin Rajonal Gjirokastrë
152	13	Autoriteti Portual Durrës
153	14	Ujësjetllës Kanalizimet SHA Vlorë
154	15	Albcontroll SHA
155	16	Projekti: "Shpërndarjes dhe Burimeve Ujore"
156	17	Projekti: "Zhvillimi i Alpeve dhe Zonave Bregdetare" në Fondin Shqiptar të Zhvillimit
157	18	Projekti: "Modernizimi i Asistencës Sociale" në Ministrinë e Shëndetësisë
158	19	Kontrolli i Cilësisë mbi auditimin “ Modernizimi i Asistencës Sociale” në Ministrinë e Shëndetësisë
159	20	Zbatimi i Rekomandimeve të lëna nga KLSH
160	21	Ujësjetllës Kanalizime Tiranë SHA
161	22	Ujësjetllës Kanalizime Sarandë SHA
162	23	Spitali Rajonal Durrës

163	24	Projekti: "Siguria e Digave" në KESH SHA
164	25	Projekti "Punët e komunitetit IV" në Fondin Shqiptar të Zhvillimit
165	26	Albpetrol SHA
166	27	Zbatimi i Rekomandimeve të lëna nga KLSH për Departamentin e Auditimit të Shoqërive Publike
167	28	Zbatimi i Rekomandimeve të lëna nga KLSH për Drejtorinë e Auditimit të Investimeve të huaja
168	29	OSHEE Njësia Vlorë
169	1	Operatori i Sistemit të Transmetimit SHA
170	2	Ujësjiellës Kanalizime Durrës SHA
171	3	Ujësjiellës Kanalizime Pogradec SHA
VII		DREJTORIA E AUDITIMIT TË TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT
172	1	Auditim IT: Drejtorinë e Përgjithshme të Gjendjes Civile në Ministrinë e Punëve të Brendshme
173	2	Auditim IT: Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit AKSHI (projekti e-government)
174	3	Auditim IT: Qendra Kombëtare e Biznesit
175	4	Auditim IT: Departamenti i Administratës Publike
176	5	Auditim IT: Agjencia e Prokurimit Publik
177	6	Auditim IT: Zyra e Taksave Vendore, Bashkia Elbasan
178	7	"Mbi verifikimin e zbatimit të Rekomandimeve të lëna nga KLSH"
VIII		DREJTORIA E AUDITIMIT TË BRENDSHËM (AB)
1	1	Auditimi i Brendshëm në KLSH, për vitin 2017
2	2	Auditimi i strukturave IPA, për vitin 2017
3	3	Auditimi i kryer në zyrën e Burimeve Njerëzore dhe Protokoll Arkivë
4	4	Vlerësimi i përputhshmërisë së procesit të transferimit të aktiveve afatgjata të materialeve dhe inventarit të imët në KLSH

Evidenca nr. 2

Evidenca përmbledhëse e shkeljeve me dëm ekonomik të konstatuar gjatë auditimeve të ushtruara për të ardhurat dhe shpenzimet periodha janar - dhjetor 2018

Në mijë lekë

Nr.	Subjektet	Gjithsej	Të pa arkëtueshme	
		Zbuluar	Pranuar	
1	Ministria e Brendshme	39,367		
2	Drejtoria e Përgjithshme e Rezervave Materialeve të Shtetit	659		
3	Ministria e Kulturës	2,633		
4	Spitali Universitar i Traumës	20,755		
5	Universiteti Fan Noli Korçë	12,394		
6	Avokatura e Shtetit	160		
7	Universiteti Bujqësor Tiranë	2,418		
8	Ministria e Mbrojtjes	69,239		
9	Komisioni Qendror i Zgjedhjeve	16,609		14,572
10	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore	179,286		
11	Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit	729		
12	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	69,998		
13	Dega e Doganës Vlorë	82,679	82,679	
14	Dega e Doganës Rinas	4,447	404	
15	Dega e Doganës Fier	504,224	504,224	
16	Fondi i Sigurimit të Kujdesit të Detyrueshëm Shëndetësor	156,969	156,969	
17	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	105,142	105,142	
18	Ministria e Financave dhe Ekonomisë (Aparati)	29,766	29,766	
19	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve	13,029,793	80	
20	Dega e Doganës Durrës	385,885		
21	Dega e Doganës Tiranë	811,749	811,749	
22	Dega e Doganës Kapshticë	206,692		
23	Bashkia Kamëz	3,376		

24	Bashkia Rrogozhinë	26,244		
25	Bashkia Përrenjas	11,478		1,380
26	Bashkia Belsh	78,974		
27	Këshilli i Qarkut Berat	2,788		
28	Bashkia Vlorë	85,875		
29	Bashkia Lezhë	53,657		
30	Bashkia Lezhë (ish komunat)	24,319		
31	Bashkia Lushnje	28,370		
32	Bashkia Fier	31,356		
33	Bashkia Mallakastër	15,380		
34	Bashkia Këlcyrë	38,658		
35	Bashkia Kuçovë	20,126		
36	Bashkia Konispol	51,792		
37	Bashkia Korçë	25,784		
38	Bashkia Dibër	71,836		
39	Bashkia Kolonjë	30,881		
40	Bashkia Pustec	2,160		
41	Bashkia Poliçan	16,823		
42	Bashkia Vau Dejës	41,733		
43	Bashkia Maliq	1,970		
44	Bashkia Has	16,717		
45	Bashkia Malësi e Madhe	3,085		
46	Bashkia Gjirokastrë	7,159		
47	Bashkia Memaliaj	6,331		
48	Bashkia Përmet	5,356		
49	Bashkia Mirëditë	9,880		
50	Bashkia Vorë	845		
51	Bashkia Shijak	2,083		
52	Bashkia Selenicë	895		
53	Bashkia Pogradec	562		
54	Bashkia Elbasan	2,380		
55	Bashkia Devoll	366		
56	Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar	259,424		
57	Porti Detar SHA Sarandë	2,707	2,707	
58	KESH SHA	1,684,856		377,755
59	Porti Detar SHA Vlorë	9,065		7,169
60	Hekurudha Shqiptare SHA	30,436		
61	Spitali Rajonal Fier	4,601		
62	Spitali Rajonal Shkodër	20,561		
63	Spitali Universitar "Shefqet Ndroqi"	18,929		
64	Ujësjellës Kanalizime SHA Korçë	10,933		
65	Projekti: "Zhvillimi i Alpeve Shqiptare dhe Zonave Bregdetare"	3,475		
66	Autoriteti Portual Durres	202,946		
67	Enti Kombëtar i Banesave	4,459		
68	Spitali Rajonal "Omer Nishani" Gjirokastrë	6,507		
69	Ujësjellës Kanalizime SHA Vlorë	8,703		
70	Ujësjellës Kanalizime SHA Tiranë	79,494		
71	Spitali Rajonal Durrës	25,829		
72	KESH SHA, Projekti "Siguria e Digave"	53,635		
73	Ujësjellës Kanalizime SHA Sarandë	713		
74	Albpetrol SHA	4,296,719		
75	FSHZH Projekti "Fondi i Investimeve Sociale IV"	5,399		
76	Albcontrol SHA	33,435		
77	ZVRPP Malësi e Madhe	234,819		

78	ZVRPP Elbasan	130,487		
79	ALUIZNI Vorë-Kamëz	7,860		
80	ALUIZNI Fier	2,336		
81	ZVRPP Fier	128,166		
82	ZVRPP Tiranë	18,959		
83	ALUIZNI Lushnje	4,489		
84	ALUIZNI Dibër	51,334		
86	ZVRPP Sarandë	28,741		
87	ALUIZNI Tirana 4	106,960		
88	AKZM Tiranë	75		
89	ZVRPP Kavajë	29,028		
90	Agjencia e Trajtim të Pronave	125,500		
91	ZVRPP Shkodër	10,255		
92	ZVRPP Pogradec	1,075		
	TOTALI	24,093,742	1,693,720	400,876

Shënim: Në subjektin ALBpetrol SHA. “Dëme ekonomike të pa pasqyruara në statistika”

1- Në vendimin nr.252 datë 31.12.2018 të Kryetarit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, çështja B.4 “Dëm ekonomik pa mundësi llogaritje të plotë nga grupi i auditimit”, për këtë kapitull KLSH nuk ka nxjerrë shuma për arsye se nuk mund të bëhet llogaritja e saktë nga grupi i auditimit dhe është rekomanduar që kjo të bëhet nga subjekti. Për këtë arsye KLSH i ka lënë rekomandim Albpetrol sh.a. dhe AKBN të analizojnë dhe të nxjerrin përgjegjësitë për shmangien nga zbatimi i Marrëveshjeve Hidrokarbure.

Evidenca nr. 3

Evidenca e pasqyrim të parregullsive të dispozitave ligjore në fuqi, për të ardhura të munguara ose shpenzime jo në përputhje me parimet e efektivitetit, eficiencës dhe ekonomicitetit, të cila kanë sjell efekt negativ financiar në të ardhurat e subjekteve dhe buxhetin e shtetit

Në mijë lekë

Nr.	Emërtimi i subjekteve	A	B	TOTALI = A+B
		Shuma në të ardhura	Shuma në shpenzime	
1	Ministria e Brendshme		20,459	20,459
2	Drejtorinë Arsimore Rajonale Qarku Tiranë		20,144	20,144
3	Ministria e Kulturës		80,428	80,428
4	Spitali Universitar i Traumës	2,647	6,834	9,481
5	Universiteti Fan S.Noli, Korçë		19,754	19,754
6	Avokati i Shtetit	12,297,285		12,297,285
7	Universiteti Bujqësor Tiranë		32,787	32,787
8	Ministria e Mbrojtjes		1,147,000	1,147,000
9	Shërbimi Kombëtar i Punësimit		2,469	2,469
10	Bordi i Kullimit dhe Ujitjes Durrës		555	555
11	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore	10,575,578		10,575,578
12	Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit		55,540	55,540
13	Fondi i Sigurimit të Kujdesit të Detyrueshëm Shëndetësor	533,520	3,233,466	3,766,986

14	Ministria e Financave dhe Ekonomisë (Aparati)		195,795	195,795
15	Ministria e Financave: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit	7,643,118	51,475,000	59,118,118
16	Ministria e Financave: "Mbi zbatimin e Buxhetit të Shtetit"	8,223,000	11,829,800	20,052,800
17	Dega e Doganës Tiranë	182,173		182,173
18	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Tiranë	22,365,340		22,365,340
19	Banka e Shqipërisë	3,638	11,894	15,532
20	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve	40,870,603	208,475	41,079,078
21	Bashkia Kamëz	487,395	327,217	814,612
22	Bashkia Rrogozhinë	103,695	217,167	320,862
23	Bashkia Prrenjas	1,456	63,504	64,960
24	Bashkia Belsh	99,810	286,080	385,890
25	Këshilli i Qarkut Berat		4,772	4,772
26	Bashkia Vlorë	482,206	32,851	515,057
27	Bashkia Lezhë	161,604	21,776	183,380
28	Bashkia Lezhë (ish komunat)	18,963	1,666	20,629
29	Bashkia Lushnje	460,870	3,212	464,082
30	Bashkia Fier	143,035	5,742	148,777
31	Bashkia Mallakastër	0	6,686	6,686
32	Bashkia Këlcyrë	37,803	9,780	47,583
33	Bashkia Kuçovë	62,146	4,695	66,841
34	Bashkia Konispol	35,460	338,000	373,460
35	Bashkia Korçë	188,143	519,238	707,381
36	Bashkia Dibër	23,178	168,882	192,060
37	Bashkia Kolonjë	31,911	9,522	41,433
38	Bashkia Pustec	3,623	1,021	4,644
39	Bashkia Poliçan	17,923	26,317	44,240
40	Bashkia Vau Dejës	126,556	8,135	134,691
41	Bashkia Maliq	41,207	576	41,783
42	Bashkia Has	24,204	234,453	258,657
43	Bashkia Malësi e Madhe	73,418	125,000	198,418
44	Bashkia Gjirokastrë	40,900	26,404	67,304
45	Bashkia Përmet	14,879	0	14,879
46	Bashkia Mirëditë	0	290,108	290,108
47	Bashkia Vorë	124,000	0	124,000
48	Bashkia Shijak	20,698	303,000	323,698
49	Bashkia Selenicë	260,000	10,000	270,000
50	Bashkia Pogradec	0	1,577	1,577
51	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve Taksave dhe Tarifave Vendore, Bashkia Tiranë	7,700,000	0	7,700,000
52	Bashkia Elbasan	245,000	0	245,000
53	Porti Detar SHA Sarandë	0	5,279	5,279
54	Korporata Elektroenergjitike Shqiptare SHA	94,108		94,108
55	Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar		30,281	30,281
56	Porti Detar sha Vlorë	518	2,021	2,539
57	Hekurudha Shqiptare SHA		1,474,183	1,474,183
58	Spitali Rajonal Fier		36,322	36,322
59	Spitali Rajonal Shkodër		56,037	56,037
60	Spitali Universitar "Shefqet Ndroqi"	4,101	61,717	65,818
61	Ujësjiellës Kanalizime SHA Korçë	112,078	2,286	114,364
62	Projekti: "Zhvillimi i Alpeve Shqiptare dhe Zonave Bregdetare"		37,769	37,769
63	Enti Kombëtar i Banesave		8,546	8,546
64	Spitali Rajonal "Omer Nishani" Gjirokastrë	18,803	13,712	32,515
65	Autoriteti Portual Durrës	27,395	62,432	89,827
66	Ujësjiellës Kanalizime SHA Vlorë		19,320	19,320
67	Ujësjiellës Kanalizime SHA Tiranë	9,110	11,912	21,022
68	ALBControl SHA		1,512	1,512
69	Projekti: "Siguria e Digave"	397,795	7,027	404,822
70	Projekti: "Fondi i Investimeve Sociale"		11,805	11,805

71	Ujësjiellës Kanalizime SHA Sarandë		15,933	15,933
72	Albpetrol SHA	381,567	524,878	906,445
73	ZVRPP Malësi e Madhe	42,363		42,363
74	ZVRPP Elbasan	130,487		130,487
75	ALUIZNI Vorë-Kamëz		5,981	5,981
76	ALUIZNI Fier		2,336	2,336
77	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Berat	28,500		28,500
78	ALUIZNI Durrës	90,148		90,148
79	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Korçë	1,011		1,011
80	ZVRPP Fier	6,133		6,133
81	ZVRPP Tiranë	60,663		60,663
82	ALUIZNI Lushnje	21,827	544	22,371
83	ALUIZNI Kukës	18,212		18,212
84	Drejtoria Rajonale e Inspektoratit Shtetëror të Mjedisit Pyjeve dhe Ujrave Shkodër	71,850		71,850
85	ZVRPP Sarandë	6,315		6,315
86	ALUIZNI Tirana 4	106,109		106,109
87	AKZM Tiranë	122,285		122,285
88	ZVRPP Kavajë	502,882		502,882
89	Agjencia e Trajtimit të Pronave		839	839
90	Drejtoria Rajonale Dibër	1,418		1,418
91	ZVRPP Pogradec	36,129		36,129
	TOTALI	116,018,792	73,780,453	189,799,245

Evidenca nr. 4

EVIDENCA E KALLËZIMEVE PENALE PËR PERIUdhËN JANAR – DHJETOR 2018

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Pers	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kalës së kallëzimit	Dëmi ekonomik në lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
Tre mujorët parë i vitit 2018 (Periudha Janar-Prill)								
1	Drejtorja e Përgjithshme e Rezervave Materiale të Shtetit	Nr. Prot 1263/9 Në datë 02.05.2018	1	1) Titullar i institucionit	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim	Minimalisht 100,000,000	Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qendrore
2	Drejtorja Rajonale e AULIZNI-t Kamëz-Vorë (Fshat)	Nr. Prot 1040/12 Në datë 06.04.2018	7	1) Ish-përgjegjës i sektorit të legalizimit 2) Përgjegjës i sektorit të legalizimit 3) Specialist i sektorit të hartografisë 4) Ish-përgjegjës i sektorit të hartografisë 5) Ish-përgjegjës i sektorit të hartografisë 6) Ish-përgjegjës i sektorit të hartografisë 7) Specialiste në zyrën e legalizimit	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim	175,886,000	Departamenti i Auditimit të Aqteve dhe Mjedisit
3	ZVRRP Malësi e Madhe	Nr. Prot 1077/11 Në datë 27.03.2018	3	1) Ish Regjistruar 2) Ish Regjistruar 3) Ish Specialist	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim		

4	ZvRRP Elbuan	Nr. Prot 1314/12 Në datë 11.05.2018		13	1) Specialiste 2) Specialist 3) Ish Regjistruar 4) Ish Regjistruar 5) Ish Regjistruar 6) Ish Regjistruar 7) Ish Regjistruar 8) Ish Regjistruar 9) Ish Regjistruar 10) Ish Regjistruar 11) Specialist 12) Specialist 13) Ish Specialist	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Aseteve dhe Mjetit
5	Entit Regulator i Energji (ERE)	Nr. Prot 423/1 Në datë 20.04.2018		1	1) Kryetar i Entit Regulator të Energjisë	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim	9,000,000 (euro) -9 milion euro	Departamenti i Auditimit të Shoqërive Publike
6	Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar	Nr. Prot 1312/26 Në datë 15.05.2018		1	1) Ish drejtor ekzekutiv	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 dhe "Shkelje të barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike", neni 258 i Kodit Penal	Në hetim	6,495,000	Departamenti i Auditimit të Shoqërive Publike
7	Bashkia Bolsh	Nr. Prot 6/12 Në datë 22.05.2018		4	1) Kryetar Bashkie 2) Drejtor i Bujqësisë 3) Ish - përgjegjës i Urbanistikës 4) Ish-juriste Në cilësi të anëtarëve të KVO-së	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 dhe "Shkelje të barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike", neni 258 i Kodit Penal	Në hetim	21,858,442	Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore

8	Bashkia Beish	Nr Prot 6/13: Në datë 22.05.2018	4	1) Kryetar Bashkie 2) Mëkëqyrës i Kontratës 3) Kolaudatore 4) Kolaudatore	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 dhe "Falsifikim i dokumentave" neni 186 i Kodit Penal	Në hetim	62,742,949	Departamenti i Auditimit të Njërive të Vetëqeverisjes Vendore
9	Bashkia Rrogozhinë	Nr Prot 1297/18 Në datë 22.05.2018		Indicje Penale		Në hetim		Departamenti i Auditimit të Njërive të Vetëqeverisjes Vendore
10	Bashkia Rrogozhinë	Nr Prot 1297/19 Në datë 22.05.2018	1	1) Mëkëqyrës i punimeve në shoqërinë "CEC Group" sh.p.k.	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 dhe "Falsifikim i dokumentave" neni 186 i Kodit Penal	Në hetim	8,138,275	Departamenti i Auditimit të Njërive të Vetëqeverisjes Vendore
11	Bashkia Rrogozhinë	Nr Prot 1297/20 Në datë 22.05.2018	1	1) Ish-Kryetar i Bashkisë në cilësinë e Kryetarit të Komisionit të Qiradhënies së Tokës Bujqësore të Pandirë	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Njërive të Vetëqeverisjes Vendore
Tre muajt e dytë i vitit 2018 (Periudha Prill-Qershor)								
12	Spitali Universitar i Traumës	Nr Prot 68/II Në datë 29/06/2018		Indicje Penale		Në hetim		Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qendrore
13	Universiteti Fan S.Noli Korçë	Nr Prot 202/12 Në datë 08.07.2018	1	1) Inxhinier Ndërtimi, më cilësinë e Mëkëqyrës të Punimeve	Shkelje të barazisë së përzierimit në tendera apo ankande publike", neni 258 i Kodit Penal	Në proces		Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qendrore
14	Drejtoria Rajonale e Mjedist Berat	Nr Prot 161/10 Në datë 31.05.2018	4	1) Drejtor i DRM Berat 2) Specialist vlerësimi ndikimi në mjedis 3) Specialist vlerësimi ndikimi në mjedis 4) Specialist vlerësimi ndikimi në mjedis	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Aneve dhe Mjedist

15	ZVRRP Fier	Nr. Prot 271/12 Në datë 08.07.2018	7	1) Ish Rregjistruues 2) Përgjegjës Zone 3) Jurist 4) Specialist 5) ZVRR-regjistruues 6) Ish Rregjistruues 7) Specialist	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në proces		Departamenti i Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit
16	ALUZIONI Lushnje	Nr. Prot 278/8 Në datë 24.07.2018		Indicie Penale	Indicie	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit
17	ZVRRP Tiranë	Nr. Prot 1315/16 Në datë 26.07.2018	6	1) Ish Regjistruues 2) Specialist dhe Ish Përgjegjës Zone 3) Ish Përgjegjës e Sektorit të Legalizimeve 4) Specialist 5) Ish Specialist Hartoqraf 6) Përgjegjës Sektori	Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në proces		Departamenti i Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit
18	Hekurudha Shqiptare SHA Durrës	Nr. Prot 1313/12 Në datë 20.06.2018		Indicie Penale	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim	1.230.000.000	Departamenti i Auditimit të Shqiptarëve Publikë
19	Spitali Rajonal Shkodër	Nr. Prot 40/13 Në datë 27.06.2018	1	1) Ish-Drejtor i Spitalit Rajonal Shkodër	Shpërdorimi i detyrës" neni 248 dhe "Shkelje të barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike", neni 258 i Kodit Penal	Në proces	11.629.695	Departamenti i Auditimit të Shqiptarëve Publikë
20	Bashkia Lezhë	Nr. Prot 249/15 Në datë 24.06.2018		Indicie (Inspektoratit të Mbrojtjes së Territorit)	"Shkelje të barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike", neni 258 i Kodit Penal	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore
21	Bashkia Lezhë Ish komunë Ungrej	Nr. Prot 250/10 Në datë 22.06.2018	4	1) Administrator, në cilësinë e titullarit të AK 2) Ish-përgjegjës e Zyrës së Financës, në cilësinë e kryetarit të KVO,	"Shkelje të barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike", neni 258 i Kodit Penal	Në proces	1.959.960	Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore

22	Bashkia Lezhë Ish komuna Blinajt	Nr. Prot 250/11 Në datë 22.06.2018	5	3) Njëpunës i Gjendjes Civile 4) Ish-sekretar i Këshillit të Komunës KVO 1) Sekretar, në cilësinë e Kryetarit të KVO 2) Administrator 3) Specialist në Zyrën e Tatimeve 4) Ish-Arkivist 5) Specialist pyesh	"Shkelje së barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike", neni 258 i Kodit Penal	Në proces	13,025,790	Departamenti i Auditimit të Njësisve të Vetëqeverisjes Vendore
23	Bashkia Lezhë Ish komuna Zajmen	Nr. Prot 250/12 Në datë 22.06.2018	2	1) Ish- Kryetar i Komunës 2) Ish-përgjegjës i Zyrës së Financës	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 dhe "Kundërshtimi i punonjësit që kryen një detyrë shëtitore ose shërbim publik" neni 235 i Kodit Penal	Në proces	1,964,300	Departamenti i Auditimit të Njësisve të Vetëqeverisjes Vendore
24	Bashkia Këlcyrë	Nr. Prot 248/12 Në datë 04.07.2018	3	1) Specialist i kadastrës (në cilësinë e Kryetarit të KVO 2) Përgjegjës e Zyrës së Taksave dhe Tarifave Vendore (Në cilësinë e anëtarëve të KVO-së) 3) Inspektor i Taksave dhe Tarifave Vendore (Në cilësinë e anëtarëve të KVO-së)	"Shkelje së barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike", neni 258 i Kodit Penal	Në proces		Departamenti i Auditimit të Njësisve të Vetëqeverisjes Vendore
25	Bashkia Konispol	Nr. Prot 247/9 Në datë 13.07.2018	7	1) Përgjegjës i Zyrës së Financës 2) Drejtori i Urbanistikës 3) Specialist e Juriste 4) Specialist i Drejtorisë së Urbanistikës 5) Specialist i Drejtorisë së Urbanistikës 6) Ish-Zy/Kryetar i Bashkisë Konispol 7) Specialist i Drejtorisë së Buqërisë	"Shkelje së barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike", neni 258 i Kodit Penal	Në hetim	8,371,120	Departamenti i Auditimit të Njësisve të Vetëqeverisjes Vendore
26	Indicie	Nr. Prot 633/2 Në datë 04.06.2018	1	Indicie për hetime të mëtejshme mbi veprimet mashtruese në dëm të imazhit të KLSH-së, për Znj.J.K., për konsumimi e figurës së veprës penale të "Mashtrimit".	Neni 143 të Ligjit nr.7895, datë 27.01.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", me ndryshimet përkatëse, dhe ligji Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor Tiranë	Në hetim		Departamenti Juridik, Kontrolli dhe Zbatimit të Standardeve

Tre mujorët e vitit 2018 (Përiudha Korrik – Shtator)						
27	Ministria e Kulturës ¹	Nr. prot. 1264/8 Në datë 06.08.2018	Indicie për ndjekje Penale	Ligji 7850 dt: 29.07.1994 "Kodi Civil i RSH" të ndryshuar, Shtetë të ligjit nr. 9048 datë 07.04.2003 "për trashëgiminë kulturore", të ndryshuar Për hetime të mëtejshme mbi vendimmarrje e organeve drejtuese për menaxhimin e burimeve njërësore, fondeve të rimbursimit të barnave.	Në hetim	Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qendrore
28	Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor	Nr. Prot. 134/19 Në datë 08.08.2018	Analizë dhe vlerësim të elementeve të veprës penale		Në hetim	Departamenti i Auditimit të Buxhetit të Shtetit
29	ALUZIONI Qarkut Dibër	Nr. Prot. 542/9 Në datë 11.09.2018	4 1) Ish-Drejtori i Drejtorisë Rajonale ALUZIONI Dibër 2) Ish-Drejtori i Drejtorisë Rajonale ALUZIONI Dibër 3) Specialist/Hartograf 4) Specialist/Juriste 1) Ish-Regjistruese 2) Ish-Zv. Regjistruese 3) Specialist Hartograf 4) Përgjegjëse e Sektorit të Regjistrimit 5) Ish-Specialist Jurist 6) Ish-Specialist Jurist 7) Ish-Specialist Jurist 8) Ish-Regjistruese 9) Ish-Specialist Jurist 10) Ish-Specialist Hartograf 11) Ish-Regjistruese 12) Ish-Regjistruese		Në hetim	Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore
30	ZVRPP Sarandë	Nr. Prot. 327/15 Në datë 06.10.2018	12	Indicie për ndjekje Penale	Në hetim	Departamenti i Auditimit të Asistive dhe Mjedist

¹ Lidhur me shkeljet ligjore të evidentuara në Ministrinë e Kulturës, KLSH ka përcjellë indicie penale, për personat e ngarkuar me funksione ligjore në procedurën e shqyrtimit/provimnit të projekt zbatimit "Për krijimin dhe funksionimin e Qendrës Multifunksionale të Shërbimeve në Qytetin Antik të Butrintit".

31	Bashkia Dibrë	Nr. Prot.545/10 Në datë 11.09.2018	5	1) Ish-Kryetar i Bashkisë 2) Drejtor i zyrës së Financës (në cilësinë e Kryetarit të KVO) 3) Ish-Përgjegjës e Burimeve Njerëzore (në cilësinë e anëtarit të KVO) 4) Ish-Përgjegjës Sektori në Drejtorinë e Kujdesit Social (në cilësinë e anëtarit të KVO) 5) Përgjegjës e Sektorit të Kulturës, Edukimit, Komunikimit dhe Çështjeve Gjimore (në cilësinë e anëtarës së KVO)	"Shpërdorimi i detyrës" nën 248 i Kodit Penal	Në hetim	Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore
32	Bashkia Korçë (Ish komunat Voskop, dhe Bulagerc	Nr. Prot.484/11 Në datë 13.09.2018		Indicie për ndjekje Penale	Të meta e mangësi të konstatuara në zbatimin e procedurave të prokurimit	Në hetim	Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore
33	Bashkia Kolonjë	Nr. Prot.487/14 Në datë 13.09.2018		Indicie për ndjekje Penale	Të meta e mangësi të konstatuara në zbatimin e procedurave të prokurimit	Në hetim	Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore
34	Bashkia Gjirokastrë	Nr. Prot.684/11 Në datë 17.09.2018		Indicie për ndjekje Penale	Shkelje të konstatuara në lidhje me nxjerrjen jashtë përdorimit të mjeteve të transportit	Në hetim	Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore
35	Bashkia Gjirokastrë	Nr. Prot.246/13 Në datë 17.09.2018		Indicie për ndjekje Penale	Të meta e mangësi të konstatuara në zbatimin e procedurave të prokurimit	Në hetim	Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore
Tre muajt i katërt i vitit 2018 (Përiudha Tetor – Dhjetor)							
36	Drejtonia e Përgjithshme e Tatimeve ²	Nr. Prot.280/17 Në datë 26.11.2018	1	-Zv. Drejtor i Përgjithshëm	Indicie për ndjekje Penale	Në hetim	Departamenti i Auditimit të Buxhetit të Shtetit

² Fajhje e kundër llogaritjeve e detyrimeve nga DPT në vlerën 13,029,713 mijë lekë, si pasqyrë e mas kontabillimit të detyrimeve të tatim paguesve për akcizë gjatë.

37	Bashkia Shijak	Nr. Prot. 1023/6 Në datë 21.12.2018	5	-Kryetar (në cilësinë e Titullarit të Autoritetit Kontraktor); -Nënkryetar (në cilësinë e Kryetarit të KVO); -Ish Nënkryetar (në cilësinë e Kryetarit të KVO); -Shefe Finance (në cilësinë e anëtarit të KVO); -Përgjegjës e Sektorit të Planifikimit dhe Kontrollit të Zhvillimit të Territorit (në cilësinë e anëtarit të KVO);	Indicie për ndjekje Penale	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Njësiave të Vetqeverisjes Vendore
38	Porti Detar SHA Vlorë	Nr. Prot. 1133/15 Në datë 17.12.2018	1	-Drejtor	Indicie për ndjekje Penale	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Shoqërive Publike
39	Zvhtpp Pogradec	Nr. Prot. 728/18 Në datë 17.12.2018	4	-Ish Regjistruar -Specialist Hartoqar -Specialist Jurat -Ish-Specialiste	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit
40	Agenësia e Trajtimet të Pronave Tiranë	Nr. Prot. 724/9 Në datë 17.12.2018	1	-Ish-Drejtor	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit
41	Shtabi Rajonal Durrës	Nr. Prot. 724/9 Në datë 17.12.2018	2	-Ish Drejtor -Ish Drejtore	"Shpërdorimi i detyrës" neni 248 i Kodit Penal	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Shoqërive Publike
Gjithsej 41 kalëzime penale			112	Per 112 Drejtues			3,695,275,531	

Evidenca nr. 5

Evidenca e shqyrtimit të ankesave dhe kërkesave drejtuar Kontrollit të Lartë të Shtetit Periudha Janar - Dhjetor 2018

Shqyrtimi i ankesave dhe kërkesave Fushat kryesore të shqyrtimit publik	Nr.	Verifikuar e rezultuar		Vazhdon verifikim	Ardhur jashtë kompetencave të KLSH (nuk verifikohet)
		E drejtë	Pa drejtë		
Për administrim financiar dhe prokurime	34	2			32
Privatizim e kthim prone	266	42	35	98	91
Të tjera	147	86			61
Total	447	130	35	98	184

Formati nr.1

PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR

VITI 2018

		në lekë	
Referenca e Llogarive	EMERTIMI	Ushtrimi I Mbyllur	Ushtrimi Paraardhës
A	AKTIVET	1,044,354,356	621,872,110
	I. Aktivët Afat shkurtër	52,631,163	115,490,040
	1. Mjete monetare dhe ekuivalent të tyre	5,458,469	5,458,469
331	Mjete monetare në Arke		
312,30	Mjete monetare në Bankë		
520	Disponibilitete në Thesar	5,458,469	5,458,469
50	Letra me vlerë		
332	Vlera të tjera		
54	Akreditiva dhe parashenjë		
59	Provizione zhvlersimi letra me vlerë (-)		
	2. Gjendje Inventari qarkullues	18,408,418	15,841,162
31	Materiale	18,408,418	15,841,162
32	Inventar i imet		
33	Prodhim në proces		
34	Produkte		
35	Malina		
36	Kafshe në rritje e majmeri		
37	Gjendje të pa mbritura ose pranë të tregteve		
38	Diferenca nga crimetet e magazinimit		
39	Provizione për zhvlersimin e inventarit (-)		
	3. Llogari të Arketushme	28,764,276	79,502,409
411	Kliente e llogari të ngjashme		
423,429	Personeli, parashenjë, deficite, gjoba		
431	Tatim e Taksa		
432	Tatime, mbledhur për llogari pushtetit lokal		
433	Fatkeqsi natyrore që mbulohen nga shteti		
435	Sigurime Shoqërore		
436	Sigurime Shendetësore		
437,438	Organizma të tjere shtetërore	-36,720	-20,719
44	Institucione të tjera publike		
465	Efekte për tu arkëtuar nga shitja e letrave me vlerë		
468	Debitorë të ndryshëm	2,841,167	50,291,902
4342	Operacione me shtetin (Te drejta)	25,955,829	23,231,226
45	Marrëdhënie midis institucioneve apo njësi ekonomike		
49	Shuma të parashikuara për zhvlersim (-)		
	4. Të tjera aktive afatshkurtra	0	14,688,000
409	Parapagime		
473	Llogari e pritjes të marrëdhënieve me thesarin		
477	Diferenca konvertimi aktive		
481	Shpenzime për t'u shpërndarë në disa ushtrime		14,688,000
486	Shpenzime të periudhave të ardhshme		
	II. Aktivët Afat gjatë	991,723,193	506,382,070
	1. Aktivët Afatgjatë jo materiale	260,203,663	7,055,738
201	Prime të emisionit dhe Rimbursimit të huave		
202	Studime dhe kërkime	260,203,663	3,480,000
203	Koncesione, Patenta, Licenca e të ngjashme		3,575,738
	2. Aktivët Afatgjatë materiale	731,519,530	143,063,576
210	Toka, T, roje, Terenie		
211	Pyje, Plantacione		
212	Ndertesa e Konstruksione	595,717,631	14,287,301
213	Rruge, rrjete, vepra ujore		
214	Instalime teknike, makineri e pajisje	51,537,824	57,619,350
215	Mjete Transporti	3,309,120	
216	Rezerva Shtetërore		
217	Kafshe pune e prodhimi		
218	Inventar ekonomik	80,954,955	71,156,925
24	Aktive afatgjatë të demtuara		
28	Caktime të Aktiveve Afatgjatë		
25-26	3. Aktivët Afatgjatë Financiare	0	0
25	Huadhenie e Nënhuadhenie		
26	Pjesëmarrje në kapitalin e vet		
	4. Investime	0	356,262,756
230	Per Aktive Afatgjatë jo materiale		240,099,313
231	Per Aktive Afatgjatë materiale	0	110,163,443
B	PASIVET (DETYRIMET)	34,252,987	99,679,120
	I. Pasivët Afat shkurtër	34,252,987	99,679,120
	1. Llogari të Pagushme	34,252,987	99,679,120
401-408	Furnitore e llogari të lidhura me to	894,996	53,555,894

Pasqyrat e pozicionit financiar-----

42	Detyrime ndaj personelit	16,310,703	15,477,271
16.17.18	Hua Afat shkurtra		
400	Huadhenes		
431	Detyrime ndaj shtetit per tatim taksa	2,084,835	1,953,723
432	Tatime, mbledhur per logari pushtetit lokal		
433	Detyrime, shteti fatkeqesi natyrore		
435	Sigurime Shoqerore	6,157,906	5,800,232
436	Sigurime Shendetsores		
437,438,	Organizma te tjere shtetere	-36,720	-20,719
44	Institucione te tjera publike		
45	Mardhenie midis institucioneve apo njesive ekonomike		
404	Det.per tu paguar per biletrave me vlere		
406	Kreditore per mjete ne ruajtje	3,458,409	3,458,409
407	Kreditore te ndryshem	507,389	14,917,598
4341	Operacione me shtetin[detyrime	2,875,409	2,536,652
49	Shuma te parashikuara per zhvleresim(-)		
	2.Te tjera pasive afatshkurtra	0	0
419	Kreditore, Parapagime		
475	Te ardhura per t'u regjistruar vitet pasardhese		
478	Diferenca konvertimi pasive		
480	Te ardhura per tu klasifikuar ose rregulluar		
487	Te ardhura te arketuara para nxjerrjes se titullit		
	II.Pasivet Afat Gjata	0	0
Klase 4	Llogari te pagushme		
16.17.18	Huata Afat gjata		
	Provizjonet afatgjata		
Klase 4	Te tjera		
C	AKTIVET NETO/ FONDET (A-B)	1,010,101,369	522,192,990
D	FONDI I KONSOLIDUAR :	1,010,101,369	522,192,990
101	Teprica(Fondi i akumuluar)/Deficiti i akumuluar	504,709,813	280,649,492
12	Rezultatet e mbartura		
85	Rezultatet i Veprimtarise Ushtrimore	2,567,256	
111	Rezerva		
115	Nga Fondet e veta te investimeve		
15	Shuma te parashikuluara per rrezique e Zhvleresime		
105	Teprica e Granteve kapitale Te Brendshimne		
106	Teprica e Granteve kapitale Te Huaja		241,543,498
107	Vlera e mjeteve te caktuara ne perdorim		
109	Rezerva nga Rvlersimi i Aktiveve Afatgjata	502,824,300	0
	Te Tjera	0	0
E	TOTALI I PASIVEVE(B+C)	1,044,354,356	621,872,110

KONTROLLE	Shifra 0(Zero)- Tregon Kuadraturën	Kuadratura	Kuadratura
Kontroll 1	Aktivitet Neto a jane te barabarta me Fondin e Konsoliduar	0	0
Kontroll 2	Totali i Aktiveve a eshte i barabarte me = Totalin e Pasiveve	0	0

Formati nr.2

PASQYRA E PERFORMANCES FINANCIARE (Klasifikimi, sipas Natyrës ekonomike)

VITI 2018

në lekë

Nr. logarie	PERSHKRIMI I OPERACIONEVE	VITI USHTRIMOR	VITI I MEPARSHEM
a	b	1	2
A	TE ARDHURAT	307,765,639	303,382,008
70	I.TE ARDHURAT NGA TAKSAT E TATIMET	0	0
700	1.Tatimi mbi te Ardhurat	0	0
7000	Tatim mbi te ardhurat personale		
7001	Tatim mbi Fitimin		
7002	Tatim mbi Biznesin e vogel		
7009	Te tjera Tatime mbi te ardhurat		
702	2.Tatimi mbi Pasurine	0	0
7020	Tatim mbi Pasurine e palujtshme		
7021	Tatim mbi shitjen e pasurise se palujtshe		
7029	Te tjera tatime mbi Pasurine		
703	3.Tatime mbi mallrat e sherbimet brenda vendit	0	0
7030	Tatim mbi vleren e shtuar(TVSH)		
7031	Aktiza		
7032	Taksa mbi sherbimet specifike		
7033	Taksa mbi perdorimin e mallrave dhe lejim veprimtarie		
7035	Taksa vendore mbi perdorimin e mallrave e lejim veprimtarie		

704	4.Takse mbi tregtine dhe transakcionet nderkombtare	0	0
7040	Takse doganore per mallrat e importit		
7041	Takse doganore per mallrat e eksportit		
7042	Tarife sherbimi doganor e kallpostit		
7049	Te tjera taksa mbi tregtine e transakcionet nderkombtare		
705	5.Takse e rruges		
708	6.Te tjera Tatime e Taksa kombtare		
709	7.Gjoha e Kamat vonesa		
75	II.KONTRIBUTE SIGURIME SHOQERORE E SHENDETESORE	0	0
750	NGA TE PUNESUARIT		
751	NGA PUNEDHENESI		
752	NGA TE VETPUNESUARIT		
753	NGA FERMERET		
754	NGA SIGURIMET VULLNETARE		
755	KONTRIBUTE NGA BUXHETI PER SIGURIME SHOQERORE		
756	KONTRIBUTE NGA BUXHETI PER SIGURIME SHENDETESORE		
75	III.TE ARDHURA JO TATIMORE	0	33,150
710	1.Nga ndermarrjet dhe pronesia	0	0
7100	Nga Ndermarrjet publike jo financiare		
7101	Nga Ndermarrjet publike financiare		
7109	Te tjera nga ndermarrjet dhe pronesia		
711	2.Sherbimet Administrative dhe te Ardhura Sekondare	0	33,150
7110	Tarifa administrative dhe rregullatore		
7111	Te ardhura sekondare e pagesa sherbimesh		33,150
7112	Takse per veprime gjyqore e noteriale		
7113	Te ardhura nga shitja e mallrave e sherbimeve		
7114	Te ardhura nga biletat		
7115	Gjoha, kamatvonesa, sekuestime e zhderitime		
7116	Te ardhura nga transferimi prones,Legalizimi i ndertimeve pa leje		
719	3.Te tjera te ardhura jo tatimore		
78	IV.TE ARDHURA FINANCIARE	0	0
780	Nga interesat e huadhenies se brendshme		
781	Nga interesat e huadhenies se Huaj		
783	Nga interesat e depozitave		
786	Nga kembimet valutore		
72	V.GRANTE KORENTE	367,705,039	363,348,858
720	1.Grant korent i Brendshem	367,705,039	363,348,858
7200	Nga Buxheti per NUOP(Qendrore)	342,704,806	340,117,032
7201	Nga Buxheti per NUOP(Vendore)		
7202	Nga Buxheti per pagesa te posacme te ISSH		
7203	Nga Buxheti per mbulim deficitit(SSH E ISKSH)		
7204	Pjesmarrie e institucioneve ne tatime nacionale		
7205	Financim shtese per te ardhurat e krijuara brenda sistemit		
7206	Financim i pritshe nga buxheti	25,000,833	23,231,220
7207	Sponsorizime te brendshme(nga te trete)		
7209	Te tjera grante korente te brendshme		
721	2.Grant korent i Huaj	0	0
	Nga Qeveri te Huaja		
	Nga Organizata Nderkombetare		
	VI.TE ARDHURA TE TJERA	0	0
781	Te ardhura nga investimet ne ekonomi		
782	Rimarrje Shumash te parashikuara per aktive afatshkurtra		
783	Rimarrje Shumash te parashikuara per aktive afatgjata		
784	Rimarrje Shumash per shpenzime te viteve ardhshme		
787	Terheqje nga seksioni I Investimeve		
73	VII.NDRYSHIMI I GJENDJES SE INVENTARIT TE PRODUKTEVE		
8	SHPENZIMET	365,198,383	363,382,008
800	I.PAGAT DHE PERFITIMET E PUNONJSEVE	246,172,773	238,171,912
8001	Paga, personel i perhershem	246,172,773	238,171,912
8002	Paga personel i Perkohshem		
8003	Sherblime	0	
8009	Shpenzime te tjera per personelin	0	
801	II.KONTRIBUTE TE SIGURIMEVE	37,085,021	35,497,917
8010	Kontributi i Sigurimeve Shoqerore	32,900,661	31,429,908
8011	Kontributi i Sigurimeve Shendetesore	4,184,360	4,068,009
802	III.BLERJE MALLRA E SHERBIME	83,240,590	89,115,093
802	Mallra dhe sherbime te tjera		
8020	Materiale zyre e te pergjitheshme	4,309,105	4,574,437
8021	Materiale dhe sherbime speciale	2,195,121	2,088,899
8022	Sherbime nga te trete	6,188,092	5,242,070
8023	Shpenzime transporti	4,482,871	2,614,560
8024	Shpenzime udhetimi	61,823,117	69,355,004
8025	Shpenzime per mirembajtje te zakonshme	2,374,712	1,339,756
8026	Shpenzime per qeramarrje	723,432	1,930,019
8027	Shpenzime per detyrime per kompesime legale		
8028	Shpenzime te lidhura me huamarrjen per hua		
8029	Shpenzime te tjera operative	941,880	1,970,348

003	IV.SUBVEZIONE	0	0
0030	Subvecone per difference crimi		
0031	Subvecone per te rritur punesimin		
0032	Subvecone per te mbuluar humbjet		
0033	Subvecone per sipermarrjet individuale		
0039	Subvecone te tjera		
	V.TRANSFERIME KORENTE	1,206,855	596,486
004	1.Transferime korente te brendshme	0	0
0040	Transferime korente tek nivele tjera te Qeverise		
0041	Transferime korente tek institucione qeveritare te ndryshme		
0042	Transferime korente tek Sigurimet Shogerore e Shendetsore		
0044	Transferime korente tek Organizatat jo fitimprurse		
005	2.Transferime korente me jashte	123,755	127,926
0051	Transferime Per Organizatat Nderkombetare	123,755	127,926
0052	Transferime Per Qeverite e Huaja		
0053	Transferime Per institucionet jo fitimprurse te huaja		
0059	Transferime Te tjera korente me jashte shtetit		
006	3.Transferime per Buxhetet familjare e Individe	1,143,100	468,560
0060	Transferta Te paguara nga ISSH e ISKSH		
0061	Transferta Paguara nga Inst.Tjera e Org.Pusht.Vendor	1,143,100	468,560
	VI.SHPENZIME FINANCIARE	0	0
05	1.Shpenzime Financiare te brendshme	0	0
050	Interesa per bono thesarit dhe kredi direkte		
051	Interesa per huamarrje te tj. Brendshme		
052	Interesa Letra tjera vlere Qeverise		
056	Shpenz.nga kembimet valutore		0
06	2.Shpenzime Financiare te jashtme	0	0
060	Interesa per huamarrje nga Qeveri.te Huaja		
061	Interesa per financime nga Institucionet.nderkomb.		
062	Interesa per huamarrje te tjera jashtme		
	VII.KUOTA AMORTIZIMI DHE SHUMA TE PARASHIKUARA	0	0
081	Kuotat e amortizimit te AAGJ, te shfrytezimit		
082	Vlera e mbetur e AAGJ, te nxjerra jashte perdorimit e te shitura		
083	Shuma te parashikuara te shfrytezimit		
086	Shuma te parashikuara per aktivet financiare		
03	VIII.NDRYSHIMI I GJENDJES SE INVENTARIT	-2,567,256	
	IX.SHPENZIME TE TJERA	0	
85	TEPRICA OSE DEFICITI I PERIUDHES (Rezultati i Veprimtarise se vitit Ushtrimor)	2,567,256	0

KONTROLLE	Shifra 0(Zero)- Tregon Kuadraturën	Kuadratura	Kuadratura
Kontroll 1.	Te Ardhurat a jane te barabarta me Shpenzimet + Rezultatit e vitit Ushtrimor	0	0
Kontroll 2.	Llogaria 85 e Pasqyres F2 a eshte e barabarte me Llog. 85 ne Pasqyren F1	0	0
Kontroll 3.	Llogaria 03 ne Pasqyren F2 a eshte e barabarte me Ndryshimin e Gjendjeve te Klases 3 ne Pasqyren F1	0	

Formati nr.3

PASQYRA E FLUKSEVE MONETARE(CASH'FLOW) VITI 2018 (Sipas Metodës direkte)

në lekë

Nr. Rubrike (a)	PERMBAJTJA (b)	Periudha Raportuese (1)	Periudha Paraardhëse (2)
1	VEPRIMTARITE E SHFRYTEZIMIT	10,797,918	11,074,131
1	Akordim Fonde Buxhetore per shpenzime korente (+)	376,043,100	366,568,500
2	Arkëtime e te hyra(Cash), gjate vitit ushtrimor		
	Te Hyra nga Tatimet e Deganat tatimore e Deganore(+)		
	Te hyra nga Kontributet e Sig. shoq. e shendets (+)		
	Te hyra nga ardhurat jotatimore (+)	690,850	
	Te hyra, Sponsorizime nga te trete.(+)		
	Te hyra, nga kredi e huamarrje afatshkurter(+)		
	Te hyra nga Mjetet ne ruajtje(+)		3,458,469
	Te tjera, arketuara(+)		
3	Pagesa per Detyrime e Shpenzime korente		
	Për detyrime e Shpenzime nga vitet e kaluara(-)		

	Për detyrime e Shpenzime te viti ushtrimor(-)	-303,936,032	-360,952,898
	Pagesat për mjetet ne ruajtje(-)		
	Interesi i paguar(-)		
	Tatime te paguara(-)		
	Te tjera te paguara (-)		
II	VEPRIMTARITE E INVESTIMEVE	1,513,281	2,494,188
	Akordim Fonde Buxhetore për shpenzime Kapitale (+)	26,600,000	220,700,300
	Te hyra nga Kredi dhe e huamarrje afatgjata(+)		
	Te hyra nga shitja e Aktiveve Afatgjata (+)		
	Te hyra nga Interesat e huadhënies dhe nën huadhënies(+)		
	Pagesa për detyrime e investime nga vitet e kaluara(-)		
	Për detyrime e Investime te viti ushtrimor(-)	-25,086,719	-218,206,112
	Huadhënie e Nën huadhënies(-)		
	Pjesëmarrje ne kapitalin e vet(-)		
	Dividente te paguar(-)		
III	TRANSFERTA E TE TJERA	-12,311,199	-8,109,850
	Derdhje e Transferime të të Ardhurave ne Buxhet(-)	-690,850	-474,653
	Transferime ne buxhet te Fondeve te pa përdorura(-)	-11,620,349	-7,635,197
	Lëvizje e brendshme e transfera te tjera(+/-)		
IV	Rritja /Rënia neto e Mjeteve monetare	0	5,458,469
V	Teprica ne fillim te vitit ushtrimor	5,458,469	
VI	Teprica e Likuiditeteve ne fund te vitit ushtrimor	5,458,469	5,458,469

KONTROLL	Shifra 0(Zero)- Tregon Kuadraturën	Kuadratura	Kuadratura
Kontroll	Teprica e Llogarisë së Likuiditeteve, e F3 a është e barabartë me Tepricën e Llogarisë të Likuiditeteve në Pasqyrën F1	0	0

Formati nr.4

PASQYRA E NDRYSHIMEVE NE AKTIVET NETO/ FONDET NETO VITI 2018

Referenc e	EMERTIMI	Fonde e bazë dhe Grantet Kapitale			Razet		Fonde të Tjera të veta		Rezultatet e Ndërtura Tregjimore/Deficit		Rezultatet e Udhërrimit Tregjimore/Deficit		në tërësi GJITHESHE Aktive/Neto Fonde/Neto
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
101	LAKTIVET NETO/FONDET NETO	280,640,492		-31,785,377									248,855,115
	II NDRYSHIMET NE AKTIVET/ FONDET NETO (1-2)	241,543,498	0	507,126,500	0						2,567,256		751,237,254
	1.NGA BURNIME TE BRENDSHME	0	0	493,687,400	0						2,567,256		496,254,656
105,	Nga grantet e brendshme kapitale(+)												
1016,	Nga Transferrat e brendshme te AAGJ, Dhurata ne natyre, (+,-)												
1014,	Nga Shitjet e AAGJ(+)	0											
116	Nga Rezultatet e ndërtimit(+,-)												
12	Nga Rezultatet e vithit udhërrimit(+,-)	0									2,567,256		2,567,256
85	Nga Rezultatet e vithit udhërrimit(+,-)	0									0		0
111	Nga Rezultatet e vithit udhërrimit(+,-)	0									0		0
115	Nga Fondet e veta te investimeve (+,-)										0		0
15	Shuma te përshtatshme per rritje e zhyrëzimeve(+,-)										0		0
1013	Nga konsumi i AAGJ(-)												
1015	Nga ndërrimet jashtëpërdorimit dhe dëmtimet(-)												
107	Vlera te AAGJ, te Caktuara ne perdoim(+,-)												
109	Diferenca nga Rydhërimi i AAGJ(+,-)												
	2.NGA BURNIME TE JASHTME	241,543,498		13,439,100									502,824,300
106,	Nga grantet e jashtme kapitale(+)												
1016,	Nga Transferrat e brendshme te AAGJ, Dhurata ne natyre, (+,-)	241,543,498		13,439,100									254,982,598
1069	TOTALI I FONDEVE TE VETA(1+II)	522,192,990	0	485,341,123	0						2,567,256		1,010,101,369

Shënimet dhe shpjegimet		Shënimet dhe shpjegimet	
Totali i Fondeve Sipas Pasqyrës 14, a është i barabartë me Totalin e Fondeve ne Pasqyrën 11		Totali i Fondeve Sipas Pasqyrës 14, a është i barabartë me Totalin e Fondeve ne Pasqyrën 11	
		</	

Formati nr.5

Pasqyre Aneke Statistike

INVESTIMET DHE BURIMET E FINANCIMIT

VITI 2018

Nr. Referenca e llogarve	EMERTIMI	Tepërca në Fillim të Vitit				Transaksionet e Vitit		Tepërca në fund
		a	b.	c	d	Debi	Kredi	
								në lekë
I.	SHPENZIMET PER INVESTIME							
230	Shpenzime për Aktive Matëse jo materiale		246,099,313		14,104,350		260,203,663	0
231	Shpenzime për Aktive Matëse materiale		110,163,443				110,163,443	0
25,26	Shpenzime për Aktive Matëse Financiare		0		0	0	0	0
25	Huadhënie dhe vlerë huadhënie				0	0	0	0
26	Pjesëtimarje në kapitalin e vet				0	0	0	0
II.	BURIMET PER INVESTIME		0	0	25,164,719	25,164,719		0
105	1.Grante të brendshme kapitale		0		0			0
1050	Grante kapitale nga Burshet		0		25,086,719	25,086,719		0
1051	Grante kapitale nga investimet tjera		0		0	0	0	0
1052	Kontribute të tjerë për investime		0		0	0	0	0
1059	Grante të brendshme kapitale në natyrë		0		78,000	78,000		0
106	2.Grante të huaja kapitale		241,543,498		254,982,598	13,439,100		0
1060	Nga qeveritë e huaja		241,543,498		254,982,598	13,439,100		0
1061	Nga institucione ndërkombëtare		0		0	0	0	0
1069	Grante të huaja në natyrë		0		0	0	0	0
14	3.Grante kapitale për investime për të tjerë		0		0	0	0	0
145	Grante brendshme kapitale për investime në të tjerë		0		0	0	0	0
146	Grante të huaja kapitale për investime në të tjerë		0		0	0	0	0
11	4.Fonde të tjera të veta.		0		0	0	0	0
111	Fonde rezervë		0		0	0	0	0
115	Caktim fondesh për investime nga rezultatit vitit		0		0	0	0	0
116	Të ardhura nga shërbime të tjera të qendrueshme		0		0	0	0	0
12	5.Rezultatit i Mbaruar		0		0	0	0	0
16,17	6.Huamirje		0		0	0	0	0
16	Huamirje e Brendshme		0		0	0	0	0
17	Huamirje e Huaj		0		0	0	0	0
III.	BALANCE (II-I)							

Bilancet për investime minus Shprehjet për investime		Shifra Q/Zero) - Trejën Kushtetë		Më Fillim		Më Fund	
KONTROLLE							
Kontroll1	Llogaria 105 e F6 a është e barabartë me Llog. 105 ne F1			0		0	
Kontroll2	Llogaria 106 e F6 a është e barabartë me Llog. 106 ne F1			0		0	
Kontroll3	Llogaria 111 e F6 a është e barabartë me Llog. 111 ne F1			0		0	
Kontroll4	Llogaria 115 e F6 a është e barabartë me Llog. 115 ne F1			0		0	
Kontroll5	Llogaria 12 e F6 a është e barabartë me Llog. 12 ne F1			0		0	
Kontroll6	Llogaria 16-17 e F6 a është e barabartë me Llog. 16-17 ne F1			0		0	
Kontroll7	Llogaria 230 e F6 a është e barabartë me Llog. 230 ne F1			0		0	
Kontroll8	Llogaria 231 e F6 a është e barabartë me Llog. 231 ne F1			0		0	

Formati nr.6/a

Pasqyre Aneke Statistikore
GJENDJA DHE NDRYSHIMET E AKTIVEVE AFATGJATA (KOSTO HISTORIKE)

VITI 2018

Nr. Referencë Llogaritje	EMERTIMI	Gjendje në fillim të vitit		Shifra gjatë vitit ushtrimit, Kosto Historike					Përkohë gjatë vitit, Kosto Historike					Gjendja mbylletje ushtrimit	në lekë
		1	2	Shifra po pagesë		Lidhje Brenda aktivitetit	Gjithsh	Shifra	Nr. jashtë përdorimit	Përkohë e tjera	Gjithsh				
				Jashtë sistemit	Brenda sistemit										
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
20	I. ANG./JO MATERIALE	7,055,738	14,104,350	0	0	246,099,313	260,203,663	0	0	7,055,738	7,055,738	260,203,663			
201	Prime të emisionit dhe imbursimit të huave						0					0			
202	Studime dhe lëkime	3,480,000	14,104,350			246,099,313	260,203,663			3,480,000	3,480,000	260,203,663			
203	Koncesione, patenta, lisenca e tjera ngasime	3,575,738					0			3,575,738	3,575,738	0			
21-28	II. TAGJ/ MATERIALE	270,748,868	24,421,469	78,000	502,824,300	117,219,181	644,542,950	0	2,809,118	31,118,474	33,927,592	881,364,226			
210	Toka, troje, Terrene						0					0			
211	Pije, kultura						0				0	0			
212	Planacione	17,006,621			502,824,300	113,643,443	616,467,743			17,006,621	17,006,621	616,467,743			
213	Ndërtime e konstruksione Rrugë, mjete, vepra ujore						0					0			

214	Instalime tekeve, makineri, pajisje, vegla pune	69,660,321	0	4,520,873	4,520,873	65,139,448
215	Mjete transporti	33,600,000	3,552,000	0	0	37,152,000
216	Rezerva shërbore	0	0	0	0	0
217	Kapital pune e prodhimi	0	0	0	0	0
218	Investim ekonomik	150,481,926	20,869,469	78,000	2,809,118	12,400,098
24	Aktive të Qendrës Transportare të identituara	0	0	0	0	0
28	Cuditme	0	0	0	0	0
TOTALI (a+b)		277,604,606	38,525,819	78,000	363,318,494	904,746,613
					0	2,809,118
					38,174,212	40,983,130
						1,141,567,889

Formati nr.6/b

Pasqyre Aneke Statistike GJENDJA DHE NDRYSHIMET E AKTIVEVE AFATGJATA (VLERA NETO)

VITI 2018

Nr. Reference Llogaritë	EMERTIMI	Teprika ne fillim		Shtesat gjate vitit		Përkisimet gjate vitit		Teprika ne fund		në lekë
		Konto Historike	Amortizim Akumuluar	Teprika Neto	Konto Historike	Amortizim	Konto Historike	Amortizim Akumuluar	Teprika Neto	
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9
20	I. AAGJ/JO MATERIALE	7,055,738	0	7,055,738	260,203,663	0	7,055,738	0	260,203,663	0
201	Prime të emisionit dhe rimbursimet të huaja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
202	Studime dhe kërkimet	3,480,000	0	3,480,000	260,203,663	0	3,480,000	0	260,203,663	0
203	Konkisionë, patentë, licenca e tjera regjistruarë	3,575,738	0	3,575,738	0	0	3,575,738	0	0	0
21-28	II. AAGJ/ MATERIALE	270,748,868	127,685,292	143,063,576	644,542,990	34,301,619	33,927,592	12,142,215	881,364,226	149,844,696
210	Toka, toq, lereve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
211	Pjete, Kullota Plantacione	0	0	0	0	0	0	0	0	0
212	Ndërtimet e Konstruksione	17,006,621	2,719,320	14,287,301	616,467,743	20,750,112	17,006,621	2,719,320	616,467,743	20,750,112
213	Rrugë, rrjetë, vegra çore	0	0	0	0	0	0	0	0	0
214	Instalime tekeve ,makineri, pajisje, vegla pune	69,660,321	12,040,971	57,619,350	0	3,657,060	4,520,873	2,096,407	65,139,448	13,601,624
215	Mjete transporti	33,600,000	33,600,000	0	3,552,000	242,880	0	0	37,152,000	3,309,120

216	Rezerva shërbësive	0	0	0	0	0	0	0
217	Kashe pure e prodhimi	0	0	0	0	0	0	0
218	Inventar ekonomik	150,481,976	79,325,001	71,156,925	24,523,207	9,651,567	12,400,098	7,326,488
24	Aktivete Qendër tërësuar të demitruara	0	0	0	0	0	0	0
28	Cëtime	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL (I+II+III)		277,804,606	127,685,292	150,119,314	904,746,613	34,301,619	40,983,330	12,142,215
							1,141,567,889	149,844,696
								991,721,193

Kontroll	Shifra Dëzroj- Tregon Kushtetuesin	Për Tëpërsin në Fillim të periudhës	Për Tëpërsin në Fund të periudhës
Kontroll	Llogaria 20 e F7/a, a është e barabartë me llog. 20 në F7/b	0	0
Kontroll	Llogaria 21- 28 e F7/a, a është e barabartë me llog. 21-28, në F7/b	0	0
Kontroll	Llogaria 20 e Pasqyrës F7/b, a është e barabartë me llog. 20 në Pasqyrën F1	0	0
Kontroll	Llogaria 21 - 28 të Pasqyrës F7/b, a janë të barabartë me llogaritë 21 - 28 të Pasqyrës F1	0	0

Formati nr.7

Pasqyre Aneke Statistikore NUMRI I PUNONJËSVE DHE FONDI I PAGAVE VITI 2018

KATEGORIT	Numri mesatar vjetor punonjësve gjithësej	NUMRI I PUNONJËSVE NDËRSHUAR GJATE VITIT				FONDI I PAGAVE DHE KONTRIBUTET						Tafimet mbi të ardhurat
		Pranuar të rinj	Larguar	Gjendje Fund të vitit subrimar	Fondi i pagave gjithësej	Shpërblime shtesë	Ndihma shoqërore të menjëhershme	Kontributi i ligjshëm dhe shëndetësor	Shpërblime të tjera			
A		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Nr. i punonjësve gjithësej (1+2+3+4+5)	183				191	246,172,773	0	1,143,100	37,085,021	0	24,136,857	
Drejthues	18				18	37,173,630	0	0	3,974,794	0	4,796,544	
Specialist të lartë	146	34	21		159	191,167,999	0	1,113,100	30,277,599	0	17,965,255	
Teknikë	0					0	0	0	0	0	0	
Nëpunës të thjeshtë	6				6	1,727,158	0		288,435	0	93,268	
Punëtorë	8				8	4,334,396	0	30,000	715,123	0	222,828	
Punonjës të përkohshëm						11,769,590			1,819,070		1,058,962	

SHPJEGIME

Nr. mesatar i punonjësve (mujor) llogaritet duke venë në raport shumën e numrit të punonjësve për të gjitha ditët e muajit me ditët kalendarike të muajit. Numri mesatar vjetor është shuma e mesatareve mujore pjesëtuar me 12.

Kollona 5 përmban : Pagën bazë për punën e kryer, shtesat e pagës për vjetërsi në punë, për vështirësi, funksion, grada shkencore etj.

Kollona 6 përmban : Shpërblimet suplementare për rezultate të mira në punë e tjera.

Kollona 7 përmban : Ndihmat që jepen me raste fatkeqësie, lindje e tjera.

Kollona 8 përmban : Kontributin e sigurimeve shoqërore që derdhet nga punëdhënësi dhe punëmarrësi në llogarinë e sigurimeve shoqërore.

Kollona 9 përmban : Shpërblimet e ndryshme që institucion i mund të japë punonjësve të vet.

Kollona 10 përmban : Kontributin e derdhur nga punëmarrësi për tatimin mbi të ardhurat.

CIP Katalogimi në botim BK Tiranë

RSH. Kontrolli i Lartë i Shtetit

Raporti vjetor i performancës, KLSH 2018 / përgat. për bot.

Irena Islami, Armanda Begaj ;

RSH. Kontrolli i Lartë i Shtetit. - Tiranë : KLSH, 2019

... f. : me il. ; ... cm. – (Seria e botimeve KLSH)

ISBN 978-9928-159-85-4

1.Kontrolli i Lartë i Shtetit 2.Raporte vetore 3.Shqipëri

351.95(496.5) "2018" (047)